ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň víceletého gymnázia (osmiletého, šestiletého) zpracovaný podle RVP G

GYMNÁZIUM JAROSLAVA VRCHLICKÉHO, KLATOVY, NÁRODNÍCH MUČEDNÍKŮ 347

Obsah

1 Identifikační údaje 4
1.1 Název ŠVP 4
1.2 Vzdělávací program 4
1.3 Studijní forma vzdělávání 4
1.4 Předkladatel 4
1.5 Zřizovatel 4
1.6 Platnost dokumentu 4
2 Charakteristika školy 6
2.1 Základní charakteristika a velikost školy 6
2.2 Vybavení školy 6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru 8
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce 8
2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty 8
2.6 Charakteristika žáků 8
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu 10
3.1 Zaměření školy 10
3.2 Profil absolventa 10
3.3 Organizace přijímacího řízení 10
3.4 Organizace maturitní zkoušky 10
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie 10
3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 11
3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 12
3.8 Začlenění průřezových témat 12
4 Učební plán 19
5 Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů 23
5.1 Český jazyk a literatura 24
5.2 Anglický jazyk 45
5.3 Německý jazyk (Další cizí jazyk) 68
5.4 Francouzský jazyk (Další cizí jazyk) 76
5.5 Španělský jazyk (Další cizí jazyk) 97
5.6 Ruský jazyk (Další cizí jazyk) 116
5.7 Matematika 133
5.8 Fyzika 147
5.9 Chemie 159

5.10 Biologie a geologie 225
5.11 Zeměpis 263
5.12 Základy společenských věd 277
5.13 Dějepis 297
5.14 Hudební výchova 312
5.15 Výtvarná výchova 322
5.16 Tělesná výchova 333
5.17 Informatika 362
6 Učební osnovy volitelných vyučovacích předmětů 374
6.1 Seznam volitelných předmětů 374
7 Učební osnovy nepovinných předmětů 438
7.1 Seznam nepovinných předmětů 438
8 Hodnocení 452
8.1 Pravidla pro hodnocení žáků 452
8.2 Autoevaluace školy 455
9 Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáka 458

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň víceletého gymnázia

1.2 Vzdělávací program

Čtyřleté, osmileté a šestileté studium

1.3 Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.4 Předkladatel

Adresa školy:
Gymnázium J. Vrchlického v Klatovech
Národních mučedníků 347
339 01 KLATOVY

Ředitel školy:
Mgr. Václav Vogeltanz

Koordinátoři ŠVP:
Mgr. Iva Křišťanová
Mgr. Karel Dvořák

Kontakty:
telefon: +420 376 310 847
web:www.klatovynet.cz/gymkt
e-mail: vvogeltanz@gymkt.cz
e-mail: rsalvetr@gym-kt.cz
e-mail: vskrivan@gym-kt.cz
IČO: 61750972
IZO: 000076996
REDIZO: 600009327

1.5 Zřizovatel

Plzeňský kraj
Škroupova 18
301 00 Plzeň
IČO: 70890366
telefon: 377 195 111
web: www.kr-plzensky.cz

1.6 Platnost dokumentu

Od 19. 11. 2019

ŠVP byl schválen Radou školy dne 18. 11. 2019 a zapsán pod čj. .....

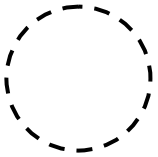

.....

Mgr. Václav Vogeltanz
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní charakteristika a velikost školy

Gymnázium J. Vrchlického patří mezi nejstarší gymnázia v Čechách (založeno r. 1812). V roce 2012 škola oslavila 200. výročí svého vzniku. V současnosti nabízíme všechny délky gymnaziálního studia (čtyřleté, šestileté, osmileté). Standardně máme v ročníku dvě třídy víceletého studia a dvě třídy čtyřletého studia. Od školního roku 2007/08 škola dosáhla cílového stavu 22 tříd (8 tříd čtyřletého, 8 tříd osmiletého a 6 tříd šestiletého studia). Kapacita školy je 675 žáků.

2.2 Vybavení školy

Po odchodu základní školy z objektu disponuje gymnázium celou původní budovou z r. 1959 včetně renovovaných prostor pro tělesnou výchovu a přilehlých pozemků, dále pak přístavbou s převážně odbornými učebnami, která byla dostavěna v r. 1987. V objektu se nachází 22 kmenových tříd, odborné učebny pro výuku fyziky, biologie, chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, informatiky, zeměpisu aj. Zmodernizovány byly laboratoře biologie a chemie a dovybavena byla laboratoř fyziky. Škola disponuje venkovními stoly s lavičkami a altánem, které mohou být využity žáky i při volných hodinách. Všechny učebny jsou vybaveny multimediální technikou. Ve škole je zřízena klubovna pro žáky a studovna se školní knihovnou. V r. 2005 bylo vybudováno nové víceúčelové školní hřiště s umělým povrchem, které slouží jak výuce tělesné výchovy, tak volnočasovým aktivitám žáků. Škola nemá vlastní jídelnu a ubytovací zařízení, tyto služby jsou však s dostatečnou kapacitou zajišťovány v zařízeních sousedních středních škol. V roce 2010 byly rozšířeny prostory pro výuku tělesné výchovy (posilovna, sauna, malý sál). Roku 2018 byly vybudovány 4 nové učebny v podkroví (elektrotechniky a robotiky, digitálních technologií, přírodovědná a jazyková). V souvislosti s tím byl také zajištěn bezbariérový přístup do budovy venkovním výtahem.

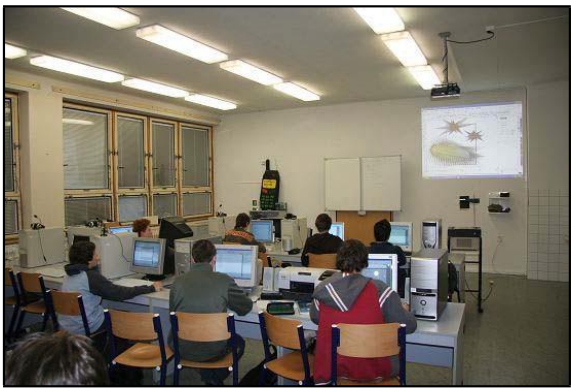

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium má více než padesátičlenný pedagogický sbor. Poměr mužů (40 %) a žen (60 %) ve sboru je příznivý. Mnozí učitelé jsou absolventy této školy. Předností sboru je téměř stoprocentní aprobovanost. Je zřízena funkce výchovného poradce, ale také metodika prevence, který zajišťuje i prevenci sociálně-patologických jevů. Na škole působí koordinátor ICT s vysokou odborností. Jeden z vyučujících biologie je koordinátorem environmentálního vzdělávání. Vedení školy se skládá z ředitele a dvou zástupců. Na škole pracuje velmi funkčním způsobem 14 předmětových komisí. Jejich předsedové jsou součástí rozšířeného vedení školy jako poradního orgánu ředitele školy. Učitelé se aktivně zúčastňují akcí v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Všichni absolvovali základní kurz počítačové gramotnosti, asi čtvrtina z nich pak kurz pro pokročilé uživatele, často se zaměřením na vyučované předměty.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naší partnerskou školou je Dominicus-von-Linprun-Gymnasium v bavorském Viechtachu. Styky našich škol byly zahájeny již v roce 1990 a realizují se jak společnými akcemi žáků, tak učitelů. Skupiny žáků se seznamují a spolupracují jednak při vzájemných jednodenních návštěvách v Klatovech a Viechtachu, dále při společných výletech a také v rámci účasti na různých projektech. Učitelé udržují vzájemné kontakty občasnými setkáními zájemců z obou sborů střídavě v Čechách a v Německu. Výměna zkušeností při těchto příležitostech je vždy velmi vítaná a oceňovaná. Každoročně studuje několik našich žáků v zahraničí, především na gymnáziích v Bavorsku v rámci programu Gastschuljahr. Konají se také výměnné pobyty našich žáků studujících francouzský jazyk a žáků lycea ve francouzském Poligny, což je družební město Klatov. Podle zájmu žáků jsou pořádány zájezdy do anglicky, německy, španělsky a francouzsky mluvících zemí.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Na škole pracuje Sdružení rodičů (SR), spolupráce mezi výborem SR a vedením školy je na velmi dobré úrovni. SR se finančně podílí na odměňování nadaných žáků (úspěšných účastníků soutěží a olympiád), dovybavení moderními učebními pomůckami, zlepšování prostředí školy, sportovních akcích a výjezdech do zahraničí. SR také přispívá na maturitní plesy a je jejich hlavním pořadatelem. V roce 2005 byla zřízena Školská rada. Jejími členy jsou zástupci zřizovatele, pedagogických pracovníků školy, zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Kompetence ŠR jsou vymezeny Školským zákonem. Rada se schází 2x ročně. Každé 3 roky se volbami obměňuje její složení. Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím elektronické klasifikace a zejména pak na plenárních rodičovských schůzkách a při individuálních návštěvách. Veřejnost může získat základní informace o škole z jejích webových stránek www.klatovynet.cz/gymkt.

Škola spolupracuje s několika vysokými školami, zejména při organizování pedagogických praxí studentů. Odborníci z vysokých škol konají přímo na škole přednášky a besedy. V oblasti umístění absolventů spolupracujeme s Úřadem práce v Klatovech**.**

V potřebných případech škola spolupracuje s pedagogicko – psychologickou poradnou. Kontaktní pracovnicí je výchovná poradkyně.

2.6 Charakteristika žáků

Spádová oblast uchazečů o studium na Gymnáziu v Klatovech je dostatečná pro získání kvalitních studentů do 4 tříd v ročníku. Zahrnuje totiž asi 2/3 bývalého klatovského okresu (zbytek vykrývá Gymnázium v Sušici). Narůstá i zájem z některých sousedních okresů. Uchazeči do osmiletého studia jsou většinou z Klatov a jejich nejbližšího okolí. Pro žáky dojíždějící z větších vzdáleností je vhodnější studium šestileté (uchazeči ze 7. tříd). Tito žáci mohou být též ubytováni v internátech SZePŠ a OA v Klatovech. Pro uchazeče z 9. tříd otevíráme už řadu let dvě třídy čtyřletého studia. Problémem není početní naplnění těchto tříd, ale získání kvalitních uchazečů, které může gymnázium nejlépe

připravit na náročné vysokoškolské studium. Na samém začátku školního roku se žáci 1. ročníku účastní vícedenního adaptačního kurzu mimo školu. Cílem tohoto kurzu je pomoci novým žákům gymnázia s adaptací na náročné studium a získání prvních vazeb na spolužáky z ročníku.

Na naší škole funguje studentský parlament, zástupci jednotlivých tříd se scházejí s ředitelem školy obvykle 2krát ročně.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech poskytuje všeobecné vzdělání, snaží se poskytnout široký rozhled, který je podmínkou pro účinnou flexibilitu absolventů v průběhu jejich zaměstnání a zvyšuje možnosti jejich uplatnění. Na škole nejsou zřizovány studijní "větve" a škola jako celek nemá speciální zaměření, základním cílem celého gymnaziálního vzdělávacího programu je efektivní příprava pro vysokoškolská studia všech typů.

Diferenciace vzdělávání podle zaměření studenta je dosahováno širokou nabídkou volitelných předmětů v ročnících vyššího stupně gymnázia, které jsou bohatě hodinově dotovány zejména v posledním ročníku vyššího gymnázia. To se ukazuje mnohem efektivnější než časná specializace od 1. ročníku vyššího gymnázia.

3.2 Profil absolventa

Absolvent gymnázia je osobnost dosahující vysokého stupně všeobecného vzdělání, a navíc velmi nadprůměrnými znalostmi disponuje v oblasti svého budoucího studia. Na velmi dobré úrovni ovládá aktivně jeden cizí jazyk a bez větších problémů komunikuje v jazyce druhém. Má vytvořené efektivní studijní návyky, dokáže získávat informace klasickými způsoby i pomocí moderních technologií (ICT), zpracovávat je a třídit. Orientuje se v občanských hodnotách demokratické společnosti, zná zásady zdravého životního stylu. Umí vhodnou formou prezentovat výsledky své práce i své názory. Absolvent naší školy by se měl vyznačovat také tolerancí, úctou, zodpovědností a slušným vystupováním.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Na škole bude i nadále zřizováno studium čtyřleté, šestileté a osmileté. V každém ročníku se předpokládají dvě třídy čtyřletého studia a dvě víceletého (jedna šestiletá a jedna osmiletá). Rozsáhlá sběrná oblast je zárukou zachování přiměřené kvality uchazečů.

Zájemci o všechny typy studia skládají povinnou přijímací zkoušku, jejíž váha činí 90 % u osmiletého studia, 70 % u šestiletého a 67 % u studia čtyřletého. Dále se hodnotí také prospěch na základních školách za poslední tři pololetí. Konkrétní kritéria pro přijetí se mohou v jednotlivých létech mírně lišit. Budou vždy včas zveřejněna v zákonném termínu, stejně jako počet volných míst v jednotlivých typech studia.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se skládá ze společné (státní) a profilové (školní) části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě součásti zkoušky. Společná část se skládá ze dvou zkoušek. Povinnými předměty jsou český jazyk a cizí jazyk nebo matematika dle výběru studenta.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze dvou zkoušek. Zkoušky budou vybírány ze široké nabídky předmětů (s celkovou časovou dotací alespoň 144 hodin), která má uspokojit zájemce o vysokoškolské studium libovolného zaměření. Tyto zkoušky je možno rozšířit o další zkoušky nepovinné z dalších předmětů. Konkrétní nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro daný rok bude včas zveřejněna ve škole a na webových stránkách školy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola buduje a rozvíjí klíčové kompetence žáků těmito strategiemi:

a) Strategie směřující ke kompetenci k učení

Žák je veden k tomu, aby efektivně organizoval svůj učební proces a přebíral za něj odpovědnost. Za podpory učitele žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody učení daného oboru. Využívá

vhodné dostupné informační zdroje, informace kriticky třídí a zapracovává do systému poznatků získaných ve škole i z jiných pramenů. Škola rozvíjí tuto kompetenci individuálním způsobem u každého žáka. Do vyučování jsou zařazovány činnosti, které podporují zvídavost, aktivitu a tvořivost (samostatné a seminární práce žáků, účast žáků v soutěžích).

b) Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Do výuky jsou v maximální možné míře zařazovány problémové úlohy a úlohy aplikační. Frontální výuka je stále více nahrazována aktivizujícími metodami. Žák je veden k vnímání věcí v souvislostech. K poznatkům zaujímá fundovaně kritický postoj. Vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy. Při řešení problémů využívá žák informací získaných moderními technologiemi (ICT).

c) Strategie směřující ke kompetenci občanské

Jsou rozvíjeny hlavně metodami sociálního učení, sebepoznáváním a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědnostmi a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k respektování národních a kulturních tradic. Spolupráce a styky se školami v zahraničí přispívají k chápání života v nadnárodním prostředí. Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na školním životě. Volí své zástupce do školního parlamentu, který úzce spolupracuje s vedením školy. Názory žáků na školní klima jsou zjišťovány prostřednictvím setkání vedení se studentskou radou a dotazníkovými šetřeními.

d) Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Žáci dostávají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů při hodinách, na školních akcích a ve studentském parlamentu. Prezentací samostatných prací žáků se rozvíjí jejich komunikativní dovednosti. Spolupráce ve skupinách a řízená diskuze žáků při hodinách přispívá k respektování názorů druhých a k pěstování zdravého sebevědomí jedince.

e) Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Školním řádem jsou vymezena základní pravidla pro soužití žáků a učitelů na škole. V rámci těchto pravidel je na škole vytvářena atmosféra demokracie, spolupráce a přátelství. Učitel je chápán jako spolupracovník a rádce žáka. Sociální kompetence jsou utužovány styky se žáky zahraničních družebních škol (Gymnázium Viechtach, lyceum v Poligny). Žáci společně chrání životní a pracovní prostředí ve škole. Chrání zdraví své i ostatních spolužáků. Kladné interpersonální vztahy jsou vytvářeny a upevňovány účastí žáků ve sportovních soutěžích, hlavně pak při kolektivních sportech.

f) Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

Promyšlené budování profesní kariéry, efektivní organizace práce, pracovní návyky jsou podporovány i formou praktických činností při laboratorních cvičeních, zacházením s pomůckami, počítači a multimediální (audiovizuální) technikou. Při výuce jsou realizovány exkurze do výrobních podniků, vzdělávacích a výzkumných zařízení (vysoké školy, archivy, knihovny). Styk s praxí je podporován i zajišťováním podkladových materiálů pro práce Středoškolské odborné činnosti. Při všech činnostech ve škole i mimo ni jsou žáci vedeni k ochraně zdraví a životního prostředí.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vývojovými poruchami učení nebo chování), zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení dlouhodobým onemocněním, lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení) nebo sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, žáci v postavení azylantů).

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení (PPP). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Škola zabezpečuje vzdělávání těchto žáků ve spolupráci s odborníky v oblasti pedagogiky a psychologie (PPP), kontakty zajišťuje výchovný poradce školy. Gymnázium vychází vstříc žákům s diagnostikovanou dyslexií a dysgrafií, kterým může být na základě odborného doporučení vypracován individuální vzdělávací plán. Při písemných zkouškách je u těchto žáků upravena doba jejich vypracování.

3.6.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Pro případ žáků se zdravotním postižením již je vybudováno bezbariérové WC a venkovním výtahem je zajištěn bezbariérový vstup do všech podlaží staré budovy. Pro přístup do zbytku budovy má škola k dispozici schodolez. Pokud by postižení žáka vyžadovalo pomoc asistenta, škola by žádala o jeho přidělení. Další opatření by se řídila charakterem konkrétního druhu postižení.

3.6.2 Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Žáci, kteří jsou zdravotně oslabeni, po dlouhodobé nemoci nebo mají lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, jsou zohledněni při vzdělávání. Mají možnost po individuální domluvě navštěvovat konzultační hodiny u vyučujících těch předmětů, ve kterých mají závažnější problémy. Současně je uplatňován i individuální přístup k těmto žákům.

3.6.3 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do okruhu žáků se sociálním znevýhodněním se řadí žáci z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých u nás žijících menšin nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace, především azylanti.

Hlavním problémem je u těchto žáků zejména nedostatečná znalost českého jazyka, je tedy třeba jeho osvojení věnovat největší pozornost. Vedení školy sleduje materiální i sociální stránku života těchto žáků a hledá možnosti kvalitativního posunu jejich vzdělávání.

V případě jakýchkoliv problémů souvisejících se žákem se sociálním znevýhodněním (časté absence, problémy v kontaktu s rodiči, chování apod.) škola úzce spolupracuje s pracovníky péče o mládež a okamžitě tyto problémy řeší.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje nutné zvýšení motivace k rozšiřování základního učiva především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka. Tito žáci projevují dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úkolů a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. K nadaným žákům přistupujeme individuálně a vycházíme vstříc jejich potřebám.

Mimořádně nadaným žákům je možno povolit studium dle individuálního vzdělávacího plánu, což platí i o vynikajících sportovcích. Velmi efektivní diferenciace podle zájmu a zaměření žáka je dosahováno širokou nabídkou volitelných předmětů s vysokými hodinovými dotacemi. V jazykových seminářích dochází k rozdělení do skupin podle výchozí úrovně žáků. Nadaní žáci jsou systematicky vedeni a připravováni k účasti v olympiádách, předmětových soutěžích a SOČ. V případě výjimečně nadaného žáka bude prováděna úprava jeho zaměstnání v některých vyučovacích hodinách (vnitřní diferenciace ve třídě).

3.8 Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat je patrné z přiložených tabulek. Tématické okruhy průřezových témat jsou integrované v jednotlivých vyučovacích předmětech, pokud není uvedeno jinak.

Komentář k tabulce:

Čj – Český jazyk a literatura
Aj – Anglický jazyk
Nj – Německý jazyk
Fj – Francouzský jazyk
Šj – Španělský jazyk

Rj – Ruský jazyk
M – Matematika
F – Fyzika
Ch – Chemie
Bi – Biologie
Z – Zeměpis
ZSV – Základy společenských věd
D – Dějepis
Hv – Hudební výchova
Vv – Výtvarná výchova
Tv – Tělesná výchova
Inf – Informatika
Předměty integrují průřezová témata do vyučovacích hodin.

Přehled realizace průřezových témat ve vyšších ročnících gymnázia

Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Název tematického okruhu OSV/ročník	**kvinta/první**	**sexta/druhý**	**septima/třetí**	**oktáva/čtvrtý**
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Aj, Fj, Rj, Hv, Vv, F, M, Tv	Aj, Rj, ZSV, Vv, M, Tv	Aj, Rj, ZSV, M, Tv	Aj, Rj, F, M, Tv
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Aj, F, M, Inf, Ch, Tv	Aj, M, Inf, Ch, Tv	Aj, ZSV, F, M, Ch, Tv	ZSV, M, Inf, Tv
Sociální komunikace	Čj, Aj, Šj, Rj, D, Hv, Vv, M, Inf, Ch, Tv	Aj, Šj, Vv, M, Inf, Ch, Tv	Aj, Šj, Rj, ZSV, M, Ch, Tv	Čj, Aj, Šj, Rj, ZSV, M, Inf, Tv
Morálka všedního dne	Aj, ZSV, Inf, M, Ch, Tv	F, M, Inf, Ch, Tv	D, M, Ch, Tv	Aj, ZSV, M, Inf, Tv
Spolupráce a soutěž	Rj, Hv, F, M, Inf, Ch, Tv	Aj, Šj, Rj, M, Inf, Ch, Tv	Šj, Rj, ZSV, F, M, Ch, Tv	Aj, Šj, Rj, F, M, Inf, Tv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (SOU)				
Název tematického okruhu SOU/ročník	**kvinta/první**	**sexta/druhý**	**septima/třetí**	**oktáva/čtvrtý**
Globalizační a rozvojové procesy	ZSV, D, Inf, Z, Tv	ZSV, D, Vv, F	Aj, D	Čj, Aj, ZSV, Bi
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZSV, Bi, Z, Ch	ZSV, F, Bi, Z, Ch	ZSV, D, Ch	Čj, Aj, Bi
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	ZSV, Bi, Z	Bi, Z	ZSV, D, Z	Aj
Žijeme v Evropě	Čj, Aj, Fj, Šj, Rj, ZSV, D, Vv	Čj, Aj, Fj, Šj, Rj, ZSV, D, Vv, Bi, Z	Čj, Aj, Fj, Šj, Rj, ZSV, D, Bi, Z	Fj, Šj, Rj, ZSV, Bi, F
Vzdělávání v Evropě a ve světě	Aj, Fj, D	Aj, Nj, Rj	Aj	Nj Rj, F

Multikulturní výchova (MUL)				
Název tematického okruhu MUL/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV, D, Vv, Z	Fj, ZSV, D, Z	Aj, Nj, ZSV, Z	Aj, Fj, ZSV, Bi
Psychosociální aspekty interkulturality	Z	Rj, Z	Rj, ZSV, D, Z	Aj, Rj
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Fj, Šj, Rj, Hv	Fj, Šj, Rj, Vv	Aj, Nj, Šj, Rj, ZSV, D	Čj, Aj, Nj, Šj, Rj

Environmentální výchova (ENV)				
Název tematického okruhu ENV/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Problematika vztahů organismů a prostředí	Vv, Bi, Z, Ch	F, Bi, Ch	Ch	Aj, Bi
Člověk a životní prostředí	Aj, Fj, Šj, D, Bi, Z, Ch, Tv	Aj, Fj, ZSV, Vv, Bi, Ch, Tv	Fj, Šj, Rj, D, F, Ch, Tv	Aj, Fj, Šj, F, Bi, Tv
Životní prostředí regionu a České republiky	Bi, Z, Ch	Bi, Z, Ch	F, Z, Ch	F, Bi

Mediální výchova (MED)				
Název tematického okruhu MED/ročník	kvinta/první	sexta/druhý	septima/třetí	oktáva/čtvrtý
Média a mediální produkce	Aj, Inf, Bi, Ch	ZSV, D, Vv, Inf, Bi, Ch	Aj, Bi, Ch	Aj, Bi
Mediální produkty a jejich významy	Aj, Rj, Vv, Inf, Bi	Aj, Rj, D, Hv, Vv, Bi, Z	Čj, Aj, Rj, Bi, Z	Nj, Fj, Rj, Bi
Uživatelé	Aj	Hv	Čj, Aj	Aj
Účinky mediální produkce a vliv médií	Čj, Aj	Čj, Aj, ZSV, Hv, Inf	Aj	ZSV
Role médií v moderních dějinách	Čj, Aj, Vv	Vv	Aj, D	ZSV

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	Celkem 1. - 4.	Min. dle RVP	Povinné	Disponib. časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12	12	12	0
	Cizí jazyk	Anglický jazyk Německý jazyk	4	3	4	3	14	12	12	2
	Další cizí jazyk	Anglický jazyk Německý jazyk Francouzský jazyk Španělský jazyk Ruský jazyk	3	3	3	3	12	12	12	0
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	3	3	14	10	10	4
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	3	2	2,5	2	9,5	36	36	8,5
	Chemie	Chemie	2,5	3	2	0	7,5			
	Biologie	Biologie a geologie	2,5	2,5	2,5	2	9,5			
	Geografie	Zeměpis	2	2	2	0	6			
	Geologie (povinné téma v rámci Z a Bi)	---	0	0	0	0	0			
Člověk a společnost	Občanský a společenskovědní základ	Základy společenských věd	1	1	2	2	6			
	Dějepis	Dějepis	2	2	2	0	6			
Člověk a svět práce (povinné téma v rámci ZSV)		---	0	0	0	0	0			0
Umění a kultura	Hudební obor	Hudební výchova	2	2	0	0	4	4	4	0
	Výtvarný obor	Výtvarná výchova								

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	Celkem 1. - 4.	Min. dle RVP	Povinné	Disponib. časová dotace
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (povinné téma v rámci Bi, Ch, Tv a ZSV)	---	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	8	0
Informatika a informační a komunikační technologie		Informatika	2	1	0	1	4	4	4	0
Volitelné vzdělávací aktivity (nabídka volitelných předmětů uvedena ve zvláštní příloze)			0	2	6	12	20	8	8	12
Disponibilní časová dotace			4	2,5	10	10	26,5	26	26	26,5
Celková povinná časová dotace			33	32,5	34	33	132,5	132	132	132,5

Poznámky k učebnímu plánu

Průřezová témata nemají vlastní hodinovou dotaci, jsou zařazena do dotací vyučovacích předmětů. Barevná pole vodorovná označují vzdělávací oblasti a obory, které jsou součástí integrovaných vyučovacích předmětů.

Základy společenských věd

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru, části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a celého vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti			
Obor X – vzdělávací obor	Obor Y – část vzdělávacího oboru	Obor Z – vzdělávací oblast	Název a výsledná časová dotace integrovaného vyučovacího předmětu v ŠVP
Občanský a společenskovědní základ	Výchova ke zdraví – tematický okruh: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich	Člověk a svět práce	Základy společenských věd

	prevence		
5 hodin	0 hodin	1 hodina	6 hodin

Biologie a geologie

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru, částí vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů			
Obor X – vzdělávací obor	Obor Y – část vzdělávacího oboru	Obor Z – část vzdělávacího oboru	Název a výsledná časová dotace integrovaného vyučovacího předmětu v ŠVP
Biologie	Výchova ke zdraví – tematický okruh: Zdravý způsob života a péče o zdraví Změny v životě člověka a jejich prevence Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí	Geologie – tematický okruh: Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře Člověk a anorganická příroda	Biologie a geologie
9,5 hodin	0 hodin	0 hodin	9,5 hodin

Zeměpis

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru, částí vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů			
Obor X – vzdělávací obor	Obor Y – část vzdělávacího oboru	Obor Z – část vzdělávacího oboru	Název a výsledná časová dotace integrovaného vyučovacího předmětu v ŠVP
Geografie	Výchova ke zdraví – tematický okruh: Zdravý způsob života a péče o zdraví Změny v životě člověka a jejich prevence Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Geologie – tematický okruh: Voda Člověk a anorganická příroda	Zeměpis

	Ochrana člověka za mimořádných událostí		
6 hodin	0 hodin	0 hodin	6 hodin

Tělesná výchova

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru		
Obor X – vzdělávací obor	Obor Y – část vzdělávacího oboru	Název a výsledná časová dotace integrovaného vyučovacího předmětu v ŠVP
Tělesná výchova	Výchova ke zdraví – tematický okruh: Ochrana člověka za mimořádných událostí	Tělesná výchova
8 hodin	0 hodin	8 hodin

Chemie

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru		
Obor X – vzdělávací obor	Obor Y – část vzdělávacího oboru	Název a výsledná časová dotace integrovaného vyučovacího předmětu v ŠVP
Chemie	Výchova ke zdraví – tematický okruh: Ochrana člověka za mimořádných událostí	Chemie
7,5 hodin	0 hodin	7,5 hodin

5 Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů

V této a v následujících dvou kapitolách jsou uvedeny charakteristiky vztahující se k povinným vyučovacím předmětům, resp. k vyučovacím předmětům volitelným nebo nepovinným, pokud tyto vycházejí ze vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia. Jeho vzdělávací obsah vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Při literární a literárněvědné části vyučovacího předmětu se žáci seznamují s principy vzniku literárního textu a jazykového komunikátu vůbec; rozlišují texty umělecké a neumělecké, sledují autorské strategie a jednotlivá vlákna tvořící jemné předivo textu jako výsledku umělecké výpovědi. Zkoumají didaktickou, informativní a estetickou funkci a jejich permanentní dialektickou jednotu v díle. Propojují si poznatky o českém kulturním prostředí s vědomostmi o evropské a světové literatuře. Definují jednotlivé formální, tématické a obsahové prvky v próze i v poezii a jejich efekt na adresáta.

V jazykové a komunikační části žáci poznávají český jazyk jako živý organismus neustále se proměňující podle určitých zákonitostí a pravidel. Zařazují si češtinu do kontextu světových jazyků, které se učí při jazykovém vzdělávání, a zároveň do ovládání těchto jazyků integrují informace získané při jazykové výuce češtiny. Rozvíjejí si komunikační schopnosti v receptivní i produktivní oblasti, v písemném i ústním projevu se snadno orientují a interpretují i hlubší významové roviny. Při tvorbě vlastního jazykového projevu jakéhokoliv druhu dbají na účel, zaměření a využití komunikátu a s tím související jazykovou, stylistickou a obsahovou výstavbu. Samostatně tvoří texty odborné, publicistické, administrativní, případně i umělecké.

V rámci uskutečnění výuky Českého jazyka a literatury jsou realizována některá průřezová témata, jejichž posláním je u žáků vytvořit širší poznávací zázemí, ale i větší morální a sociální vyspělost mladé osobnosti.

Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Plán je zaměřen též na budování klíčových kompetencí u žáků, především kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence k řešení problémů.

Pro zájemce nabízíme volitelný předmět Literárně-kulturní seminář. Je volitelný v posledním ročníku gymnaziálního studia, tj. v oktávách a 4. ročnících. Jeho hodinová dotace je 3 h/týden a zaměřuje se na rozvíjení a systemizaci dovedností získaných při studiu literatury v předmětu Český jazyk a literatura. Seminář se také orientuje směrem k profilové maturitě z českého jazyka; podstatná část učiva vede k přípravě na tuto zkoušku.

Žák získává komplexnější vhled do literárního světa včetně širších souvislostí, uvědomuje si vazby literatury na další druhy a oblasti umělecké tvorby.

Spolu s dalšími volitelnými předměty dotváří seminář paletu předmětů umožňující ranou profilaci žáka na preferované studijní oblasti.

Výuka dopomáhá k realizaci průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy a multikulturní výchovy.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. ročník, kvinta	3 hodiny / týden
2. ročník, sexta	3 hodiny / týden
3. ročník, septima	3 hodiny / týden
4. ročník, oktáva	3 hodiny / týden

Dvě hodiny jsou zpravidla věnovány literatuře a literární výchově, jedna hodina jazyku a jazykovým a slohovým aspektům komunikace.

Výuka je vhodně doplňována divadelními představeními (obvykle celé vyšší gymnázium) nebo

jinými kulturními akcemi (výstavy, filmové projekce ap.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vést žáka k vyhledávání a třídění informací z Čj na základě jejich pochopení, k tvůrčí práci s nimi
- seznámit žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vést žáky k systematickému ukládání si jazykových a literárních informací

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- zásadně žáka zaměřovat na kritické myšlení, na uvážlivá rozhodnutí i vědomí odpovědnosti za své činy
- vytvářet u žáka dovednosti používat znalosti z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vést k vyjadřování myšlenek v logickém sledu, výstižně a jazykově čistě
- zajišťovat u žáka porozumění různých typů textů a jiných komunikačních prostředků jako východiska pro zapojení do společenského
- vytvářet systematicky příležitosti k zapojení žáků do diskuse v jakémkoli společenském kontextu

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- naučit žáky spolupráci ve skupině a při vytváření kooperativních přístupů v týmové činnosti, a to zejména při analýze literárních textů
- přispívat u žáků prostřednictvím poznání jazykových i literárních materiálů k rozvoji jeho mladické osobnosti

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- formovat u žáků kladné občanské postoje v souvislosti s humanitním i kulturotvorným odkazem našeho slovesného dědictví
- napomáhat chápat ze strany žáků přínos literatury a jazyka jako širší součást společenských hodnot
- vytvářet u žáků trvalý smysl pro tvořivost, kulturu i kladný vztah k uměleckým dílům

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- vést žáky k využívání získaných poznatků z jazyka i literatury v zájmu vlastní přípravy pro budoucnost, činit rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Péče o nadané žáky

- zadávat mimořádné a specializované úkoly
- zapojovat je do předmětových soutěží z literatury i jazyka
- zajišťovat jejich účast na přiměřených odborných projektech
- vést je k prvotní tvorbě

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: český jazyk a literatura***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE				
Žák: • Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči • V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči • V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Žák: • Zařadí jazykový projev z hlediska vrstev jazyka, identifikuje jeho variety a vrstvy • Vyjmenuje odvětví gramatiky a disciplíny jimi se zabývající • Zařadí jednotlivé zvuky jazyka do systému; • Aplikuje výslovnostní pravidla na mluvený projev • Analyzuje mluvený projev z hlediska spisovnosti • Samostatně vytvoří a předvede mluvní cvičení s užitím získaných poznatků při využití vhodných nonverbálních prostředků řeči • Aplikuje pravopisná pravidla na diktátech i samostatně vytvořených textech • Posoudí správnost pravopisného jevu	**Obecné poučení o jazyku a řeči** Národní jazyk a jeho útvary, jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk **Zvuková stránka jazyka** Zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky souvislé řeči **Grafická stránka jazyka** (grafémika, pravopis)	**OSV** Sociální komunikace Lidská komunikace a jak jí rozumím Co vím o svém komunikačním chování **MED** Role médií v moderních dějinách Komunikace (posunky, řeč, písmo)	Cizí jazyky Zeměpis cizí jazyky Fyzika – akustika Biologie – fonace
• V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich	• Odhadne vhodný pravopis slov přejatých • Seznámí se s pravopisnými příručkami a aplikuje je	**Text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní**	**MED** Účinky mediální produkce a vliv médií	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi	v tvorbě svých slohových projevů • Uvede seznam funkčních stylů • Zařadí projev z hlediska stylové kategorie • Objasní vliv objektivních a subjektivních slohotvorných činitelů na tvorbu textu • Definuje prostě sdělovací styl a aplikuje poznatky pro formulaci vlastních komunikátů • Rozlišuje jednotlivé útvary administrativního stylu • Vytvoří požadovaný administrativní útvar se všemi náležitostmi	**Funkční styly a jejich realizace v textech Styl prostě sdělovací –** mluvené a psané útvary (zpráva a oznámení, dopis, e-mail, inzerát apod.) Administrativní styl (životopis, žádost, stížnost)	Vliv na jazykovou kulturu	
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE				
• Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	• Definuje umělecký a neuměleckýtext • Identifikuje umělecké prostředky v textu • Rozliší literární druhy a základní žánr • Analyzuje dílo z hlediska jednotlivých plánů • Zařadí dílo podle příslušnosti k tématickému okruhu • Vysvětlí, proč se lidstvo zabývá uměleckou literaturou	**Základy literární vědy** Literární teorie, literární historie, literární kritika Literatura a její funkce **Metody interpretace textu** **Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl** a soudů nad nimi **(osobní záznamy, anotace)** Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby	**SOU** Žijeme v Evropě - Evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, umění - Významní Evropané **SOU** Žijeme v Evropě - Významní Evropané z českého prostředí	Hudební výchova Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	• Rozliší útvary lidové ústní slovesnosti a uvede příklady • Zobecní postupy a prvky umělecké i neumělecké v náboženských literaturách starověku • Posoudí pravdivost/fiktivnost mýtu, porovná mýty jednotlivých kultur • Porovná básnické a dramatické žánry řecké a římské antiky • Ospravedlní náboženskou podstatu středověké literatury • Vymezí středověk jako období z hlediska umění a jeho postupů • Zařadí latinu a staroslověnštinu do jazykových rodin a určí jejich pozici v dějinách české literatury • Porovná umělecké strategie středověku s obdobím renesančním	literárního díla **(tropy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie, monolog, dialog, typy kompozice, motiv, téma)** **Text a intertextovost** (motto, citát, aluze, parodie, travestie, plagiát) **Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury** (funkce a periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury od počátků slovesného umění až do období preromantismu, přínos velkých autorských osobností)		
	• Vyjmenuje vlivy antiky na renesanční umění • Analyzuje přelom 16. a 17. století jako jeden z vrcholů česky psané literatury • Posoudí emoční stupeň uměleckého díla		**MED** Role médií v moderních dějinách - Význam knihtisku	Dějepis ZSV – filozofie Anglický jazyk Francouzský jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí souvislost mezi literárními díly, náboženstvím, politikou a historií • Rozliší lidovou a umělou literaturu, nižší a vyšší uměleckou větev v umění • Porovná prvky klasicismu s předchozím obdobím • Uvede souvislosti mezi koncem barokního období, nástupem klasicismu a preromantismu a národním obrozením			Německý jazyk Dějepis ZSV – filozofie Dějepis přírodovědné předměty

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE				
Žák: • Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka	Žák: • Zařadí slovní jednotku podle způsobu vzniku • Ukáže, jak slovo vzniklo a které formanty byly použity • Definuje slovní čeleď a uvede příklady • Aplikuje slovotvorné postupy na existující slovní jednotky a uvede, jestli jsou ústrojně použity • Zaujme stanovisko ke slovní jednotce z hlediska správnosti slovotvorby (kalky, brusičské tvary, hybridní složeniny) • Zařadí slovo z hlediska slovního druhu • Nalezne analogii mezi slovnědruhovými skupinami • Určí gramatické kategorie slov různých druhů a vysvětlí jejich funkci	**Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov** Jednotky slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov **Tvarosloví** Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary		Cizí jazyky
• Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení;	• Aplikuje znalosti o slovních druzích na oblast pravopisu i jazykového projevu • Identifikuje nepravidelnosti ve	**Funkční styly a jejich realizace v textech** Odborný styl (odborný popis, výklad, odborná úvaha)		ZSV – psychologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty • Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	skloňování jednotlivých slovních druhů • Definuje text umělecký a neumělecký – odborný • Napíše postup práce nebo činnosti (posílení pracovních kompetencí) • Analyzuje umělecké prostředky určující pro umělecký popis • Charakterizuje osobu z hlediska vnitřních i vnějších kvalit • Zaujme stanovisko k osobnosti z hlediska jejích charakterových vlastností • Nachází odborné termíny a hledá jejich významy v různých pramenech (internet, slovníky) • Vytváří útvary odborného stylu – referát, odborný popis, konspekt • Posoudí stupeň odbornosti textu a jeho určení z hlediska stupně odbornosti			
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE				
• Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	• Analyzuje dílo z hlediska časoprostoru • Specifikuje funkci vypravěče v uměleckém díle • Rozliší vypravěče a literární postavy	**Metody interpretace textu** (čtenářské kompetence, popis a analýza) **Text a intertextovost** (předmluva, doslov, ilustrace, obálka)	**SOU** Žijeme v Evropě Významní Evropané **MED** Účinky mediální produkce a vliv médií	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu a účinek na čtenáře • Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	• Provede rozbor uměleckého textu • Posoudí vliv jednotek vyprávění na čtenáře • Ilustruje fikci a reálnost na uměleckém textu • Vysvětlí v souvislosti s vývojem literatury odraz reálného světa v uměleckém textu • Vysvětlí možnost působení fikce uměleckého textu na filozofické názory lidí • Určí jazykové prostředky uměleckých textů různých literárních období a směrů a popíše jejich účinek na čtenáře • Ukáže, jaký účinek mají romantické tvárné postupy a jak ovlivňují literární strukturu pozdějších období a jak pojímají otázku časoprostoru a postav	**Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury** (vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorských osobností a literární směry a hnutí od národního obrození a romantismu až do konce 19. století)	Vliv na jazykovou kulturu a sdílené společenské hodnoty	
• Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých	• Porovná Erbenovy balady s baladami lidovými, objasní funkci jejich básnického jazyka na čtenáře • Zobecní souvislost literatury a politického zřízení státu, v němž vzniká • Porovná realistické a novoro-			Dějepis Francouzský jazyk Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	mantické tendence v české literatuře • Zobecní rysy poezie 80. let 19. století • Objasní umělecký vývoj Jaroslava Vrchlického – přední osobnosti gymnázia • Vysvětlí souvislosti mezi „školou světovou“ a „školou národní“ • Zobecní znaky směru a popíše principy zobrazení realistickou metodou • Shrne historizující principy v české literatuře 19. století a objasní jejich význam pro historiografii a filozofii dějin obecně • Nalezne sociální motivy a principy v literárním díle • Ukáže, jak autor může charakterizovat postavy pomocí jejich řeči • Aplikuje své vědomosti o dialektech na interpretaci děl z jednotlivých krajů Čech a Moravy • Rozliší drama od lyriky a epiky jako literární druh • Uvede základní dramatické techniky, generalizuje znaky realismu i z dramatických děl • Charakterizuje pojem literární			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	generace • Porovná moderní a klasické (realistické) umělecké dílo, jeho postupy a prostředky • Rozliší a definuje jednotlivé moderní umělecké směry (symbolismus, dekadence, impresionismus, expresionismus, • Vysvětlí zásady moderní literární (a umělecké) kritiky • Prokazuje pochopení dramatického, filmového a televizního zpracování literárních děl jako svébytných děl • Interpretuje samostatně taková literární zpracování			

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: český jazyk a literatura***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE				
Žák: • Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího • Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	Žák: • Porovná větu a výpověď z hlediska formy a funkce • Tvoří vhodné věty podle větných vzorců a grafů • Zařadí slovo užité v konkrétní větě k větným členům • Posoudí komunikační funkci výpovědi, určí její komunikační záměr • Rozliší druhy souvětí a druhy vět v nich • Načrtne schéma/graf souvětí • Aplikuje vědomosti o stavbě věty a souvětí na interpunkci v psaných textech • Rozliší útvary publicistického stylu z hlediska formálního i obsahového • Definuje publicistický styl na pozadí teorie funkčních stylů •	**Skladba** Základní principy větné stavby Aktuální členění výpovědi Základy valenční a textové syntaxe **Funkční styly a jejich realizace v textech** Publicistický styl (kritika, reportáž, fejeton) Esejistický styl	**MED** Mediální produkty a jejich význam • Mediální produkty • Rozbor aktuálního zpravodajství • Výrazové prostředky • Hodnoty a životní styly • Reklama	ZSV Psychologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky	• Samostatně posoudí komunikační záměr textu, zaujme k němu stanovisko • Vytváří texty v publicistickém stylu na různá zadání • Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl • Shrne vlastnosti eseje jako útvaru na rozmezí stylů • Vytvoří vlastní útvar v esejistickém stylu • Vysvětlí nutnost aktivního zvládnutí řečnictví • Objasní funkci • řečnického stylu • Dokáže použít ve vlastním textu vhodné jazykové prostředky • Vede dialog s mlčícím adresátem i dialog skutečný • Vysvětlí rozdíl mezi připraveným a nepřipraveným projevem • Uvede klady a zápory manipulativního postupu řečnického stylu	**Rétorika** Druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	Uživatelé Média pro vybrané skupiny	
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	• Vlastními slovy dokáže popsat strukturu literárního textu • Uvede vztah mezi literárním textem a příslušným literárním žánrem • Při interpretaci používá literárněvědné termíny • Analyzuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Rozliší literární předlohu a adaptaci literárního díla • Ospravedlní rebelské umění počátku 19. st. za určitých společenských podmínek • Ukáže, jak lze pomocí umění vyjádřit životní postoje • Vysvětlí souvislost společenského a literárního vývoje a vliv války na smýšlení lidí • Zobecní rysy literatury inspirované 1. světovou válkou, uvede hlavní autory • Diskutuje o možnosti vyjádření pomocí vážné a humoristické literatury	**Základy literární vědy** (poetika) Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (kritika a recenze, polemiky) **Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury** (vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu v 1. polovině 20. století)	**SOU** Žijeme v Evropě - Významní Evropané - Významní Evropané z českého prostředí	Čjl – publicistika, rétorika Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova ZSV (psychologie)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Rozezná a komentuje patos, ironii, sarkasmus v české „válečné“ literatuře a posoudí jejich funkci v textech • Vysvětlí princip moderní literatury a poezie (a srovná s klasickou) • Zařadí poetický text k uměleckému směru, komentuje jeho umělecké prostředky • Ukáže souvislosti mezi literární a výtvarnou tvorbou daného období • Vysvětlí princip asociace a básnického obrazu • Generalizuje znaky meziválečné prózy jednotlivých zemí, vysvětlí společenské zázemí kultur • Označí směry a tendence světového dramatu v 1. pol. 20. stol. • Popíše tendence a proudy české meziválečné poezie • Rozliší poezii tradiční a avantgardní • Vysvětlí princip asociativního řazení motivů • Analyzuje vyprávěcí techniky českých prozaiků			ZSV (psychologie)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Identifikuje básnické prostředky používané v próze a stylové znaky autorů • Posoudí ideový podtext literárního díla (levicové, katolické, filozofické) • Odhadne žánrovou příslušnost dramatického textu, rozliší jednotlivé druhy komiky, vysvětlí jejich princip • Diskutuje o kritických názorech jednotlivých kritiků, zařadí je z hlediska proudů a ideologií • Rozliší umělecký text od literárně-teoretického, od eseje; nalezne distinktivní rysy uměleckých textů • Obhájí stanovisko některé z vybraných kritik • Komentuje vliv okupace na literární vývoj			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE				
Žák: • Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny • Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	Žák: • Rozdělí světové jazyky do základních rodin • Ukáže souvislosti mezi jazyky a principy, které v jazycích fungují • Přiřadí jazyky k typům • Zařadí staročeský text k časové periodě • Porovná historický stav češtiny se současným, pojmenuje základní jevy • Efektivně aplikuje poznatky o funkčních stylech na vytvářené komunikáty mluvené i psané • Zařadí výchozí text do uměleckého stylu, popíše znaky a zobecní je • Odhadne komunikační strategii textu • Předvede, jak se naplní vybrané komunikační záměry • Navrhne techniku obrany před manipulací	**Obecné poučení o jazyku a řeči** Jazyková kultura Základní vývojové tendence českého jazyka **Historický vývoj češtiny – základní pojmy** Hláskoslovné a tvaroslovné zvláštnosti staré češtiny **Slohová charakteristika výrazových prostředků** Prostě sdělovací styl Administrativní styl Odborný styl Publicistický styl Umělecký styl Řečnický styl Esejistický styl Text a komunikační situace Funkce komunikátů Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace Mluvenost a psanost Komunikační strategie	**MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Každý jazyk má své specifické rysy **OSV** Sociální komunikace Verbální a neverbální komunikace Dovednosti spojené s kvalitami komunikace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	• Aplikuje probrané učivo na vybrané úkoly a testové otázky z oboru fonetiky, pravopisu, morfologie, lexikologie a syntaxe a rozvíjí svůj individuální styl • Vytváří texty koherentní, s vhodným vnitřním členěním • Posoudí vhodnost intertextovosti a umí tyto principy použít ve vlastním textu	Monolog a dialog (výstavba dialogu, subjekty mimotextové a vnitrotextové, narativní postupy) Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby (koherence textu, členění textu, intertextovost)	**MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Používání jazyka bez rasistických a diskriminujících výrazů Mluvení o jiných lidech, aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost	ZSV – psychologie
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE				
• Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších	• Komentuje ideologický náboj literárního textu, odhalí jeho manipulativní funkci, odhalí dezinterpretace textů spojené s dobovou ideologií • Ilustruje na příkladech uměleckých textů přímé i nepřímé odkazy na jiný text • Vysvětlí účinek intertextovosti na čtenáře • Využívá vědomosti o literatuře k interpretaci moderního a postmoderního umění a rozlišení textu uměleckého, neuměleckého a pokleslého (kýč)	**Základy literární vědy** (interdisciplinárnost literární vědy) **Metody interpretace textu** **Text a intertextovost** (kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování) **Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury** (vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem namoderní literaturu 2. poloviny 20. a začátku 21.	**SOU** Žijeme v Evropě - Významní Evropané - Významní Evropané z českého prostředí **MED** Mediální produkty a jejich význam **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Lidská práva v tzv. rozděleném světě	Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova Základy společenských věd

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje		století)		
• Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl • Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	• Aplikuje znalosti získané z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů při interpretaci textů i při tvorbě vlastních textů • Provádí rozbor, posouzení a kritiku dramatických, filmových, televizních zpracování literárních děl • Prokazuje schopnosti a dovednosti v produktivních činnostech, které rozvíjejí jeho individuální styl • Aplikuje literární techniky a postupy ve vlastní tvorbě • Uvede literární kritiky a jejich směřování v období válečném a poválečném • Posoudí tendence ve vývoji literatury po 2. sv. válce, pojmenuje směry a osobnosti • Ospravedlní náboženská vyjádření ve společensky orientované literatuře		**SOU** Globalizační a rozvojové procesy - Globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky	
	• Objasní vývoj světové literatury po 2. světové válce • Uvede příklady filozofické a společensky orientované			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	prózy • Ukáže souvislosti mezi uvolněním společenského vývoje v 60. letech a literární konjunkturou • Popíše úlohu literárních periodik, uvede příklady • Vyjmenuje osobnosti s periodiky spojené • Zobecní rysy svobodné literatury konce 60. let a porovná je s následným normalizačním obdobím • Shrne moderní vývojové tendence v dramatickém umění • Porovná literaturu vzniklou v totalitním režimu s literaturou po r. 1989			

5.1.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Osvojení anglického jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Cílem je postupné zvládání mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence. Má však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci. Žáci se též učí porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vzdělávání v Cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídající úrovni A2 a směřuje k dosažení výstupní úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.“

Student bude rozvíjet nejen komunikativní kompetence, ale díky probíraným tématům si rozšíří celkový kulturní obzor. Významnou složkou dialogu mezi učitelem a žákem bude seznamování se s reáliemi života v zemích s dlouhou demokratickou tradicí a jinými kulturami obecně. Obsah výuky se též dotkne pocitové a morální složky studentovy osobnosti. V otevřené společnosti demokratických států našeho kontinentu, kde je diskuse jediným prostředkem k řešení vyvstalých problémů, je co nejlepší ovládnutí cizího jazyka podmínkou připravenosti a následného úspěchu při těchto setkáních. Využití později zmíněných průřezových témat dává hodně příležitostí k posílení mezipředmětových vztahů.

Rozřazení studentů čtyřletého studia pro příslušnou variantu ŠVP se děje na základě testu – Placement test, zároveň je možný i přestup mezi skupinami, rovněž po předchozím testování.

Seminář z anglického jazyka nabízí prohloubení a rozšíření jazykových znalostí i dovedností. Základem výuky v sextě a septimě jsou materiály připravující na zkoušky FCE (First Certificate Exam). V oktávě je pak výuka zaměřena na utřídění dosavadních znalostí a rozšířena nad rámec úrovně B2, zároveň je i přípravou na přijímací zkoušky z anglického jazyka na vysoké školy. Práce v semináři je obohacena o další autentické texty a nahrávky.

Seminář z anglického jazyka je otevřen pro studenty sext, septim a oktáv (2. - 4. ročníku). V sextě a septimě jsou mu věnovány dvě hodiny týdně, v oktávě pak tři hodiny. Studenti si jej mohou volit na jeden školní rok či více let.

Seminář se vyučuje ve skupinách zhruba 15 žáků. Výuka probíhá v učebnách vybavených základními audiovizuálními pomůckami. Je-li třeba, využíváme i multimediální učebny.

Seminář z anglického jazyka – profilový je zařazen mezi volitelné vyučovací předměty v oktávě (4. roč.). Jsou mu věnovány tři hodiny týdně. Nabízí prohloubení jazykových dovedností a znalostí při práci s texty, poslechy, filmovými ukázkami, řešením kvizů, přípravou prezentací apod. Obsah semináře je zaměřen na reálie anglicky mluvících zemí. Do programu je též zařazena četba knihy anglicky píšícího spisovatele/spisovatelky (v originále, dle vlastního výběru) a zpracování ročníkové práce, v níž každý student/ka vybranou knihu představí z hlediska literárního (vyloží hlavní témata, bude charakterizovat postavy, vztahy mezi nimi, prostředí, případně historické okolnosti) a jazykového (vysvětlí, jak četba obohatila jeho slovní zásobu, znalosti gramatických jevů apod.).

Pozn.: Podle zaměření studentů je možné do programu semináře začlenit práci se vzorovými přijímacími testy na vysoké školy.

Seminář lze doporučit především studentům, kteří se zajímají o kulturu, historii a život anglicky hovořících zemí, a těm, kteří budou skládat profilovou zkoušku z anglického jazyka.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen do výuky v 1. až 4. ročníku čtyřletého a v kvintě až oktávě šesti a osmiletého studia. V 1. a 3. ročníku (kvintě a septimě) jsou mu věnovány čtyři vyučovací hodiny týdně, ve 2. a 4. ročníku (sextě a oktávě) tři vyučovací hodiny týdně.

Třídy se dělí na skupiny zhruba 15 žáků. Výuka probíhá v učebnách vybavených základními audiovizuálními pomůckami. Je-li třeba, využíváme i multimediální učebny.

Základem je práce s učebnicí a nahrávkami, která je doplněná o výukové časopisy a pracovní sešity určené zejména k domácí přípravě. Využíváme různé autentické materiály, tištěné i audiovizuální. Výuka navazuje nejen na znalosti a dovednosti mateřského jazyka, ale je propojena též s hudební výchovou (písničky, dramatizace, improvizace), informačními a komunikačními technologiemi (vyhledávání informací, příprava prezentací).

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce výše zmíněného předmětu má učitel příležitost k rozvoji následujících kompetencí svých žáků:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- napomáhat žákovi chápat návaznost učení anglického jazyka na ostatní cizí jazyky
- rozvíjet v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace v anglickém jazyce a získané poznatky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- uvádět žáky do problematiky probírané látky navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva
- vést žáky k tomu, aby uměli plánovat a organizovat svou přípravu
- rozvíjet v žácích schopnost hodnotit kriticky své pokroky a poučit se z chyb
- představovat novou slovní zásobu odvozováním smyslu z kontextu
- pravidelně zařazovat do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky
- využívat znalostí žáků z ostatních předmětů při práci s odbornými texty

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- navozením nejrůznějších modelových situací stimulovat žáka k využití získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- upevňovat sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti a k tomu využívá zadávání přiměřených samostatných prací, projektů
- vést žáky k tomu, aby uměli obhájit své názory a argumentovat
- podněcovat v žácích otevřenost k různým postupům při řešení problému

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozvíjet schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičovat s žáky vystupování před publikem
- nacvičovat s žáky písemný projev různých stylistických útvarů
- učit žáky porozumět projevu s dialektickým zabarvením a projevu ne zcela zřetelnému
- učit žáka pracovat s chybou, vnímat chyby ostatních a poučit se z nich
- vést žáka k tomu, aby improvizoval v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu;

- zařazovat diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- při práci v hodinách používat anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se v hodinách anglicky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vyžadovat po žácích pečlivou a zodpovědnou práci
- usilovat o vytváření dobrých vztahů v žákovském kolektivu
- zadávat úkoly, při nichž žáci komunikují v anglickém jazyce
- témata pro písemné práce vybírat tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích
- povzbuzovat žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporovat jejich sebejistotu
- zadávat taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat
- zařazovat do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- při vhodných příležitostech dávat příklady občanských postojů v zemích s dlouhou demokratickou tradicí
- seznamovat žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vést žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování
- využívat témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR
- využívat situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny
- vybízet žáky ke sledování aktuálního dění doma i ve světě
- vést žáky k využívání anglického jazyka jako prostředku pro získávání informací z různých zdrojů a jejich srovnávání

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- poskytovat žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožnit sledovat postupný pokrok v učení
- s využitím exkurzí, přednášek, besed apod. ukazovat žákům přínos znalosti anglického jazyka
- dávat jasné pokyny pro práci v hodině, stanovovat dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učit žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností
- rozvíjet v žácích tvořivý a iniciativní přístup k výuce

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi	Žák: • Ve slyšeném komentáři rozpozná, co je popisováno • Popíše kvalitu a vzhled oblečení • Rozliší národnost mluvčího • Charakterizuje lidi své země, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí • Postihne hlavní myšlenku čteného textu • Rozumí obsahu písně • Vypráví o lidech na fotce • Představí se a napíše o sobě • Vede s kamarádem rozhovor o současných i minulých činnostech a dějích, svém postoji k nim • Vyhledá specifické informace v textu • Rozliší jednotlivé mluvčí podle obsahu jejich vyprávění • Popíše svoje pocity • Vypráví příběh ze svého raného dětství • Charakterizuje děje a věci,	**Oblečení a móda** **Složená přídavná jména** **Národnosti** **Přítomný čas** **Vazba slovesa a infinitivu/ -ing formy** **Vyjadřování pocitů** **Strukturovaný osobní dopis** **Odvozování podstatných jmen** **Frázová slovesa** **Přídavná jména –ed/-ing** **Zvolací věty** **Minulé časy** **Vazba „ used to“**	**MED** Uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií, role medií v moderních dějinách **SOU** Vzdělávání v Evropě a ve světě	Český jazyk a literatura (porovnání stavby věty) Občanský a společensko-vědní základ (sledování lidí – zájem veřejnosti) Občanský a společensko-vědní základ (významné dny)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	které jsou již záležitostí minulosti			
• Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Čte s porozuměním literaturu • Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	• Stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne • Diskutuje s kamarády o smyslu oslav • Ptá se na detaily události • Rozumí obsahu čtených inzerátů • Diskutuje o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí • Pohovoří o volbě povolání • Zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru • Napíše žádost o práci • Pojmenuje části těla, běžná zranění a nemoci, jejich příznaky a způsob léčby • Rozumí radě lékaře • Vede rozhovor o tom,co v životě dokázal • Stylisticky správně napíše neformální dopis o novinkách ve svém okolí • Gramaticky správně formuluje odhad a předpověď vývoje techniky a lidstva • Gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké	**Vyprávění příběhu** **Svět práce, jednotlivá zaměstnání, jejich popis** **Vztažné věty** **Intonace otázek a zvolacích vět** **Žádost o práci** **Části těla, nemoci, zranění, Symptomy** **Životní styl** **U lékaře** **Minulý čas – předpřítomný čas (prostý – průběhový)** **Oznámení** **Budoucnost techniky a lidstva** **Životní prostředí** **Vyjadřování budoucnosti** **Budoucí čas průběhový** **Předbudoucí čas** **Vedlejší věty časové a podmínkové (zero and first conditional)**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Člověk a svět práce (trh práce a profesní volba) Člověk a jeho zdraví Informatika a informační a komunikační technologie Člověk a společnost

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	i vzdálené			
• Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma	• Vyjádří souhlas či nesouhlas • Navrhne činnost na víkend a na návrhy reaguje • Napíše úvahu o budoucnosti světa • Pojmenuje vybavení domu • Reprodukuje vyslechnutý krátký text • Na základě pochopení faktů vyvodí závěr • Reprodukuje dotazy a otázky jiných • Rezervuje si ubytování	**Vyjadřování názoru** **Plánování budoucnosti** **Neformální email** **Reálie anglicky mluvících zemí**	**MED** Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	Geografie Biologie Člověk a společenost Český jazyk

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou či ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích	Žák: • Rozumí hlavním bodům novinového článku • V slyšených rozhovorech dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah • Porozumí rozhlasovému vysílání • Popíše život a dílo oblíbeného spisovatele • Gramaticky správně formuluje jevy, které by rád změnil • Vyjádří hlavní myšlenku písně • Neformálním dopisem reaguje na pozvání • Rozumí hlášením pro cestující • Popíše situaci při cestování • Charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů cestování • Rozliší chronologii děje	**Bydlení** **Nepřímá řeč, nepřímá otázka** **Zločin** **Modální slovesa must, can´t, might, could + minulý infinitiv** **Formální dopis** **Mezilidské vztahy Stupňování přídavných jmen a příslovcí** **Poezie** **Vyjadřování kontrastu** **Frázová slovesa tříslovná** **Časové předložky** **Vedlejší věty podmínkové (second conditional)** **Přací věty** **Esej** **Cestování a doprava** **Neurčitá zájmena** **Trpný rod**	**OSV** Sociální komunikace **ENV** Člověk a životní prostředí **MED** Mediální produkce a její účinky, mediální produkty a jejich významy	Člověk a společnost Umění a kultura
• Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do	• Formuluje věty o vzniku, výrobě a využití dopravních prostředků • Formuluje zdvořilé dotazy	**Nepřímé otázky** **Peníze a finance** **Vyjadřování počtu**	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž	Fyzika (vynálezy spojené s cestováním) Člověk a společnost Geografie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
živé diskuse na různá témata týkající se odborněji-ších zájmů	• Napíše neformální pozdrav z dovolené • Vyjádří a obhájí svůj názor • Čte správně číselné výrazy • Správně formuluje služby, které si nechal udělat jinými lidmi • Vypráví o pomyslné události v minulosti a jejích možných následcích • Rozumí obrazným přirovnáním • Písemně si vyžádá informace • Rozumí novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji, přiřadí titulek, vyhledá specifické fráze • Pojmenuje běžné typy umění • Popíše umělecké dílo/představení a vyjádří svůj názor na ně • Nahradí vedlejší věty participiem • Napíše esej o vlivu umění na naše životy	**Have something done** **Podmínkové souvětí (third conditional)** **Formální dopis** **Umění a umělci** **All, each, every, few, little…** **Such – so** **Participia**		Biologie Člověk a svět práce (finance, reklama…) Umění a kultura (výtvarné a divadelní umění)
	• Popíše a porovná typy osobností • Při popisu události užívá rozmanitá přídavná jména a inverzi	**Recenze** **Reálie anglicky mluvících zemí**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne	Člověk a společnost

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi	Žák: • Porozumí hlavním bodům textu • Podrobně popíše své bydliště • Používá bohatou slovní zásobu při ústní i písemné argumentaci • Gramaticky správně předává složitější informace • Formuluje svůj názor na rodičovství, generační rozdíly • Strukturuje prezentaci a shrne sdělení • Volně a srozumitelně reprodukuje text • Ve vyprávění užívá příslovce, přídavná jména a vedlejší věty sekvenční	**Osobní charakteristika** **Literatura; Studium** **Složená přídavná jména** **Předpřítomné časy** **Slovesné vazby** **Složené předložky** **Popis osoby** **Hodnota a cena** **Bydlení** **Popis obrázku** **Předminulé časy** **used to, would** **Podmínkové věty** **Příběh** **Lidský život a jeho fáze** **Stupňování příd. jm. a příslovcí** **Typy otázek** **Tázací dovětky** **Přípustkové věty** **Esej** **Vesmír – vesmírné výpravy** **Výzkum vesmíru** **Science fiction**	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, efektivní řešení problémů **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace **SOU** Vzdělávání v Evropě a ve světě, globalizační a rozvojové procesy	Člověk a společnost Fyzika Literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Čte s porozuměním literaturu • Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	• Vyjádří svůj názor a umí jej přehodnotit na základě vyslechnutých argumentů • Přesně formuluje a komentuje grafy a jiné statistické údaje • Popíše zápletku, charakterizuje postavy, vyjádří názor a sestaví do recenze • Vyjadřuje svůj názor a umí jej obhájit, užívá při tom bohatou slovní zásobu • Napíše esej, v němžvyjádří svůj názor	**Politika a náboženství a jejich místo v životě člověka a společnosti** **Vyjádření názoru** **Vyjadřování budoucnosti a pravděpodobnosti** **Přízvuk a slovní druhy** **Protestní dopis** **Frázová slovesa** **Moderní technologie** **Věda a pokrok** **Kriminalita** **Trpný rod v pokročilých strukturách** **Příběh** **Reálie anglicky mluvících zemí**	**MED** Média a jejich produkce, mediální produkty a jejich významy, vliv médií, jejich role a uživatelé **OSV** **SOU** **MUL** **ENV** **MED**	Český jazyk ZSV Člověk a společnost OSZ Geografie Dějepis OVZ Umění a kultura Výchova ke zdraví Český jazyk a literatura
• Logicky a jasně strukturuje	• Gramaticky správně a rychle formuluje otázky			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma	(přímé, nepřímé, tázací dovětky) • Samostatně prezentuje téma a své názory na ně, přiměřeně reaguje na otázky, využívá bohatou slovní zásobu a odborné i výkladové slovníky při zpracování písemného projevu			

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou či ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích	Žák: • Při diskusi umí logicky strukturovat argumenty pro a proti • Dokáže parafrázovat myšlenky • Umí vyjádřit odhad, týkající se minulých událostí • Bohatou slovní zásobou vyjádří radu, příkaz, zákaz • Napíše esej, v němž logicky strukturuje argumenty a vyvodí z nich závěr • Vyhledá informaci • Vyjádří souhlas a nesouhlas • Napíše strukturovaný životopis • Hovoří o situacích, které by za určitých podmínek nastaly v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti. Rozlišuje reálnost podmínky.	**Zdravý životní styl** **Jídlo** **Členy** **Kvantifikátory** **Trpný rod v pokročilých strukturách** **Popis místa** **Noviny, reportáže, novinové titulky** **Nepřímá řeč – nepřímá otázka (slovesa pro její vyjádření)** **Neurčitá zájmena** **Modální slovesa** **Recenze** **Svět a globální problémy (globální oteplování, ohrožené druhy, zbrojení, potraviny)** **Must/can´t have done** **Must, have to, need, should** **Internet a jeho užití** **Informační technologie** **Budoucí povolání** **Zkratky**	**SOU** Globalizační procesy, globální problémy a jejich příčiny, humanitární pomoc, mezinárodní spolupráce **ENV** Člověk a životní prostředí **MED** Uživatelé **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž	Člověk a společnost Člověk a příroda Informatika a informační technologie Člověk a svět práce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		Modální slovesa a minulý infinitiv **Vedlejší věty podmínkové**		
• Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odborněji zájmů	• Připraví se na pohovor s případným zaměstnavatelem • Porozumí požadavkům zaměstnavatele a zapíše je • Napíše stylisticky vytříbenou žádost o místo • Umí mluvit o budoucích dějích při sdělování minulosti • Vyjádří opakovanost dějů přítomnosti i minulosti. • Detailně popisuje, mluví o schopnostech a důvodech • Samostatně prezentuje téma a své názory na ně, přiměřeně reaguje na otázky	**Vztažné věty** **Esej** **Chování** **Sociální sítě** **Etnické problémy** **Podmínkové věty (third + mixed conditional)** **Vyjadřování účelu (infinitiv, vedlejší věta)** **Příběh** **Sport** **Lidské tělo** **Důraz a inverze** **Vyjadřování neuskutečněné minulosti** **Popis události** **Reálie anglicky mluvících zemí**	**MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí **OSV** **SOU** **MUL** **ENV** **MED**	Člověk a společnost Biologie Geografie Umění a kultura Český jazyk a literatura Člověk a svět práce Fyzika Biologie Chemie OSZ

Varianta B

Ročník: první ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
Žák: • Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: • Rozumí poslechovým textům • Zaznamená požadované informace • Reprodukuje základní informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu	**Přítomné časy** **Minulé časy (prostý a průběhový)** **Předpřítomný čas** **Slovesné vazby** **Stupňování přídavných jmen** **Zájmena a číslovky (some, any, much, many (a) few, (a) little)** **Členy** **Záporné předpony** **Kolokace** **Složená podst.jm.** **Tvoření příd. jm.** **Předložky místa**	**SOU** Objevujeme Evropu a svět **ENV** Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce nebo u části žáků při exkurzi (zájezd do Velké Británie)	Občanská výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura Zeměpis Dějepis
MLUVENÍ				
• Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase	• Vede rozhovor • Sestaví krátkou promluvu • Parafrázuje čtený či vyslechnutý text • Parafrázuje vlastními slovy roli osoby z poslechu	**Pocity a nálady** **Charakteristika osobnosti** **Sport** **Příroda a město** **Nakupování a móda**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
a dalších osvojovaných tématech • Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Naučí se zpaměti kratší báseň	**Kultura** **Vyjádření názoru** **Stížnost**		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Vyhledá požadované informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu • Umí pracovat se slovníkem • Reprodukuje obsah přečteného • Odpovídá na otázky k textu • Klade otázky	**Kultura** **Sport** **Osobnosti** **Volba povolání** **Reálie angl. mluvících zemí**	**OSV** Kreativita Komunikace	
PSANÍ				
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Sestaví svůj osobní profil • Napíše neformální a formální dopis • Vymyslí svůj prázdninový blog • Ohodnotí film • Ovládá pravopis • Používá souvětí	**Osobní profil** **Neformální dopis** **Formální dopis** **Prázdninový blog** **Recenze** **Práce se slovníkem**		

Ročník: druhý ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
Žák: • Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat • Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu	Žák: • Rozumí poslechovým textům • Zaznamená požadované informace • Reprodukuje základní informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu	**Vyjadřování budoucnosti – will, going to** **Způsobová slovesa (must, mustn´t, needn´t)** **Vedlejší věty podmínkové** **Přací věty** **Předminulý čas** **Časová souslednost (základní změny)** **Trpný rod** **Frázová slovesa**	**DEM** Občanská společnost a škola **OSV** Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** Lidské aktivity a problémy životního prostředí Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce nebo u části žáků při exkurzi (zájezd do Velké Británie)	Občanská výchova Dějepis Zeměpis Biologie Český jazyk
MLUVENÍ				
• Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby,	• Vede rozhovor o slyšených faktech, aktivně vystupuje v často se opakujících problémových situacích, zapojí se do diskuse, je schopen interview a hovořit po telefonu • S odpovídající slovní zásobou a gramatikou reprodukuje slyšený a přečtený	**Moderní technologie** **Média** **Člověk a společnost** **Stravovací návyky** **Společnost a její problémy** **Pozvání** **Poskytnutí rady** **Diskuse** **Vyjádření návrhu**	**SOU** Evropa a svět nás zajímají **EVN** Vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
místa a věci ze svého každodenního života	text • Plynule popisuje zadaný obrázek			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Vyhledá požadované informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu • Umí pracovat se slovníkem • Reprodukuje obsah přečteného • Odpovídá na otázky k textu • Klade otázky	**Moderní technologie** **Přírodní pohromy** **Životní prostředí** **Zločin** **Příběhy** **Reálie angl. mluvících zemí** **Práce se slovníkem**		
PSANÍ				
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Napíše krátký formální i neformální dopis, email, esej, recenzi • Umí zapsat poznámky • střídá jednoduché věty, souvětí, jednodušší příklady nepřímé řeči, spojovací výrazy • Ovládá pravopis	**Vzkaz** **Pozvání** **Esej** **Email** **Neformální dopis** **Práce se slovníkem**		

Ročník: třetí ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi	Žák: • Ve slyšeném komentáři rozpozná, co je popisováno • Popíše kvalitu a vzhled oblečení • Rozliší národnost mluvčího • Charakterizuje lidi své země, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí • Postihne hlavní myšlenku čteného textu • Rozumí obsahu písně • Vypráví o lidech na fotce • Představí se a napíše o sobě • Vede s kamarádem rozhovor o současných i minulých činnostech a dějích, svém postoji k nim • Vyhledá specifické informace v textu • Rozliší jednotlivé mluvčí podle obsahu jejich vyprávění • Popíše svoje pocity • Vypráví příběh ze svého raného dětství • Charakterizuje děje a věci, které jsou již záležitostí minulosti	**Oblečení a móda** **Složená přídavná jména** **Národnosti** **Přítomný čas** **Vazba slovesa a infinitivu/** **-ing formy** **Vyjadřování pocitů** **Strukturovaný osobní dopis** **Odvozování podstatných jmen** **Frázová slovesa** **Přídavná jména –ed/-ing** **Zvolací věty** **Minulé časy** **Vazba „used to“**	**MED** Uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií, role medií v moderních dějinách **SOU** Vzdělávání v Evropě a ve světě	Český jazyk a literatura (porovnání stavby věty) Občanský a společenskovědní základ (sledování lidí – zájem veřejnosti) Občanský a společenskovědní základ (významné dny)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Čte s porozuměním literaturu • Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů	• Stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne • Diskutuje s kamarády o smyslu oslav • Ptá se na detaily události • Rozumí obsahu čtených inzerátů • Diskutuje o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí • Pohovoří o volbě povolání • Zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru • Napíše žádost o práci • Pojmenuje části těla, běžná zranění a nemoci, jejich příznaky a způsob léčby • Rozumí radě lékaře • Vede rozhovor o tom, co v životě dokázal • Stylisticky správně napíše neformální dopis o novinkách ve svém okolí • Gramaticky správně formuluje odhad a předpověď vývoje techniky a lidstva • Gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené	**Vyprávění příběhu** **Svět práce, jednotlivá zaměstnání, jejich popis** **Vztažné věty** **Intonace otázek a zvolacích vět** **Žádost o práci** **Části těla, nemoci, zranění, Symptomy** **Životní styl** **U lékaře** **Minulý čas – předpřítomný čas (prostý – průběhový)** **Oznámení** **Budoucnost techniky a lidstva** **Životní prostředí** **Vyjadřování budoucnosti** **Budoucí čas průběhový** **Předbudoucí čas** **Vedlejší věty časové a podmínkové (zero and first conditional)**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Člověk a svět práce (trh práce a profesní volba) Člověk a jeho zdraví Informatika a informační a komunikační technologie Člověk a společnost

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma	• Vyjádří souhlas či nesouhlas • Navrhne činnost na víkend a na návrhy reaguje • Napíše úvahu o budoucnosti světa • Pojmenuje vybavení domu • Reprodukuje vyslechnutý krátký text • Na základě pochopení faktů vyvodí závěr • Reprodukuje dotazy a otázky jiných • Rezervuje si ubytování	**Vyjadřování názoru** **Plánování budoucnosti** **Neformální email** **Reálie anglicky mluvících zemí** **Práce se slovníkem**	**MED** Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	Geografie Biologie Člověk a společenost Český jazyk

Ročník: 4. ročník ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou či ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se	Žák: • Rozumí hlavním bodům novinového článku • V slyšených rozhovorech dvou lidí rozpozná, jaký je mezi nimi vztah • Porozumí rozhlasovému vysílání • Popíše život a dílo oblíbeného spisovatele • Gramaticky správně formuluje jevy, které by rád změnil • Vyjádří hlavní myšlenku písně • Neformálním dopisem reaguje na pozvání • Rozumí hlášením pro cestující • Popíše situaci při cestování • Charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů cestování • Rozliší chronologii děje • Formuluje věty o vzniku, výrobě a využití dopravních prostředků	**Bydlení** **Nepřímá řeč, nepřímá otázka** **Zločin** **Modální slovesa must, can´t, might, could + minulý infinitiv** **Formální dopis** **Mezilidské vztahy Stupňování přídavných jmen a příslovcí** **Poezie** **Vyjadřování kontrastu** **Frázová slovesa třískovná** **Časové předložky** **Vedlejší věty podmínkové (second conditional)** **Přací věty** **Esej** **Cestování a doprava** **Neurčitá zájmena** **Trpný rod**	**OSV** Sociální komunikace **ENV** Člověk a životní prostředí **MED** Mediální produkce a její účinky, mediální produkty a jejich významy	Člověk a společnost Umění a kultura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
odbornějších zájmů				
	• Formuluje zdvořilé dotazy • Napíše neformální pozdrav z dovolené • Vyjádří a obhájí svůj názor • Čte správně číselné výrazy • Správně formuluje služby, které si nechal udělat jinými lidmi • Vypráví o pomyslné události v minulosti a jejích možných následcích • Rozumí obrazným přirovnáním • Písemně si vyžádá informace • Rozumí novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji, přiřadí titulek, vyhledá specifické fráze • Pojmenuje běžné typy umění • Popíše umělecké dílo/představení a vyjádří svůj názor na ně • Nahradí vedlejší věty participiem • Napíše esej o vlivu umění na naše životy	**Nepřímé otázky** **Peníze a finance Vyjadřování počtu Have something done** **Podmínkové souvětí (third conditional)** **Formální dopis** **Umění a umělci** **All, each, every, few, little…** **Such – so** **Participia**	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž	Fyzika (vynálezy spojené s cestováním) Člověk a společnost Geografie Biologie Člověk a svět práce (finance, reklama…) Umění a kultura (výtvarné a divadelní umění)
	• Popíše a porovná typy osobností • Při popisu události užívá rozmanitá přídavná jména a inverzi	**Recenze** **Reálie anglicky mluvících zemí** **Práce se slovníkem**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne	Člověk a společnost

5.2.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.3 Německý jazyk (Další cizí jazyk)

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cílem výuky předmětu Německý jazyk na vyšším gymnáziu je dosáhnout úrovně B1 podle SERR. Žák tedy má ovládnout jazyk tak, aby se domluvil v rámci běžných tematických okruhů jako jsou rodina, škola, bydlení, práce, zájmy, cestování apod. Je žádoucí, aby si k tomu osvojil potřebnou slovní zásobu a repertoár běžných gramatických prostředků a obojí užíval jen s malou mírou zaváhání.

Nedílnou součástí výuky je i seznamování s reáliemi německy mluvících zemí, s jejich geografií, kulturou, historií a dalšími specifiky. Jejich znalost a pochopení je zvlášť žádoucí, neboť v případě němčiny jde o jazyk našich bezprostředních sousedů, s nimiž nás pojí staletá společná historie s mnoha peripetiemi.

Výuka na vyšším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia plynule navazuje na výuku na nižším stupni (v tercii a kvartě), kde je výstupní úrovní A1, a pokračuje během prvních dvou let přes úroveň A2 k úrovni B1 v posledních dvou ročnících.

Výuka ve čtyřletém gymnáziu v zásadě předpokládá stejnou výchozí pozici a stejný postup, ovšem protože znalosti žáků přicházejících z různých základních škol mnohdy úrovně A1 bohužel nedosahují, jak je zjišťováno vstupním testem, je třeba tento handicap zohlednit a učivo přizpůsobit konkrétní situaci. Cílová úroveň však samozřejmě zůstává stejná a výuka k ní směřuje.

Hlavním cílem výuky je rozvoj komunikačních dovedností žáků: porozumění čtenému i vyslechnutému textu, ústního i písemného projevu na příslušné úrovni. Předpokladem pro tyto dovednosti je ovšem solidní zvládnutí gramatiky a slovní zásoby.

Výuka probíhá na základě učebnic Studio 21 A2 a B1 (event. v případě potřeby od A1 ve čtyřletém gymnáziu) z ucelené řady Studio 21, Cornelsen / Fraus, což ve třídách víceletého gymnázia umožňuje plynule navázat na učivo probrané na nižším gymnáziu. Učebnice je k dispozici jak v papírové podobě, tak v elektronické verzi, což je výhoda i vzhledem k tomu, že třídy čtyřletého gymnázia jsou tabletové. Jinak ovšem této výhody mohou samozřejmě využívat všichni žáci vyššího gymnázia, a to nejen ve škole, ale zejména při domácí přípravě - mj. při individuálním nácviku poslechu s porozuměním. Učebnice je schválená doložkou MŠMT.

Kromě základní učebnice jsou do výuky zařazovány i další materiály, např. prezentace vyučujících, které mj. vznikaly v rámci grantového projektu „Přechod na komplexní multimediální výuku na Gymnáziu Jaroslava Vrchlického v Klatovech“ v minulých letech. Dále jsou vyučujícím ve škole k dispozici různé cvičebnice gramatiky a slovní zásoby, časopis Freundschaft aj. Běžně se pracuje s aktuálními autentickými materiály z internetu.

Je dbáno na to, aby žáci chápali propojenost předmětu Německý jazyk s dalšími předměty – nejen s ostatními jazyky (systematické kontrastivní srovnávání gramatických jevů i slovní zásoby, uplatnění pokročilejších znalostí angličtiny), ale i dalšími předměty.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny následující tematické okruhy z průřezových témat:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Na vyšším stupni gymnázia je vyučovací předmět Německý jazyk vyučován celé 4 roky. Časová dotace činí 3 hodiny týdně, tedy zhruba po 100 hodinách ročně.

Výuka probíhá zásadně v dělených třídách, tedy ve skupinách s nižším počtem žáků než v běžných třídách a vždy v učebnách s audiovizuálním vybavením (popř. v jazykové laboratoři), jež je hojně využíváno jak pro nácvik poslechu s porozuměním, tak pro osvojování gramatických struktur, jakož

i pro zprostředkování informací z oblasti reálií. I žáci jsou soustavně vedeni k užívání audiovizuální techniky a k rozvoji prezentačních dovedností, např. formou vlastních prezentací na různá témata k reáliím.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk jsou žáci vedeni k utváření a rozvoji všech klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- jsou navozovány situace vedoucí k pochopení důležitosti komunikovat v němčině, zejména vzhledem k dalšímu studiu, budoucí profesi i soukromému životu
- žáci jsou vedeni k osvojení správných studijních návyků, k samostatnému plánování a organizaci samostudia, k hledání různých metod učení, ke schopnosti pracovat tvořivě a kriticky se sebehodnotit

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- jsou vytvářeny situace, které nutí žáky řešit přiměřeně obtížné problémy v cizím jazyce, hledat argumenty pro svá tvrzení a obhajovat je

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- je nabízen dostatek příležitostí k rozvíjení dovednosti porozumět čtenému a vyslechnutému textu a dovednosti vyjádřit se slovem i písmem
- je dbáno na kultivovanou formu vyjádření

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- jsou nabízeny příležitosti k vyzkoušení různých rolí, zaujímání různých postojů vůči okolí
- při skupinové práci se žáci učí kooperaci a toleranci
- žáci se seznamují se společenskými zvyklostmi německy mluvících zemí

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- žáci jsou vedeni k respektu k ostatním, slušnosti a zdvořilému vystupování
- umožnujeme žákům poznat alespoň některé zvyklosti německého prostředí a odlišnosti od českého

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání studijních materiálů, včetně elektronických
- žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě, ke zjišťování informací

.Péče o nadané žáky

- nadané žáky vedeme k rozvoji talentu, mj. účastí v různých soutěžích, zejména v konverzační, dále v soutěži v recitaci nebo uměleckém překladu Ars poeticae nebo přímo v překladatelské soutěži, v soutěži Best in Deutsch, v tematických soutěžích čas. Freundschaft, nebo v soutěži Němčina pro bystré hlavy, v níž se uplatní žáci zároveň i s přírodovědným nebo technickým zaměřením
- zájemci mohou své znalosti němčiny dále rozvíjet ve volitelných seminářích (NjS), a to od sexty / 2. ročníku až do maturity
- všem zájemcům vyššího gymnázia nabízíme nepovinný předmět Německý jazyk (Njn), příp. kroužek němčiny
- vybraným zájemcům doporučujeme účast v projektu Gastschuljahr pořádaném EUREGIO Šumava – Bavorský les – Dolní Inn
- motivujeme k účasti na dalších akcích, ať už v projektech s partnerským bavorským gymnáziem (Gymnasium Viechtach), nebo v projektech pořádaných dobrovolným spolkem Knoflík, Jugendbildunsstätte Waldmünchen nebo koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže Tandem apod.

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: německý jazyk (další cizí jazyk)***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžně známé téma PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Dovede se zapojit do rozhovoru v rámci běžných témat, pokládat otázky, odpovídat	Žák: • Čte a vnímá poslechové texty s takovou minimální úrovní porozumění, kterou vyžadují úkoly k těmto textům zadávané • Dokáže text příslušné obtížnosti reprodukovat • Připraví a předvede ústně i písemně text na předem známé téma	**Slovní zásoba a gramatika** podle probíraných lekcí, nejčastěji z oblasti osobní, eventuelně pracovní, Rodina Volný čas Cestování, mobilita, migrace Média Kultura Souvětí souř. a podř., vedl. věty Skl. substantiv Skl. a stupň. a adjektiv Min. čas sloves (pf.) Vazby sloves Biografie Oznámení, pozvání, poděkování, gratulace Postoj, názor, stanovisko	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **SOU** Žijeme v Evropě - migrace v historii a dnes Vzdělávání v Evropě a ve světě **MED** Média a mediální produkce Uživatelé	Český jazyk Další CJ Zeměpis Dějepis ZSV

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: německý jazyk (další cizí jazyk)***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Orientuje se v jednoduchém textu a rozliší hlavní informace PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Jednoduše, ale souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Reaguje adekvátně a gramaticky přiměřeně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • Při práci s textem je schopen rozumět jeho hlavnímu smyslu a z jednotlivých částí vybrat hlavní informaci • Předvede po krátké přípravě vyprávění na proírané téma, případně na téma, které je blízké jeho osobě • Předvede po krátké přípravě dialog s dalším mluvčím na probírané téma nebo na běžné každodenní téma	**Slovní zásoba a gramatika** dle probíraných lekcí učebnice, nejčastěji z oblasti osobní, pracovní, event. veřejné Bydlení, město, venkov Vzdělání, práce Turisticky zajímavá místa Kultura Tradice, zvyky, obyčeje Osobnosti kultury, vědy a techniky Souvětí souř . a podř., vedl. věty Skl. zájmen Min. časy sloves (pf. a prét.) Podm. zp. přít. Trpný rod Inf. konstr. Inzerát Biografie význ. osobností Žádost Životopis, motiv. dopis Emoce – zájem, nezájem, radost, údiv, obava Argumentace – konstatování výhod / nevýhod; vyjádření souhlasu / nesouhlasu	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Český jazyk / literatura Další CJ Zeměpis Dějepis ZSV Hudební a výtvarná vých. - uměl. styly - význ. osobnosti uměl. sféry, díla Fyzika Matematika Biologie Chemie - význ. osobnosti (vědci, technici, vynálezci, objevitelé)

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • Rozliší v poslechových textech sdělení a obsah sdělení různých mluvčí, jejich nálady , postoje, rozpozná stylové zaměření poslechového textu • Na zadané téma sestaví písemné nebo ústní sdělení odpovídajícího rozsahu se slovní zásobou vhodnou pro toto téma • Pro ústní i písemná sdělení se rychle orientuje ve slovníku	**Slovní zásoba a gramatika** z probíraných lekcí učebnice, nejčastěji z oblasti osobní, pracovní, veřejné Významná data dějin našich a německy mluvících zemí Partnerství, přátelství, láska Škola a škol. systém, vzdělání Práce, povolání Čas, stres Všednodenní problémy Souvětí souř . a podř., vedl. věty Min. časy sloves (pf. a prét.) Inf. konstr. Podm. zp. Form. i neform. rozhovor, diskuse, prezentace Delší pís. / úst. projev Morální postoje, omluvy, lítost, přiznání	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **SOU** Vzdělávání v Evropě a ve světě - porovnání školských systémů v ČR a německy mluvících zemích **OSV** Morálka všedního dne	Český jazyk Další CJ Zeměpis Dějepis Biologie ZSV

Ročník: oktáva, 4. ročník *Vyučovací předmět: německý jazyk (další cizí jazyk)*

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text přiměřené náročnosti se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně běžné téma srozumitelně, gramaticky správně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • Vysvětlí gramaticky správně	Žák: • Nepotřebuje slovník při čtení neznámého nepříliš náročného textu, protože význam slov si domyslí a odhadne • Využívá tzv. rychlé čtení při řešení úkolů zadaných ke čteným textům, podobně je schopen použít i analytické čtení • Připraví a předvede ústně či písemně středně dlouhé vyprávění, monolog, úvahu, reprodukci textu • Prezentuje svůj názor k probíraným tématům, a to víceméně gramaticky správně • Projevy písemné i ústní se snaží vytvořit tak, aby měly dobře zřetelnou strukturu, byly lexikálně výstižné a gramaticky víceméně správné • Při této činnosti používá běžné překladové slovníky • Nebojí se oslovit německého mluvčího a požádat ho	**Slovní zásoba a gramatika** z probíraných lekcí učebnice, nejčastěji z oblasti osobní, pracovní, veřejné Životní prostředí, počasí, klima a klimatické změny Všednodenní problémy, chování ve společnosti, zvyky a tradice Rodina, rodinné vztahy, etapy života, generační problémy Migrace, vlast a cizina Evropa Souvětí souř . a podř., vedl. věty, další spojky Slovesné časy, včet. plpf. a fut. Příč. přít. vs. min. Další předložky Delší pís. / úst. projev Reálie něm. mluvících zemí – zeměpis, historie, životní styl, kultura, sport, literatura porovnání s ČR	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MUL** Migrace **ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	Český jazyk Další CJ Zeměpis Dějepis Biologie ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
své názory stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	o radu, pomoc, případně navázat zdvořilý rozhovor na běžné společenské téma • Je schopen podat základní informace o německy mluvících zemích tak, aby vybral zejména takové informace, které jsou mu blízké nebo pro něho zajímavé			

5.3.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.4 Francouzský jazyk (Další cizí jazyk)

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Během studia by měl žák získat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka a pečlivě dodržovat pravidla fonetická, pravopisná a gramatická, postupně si osvojovat základní slovní zásobu a schopnost komunikovat ústně i písemně podle požadavků evropského referenčního rámce, přičemž by získával souvislosti i s jinými předměty, aby poznával život a kulturní tradice této jazykové oblasti (viz dále).

Výuka probíhá podle současných, mezinárodně osvědčených a v ČR praxí ověřených učebnic, kde se lineárně řadí jednotlivé gramatické jevy, tematické okruhy a komunikační situace, zároveň se ale jednotlivé dovednosti cyklicky opakují se zvyšováním náročnosti.

V současné době používáme ve výuce metodu Connexions, vč. pracovního sešitu a metodické příručky, kterou postupně nahrazujeme metodou Édito. Výhledově počítáme s přechodem na elektronické učebnice, nicméně Édito není zatím v této verzi vydánána.

Kromě konkrétní řady učebnic budou používány i další doplňkové materiály.

Pro studenty francouzštiny bude jednou za dva roky pořádán školou zájezd do Francie. Počítá se střídavě s návštěvou Paříže a jiného francouzského regionu, aby každý student měl možnost během studia se alespoň jednou takovéto cesty účastnit.

Podobnou funkci bude mít i exkurze do Plzně na tradiční dny Francie v podzimních měsících.

Vzhledem k mnohaleté tradici družby Klatovy s městem Poligny a tradicí výměnných pobytů na konci prázdnin počítáme i nadále s organizací týdenního programu pro studenty z družebního města a jejich české hostitele z řad našich studentů. V dalším roce pak s recipročním pobytem našich žáků u jejich přátel v Poligny. Vhodné pro studenty po min. 2 letech studia a v předmaturitních ročnících.

Povinný druhý jazyk

Žáci z nižšího gymnázia (osmileté a šestileté studium), kteří prošli dvouletým základním kursem (viz ŠVP nižšího gymnázia), budou pokračovat dalšími čtyřmi roky studia, a měli by tak dosáhnout po celkem šesti letech tohoto předmětu jazykové úrovně B1+ (tj. vyšší úrovně maturitní zkoušky).

Žáci z vyššího gymnázia (čtyřleté studium) by měli dosáhnout úrovně A2 do konce 2. ročníku, resp. úrovně B1 do konce 4. ročníku podle evropského referenčního rámce.

Volitelný seminář Francouzský jazyk

Žáci mají možnost si vybrat při dostatečném počtu zájemců francouzský jazyk jako základy třetího jazyka (dvouletý kurs pro začátečníky). Budou mít stejný program jako 1. a 2. ročník čtyřletého studia. V tom případě by měli podle SERR dosáhnout úrovně A2.

Nepovinný předmět

Francouzský jazyk může být otevřen podle zájmu žáků vyššího gymnázia buď jako Francouzský jazyk, nebo jako Francouzská konverzace. Je to vhodné řešení pro ty, kteří si francouzský jazyk nemohou vybrat jako volitelný seminář.

V rámci vyučovacího předmětu Francouzský jazyk budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka bude probíhat v běžné třídě vybavené audio-video zařízením.

Povinný další cizí jazyk je standardně 3 hodiny týdně pro všechny třídy po celou dobu studia.

Volitelný dvouletý seminář Francouzský jazyk bude mít v septimě a 3. ročníku 2 hodiny týdně, v oktávě a 4. ročníku 3 hodiny týdně.

Volitelný jednoletý seminář Francouzská konverzace bude mít pro septimy a 3. ročníky 2 hod. týdně, pro oktávy a 4. ročníky 3 hod. týdně.

Nepovinný vyučovací předmět bude mít 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- dávat pokyny a organizovat hodinu většinou v cizím jazyce
- zařazovat metody, při kterých mohou žáci napodobit a aktivně obměňovat probírané jevy
- podněcovat žáky, aby se nenechali odradit počátečními obtížemi
- vést žáky, aby důsledně opravovali vlastní chyby

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- zadávat žákům přiměřené úkoly
- klást srozumitelné otázky
- s chybami žáků pracovat tak, aby se z nich poučili
- podněcovat žáky ke kultivované diskusi

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- motivovat žáky k dalšímu rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikace pomocí obrazových a doplňkových materiálů
- poskytovat žákům dostatečný prostor pro dialog
- učit je naslouchat partnerovi a přiměřeně reagovat

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- volit metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sledovat, zda všichni pracují podle svých možností
- vést žáky k osvojení správných zdvořilostních struktur

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vést žáky ke smyslu pro pečlivou práci, k otevřenosti a smyslu pro čestné jednání
- dodržovat daná pravidla a vést k tomu i žáky
- umožňovat, aby žáci mohli hodnotit podle daných kritérií svoji činnost
- poskytovat žákům příležitost, aby si uvědomili kulturní hodnoty vlastní země

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- vést žáky k systematické a pečlivé práci, k pravidelné přípravě
- podporovat fantazii a kreativitu
- požadovat dodržování termínů pro splnění požadovaného úkolu
- vést žáky ke kritickému myšlení, k objektivnímu a nezaujatému posouzení žákových výkonů

5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. ročník ***Vyučovací předmět: francouzský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku týkající se poslechu a čteného textu • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace	**Základní komunikační situace každodenního života** (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase (hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se **Reálie** Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu jídlo, stravování, denní režim	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Jaká/jaký chci být a proč - Jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **SOU** Vzdělávání v Evropě a ve světě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie ZSV
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý,	• Komunikuje v rozsahu slovní	**Písemně:**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně • strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí a obmění výchozí text • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Vytvoří logický a jasně strukturovaný text podle příslušných požadavků učitele • Zaznamená krátký vzkaz na záznamník,záznam do diáře, vyplnění osob. údajů do dotazníku • Napíše osobní dopis popisující bydliště, denní režim, zájmy, vztahy k členům rodiny a dalším osobám z okolí • Zaznamená a shrne vyslechnuté nebo přečtené informace • Přeloží krátký text a použije správné lexikální jednotky vyhledané ve slovníku	jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne **Tematické okruhy:** domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, jídlo, zdraví, tradice a svátky příroda a počasí důležité zeměpisné údaje **Reálie:** Symboly Francie a ČR Paříž Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stano-	• Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se zpaměti a obměňuje	**Gramatické jevy** (člen určitý, neurčitý, dělivý,		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
viska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty • Představí sebe, nebo někoho jiného • Sdělí své osobní údaje, • Zjišťuje údaje ostatních osob • Domluví si telefonicky schůzku s určením místa a času • Domluví si program na večer nebo víkend • Přijme, odmítne pozvání • Pozve někoho do restaurace nebo na kulturní akci	vynechávání členu,pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen, žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on, ukaz. a přivl. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, prézens, rozk. způsob., blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)		

Ročník: 2. ročník ***Vyučovací předmět: francouzský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Správně frázuje a dodržuje povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu program, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel	**Gramatické jevy** přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovcí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé cémposé a pravopis. shoda jednoduchý bud. čas, subjonctif přítomný, odvozov. příslovcí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour **Reálie** Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii Životní styl Doprava ve městě Třídění odpadu	**MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **ENV** Člověk a životní prostředí	Zeměpis
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Srozumitelně reprodukuje	• Charakterizuje lidi, porovná jejich	**Komunikační situace**		Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně • strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • Pracuje s různými typy slovníků, ověřuje si různá použití synonymních výrazů	Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu,dát instrukce a doporučení Žádat o radu, pomoc Nabídnout pomoc Popsat místo, město, památky Popsat osobu a charakterizovat ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání, nutnost Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna		ZSV Výtvarná výchova Biologie Zeměpis
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky	• Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů	Ústně i písemně		Dějepis Občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	• Komunikuje a využívá probrané slovní zásoby k jednotlivým tématickým okruhům a situacím probíraným v tomto ročníku (viz komunikační situace) • Vyjádří souhlas, nesouhlas, rozhořčení, nadšení, spokojenost, obavy, pochybnost, zklamání			Zeměpis Výtvarná výchova Biologie Zeměpis

Ročník: kvinta, 3. ročník ***Vyučovací předmět: francouzský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých. textů, rozpozná téma, hlavní myšlenku, vyhledá informaci, porozumí pokynům, pochopí postoj mluvčího • Odhadne z kontextu neznámá slova • Vyhledá a zaznamená informace z přečteného a vyslechnutého textu • Vyhledá neznámá slova a ověří si jejich význam v různých slovnících	**Gramatika** nepravidelnosti příd. jmen, stupňování příd. jmen a příslovcí, samostatná zájmena přivlastňovací, ukaz, tázací, zájmeno tout, même, pořadí dvou zájm. předmětů, zvratná slovesa, passé compossé – imparfait, plus-que-parfait, blízká minulost, subjonctif, předložky a příslovce s časovým významem, účelové spojky **Komunikační situace** porovná dvě možnosti, vyjádří úsudek o hodnotě, názor na účel dané věci, vyjádří a reaguje na pocity radosti x hněvu, spokojenosti x nespokojenosti, neklidu x uklidnění, vybaví si a popíše své vzpomínky	**SOU** Žijeme v Evropě	Zeměpis Dějepis ZSV Výtvarná výchova Hudební výchova Biologie
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický	• Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování	**Témata** Dům a byt, vybavení, domácí práce, pronájem bytu,		Dějepis ZSV Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	• Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně), vyjádří k němu svůj postoj • Napíše text podle požadavků probírané látky • Využívá prostředků návaznosti textu, prostředků pro navazování děje, vhodných spojek • Popíše fotografii, obraz, porovná 2 různé obrazy, pojmenuje pocity a možné vjemy (písemně i ústně) • Vysvětlí svůj problém, formuluje domněnku, možnost, zdůvodní své jednání, pojmenuje příčinu jevu • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy	kvality bydlení ve městě a na vesnici, orientace ve městě Umění a kultura, reklama, Technika, doprava, cestování, Společenské problémy a konflikty **Reálie** Odlišnosti franc. bydlení, dopravy, konflikty francouzské společnosti		Biologie Zeměpis
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní for-	• Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci	Ústně i písemně		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
mou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	• Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich • Využije přeformulování a opisného vyjádření při nedostatku přesného výrazu • Zeptá se na neznámý výraz, ověří si, zda je mu dobře rozuměno, zda dobře pochopil daný výraz • Vysvětlí příčinu a důsledek určitého jednání			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Porozumí menší ukázce literárního a public. textu • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých. textů, rozpozná téma, hlavní myšlenku, vyhledá informaci, porozumí pokynům, pochopí postoj mluvčího • Odhadne z kontextu neznámá slova	**Gramatika** Samostatná zájmena + en, y Vztažná zájmena Slovesa v pasívu Další užití subjonctivu Passé simple Kondicionály, časová souslednost nepřímé řeči podmínkové věty, příčinné, důvodové a důsledkové spojky, zdůraznění sam. vět. členem Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu **Komunikační situace** nutnost, zákaz, úmysly, dojmy, výtka, překvapení, protest, stížnost, omluva, podmínka, domněnka a hypotéza, smutek, zklamání		Český jazyk
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	• Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním	**Témata a reálie** Společenské způsoby (savoir-vivre) Veřejná doprava Společenské problémy vyplývající	**MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů **SOU** Žijeme v Evropě	Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Biologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	projevu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napíše resumé • Připraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy • Vybírá vhodné stylistické varianty překladu	z multikulturní reality Solidarita a humanitár.organizace ve frankofonních zemích Móda a módní tendence Vzdělání, kvalifikace, zaměstnání Životní styl, konzumní společnost, peníze, Základní informace o franc.regionech Administrativní uspořádání a polit. systém Základní hist. události	**ENV** Člověk a životní prostředí	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	• Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdů-	Ústně i písemně		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	vodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí			

Ročník: septima ***Vyučovací předmět: francouzský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Pochopí popis osoby, místa, nálady, vzpomínky z uměleckého textu • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých. textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Odhadne z kontextu neznámá slova • Rozumí hovorovému tempu v běžném dialogu, interview,rozhlasovém vysílání, dialogu ve filmu • Pracuje s internetovými slovníky	**Gramatika** Další užití subjonctivů, Passé simple Kondicionály Participe présent a gérondif časová souslednost nepřímé řeči podmínkové věty, příčinné, důvodové a důsledkové spojky, Obrazné vyjadřování Prostředky návaznosti v textu, logická výstavba textu **Komunikační situace** Popis osoby, místa, atmosféry, jistota x nejistota, nedůvěra a pochybnost, hněv, radost a smutek, naději a beznaděj, lhostejnost, zájem a nezájem, strach, neklid, politování Odmítnutí nabídky, neutrální postoj		Český jazyk
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně základní údaje o svéosobě,	• Používá požadované lexik. a gramatické prostředky,	**Témata a reálie** Francouzská literatura	**SOU** Žijeme v Evropě	Dějepis ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpovědi na sdělení za správného použití gramatických struktur a vět	obměňuje své vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu,přizpůsobuje se funkčnímu stylu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napíše resumé • Připraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky – autoportrét, vzpomínku z cesty, hodnocení kulturní akce • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy • Pracuje s prostředky zhuštěného vyyjádření – cizojazyčné resumé	malířství, divadlo, píseň Kulturní stereotypy Francouzská zámoř území Informace o franc. regionech Administrativní uspořádání a polit. systém Peníze, úspory, daně a poplatky Základní historické osobnosti a události	**ENV** Člověk a životní prostředí	Výtvarná výchova Biologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	• Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Obhajuje svůj názor, argumentuje, slušně si stojí na svém, přijme argumenty druhého • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Stěžuje si, reaguje na výtku • Vysvětlí své pohnutky a omluví své chování • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří nepochopenou formulaci jiným způsobem	Ústně i písemně		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Správně vyslovuje a čte i neznámý text • Napíše diktát v obtížnosti probírané látky • Rozumí otázce vztahující se k situaci a textu • Rozumí obsahu a smyslu jednotlivých. textů, rozpozná citové zabarvení a náladu, pochopí postoj a záměr mluvčího, rozezná stylové úrovně jazyka • Rozliší regionální výslovnost, frankofonní zvláštnosti • Odhadne z kontextu neznámá slova • rozumí hovorovému tempu v běžném dialogu, interview, rozhlasovém vysílání, filmu • Vyhledává potřebné informace v médiích i na internetu • Vytváří si vlastní systém tématických slovníčků	**Gramatika** Složená vztažná zájmena, zájmena neurčitá Futur antérieur Postavení infinitivu a infin. vazby Shrnutí všech syntaktických prostředů Opakování obtížnějších gram. jevů z předcház. ročníků **Komunikační situace** Ujistit se, že rozumíme, nebo že jsme byli pochopeni Diskuse o organizaci cesty, politice, ekonom. problému vysvětlit názor, pochopit vtip, obhajvat své argumenty (přijímací pohovor v práci)		Český jazyk
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně	• Používá požadované lexik. a gramatické prostředky, obměňuje své	**Témata a reálie** Francouzský film	**MED**	Dějepis Občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	vyjadřování • Dbá na bohaté a různorodé vyjadřování v pís. a ústním projevu, přizpůsobuje se funkčnímu stylu • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace (písemně i ústně) • Napíše resumé • Připraví z několika podkladů referát a přednese jej • Zformuluje úřední dopis a žádost, • Zpracuje životopis a motivační dopis • Napíše rozsáhlý, logicky provázaný text podle požadavků probírané látky • Pracuje s rozvržením textu, shrne a zhodnotí informace • Vyjádří ústně i písemně svůj názor na probírané téma, zdůvodní, proč jsou pro něj určité věci důležité, zváží příčiny a následky určitých jevů • Překládá text s probranými lexikálními a gramatickými jevy	Současná ekonomická a politic. témata Světové kulturní akce Evropská unie Francouzská zámoří území a jejich kultura Informace o franc.regionech Administrativní uspořádání a polit. systém – opakování Základní historické osobnosti a události – v naší zemi a ve Francii	Mediální produkty a jejich významy **SOU** Žijeme v Evropě **ENV** Člověk a životní prostředí	Výtvarná výchova Biologie Zeměpis
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo	• Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci • Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej,			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
každodenního života • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Diskutuje o zadaném tématu. Po přednesení referátu komunikuje • s posluchači a odpovídá na dotazy • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří nepochopenou formulaci jiným způsobem • Upřesní a opraví své vyjádření, pokud zaznamená, že druhý nepochopil jeho sdělení			

5.4.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.5 Španělský jazyk (Další cizí jazyk)

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Během čtyřletého studia na gymnáziu by měl žák získávat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka. Žák získá dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech, všeobecně ovládá gramatiku. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Po dobu studia je veden k rozvoji slovní zásoby a gramatiky i kulturně sociálním aspektům tak, aby dosáhl úrovně B1/2 podle Společného evropského rámce.

Žák by dále měl získávat souvislosti i s jinými předměty, poznávat život a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti.

Vyučovací předmět Španělský jazyk (nepovinný předmět) vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Během čtyřletého studia na gymnáziu by měl žák získávat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka. Žák získá dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech, všeobecně ovládá základní gramatické normy. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Žák by dále měl získávat souvislosti i s jinými předměty, poznávat život a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti.

V rámci vyučovacího předmětu Španělský jazyk budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka bude probíhat 3 hodiny týdně ve třídě vybavené audio-video zařízením.

Základním studijním materiálem budou mezinárodně uznávané učebnice, popřípadě učebnice připravované podle požadavků RVP. Jako doplňující materiál budou využívány periodika, časopisy, literatura. Nedílnou součástí je pak práce s internetem.

Výuka Španělského jazyka (nepovinného) bude probíhat 2 hodiny týdně ve třídě vybavené audiovideo zařízením.

Základním studijním materiálem budou učebnice připravované podle požadavků RVP, popřípadě učebnice běžně používané pro jazykové školy. Jako doplňující materiál budou využívány periodika, časopisy, literatura. Nedílnou součástí je pak práce s internetem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- napomáhat žákovi pochopit možnosti komunikovat tímto jazykem
- vést žáky k osvojování základů mluvené i psané podoby jazyka
- rozvíjet schopnost dorozumění se v běžných situacích každodenního života
- vést žáky k orientaci v textu
- vytvářet v žácích správné studijní návyky
- pomáhat vyhledávat a nacházet materiály pro rozšíření slovní zásoby, studia všeobecně
- dávat pokyny a organizuje hodinu většinou v cizím jazyce

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vést žáky k vyhledávání a třídění informací
- motivovat k vyhledávání slov ve slovníku
- podněcovat k navrhování různých řešení jedné situace

- vybízet tvořit otázky pro získání informací, odpovídat na ně
- vést ke komunikaci na dané úrovni

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- podněcovat žáky komunikovat na dané téma na požadované úrovni
- vést k osvojování si fonetických, lexikálních, gramatických a syntaktických jevů nutných k dorozumění
- motivovat k aktivnímu vyhledávání potřebných slov a schopnosti jejich využití v různých situacích
- cvičit formulovat otázky a odpovědi
- vést k používání internacionalismů pro dané téma

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- napomáhat žákovi uvědomovat si význam jazyka pro osobní rozvoj a svoji profesionální budoucnost
- vést žáky k uvažování v jiném jazyce, k schopnosti jazyk použít
- motivovat žáky spolupracovat ve skupině
- směřovat žáky v případě potřeby požádat o pomoc, poskytnout ji

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učit žáky snažit se respektovat názory ostatních, asertivně komunikovat – slušně a zdvořile hájit svůj názor, názor své skupiny
- vést žáky k dodržování daných pravidel, k obhájení svého názoru při názorové konfrontaci
- podněcovat žáky uvědomovat si kulturní hodnoty vlastní země v souvislosti s kulturou hispánských zemí
- směřovat žáky k historickému porovnávání vývoje daných oblastí

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- podněcovat žáka snažit se zbavit chyb a zlepšovat své výkony, plnit zadané úkoly v termínu
- vybízet žáka využívat své znalosti z jiných předmětů, zejména pak geografie, historie, společenských věd
- motivovat žáka pracovat s fantazií a kreativitou, využívat internetu jako prostředku „rychlého cestování světem“

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta ***Vyučovací předmět: španělský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty • složené ze známé slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně • Rozumí obsahu a smyslu textu • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo kde bydlí, školu, město • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis, mail • dokáže popsat prostředí v němž žije a porovnat s přostředím hispánských zemí • dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz • dokáže zhodnotit dění	**Gramatické jevy:** Minulé časy. Třetí a čtvrtý pád – nepřímý a přímý předmět Zájmena v předmětu přímého a nepřímého Přechodník – gerundivní vazby. Předložky pro – na (PARA, POR) Předminulý čas - pluscuamperfecto Podmiňovací způsob Slovesné vazby s infinitivem – zkrácení vět účelových Průběhový čas – vazba estar + gerundium	**OSV** Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí **ENV** Vztah člověka k prostředí **SOU** Jižní Amerika a svět Objevujeme země mluvící španělsky Jsme Evropané **MUL** Multikulturalita	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, bydlišti a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam	**Písemně:** Popsat hotel a hotelové služby, pokoj, rezervuje si pokoj nebo letenku, dokáže nakupovat po internetu		Zeměpis Dějepis Společenské vědy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace na dané téma • Napíše jednoduchá pojednání o dění • napíše mail, dopis o dění ve svém okolí	• Napíše, sdělí svůj denní program • Vypráví jednoduchý příběh a konfrontuje jej s časovými údaji, dá časové určení	Popíše vynálezy a jejich potřebnost, jak změnily náš svět. Popíše historické události **Reálie:** Země Latinské Ameriky Cestovní ruch Historie – staré říše Latinské Ameriky		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace, poskytne požadované informace • Vyjádří svůj názor i nesouhlas, či souhlas s druhými	• Naváže kontakt • vyjádří, co dělá v daný okamžik • Reaguje na zprávy, vyjádří zážitky • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Vyjádří údiv, radost – zhodnotí situaci	**Základní komunikační situace každodenního života:** Rozumí výstrahám a zákazům. Vyjádří názor na věci kolem sebe. Porovnává minulý a současný život		

Ročník: sexta ***Vyučovací předmět: španělský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a větám • Rozumí jednoduchým i složitějším pokynům a reaguje na ně • Rozumí obsahu a smyslu textu, dokáže pracovat i s textem literárním • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město, stát, Evropu, Latinskou Ameriku • Napíše zprávu, žádost, osobní dopis, mail. • Používá prostředky a vyjadřovací schopnosti pro úřední dopis • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj. • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz. • Orientuje se u lékaře. • Hovoří o svých schopnostech.	**Gramatické jevy:** Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesné vazby... Rozkazovací způsob kladný i záporný Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Zvrat. slovesa Příslovce – jejich dělení a použití Předložky a pády Minulé časy. Použití přímé a nepřímé řeči. Vedlejší věty. Časová souslednost. Časy budoucí. Podmiňovací způsob.	**OSV** Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí, historický kontext **ENV** Vztah člověka k prostředí Globalizace, Ekologie **SOU** Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět Jižní Amerika Jsme Evropané **MUL** Multikulturalita Literární dovednosti	Společenské vědy Dějepis Biologie Zeměpis Literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, kultuře národa	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata	**Písemně:** Běžná sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma		Zeměpis Společenské vědy Dějepis

• Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Napíše sdělení a odpověď • Napíše mail, dopis o dění ve svém okolí, své zemi v porovnání s Evropou, Latinskou Amerikou	• Napíše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, kriticky rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu • Používá slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti	v přiměřeném rozsahu **Tematické okruhy:** domov, rodina, město, povolání, nákup, osoba, studium volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku a Americe **Reálie:** Literatura España, América Latina Země, kde žiji Módní trendy		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace • Poskytne požadované informace • Orientace v předvídatelné situaci • Informuje o životních zážitcích a zkušenostech	• Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem, ovládání se, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se diskuze a její pravidla		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé i nové slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a větám, dokáže odvodit a doplnit neznámý text • Rozumí pokynům a reaguje na ně • Rozumí obsahu a smyslu textu, dokáže pracovat i s textem literárním, žádostí, úředním dopisem • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník, výkladový slovník, internet	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem • Napíše kratší slohový útvar na dané téma, mail, používá prostředky a vyjadřovací schopnosti moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu	**Gramatické jevy:** Přítomný, minulý, budoucí čas sloves. Slovesné vazby. Rozkazovací způsob kladný i záporný. Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Subjuntivní tvary sloves minulé a budoucí, jejich použití Předložky a pády Časová souslednost. Další slovní druhy. Věty zvolací. Všeobecný a neurčitý podmět. Věty vedlejší – časové. Vyjadřování potřeb, žádostí, zdvořilostní obraty.	**OSV** Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí, historický kontext **ENV** Vztah člověka k prostředí, pracovnímu zaměření Globalizace, Ekologie **SOU** Evropa a svět Jižní Amerika a imigrace, migrace Planetární problémy **MUL** Multikulturalita Umění, literatura	Společenské vědy Dějepis Biologie Zeměpis Literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně údaje o své zemi, své rodině, kultuře národa • Reprodukuje ústně i písemně	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur	**Písemně:** Napíše literární či slohový útvar na dané téma. Napíše		Literatura Zeměpis Společenské vědy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Napíše sdělení a odpověď • Napíše literární či slohový útvar na dané téma	• Zvládá zadaná témata • Napíše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, kriticky rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu	žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar **Tematické okruhy:** Studium Olympijské hry Umění a literatura Volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky. Cestování po Španělsku a Americe **Reálie:** España, América Latina Země, kde žiji Země kde žijí lidé mluvící španělsky		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace, poskytne požadované informace • Diskuze na dané téma • V diskuzi oponuje, potvrzuje daná fakta	• Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společenskohist. diskuze		

Ročník: oktáva ***Vyučovací předmět: španělský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty, danou intonací odpovídajícím tempem • Rozumí známým výrazům, základním frázím a větám, dokáže odvodit a doplnit neznámý text • Rozumí pokynům a reaguje na ně • Vede plynule konverzaci • Rozumí obsahu a smyslu textu, dokáže pracovat i s textem literárním, žádostí, úředním dopisem • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník, výkladový slovník	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem, složitým textem • Napíše slohový útvar na dané téma, používá prostředky moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu • Obhajuje svůj názor a je schopen konfrontace	**Gramatické jevy:** Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesné vazby... Rozkazovací způsob Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Minulé časy Časy budoucí Podmiňovací způsob Časová souslednost Další slovní druhy Vyjadřování potřeb, žádostí Předložky a pády. Gramatické struktury. Podmínková souvětí. Subjuntiv imperfekta pro vyjádření pocitů. Odvozování a tvoření jmen podstatných a jiných slovních druhů.	**OSV** Komunikace **ENV** Globalizace, Ekologie **SOU** Evropa a svět Jižní Amerika a imigrace, migrace Planetární problémy **MUL** Umění, literatura	Dějepis Biologie Zeměpis Literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně údaje o své zemi, své rodině, kultuře národa	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických	**Písemně:** Napíše literární či slohový útvar na dané téma.		Literatura Zeměpis Společenské vědy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Reprodukuje ústně i písemně obsah textu, promluvy a konverzace • Napíše sdělení a odpověď • Napíše literární či slohový útvar na dané téma • Dokáže popsat své ideály, zážitky, sny • Hovoří o umění, literatuře, politickém dění. • Hovoří o problémech zemí a dává návrhy na řešení	struktur • Zvládá zadaná témata • Vypráví příběh, dokáže jej zařadit do časového sledu • Orientuje se v sociálně kulturním prostředí hispánských zemí	Napíše žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar **Tematické okruhy:** Studium, sport. umění a literatura. Politika a historie. Tradice a svátky hispánských zemí. Humanitární pomoc. **Reálie:** Země kde žijí lidé mluvící španělsky. Umění. Sport.		Dějepis
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace, poskytne požadované informace • Diskuze na dané téma	• Naváže kontakt • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-his. diskuze		

Ročník: první ***Vyučovací předmět: španělský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně • Rozumí obsahu a smyslu textu • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo kde bydlí, školu, město • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis, mail • dokáže popsat prostředí v němž žije • dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz	**Gramatické jevy:** Rod mužský/ženský člen určitý, neurčitý, Pádové podoby členů s předl.de, a Množ. číslo podst./příd. jmen Osobní zájmena samost, zájmena nesamostatná Ukaz.. a přivl. zájmena Zájm. tázací a vztažná Neurčitá Reflexivní zájmena Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesa být- nacházet se, existovat, vyskytovat se (HAY-ESTAR-SER) Slovesné vazby TENER QUE+inf.; IR a +inf; Poder... Rozkazovací způsob kladný Zvrat. slovesa Příslovce Předložky a pády Pády.	**OSV** Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí **ENV** Vztah člověka k prostředí **SOU** Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MUL** Multikulturalita	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě,	• Komunikuje v rozsahu slovní	**Písemně:**		Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
své rodině, bydlišti a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď • napíše mail, dopis o dění ve svém okolí	zásoby a probraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam • Napíše, sdělí svůj denní program • Vypráví jednoduchý příběh • dá časové určení	jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu **Tematické okruhy:** domov, rodina, město, povolání, nákup, volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku **Reálie:** España Dům a město kde bydlím		Společenské vědy
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace • poskytne požadované informace	• Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem - pozdrav, představování, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se		

Ročník: druhý ***Vyučovací předmět: španělský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a větám • Rozumí jednoduchým i složitějším pokynům a reaguje na ně • Rozumí obsahu a smyslu textu, dokáže pracovat i s textem literárním • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město, stát, Evropu, Latinskou Ameriku • Napíše zprávu, žádost, osobní dopis, mail. • používá prostředky a vyjadřovací schopnosti pro úřední dopis • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj. • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz. • Orientuje se u lékaře. • Hovoří o svých schopnostech.	**Gramatické jevy:** Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných. Minulé časy. Slovesné vazby... Rozkazovací způsob kladný i záporný Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Zvrat. slovesa Příslovce – jejich dělení a použití Předložky a pády Použití přímé a nepřímé řeči. Vedlejší věty. Časy budoucí. Podmiňovací způsob.	**OSV** Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí, historický kontext **ENV** Vztah člověka k prostředí Globalizace, Ekologie **SOU** Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět Jižní Amerika Jsme Evropané **MUL** Multikulturalita Literární dovednosti	Společenské vědy Dějepis Biologie Zeměpis Literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, kultuře národa	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata	**Písemně:** Běžná sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma		Zeměpis Společenské vědy Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Napíše sdělení a odpověď • Napíše mail, dopis o dění ve svém okolí, své zemi v porovnání s Evropou, Latinskou Amerikou	• Napíše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, kriticky rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu • Používá slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti	v přiměřeném rozsahu **Tematické okruhy:** domov, rodina, město, povolání, nákup, osoba, studium volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku a Americe **Reálie:** Literatura España, América Latina Země, kde žiji Módní trendy		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace • Poskytne požadované informace • Orientace v předvídatelné situaci • Informuje o životních zážitcích a zkušenostech	• Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem, ovládání se, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se, diskuze a její pravidla		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé i nové slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a větám, dokáže odvodit a doplnit neznámý text • Rozumí pokynům a reaguje na ně • Rozumí obsahu a smyslu textu, dokáže pracovat i s textem literárním, žádostí, úředním dopisem • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník, výkladový slovník, internet	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem • Napíše kratší slohový útvar na dané téma, mail, používá prostředky a vyjadřovací schopnosti moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu	**Gramatické jevy:** Přítomný, minulý, budoucí čas sloves. Slovesné vazby. Rozkazovací způsob kladný i záporný. Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Subjuntivní tvary sloves minulé a budoucí, jejich použití Předložky a pády Časová souslednost. Další slovní druhy. Věty zvolací. Všeobecný a neurčitý podmět. Věty vedlejší – časové. Vyjadřování potřeb, žádostí, zdvořilostní obraty.	**OSV** Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí, historický kontext **ENV** Vztah člověka k prostředí, pracovnímu zaměření Globalizace, Ekologie **SOU** Evropa a svět Jižní Amerika a imigrace, migrace Planetární problémy **MUL** Multikulturalita Umění, literatura	Společenské vědy Dějepis Biologie Zeměpis Literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně údaje o své zemi, své rodině, kultuře národa • Reprodukuje ústně i písemně	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur	**Písemně:** Napíše literární či slohový útvar na dané téma. Napíše žádost, projekt na dané téma		Literatura Zeměpis Společenské vědy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Napíše sdělení a odpověď • Napíše literární či slohový útvar na dané téma	• Zvládá zadaná témata • Napíše, sdělí svůj program, zhodnotí jej, kriticky rozpozná nedostatky • Vypráví jednoduchý příběh • Dá časové určení • Zasadí příběh do správného časového sledu	v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar **Tematické okruhy:** Studium Olympijské hry Umění a literatura Volný čas, zájmová činnost Tradice a svátky Cestování po Španělsku a Americe **Reálie:** España, América Latina Země kde žijí lidé mluvící španělsky		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace • poskytne požadované informace • Diskuze na dané téma • V diskuzi oponuje, potvrzuje daná fakta	• Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-hist. diskuze		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty, danou intonací odpovídajícím tempem • Rozumí známým výrazům, základním frázím a větám, dokáže odvodit a doplnit neznámý text • Rozumí pokynům a reaguje na ně • Vede plynule konverzaci • Rozumí obsahu a smyslu textu, dokáže pracovat i s textem literárním, žádostí, úředním dopisem • V textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, pracovat s ní • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník, výkladový slovník	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk, dokáže podle situace měnit tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem, s literárním textem, složitým textem • Napíše slohový útvar na dané téma, používá prostředky moderního jazyka • Dokáže popsat prostředí, v němž žije, kriticky zhodnotit vývoj a postoj k danému tématu • Dokáže se orientovat v daném prostředí, využívá potřebnou slovní zásobu • Obhajuje svůj názor a je schopen konfrontace	**Gramatické jevy:** Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesné vazby... Rozkazovací způsob Subjuntivní tvary sloves a jejich použití Minulé časy Časy budoucí Podmiňovací způsob Časová souslednost Další slovní druhy Vyjadřování potřeb, žádostí Předložky a pády. Gramatické struktury. Podmínková souvětí. Subjuntiv imperfekta pro vyjádření pocitů. Odvozování a tvoření jmen podstatných a jiných slovních druhů.	**OSV** Komunikace **ENV** Globalizace, Ekologie **SOU** Evropa a svět Jižní Amerika a imigrace, migrace Planetární problémy **MUL** Umění, literatura	Dějepis Biologie Zeměpis Literatura
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Sdělí ústně i písemně údaje o své zemi, své rodině, kultuře národa	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Zvládá zadaná témata	**Písemně:** Napíše literární či slohový útvar na dané téma. Napíše žádost, projekt na		Literatura Zeměpis Společenské vědy Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Reprodukuje ústně i písemně obsah textu, promluvy a konverzace • Napíše sdělení a odpověď • Napíše literární či slohový útvar na dané téma • Dokáže popsat své ideály, zážitky, sny • Hovoří o umění, literatuře, politickém dění. • Hovoří o problémech zemí a dává návrhy na řešení	• Vypráví příběh, dokáže jej zařadit do časového sledu • Orientuje se v sociálně kulturním prostředí hispánských zemí	dané téma v přiměřeném rozsahu, zvládá složitější slohový útvar **Tematické okruhy:** Studium, sport. umění a literatura. Politika a historie. Tradice a svátky hispánských zemí. Humanitární pomoc. **Reálie:** Země, kde žijí lidé mluvící španělsky. Umění. Sport.		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Zapojí se do konverzace • poskytne požadované informace • Diskuze na dané téma	• Naváže kontakt • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem, vyjádřit souhlas, nesouhlas, asertivní komunikace, diskuze, společensko-hist. diskuze		

5.5.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.6 Ruský jazyk (Další cizí jazyk)

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících průřezových tématických okruhů Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání.

Ruský jazyk navazuje na úroveň A1 SERRPJ (Společný evropský referenční rámec pro jazyky). V případě počáteční fáze výuky se klade velký důraz na zvukovou a grafickou stránku jazyka. Vzdělávání v oboru směřuje k dosažení jazykových znalostí a komunikačních dovedností úrovně B1 podle SERRPJ (Společný evropský referenční rámec pro jazyky). Vzdělávací obsah pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň víceletého gymnázia je shodný.

V případě volitelného vyučovacího předmětu Ruský jazyk se realizuje vzdělávací obsah pro 1.–2. ročník čtyřletého gymnázia, resp. kvinta–sexta víceletého gymnázia. Směřuje se k dosažení úrovně jazykových znalostí a komunikačních dovedností úrovně A1+ - A2.

Výuka se realizuje pomocí učebnice Klass! 1. – 3. díl., Nakladatelství Klett Praha

K rozšíření tematických okruhů v jednotlivých ročnících se využívají materiály zpracované vyučujícími.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Ruský jazyk chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se Ruské federace a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Týdenní časová dotace:

Ruský jazyk (Rj)

- 1. ročník, kvinta 3 hodiny
- 2. ročník, sexta 3 hodiny
- 3. ročník, septima 3 hodiny
- 4. ročník, oktáva 3 hodiny

Volitelný předmět – Ruský jazyk (Rjv)

- 3. ročník, septima 2 hodiny
- 4. ročník, oktáva 3 hodiny

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vést žáky k pochopení důležitosti komunikovat v dalším cizím jazyce pro budoucí studium i praktický život
- učit žáky orientovat se v nabídce informačních zdrojů (tisk, internet), samostatně vyhledávat a zpracovávat potřebné informace pro svoji práci (referáty, samostatné práce, projekty)

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vést žáky k řešení jednoduchých problémových situací, které mohou nastat v cizojazyčném prostředí
- učit žáky porovnávat stavbu ruského a českého jazyka, vyhledávat shody a odlišnosti, opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vytvářet situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat (běžné situace: v obchodě, při cestování, na úřadě, v restauraci apod.)
- rozvíjet komunikační schopnosti žáků v páru nebo ve skupině

- spolu se žáky pracovat s poslechovými (čtecími) texty, rozvíjet schopnost texty reprodukovat pro ostatní a informace v nich obsažené předávat v ústním, ale i písemném projevu sdělovat informace, zážitky, své názory
- vést žáky, aby využívali dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu s rusky mluvící osobou
- zadáváním samostatné domácí práce stimulovat žáky k práci s různými informačními zdroji (tisk, internet), k jejich zpracování, třídění a využívání získaných informací pro svoji práci

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- ve společné týmové práci sledovat rozdělení rolí a usměrňovat žáky tak, aby společně dosáhli vytyčeného cíle, respektovali ostatní ve skupině a sami se realizovali

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- umožňovat získat představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- vést žáky vcítit se do problémů minorit ve světě i u nás
- učit srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se rusky mluvících zemí a České republiky

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- podporovat u žáků iniciativu a tvořivost
- usměrňovat žáky, aby cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své osobní potřeby a možnosti rozhodovali o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- stimulovat žáky k posuzování a kritickému hodnocení rizik související s reálnými životními situacemi a v případě nezbytnosti jsou připraveni tato rizika nést

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: ruský jazyk***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům autentického ústního projevu i psaného textu na běžné téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: **Porozumění a poslech:** • Osvojí si fonetické jevy cestou globální nápodoby i na konkrétních cvičeních (např. na redukci samohlásek, na přízvuk, měkké a tvrdé souhlásky, intonační konstrukce) • Na základě poslechu si osvojuje ruskou intonaci, správnou výslovnost • Rozvíjí ústní projev na základě imitativního osvojování ruské výslovnosti, slovní zásoby a jednoduchých morfologických a syntaktických struktur • Běžně rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a větám se vztahem k osvojovaným tématům • Porozumí jednoduché a zřetelné promluvě	**Fonetika, pravopis:** Typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, pohyblivý přízvuk, výslovnost samohlásek, slabik Porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, písemné vyjádření hlásek, specifické znaky Písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech **Mluvnice:** Podstatná a přídavná jména, příslovce Jednoduché slovesné časy Vyjadřování budoucnosti Modální slovesa Otázka a zápor Věta jednoduchá a pořádek slov Základní předložkové a bezpředložkové slovesné vazby, jednoduché spojovací	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **SOU** Žijeme v Evropě – nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat Co je Evropa, její jazyková rozmanitost **MUL** Multikulturalita **MED** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mediální produkty a jejich význam (*vyhledávání informací o osobě a tvorbě V. Vysockého, tradičních ruských svátcích atd.)*	Český jazyk a literatura Cizí jazyky ZSV Zeměpis Informatika Dějepis Estetická výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím týkající se jazykové výuky a adekvátně na ně reaguje	výrazy Zvratná slovesa Datum, hodiny Číslovky základní a řadové		
	Čtení: • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Čte s porozuměním krátké, jednoduché, upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě • Rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • V textu vyhledá určitou informaci • Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • Vyhledá známé výrazy a fráze • Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu • Aktivně používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • Čte jednoduchý text v časopise (na internetu)	**Tematické okruhy:** Rodina, osobní data Národnosti, státy Místo, kde žiji Povolání Škola, předměty, rozvrh hodin Dny v týdnu, roční období, měsíce Zájmy a záliby Narozeniny **Reálie a literatura:** Svátky, tradice Ruská přísloví Osobnosti Ruska **Komunikativní situace:** Pozdrav, rozloučení Představení se, Souhlas, nesouhlas Odmítnutí Korekce informace Žádost Vyjádření preferencí Pozvání, přijetí pozvání,		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		odmítnutí pozvání, na návštěvě Vyjádření povinnosti Poděkování Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument, telefonní rozhovor		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	• Jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) • Vytvoří písemně jednoduchý popis • Napíše krátký dopis a vyprávění			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na známé téma • Identifikuje různé styly promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: **Porozumění a poslech** • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci z méně komplikované a zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele • Aktivně využívá dvojjazyčný slovník **Čtení** • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo	**Fonetika, pravopis:** Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Intonace souvětí Pohyblivý přízvuk **Mluvnice:** Minulý čas Vyjádření vykání Skloňování zájmen кто, что Vzory skloňování podstatných jmen Podstatná jména životná a neživotná Nesklonná podstatná jména Zpodstatnělá přídavná jména Věty typu Как пройти…, Кому позвонить..., Что купить... Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого	**SOU** Žijeme v Evropě - Co je Evropa - Jazyková rozmanitost Evropy - ČR a Evropa Vzdělávání v Evropě a ve světě **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž - Vztah k lidem - Lidská komunikace - Spolupráce **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **MED** Mediální produkty a jejich význam	Cizí jazyky Zeměpis – orientace na mapě ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se v něm	**Tematické okruhy:** Obchody, zboží, nakupování, dárky Jídlo a nápoje V restauraci Člověk – vzhled, povahové vlastnosti Denní režim Volný čas, české svátky a tradice Orientace ve městě **Reálie a literatura:** A. S. Puškin, poezie Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu Moskva, Sankt Petěrburk, **Komunikativní situace:** Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání Žádost o pomoc, službu, informaci Prosba Ptát se po příčině, omluva, lítost Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text se slovní	Žák: **Ústní a písemný projev** • Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
zásobou na běžné téma • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	• Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Reprodukuje jednoduchý text • Účastní se rozhovoru na známé téma • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Vyžádá si jednoduchou informaci • Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu • Stručně vylíčí událost, nehodu • Vypráví jednoduchý příběh • Účastní se hovoru na dané téma • Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů • Popíše zážitek, sestaví jednoduchý příběh • Vyjádří nutnost, povinnost • Získá a přidá informaci • Poskytne konkrétní informaci			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné téma • Rozliší hlavní informace v textu • Identifikuje citová zabarvení promluvy • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: **Porozumění a poslech** • Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • Pochopí hlavní smysl autentické konverzace • Zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně • Rozlišuje různé mluvčí • Postihne různé názory a stanoviska • Pochopí smysl rozsáhlejšího textu • Pochopí hlavní smysl autentického materiálu (při využití slovníkové podpory) • Bezpečně rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování a správně na ně reaguje • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Při své práci využívá různé typy slovníků **Čtení:** • Čte s porozuměním nekompliko-	**Fonetika, pravopis:** Upevňování správné výslovnosti a pravopisných návyků Pohyblivý přízvuk **Mluvnice:** Číslovky 100 – 1000 – 1 000 000, letopočet Vyjádření přibližnosti Skloňování přídavných jmen vzoru летний Časování sloves дать, давать, есть, пить, открыть Slovesné vazby участвовать в чём, благодарить кого за что, вспоминать о ком, радоваться чему Rozkazovací způsob Přídavná jména – 2. a 3. stupeň Zájmena этот, тот Zájmena a příslovce s částicemi – нибудь, -то Spojka чтобы Podmiňovací způsob Infinitivní konstrukce Souslednost časová Slovní zásoba a tematické okruhy: Zdraví, nemoci	**SOU** Žijeme v Evropě - nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku probíraných témat **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **MED** Mediální produkty a jejich význam **ENV** Člověk a životní prostředí	Cizí jazyky Zeměpis ZSV Dějepis Český jazyk a literatura Biologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	vané faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu • Čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • Najde informaci v materiálech každodenního života (tisk, návody týkající se nějakého zařízení) • Vyhledá v textu hlavní myšlenky i detailní informace • Orientuje se bezpečně v textu učebnice	Zdravý životní styl, názvy nemocí a léků Móda, oblékání, barvy Hudební a filmové žánry Divadlo Česká republika, památky a zajímavosti v Praze, můj region, moje město Seznámení, zájem o druhého člověka Zaměstnání, profese a jejich charakteristika Pracovní pohovor **Reálie a literatura:** Ruští spisovatelé Ruská kuchyně Ruské svátky, tradice – porovnání s Českou republikou Andrej Rubljov – ikony Užité umění Civilizace **Komunikativní situace:** Vyjadřování podmínky, srovnání, Vyjadřování neurčitosti, rozkaz Vyjádření názoru, jednoduchý argument Turista na letišti, v hotelu, při		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		stolování, počasí, ochrana životního prostředí roční období, životní styl		
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Srozumitelně, gramaticky správně a stručně formuluje svůj názor na běžné téma • Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné téma • Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích i s použitím frazeologických obratů • Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru na běžné téma	Žák: **Ústní a písemný projev:** • Poměrně plynule zvládne krátké jednoduché vyprávění nebo popis na témata každodenního života • Napíše jednoduše souvislý text týkající se okruhu známých témat • Sdělí písemně krátké faktografické informace • Stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • Reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • Sestaví souvislé sdělení (ústně i písemně) související s probíranými tematickými okruhy • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování • Napíše osobní dopis popisující zážitky, události • V komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka • Stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat • Začne, udrží a uzavře jednoduchý rozhovor týkající se běžných témat			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • Identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: **Porozumění a poslech** • Rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně • Pochopí hlavní smysl autentické konverzace zřetelně vyslovované v pomalejším tempu • Osvojí si zásady při práci s různými typy slovníků • Pochopí hlavní smysl autentického materiálu – v časopise, novinách, literární úryvky **Čtení:** • Čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • Rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech • Zachytí významné myšlenky v novinových článcích týkajících se běžných témat	**Fonetika, pravopis:** Upevňuje správné fonetické a ortografické návyky **Mluvnice:** Slovesné vazby předložkové i bezpředložkové odlišné od ČJ Dokonavý a nedokonavý vid u sloves a jejich časování Větný a členský zápor Přechodníky Příčestí minulé trpné Přídavná jména slovesná minulá trpná Přídavná jména slovesná činná minulá a přítomná Krátké tvary přídavných jmen Skloňování přivlastňovacích zájmen Zájmena záporná Podstatná jména s kmenem na –ж, -ш, - ч, -щ, -ц Předložkové vazby s druhým pádem Vztažné věty, souvětí Věty typu: Есть кому писать, некому писать, мебель продаётся фирмой	**SOU** Žijeme v Evropě - *nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku probíraných témat* Vzdělávání v Evropě a ve světě Životní styl v evropských zemích Evropská unie Významní Evropané **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž – vztah k lidem a okolí **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **MED**	Cizí jazyky Zeměpis ZSV Dějepis Český jazyk a literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Mediální produkty a jejich význam *Práce s literaturou a vyhledávání informací na internetu*	
	• Vyhledá v textu detailní informace • Postihne strukturu textu • Orientuje se v textu • K detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků	**Slovní zásoba a tematické okruhy:** Znalost jazyků, jazykové vzdělávání Ochrana přírody a životního prostředí Ekologické organizace a akce Reklama, firma Počítač a jeho součásti, Práce na počítači, internet Cestování Politika v životě Ruska EU a její struktury **Reálie a literatura:** Významné osobnosti vědy a kultury 19. a 20. století Historie Olympijských her Politický systém Ruské federace Historické památky v rusky mluvících zemích **Komunikativní situace:** Člověk a cizí jazyky, vysoká škola, člověk a politika, internet		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		a reklama v životě jedince, jednání s firmou Blahopřání v různých životních situacích Telefonní rozhovor Sdělení stanoviska Zjišťování názoru Argumentace, přesvědčování		
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI				
Žák: • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Formuluje svůj názor ústně i písemně na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Logicky jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na známé téma • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově nekomplikované informace • Využívá překladové	Žák: **Ústní a písemný projev:** • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý nepříliš náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Vypráví obsah knihy, filmu • Stručně zdůvodní své názory a jednání • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • Podrobně popíše událost, zážitek • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • Zapojí se do konverzace a udržuje ji • Sestaví souvislý členěný text			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
slovníky • S jistou dávkou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • Zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	na dané téma • Logicky strukturuje text • Užívá složitější spojovací výrazy • Osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • Popíše své pocity • Napíše životopis, jednoduchý příběh, popis • Komunikuje ústně i písemně s jistou dávkou sebedůvěry • Používá široké spektrum osvojených gramatických a lexikálních prostředků • Komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma			

5.6.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.7 Matematika

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP pro gymnázia. V průběhu celého učiva středoškolské matematiky je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve víceletém studiu (od kvinty do oktávy) a ve čtyřletém studiu s hodinovou dotací 4 + 4 + 3 + 3.

V 1., 2. a ve 3. ročníku je jedna hodina v týdnu věnována převážně procvičování učiva a třída je při ní dělena na dvě skupiny. Kromě tradičních metod výuky matematiky je používána k výuce vhodných témat a k procvičování učiva učebna s počítačovou technikou. V případě zájmu je v 1. ročníku čtyřletého studia žákům umožněno navštěvovat po dobu zhruba 3 měsíců (říjen–prosinec) kroužek – Matematické cvičení, ve kterém je zopakována látka ZŠ nutná ke sjednocení znalostí žáků přicházejících na gymnázium s různou úrovní znalostí. Mimo toho je vzdělávací obor Matematika a její aplikace dále rozvíjen pro zájemce ve volitelných předmětech. V druhém ročníku se jedná o dvouhodinový volitelný předmět – Seminář z matematiky, nebo Seminář a cvičení z matematiky a fyziky, ve třetím ročníku Seminář z matematiky. Ve čtvrtém ročníku je matematika prohlubována formou dvou tříhodinových volitelných předmětů – Cvičení z matematiky a Seminář z matematiky. Pro zájemce o vyučovací předmět je ve třetím nebo ve čtvrtém ročníku otevírán Seminář z deskriptivní geometrie, v případě nízkého zájmu je možné tento předmět otevřít spojením zájemců z řad studentů 3. a 4. ročníku (formou nepovinného předmětu).

Ve vyučovacím předmětu Deskiptivní geometrie jsou požívány programy Geogebra a Sketchup.

Talentovaní žáci jsou v matematice dále rozvíjeni účastí na nejrůznějších matematických soutěžích a olympiádách, odkud nejlepší postupují do vyšších kol. Žáci se pravidelně účastní mezinárodní soutěže Matematický klokan v příslušné kategorii. Žákům je umožňována účast v různých korespondenčních seminářích a některých dalších soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce je problémové vyučování, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou motivačních úloh vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci.

Matematickým vzděláním v průběhu vyššího stupně gymnaziálního vzdělání je významně přispíváno k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstruje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání řešení je nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je; přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli. Získané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatňují nejen v praxi, ale i v ostatních předmětech (např. fyzika, chemie, zeměpis, informatika, výtvarná výchova).

Vyučovací předmět Matematika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků.

Ve výuce matematiky jsou průběžně realizovány všechny tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (OSV).

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- umožnit žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti a procvičit použití nabytých poznatků při řešení úloh, studovat jednoduché matematické texty během výkladu nového učiva nebo při nastudování řešených příkladů, získávat soubory dat k dalšímu zpracování,
- při práci s učebnicí vyžadovat správné porozumění textu, stručné a srozumitelné vyjádření zadaného problému, formulaci předpokladů a tvrzení, matematizaci úlohy

- řešit úlohu z více hledisek, zadáváním vhodných slovních úloh a příkladů z běžného života aplikuje matematické poznatky a dovednosti v praxi
- hodnotit průběžně výsledky a tím vyvolávat sebereflexi – zhodnotit svou práci a její výsledky, ujasnit si obtíže i rezervy své přípravy
- vyžadovat slovní komentář při objasnění postupu řešení úloh, naučit se srozumitelně formulovat své postupy, dbát na zápis svého myšlenkového postupu
- své pracovní činnosti si sám plánovat a organizovat, využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části;
- vytvářet hypotézy, navrhovat postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňovat při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran;
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, posuzovat jejich rizika a důsledky
- vysvětlovat na příkladech induktivní, deduktivní přístup při řešení problému
- rozebírat příčiny vzniku logické chyby v postupu řešení

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívat moderní informační technologie;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně věku a znalostí posluchačů; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům;

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, být schopen sebereflexe;
- stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhadnout důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho korigovat;
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a

možností je aktivně a tvořivě ovlivňovat;
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům;
- podporovat práci v týmu, uplatňovat své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učit se i toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnotit perspektivnost navrženého postupu a spolupracovat s ostatními při řešení úkolu.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat uváženě;
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřovat své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytvářet je a chránit;
- promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování;
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytovat ostatním pomoc;
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat společenské dění bydliště a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- vést žáky ke kritickému přijímání tvrzení a informací
- umožnit žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporovat inovace;
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu;
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést;
- pochopit podstatu a principy podnikání, zvážit jeho možná rizika, vyhledat a kriticky posoudit příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta a 1. ročník ***Vyučovací předmět: matematika***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ				
Žák: • Čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • Užívá správně logické spojky a kvantifikátory • Rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • Rozliší správný a nesprávný úsudek • Vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vytváří nesprávná tvrzení • Zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	Žák: • Rozezná výroky a určí jejich pravdivostní hodnotu • Rozezná výroky s kvantifikátory a umí tyto výroky negovat • Pomocí proměnné a kvantifikátoru zapisuje matematické věty • Pracuje se složenými výroky, včetně negace • Rozpozná předpoklad a tvrzení věty, • Operuje s intervaly • Používá geometrický význam absolutní hodnoty a absolutní hodnoty rozdílu	**Výroky a množiny** Výrok. logika – výrok, operace s výroky, negování slož. výroků, kvantifikátory. Definice, věta, důkazy – intuitivně (důkaz přímý, sporem, …). Množiny, prvek množiny, podmnožina, vztah mezi množinami, operace s množinami. Vennovy diagramy, operace s intervaly.	**OSV** všechny tematické okruhy	Základy společenských věd – logika – dedukce – indukce
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
• Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • Operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • Provádí operace s mocni-	• S využitím proměnných určí hodnotu výrazu • Sčítá, násobí, dělí mnohočleny • Rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání, rozezná a aplikuje	**Číselné obory** operace s čísly přirozenými a celými. Prvočísla, čísla složená, dělitelnost a znaky dělitelnosti, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel. Rac. a irac. čísla.	**OSV** všechny tematické okruhy	Fyzika, chemie – převody jednotek, zápis velkých a malých čísel

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
nami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • Odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	vzorce • Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel i mnohočlenů • Při sčítání a odčítání lomených výrazů používá nejmenší společný násobek	Druhá a třetí odmocnina a jednoduché výpočty s nimi. Číselná osa a reálné číslo. Absolutní hodnota reálného čísla. **Mocniny** s přiroz. a cel. exponentem – úpravy výrazů s mocninami, práce s kalkulátorem. Odhad a zaokrouhlování.		
• Upravuje efektivně výrazy s proměnnými a určuje definiční obor výrazu • Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců	• S využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí, dělí mnohočleny • Rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání, rozezná a aplikuje vzorce • Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel i mnohočlenů • Při sčítání a odčítání lomených výrazů používá nejmenší společný násobek	**Úpravy výrazů** – proměnná, výraz, mnohočleny a operace s nimi (sčít., odčít, násb., dělení mnohočl.) Úpravy dle vzorců, rozklad kvadrat. trojčlenu na součin. Největší spol. dělitel a nejmenší spol. násobek výrazů. Lomen. algebr. výrazy, složené lom. výrazy.	**OSV** všechny tematické okruhy	
• Řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic a diskutuje řešit. a počet řešení • Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	• Určuje podmínky řešitelnosti, definiční obor rovnice • Určuje obor pravdivosti dané rovnice, nerovnice soustavy • Používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • Řeší rovnice a nerovnice	**Lineární a kvadratické rovnice a nerovnice** Řeš. lin. rov. a nerov. s jednou neznámou. Řeš. rov. s neznámou ve jmenovateli, soustavy lin. nerovnic (graf. řeš.) Rovnice a nerovnice ve tvaru součinu a podílu. Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. Soustavy lineárních rovnic s dvěma	**OSV** všechny tematické okruhy	Fyzika – vyjádření neznámé ze vztahu

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozlišuje ekvival. a neekvival. úpravy • Geometricky interpretuje čís., algebr. a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lin. a kvadrat. rovnic a jejich soustav	v součinovém a podílovém tvaru	a více neznámými. Slov. úlohy. Kvadratická rovnice. Vlastnosti kořenů kvadr. rovnice. Slov. úl. kvadrat. nerov. (nerov. v podíl. tvaru), irac. rov., rov. vyšších stupňů, (užití substituce). Soustava rovnic s kvadratickou rovnicí, kvadratická rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. Rovnice a soustavy rovnic s parametrem.		
GEOMETRIE				
• Používá geom. pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geom. útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary • Určuje vzájemnou polohu lin. útvarů, • Využívá náčrt při řešení rovinného problému • V úlohách početní geom. aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměn. i a irac. čísly • Řeší planimetrické problémy motivované praxí • Řeší polohové. a nepolo-	• Rozlišuje základní planimetr. útvary a určuje jejich vzájemnou polohu, v rozboru konstrukční úlohy • Načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové	**Základy planimetrie** Přímka a její části, vzájemná poloha přímek, části rov. – polorov., úhel, dvojice úhlů. Trojúhelník, věty o shodnosti troj., rovnoběžník, mnohoúhelníky. Kružnice, kruh a jeho části. Vzáj. poloha přímky a kružnice, vzáj. poloha dvou kružnic. Obvodový a střed. úhel. Množiny bodů dané vlastnosti. Konstrukční a metrické úlohy. Podobnost trojúhelníků. Eukleidovy věty, Pythagorova věta a jejich užití.Výpočty obsahů a obvodů rov. útvarů. Shodná zobraz. (identita, osová a středová soum., otáčení, posunutí, posunutá soum.). Podobná zobrazení (stejnolehlost).	**OSV** všechny tematické okruhy	Výtvarná výchova – zobrazení Zeměpis – mapy a jejich měřítko

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
hové konstrukční úlohy užitím množiny všech bodů dané vlastnosti, pomocí shod. zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu		Jednoduché konstrukční úlohy.		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
GEOMETRIE				
Žák: • Řeší planimetrické problémy motivované praxí. • Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shod. a podobných zobrazení.	Žák: • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce. • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy. • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové.	**Zobrazení** Shodná zobraz. (identita, osová a středová soum., otáčení, posunutí). Podobná zobrazení (stejnolehlost). Jednoduché konstrukční úlohy.	**OSV** všechny tematické okruhy	Výtvarná výchova – zobrazení
ZÁVISLOST A FUNKČNÍ VZTAHY				
Žák: • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí	Žák: • rozliší pojmy závisle a nezávisle proměnná • vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem • rozlišuje pojmy definiční obor funkce, funkční hodnota a obor hodnot funkce, sestrojí graf funkce • používá posunutí soustavy souřadnic, z grafu funkce čte a zdůvodňuje vlastnosti funkcí, • zapíše předpis a zakreslí graf funkce inverzní; • používá vztahy mezi funkcí	**Pojem funkce, zákl. vlastnosti, funkce polynomické** Funkce a její graf, def. obor a obor hodnot. Lineární funkce, monotónie funkce. Funkce s absolutními hodnotami, fce sudá a lichá, omezená, extrémy. Kvadratická funkce **Funkce racionální (lomená) a odmocniny** Nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce, racionální funkce. Mocninné funkce, inverzní funkce, odmocniny.	**OSV** všechny tematické okruhy	Fyzika – grafy, závislosti

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	a funkcí k ní inverzní			
• aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	• aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic, • převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak, • definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku i pro obecný argument, • ovládá význačné hodnoty goniometrických funkcí a základní vztahy mezi nimi	**Funkce exponenciální a logaritmická** Exponenciální funkce, exp. rovnice. Log. funkce, logaritmy, log. rovnice, přir. logaritmus. **Goniometrické funkce** Gon. funkce, složená funkce, periodická funkce – definice, grafy, vlastnosti. Goniometrické vzorce, další gon. rovnice. Trigonometrie.	**OSV** všechny tematické okruhy	Fyzika – kmitání, vlnění

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
GEOMETRIE				
Žák: • Používá geom. pojmy, zdůvodňuje a využívá geom. útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • Určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • Využívá náčrt při řešení prostor. problému • V úlohách početní geom. aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, • Zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles	Žák: • Konstruuje a zdůvodňuje rovinný řez (i jeho skutečnou velikost) na hranolech a jehlanech • Užitím řezů určuje průsečnici rovin; zjišťuje a zdůvodňuje průsečík přímky s hranolem, jehlanem • Definuje pojem odchylka a vzdálenost a umí je určit výpočtem, • Řeší úlohy s objemy a povrchy základních mnohostěnů, jehlanů, rotačních těles, koule a jejich částí	**Stereometrie** Základní pojmy a věty stereometrie, volná rovnoběžná projekce, řezy, polohové vlastnosti lin. útvarů, metrické vlastnosti lin. útvarů – jednoduché úlohy. Objemy a povrchy.	**OSV** všechny tematické okruhy	Deskriptivní geometrie, ICT – Cabri geometrie
• Řeší stereometr. problémy motivované praxí • Užívá různé způsoby analyt. vyjádření přímky v rovině (geom. význam koef.) • Řeší anal. polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • Využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček	• V rovině i prostoru zakreslí body a vektory určené souřadnicemi • Čte souřadnice bodů i vektorů v rovině i prostoru • Užívá význam operací s vektory arůzné způsoby analytického vyjádření přímky v rovině • Řeší analyticky polohové a	**Vektory a operace s nimi** Soustava souřadná na přímce a v rovině a v prostoru, vektor, jeho souřadnice a velikost. Operace s vektory, skalární součin, odchylka vektorů. **Analytická geometrie v rovině** Parametrická a obec. rovnice přímky. Řešení úloh v rovině	**OSV** všechny tematické okruhy	Fyzika – vektory a jejich užití

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
k urče ní anal. vyjádření • Z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • Definuje kuželosečky, anal. je vyjádří a dovede určit jejich charakteristiky • Určuje vzájemnou polohu kuželoseček a přímek	(vzájemné polohy v různých tvarech rovnic, kolmost přímek, vzdálenost bodu od přímky, odchylka přímek) Směrnicový (a úsekový) tvar rovnice přímky Posunutí s. s. Kružnice, koule a kul. plocha. Elipsa. Parabola. Hyperbola. Kuželosečky a přímka (konstrukce tečny ke kuželosečce).		
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY				
Žák: • Načrtne grafy požadovaných posloupností zadaných jednoduchým funkčním předpisem a určí jejich vlastnosti • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	Žák: • Používá různá zadání posloup-nosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentní, výčtem) • Podle definice rozhodne, zda daná posloupnost je aritmetická, či geometrická • Řeší úlohy s použitím základních vztahů pro aritmetickou a geom. posloupnost • V praktických úlohách aplikuje poznatky o posloupnostech • Při řešení úloh užívá základní pojmy z oblasti finanční matematiky • Používá s pochopením důkaz MI	**Matematická indukce, posloupnosti a řady** Posloupnost, určení posloupnosti a její vlastnosti, matematická indukce, aritmetická a geometrická posloupnost, limita posloupnosti, konvergentní posloupnost, věty o limitách, výpočet limit, nevlastní limity, nekonečná řada, konvergence, geometrická řada.	**OSV** všechny tematické okruhy	ZSV – finanční matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY				
Žák: • Načrtne grafy požadovaných posloupností zadaných jednoduchým funkčním předpisem a určí jejich vlastnosti • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	Žák: • Používá různá zadání posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentní, výčtem) • Podle definice rozhodne, zda daná posloupnost je aritmetická, či geometrická • Řeší úlohy s použitím základních vztahů pro aritmetickou a geom. posloupnost • V praktických úlohách aplikuje poznatky o posloupnostech • Při řešení úloh užívá základní pojmy z oblasti finanční matematiky • Používá s pochopením důkaz MI	**Matematická indukce, posloupnosti a řady** Posloupnost, určení posloupnosti a její vlastnosti, matematická indukce, aritmetická a geometrická posloupnost, limita posloupnosti, konvergentní posloupnost, věty o limitách, výpočet limit, nevlastní limity, nekonečná řada, konvergence, geometrická řada.	**OSV** všechny tematické okruhy	ZSV – finanční matematika
PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST				
• Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • Využívá kombinatorické	• V praktických úlohách aplikuje kombinatorická pravidla • Užívá kombinatorické postupy při výpočtech pravděpodobnosti • Správně interpretuje výsledky pravděpodobnost ních výpočtů	**Kombinatorika** Variace, permutace a kombinace (s opakováním i bez opakování), kombinační čísla a faktoriály, binomická věta **Pravděpodobnost** Jevy, operace s nimi, pravděpo-	**OSV** všechny tematické okruhy	ZSV – ekonomika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly		dobnost jevu, klasická pravd., neslučitelné jevy, sčítání pravděpodobností, nezávislé jevy a pokusy, násobení pravděpodobností, Bernoulliho schema		
• Diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • Volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • Reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	• při řešení úloh užívá základní pojmy z oblasti finanční matematiky	**Statistika** Statistický soubor s jedním argumentem, charakteristiky polohy a variability, soubor s dvěma argumenty, korelace, lineární regrese.	**OSV** všechny tematické okruhy	ZSV – ekonomika, sociologie ICT – výpočetní technika

5.7.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.8 Fyzika

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýkoliv zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivity a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkreslovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkreslování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy též jako neoddělitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co nejintenzivnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře často využívá právě poznatků a metod přírodních věd.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika, vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Fyzika, je vyučován od prvního ročníku (kvinty) do čtvrtého ročníku (oktávy) s týdenní hodinovou dotací stanovenou v učebním plánu (tzn. postupně dle ročníků s dotací) 3 + 2 + 2,5 + 2.

V třetím ročníku a septimě je 0,5 hodiny týdně spojováno do bloků 2 vyučovacích hodin po čtyřech týdnech. Tyto dvouhodinové bloky jsou využívány pro laboratorní a teoretická cvičení.

Dále je ve druhém ročníku nabízen volitelný předmět Seminář a cvičení z matematiky a z fyziky (viz matematika), ve třetím ročníku a septimě dvouhodinový a ve čtvrtém ročníku a oktávě tříhodinový volitelný předmět Seminář a cvičení z fyziky. Ve čtvrtém ročníku a oktávě je navíc nabízeno cvičení z fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, experiment, fyzikální posuzování situací z běžného života, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou reálných nebo myšlenkových experimentů vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci. Dále je rozvíjena schopnost žáků prakticky využívat získaných znalostí a dovedností. Ve volitelných předmětech se žáci seznamují s metodami potřebnými pro vysokoškolské studium.

Nedílnou součástí výuky je péče o nadané žáky. Pracuje se s nimi nejen v hodinách fyziky, ale zúčastňují se fyzikálních soutěží, zejména fyzikální olympiády, korespondenčních seminářů, soustředění talentovaných žáků apod.

Předmět fyzika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků.

Při výuce fyziky jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (SOU), Environmentální výchova (ENV), Mediální výchova (MED).

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- plánovat a organizovat si své učení a pracovní činnosti si sám a využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívat různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části;
- vytvářet hypotézy, navrhovat postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran;
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu; efektivně využívat moderní informační technologie;
- • vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně k věku, znalostem a zkušenostem posluchačů;

- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat;
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, být schopen sebereflexe;
- stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhadnout důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho korigovat;
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňovat;
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřovat své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytvářet je a chránit;
- promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování;
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví poskytnout ostatním pomoc;
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat společenské dění v bydlišti a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítat a podporovat inovace;
- kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosažení úspěchu;
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést;
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat jeho možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta a 1. ročník ***Vyučovací předmět: fyzika***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ				
Žák: • Měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • Rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Žák: • Změří délku užitím posuvného měřítka a mikrometru, objem užitím odměrného válce nebo výpočtem, hmotnost na laboratorních vahách. • Určí hustotu tělesa a vypočítá absolutní i relativní odchylku měření.	**Soustava fyzikálních jednotek** Mezinárodní soustava jednotek (SI) **Absolutní a relativní odchylka měření**	**OSV** – poznání a rozvoj vlastní osobnosti	Matematika
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ				
• Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených • Určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil • Využívá (Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles)	• Řeší úlohy o rovnoměrném a rovnoměrně zrychleném pohybu. • Využívá grafy rychlosti a dráhy. • Skládá a rozkládá síly. • Skládá momenty sil • Sestaví pohybovou rovnici. • Předvídá pohyb tělesa v homogenním tíhovém poli. • Využívá zákony zachování při řešení úloh. • Charakterizuje z pohledu mechaniky kapaliny a plyny. • Předvídá chování kapalin a plynů	**Kinematika pohybu** vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení **Dynamika pohybu** hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon; inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie	**OSV** – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – spolupráce a soutěž	Matematika Chemie Zeměpis Cizí jazyky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		Mechanika kapalin a plynů charakteristika kapalin a plynů, statika kapalin a plynů, proudění kapalin a plynů, odpor prostředí.		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, pozn.
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK				
Žák: • Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou. • Aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh. • Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu. • Analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles. • Porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů.	• Objasní rozdíly mezi látkami různých skupenství na základě porovnání rozměrů a velikosti molekul a rozdělení vnitřní energie na kinetickou a potenciální. • Převádí termodynamickou a Celsiovu teplotu. • Řeší úlohy užitím termodynamických zákonů. • Sestavuje s porozuměním a řeší kalorimetrickou rovnici. • Analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles a řeší úlohy užitím Hookova zákona. • Matematizuje a řeší úlohy o tepelné roztažnosti pevných látek a kapalin.	**Kinetická teorie látek** Charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství **Termodynamika** termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech **Vlastnosti látek** normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo	**OSV** – sociální komunikace – morálka všedního dne **SOU** – globalizační a rozvojové procesy – *globální problémy, jejich příčiny a důsledky* **ENV** – problematika vztahů organismů a životního prostředí	Chemie Biologie Informatika
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ				
• Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění.	• Charakterizuje mechanické kmitání, objasní přeměny energie v mechanickém oscilátoru, řeší úlohy o pružinovém oscilátoru a matematickém kyvadle.	**Mechanické kmitání a vlnění** kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění;		Matematika Chemie Biologie Dějepis Cizí jazyky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, pozn.
	• Charakterizuje mechanické vlnění, třídí vlnění podle různých kritérií • Řeší úlohy o mechanickém vlnění. • S porozuměním objasňuje akustické jevy.	zvuk, jeho hlasitost a intenzita		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY				
Žák: • Porovná účinky elektromagnetického pole na vodič a izolant • Využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • Využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení • Porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	Žák: • Porovná elektrostatickou indukci a polarizaci dielektrika. • Formuluje a používá rovnice pro výpočet intenzity elektrického pole a elektrického potenciálu v jednoduchých případech. • S porozuměním používá Coulombův zákon. • Využívá Ohmův zákon pro řešení praktických problémů a úloh. • Analyzuje chování těles z různých látek v elektrických obvodech. • Využívá aktivně zákon elektromagnetické indukce při objasňování problémů a řešení úloh. • Objasní pojem střídavý proud a řeší úlohy o obvodech střídavého proudu. • Porovná různé varianty výroby elektrické energie a jejich dopady na životní prostředí. • Objasní děje v elektromagnetickém oscilátoru.	**Elektrický náboj a elektrické pole** elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor **Elektrický proud v látkách** proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; Kirchhoffovy zákony; elektrický odpor; elektrická energiea výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda **Magnetické pole** pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí **Střídavý proud** harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor Výroba elektrické energie Elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor Vznik elektromagnetického vlnění, elektromagnetický dipól **Elektromagnetické záření** elektromagnetické vlna; spektrum elektromagnetického záření	**OSV** – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – spolupráce a soutěž **ENV** **–** člověk a životní prostředí – životní prostředí regionu a České republiky	Matematika Chemie Zeměpis Biologie – ekologie Dějepis Cizí jazyky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Objasní vznik elektromagnetického vlnění a funkci elektromagnetického Dipólu			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO				
Žák: • Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy. • Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů. • Posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance. • Využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek. • Navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření.	Žák: • Využívá aktivně zákony šíření světla k vysvětlování jevů (odraz, lom, zobrazení kulovým zrcadlem a tenkou čočkou) a řešení úloh • Objasní jev interference na tenké vrstvě a interference na mřížce • Použije zobrazovací rovnici k řešení úloh • Objasní funkci oka a lupy • Analyzuje záření černého tělesa • Objasní důsledky postulátů speciální teorie relativity v mikrosvětě • Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k analýze fotoelektrického jevu a řešení úloh • Posoudí atomy z hlediska energie a jejích přeměn • Rozliší různé typy fyzikálních interakcí • Aplikuje poznatky k objasnění laseru a jeho vybraných užití • Analyzuje výhody a nevýhody jaderné energetiky • Objasní s porozuměním procesy ve sluneční soustavě a ve hvězdném	**Vlnové vlastnosti světla** šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla **Optické zobrazování** – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa Záření černého tělesa, energie záření **Základy speciální teorie relativity** – v rámci fyziky mikrosvěta **Kvanta a vlny** – foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic **Atomy** – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor	**OSV** – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – spolupráce a soutěž **ENV** – člověk a životní prostředí – životní prostředí regionu a České republiky **SOU** – žijeme v Evropě – vzdělávání v Evropě a ve světě	Dějepis Filosofie Matematika Chemie Biologie Informatika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	vesmíru	**Astrofyzika** – Sluneční soustava, hvězdy, galaxie, vznik a vývoj vesmíru		

5.8.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.9 Chemie

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie.

Na vyšším gymnáziu se zpřesňují a prohlubují znalosti z nižšího gymnázia. Hlavní důraz je kladen na systemizaci pojmů, hledání souvislostí mezi pojmy a jevy nejen v rámci vyučovacího předmětu, ale i v mezipředmětových vztazích (ve fyzice, biologii a matematice). Žáci vyššího gymnázia získávají prohlubující informace především o látkách, se kterými se mohou setkat v běžném životě a o látkách průmyslově významných. Důraz je také kladen na environmentální a ekonomické aspekty, bezpečnost práce a efektivní využívání těchto látek ve škole i v praxi.

Časové vymezení předmětu

Předmět chemie je na vyšším gymnáziu vyučován od 1. ročníku do 3. ročníku a v odpovídajících ročnících víceletého studia s týdenní časovou dotací v kvintě (v 1. ročníku) 2,5 h (z toho 0,5 h cvičení/týden), v sextě (ve 2. ročníku) 3,0 h (z toho 1 h cvičení/týden) a v septimě (ve 3. ročníku) 2 h. Výjimku tvoří studium víceleté, kdy se žáci začínají seznamovat s problematikou středoškolské chemie již v kvartě, čímž je získán větší časový prostor pro upevnění a procvičení učiva chemie. Pro teoretickou výuku je využívána odborná učebna.

V kvintě, sextě a v odpovídajících ročnících čtyřletého studia jsou zařazena laboratorní cvičení, která jsou spojována do dvouhodinových bloků po čtyřech (v kvintě a 1. ročníku), resp. po dvou týdnech (v sextě a ve 2. ročníku). Během laboratorních cvičení, která jsou realizována ve školní chemické laboratoři, si žáci prakticky ověří teoretické znalosti získané při výuce. Na základě experimentu mohou nadaní žáci odvozovat rozšiřující poznatky. Cvičení tak významně přispívají k problémovému vyučování předmětu. Během laboratorních cvičení je třída dělena na skupiny.

Součástí výuky jsou také exkurze.

Od sexty (2. ročníku) do oktávy (4. ročníku) si žáci volí volitelné předměty. Seminář v sextě (2. ročníku) je společný s biologií (Seminář a cvičení z biologie a chemie). V septimě a oktávě (ve 3. a 4. ročníku) je v nabídce volitelných předmětů chemicky zaměřený seminář (Seminář a cvičení z chemie). Hlavním úkolem seminářů je maximální snaha o prohloubení a systematizaci učiva středoškolského kurzu chemie. V seminářích je probírána vybraná problematika, s ohledem na věk posluchačů a na základě budoucího odborného zaměření žáků po ukončení studia na gymnáziu. Je zde také věnována péče nadaným žákům.

V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata. Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (SOU)
- Environmentální výchova (ENV)
- Mediální výchova (MED)

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- samostatně plánovat a organizovat své učení a pracovní činnost
- efektivně využívat různé strategie učení, hledat a rozvíjet účinné postupy v učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, tvořivě zpracovávat informace při studiu a praxi
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů učení a práce, přijímat ocenění, radu a kritiku
- čerpat poučení pro další práci z vlastních chyb

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- rozpoznat a objasnit podstatu problému
- vytvářet hypotézy, navrhnout různé postupy při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti při řešení problémů

- při řešení problémů využívat tvořivé myšlení
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je
- nacházet argumenty a důkazy pro svá tvrzení, formulovat a obhajovat podložené závěry
- využívat různé postupy při řešení problémů
- zvažovat výhody a nevýhody jednotlivých variant řešení

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- efektivně využívat prostředky verbální a neverbální komunikace
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívat moderní informační technologie
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně k věku posluchačů (čtenářů), jejich zkušenostem a znalostem
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovovat cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky
- odhadovat důsledky vlastního jednání a chování, své jednání a chování podle toho korigovat
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám, aktivně a tvořivě je ovlivňovat
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života
- rozhodovat se a jednat tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- chovat se uvědoměle a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňovat aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporovat inovace
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl
- dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a být připraven nést tato rizika

Péče o mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci se pravidelně účastní chemických soutěží, zejména olympiády z chemie (školní a krajské kolo). V rámci tzv. SOČ řeší, pod odborným dohledem, problémové úlohy. Výhodou této činnosti je osvojení pracovních návyků. Žáci se také naučí správně zpracovat výsledky své práce a její obhájení před odbornou porotou. Během výuky a laboratorních cvičení řeší problémové

úlohy překračující rozsah učiva středoškolského kurzu chemie. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly a jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Prohloubení učiva středoškolské chemie je cílem volitelných předmětů z chemie (viz výše).

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník:kvinta (osmileté a šestileté studium) ***Vyučovací předmět: chemie***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBECNÁ CHEMIE				
Žák: • Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	Žák: • Rozliší společné a rozdílné fyzikální a chemické vlastnosti látek • Uvede příklady v praxi používaných roztoků a směsí látek • Zapíše přeměnu látek chemickou rovnicí	**Soustavy látek a jejich složení**	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Fyzika, biologie a geologie
• Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	• Orientuje se ve veličinách používaných v chemii a jejich jednotkách • Řeší příklady na výpočty ze vzorce a rovnic, stanovení koncentrace roztoku	**Veličiny a výpočty v chemii**	**ENV** Člověk a životní prostředí **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne	Fyzika, biologie, matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Spolupráce a soutěž **MED** Média a mediální produkce	
	• Popíše stavbu atomu z pohledu kvantové mechaniky	**Stavba atomu**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **MED** Média a mediální produkce	Fyzika
• Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	• Vysvětlí vztah mezi stavbou elektronového obalu a postavením v PSCHP • Definuje vztahy ve skupinách a periodách PSCHP	**Periodická soustava prvků**	**ENV** Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešeníproblémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **MED** Média a mediální produkce	Fyzika, biologie, geologie
• Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	• Na základě znalosti struktury a polarity chemické vazby předpoví vlastnosti chemických látek	**Chemická vazba a vlastnosti látek**	**ENV** Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV**	Fyzika, biologie, geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Vyžívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích			Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešeníproblémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	• Na základě znalosti termochemických zákonů určí tepelné zabarvení reakce.	**Tepelné změny při chemických reakcích**	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešeníproblémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	• Posoudí vliv vnějších faktorů na rychlost reakce • Posoudí sílu kyseliny, zásady	**Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha**	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí lověk a životní prostředí ivotní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešeníproblémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Fyzika, biologie, geologie
ANORGANICKÁ CHEMIE				
Žák: • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typic-	Žák: • Rozdělí prvky na kovy, nekovy a polokovy, uvede jejich společné a rozdílné vlastnosti a výskyt v PSCHP • Popíše způsoby laboratorních příprav vodíku, kyslíku, resp. průmyslové výroby a použití těchto a p-prvků • Vysvětlí princip dělení směsí frakční destilací a využití jednotlivých frakcí v praxi	**Vodík a jeho sloučeniny, p-prvky a jejich sloučeniny** (výskyt a použití vzácných plynů, halogenů, chalkogenů, pentelů, tetrelů, trielů, elektronová konfigurace atomů těchto prvků, základy názvosloví p-prvků a jejich sloučenin, fyzikální a chemické vlastnosti p-	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
kých reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	• U vodíku a p-prvků uvede příklady, vlastnosti a použití důležitých sloučenin • Vysvětlí příčinu nereaktivnosti vzácných plynů • Pojmenuje (napíše) vzorec prakticky významných sloučenin vodíku, kyslíku a p- prvků • Uvede výskyt, složení a použití vody, vzduchu a vodných roztoků • Zdůvodní význam čistoty ovzduší a vody, uvede hlavní zdroje jejich znečištění a možnosti odstraňování nečistot a zplodin z vody a kouřových plynů • Uvede a vysvětlí příčiny vzniku kyselých dešťů, posoudí možnost omezení tohoto jevu snížením koncentrace SO_2 v atmosféře • Objasní metodu odsiřování kouřových plynů vápenatými sloučeninami • Využívá poznatků o stavbě iontových, polárních, kovalentních látek k určení fyzikálních a chemických vlastností hydridů, oxidů, fluoru, chloru, bromu, jodu, halogenovodíků, halogenovodíkových kyselin, halogenidů,	prvků, jejich příprava, výroba a použití jejich sloučenin)	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	kyslíkatých kyselin, síry, sulfanu, sulfidů, oxidů síry, kyslíkatých kyselin síry a jejich solí; dusíku a fosforu, amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku afosforu; uhlíku, boru, křemíku, cínu, olova a hliníku, oxidů uhlíku, křemíku, základních kyslíkatých kyselin, hydroxidů a solí prvků 14. a 13. skupiny • Uvede příklady výskytu halogenidů (CaF_2, NaCl, KCl, $CaCl_2$, $MgCl_2$) • Uvede způsoby přípravy, a výroby chloru, HCl, použití chloru, HCl a jodu (chlorování pitné vody, fluorizace a jodování soli, desinfekce jodovou tinkturou, fotografování…) • Zapíše a vyčíslí základní chemické reakce halogenů a jejich sloučenin; chalkogenů a jejich sloučenin; pentelů a jejich sloučenin, tetrelů a jejich sloučenin, trielů a jejich sloučenin • Uvede příklady výskytu síry volné, její těžba a použití • Uvede příklady výskytu síry ve formě sulfidů (FeS_2, Ag_2S, ZnS, PbS) a síranů ($Na_2SO_4.10H_2O$,			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	$CaSO_4.2H_2O$) • Popíše základní způsob přípravy sulfanu, výrobu a využití H_2SO_4 • Uvede výskyt dusíku v atmosféře a fosforu ve formě fosforečnanů • Uvede způsob získávání a využití dusíku a fosforu • Popíše výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné • Posoudí vliv oxidů dusíku na vzniku kyselých depozic a možnost omezení tohoto jevu při používání automobilových katalyzátorů • Zdůvodní význam výroby průmyslových hnojiv a posoudí jejich možné negativní dopady na ŽP • Uvede příklady alotropie u uhlíku, výskytu uhličitanů, oxidů, sulfidů a dalších solí křemíku, cínu, olova a hliníku v přírodě v přírodě • Uvede způsoby výroby a praktického významu prvků 13. a 14. skupiny (např. křemíku v elektrotechnice) • Posoudí význam a uplatnění drahých kamenů (diamant, odrůdy křemene a korundu)			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše využití a zpracování vápence, použití křemičitanů a oxidu křemičitého pro výrobu skla, porcelánu a keramiky • Na příkladu reakcí oxidu a hydroxidu hlinitého objasní amfoterní charakter těchto látek • Správně používá metody kvalitativní a kvantitativní analýzy ke stanovení kvality a kvantity složek v soustavě			
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	• Na základě krystalové struktury a počtu valenčních elektronů určí fyzikální a chemické vlastnosti s-prvků • Uvede příklady výskytu sodíku, draslíku, hořčíku a vápníku v přírodě ve formě solí • Uvede způsob výroby a využití sodíku a hořčíku • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sloučenin s-prvků (hydridů, halogenidů, oxidů a peroxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí – uhličitanů a hydrogenuhličitanů, dusičnanů, fosforečnanů, síranů) • Uvede způsob výroby a využití NaOH, Na_2CO_3, CaO, $Ca(OH)_2$, $CaSO_4$ • Vysvětlí princip tvrdnutí malty,	**s-prvky a jejich sloučeniny** (Vlastnosti, výskyt s-prvků v přírodě, jejich výroba, použití, významné sloučeniny s-prvků, jejich výroba a použití v praxi (stavební pojiva, medicína, hutnictví, soda a mýdla, hnojiva apod.), přechodná a trvalá tvrdost vody, její odstranění, krasové jevy)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	betonu a sádry • Vysvětlí princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného • Využije poznatků o elektrolýze k vysvětlení způsoby výroby Na a Mg • Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce s-prvků a jejich sloučenin • Objasní průběh krasových jevů v přírodě • Popíše podstatu a způsoby odstraňování tvrdosti vody • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby používání s- prvků a jejich sloučenin v běžném životě (vápnění půdy, prostředky pro praní v tvrdé vodě, užívání kalciových preparátů)			
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje d-prvky a jejich sloučeniny (halogenidy, sulfidy, oxidy, hydroxidy, kyslíkaté soli) • Zapíše chemickými vzorci a pojmenuje koordinační sloučeniny d-prvků) • Využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických	**d-prvky a jejich sloučeniny** (Názvosloví d-prvků, jejich sloučenin – halogenidů, sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí, komplexů, fyzikální a chemické vlastnosti vybraných d-prvků a jejich sloučenin, obecné způsoby výroby kovů)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu	vlastností d-prvků (vlastnosti kovů, tvorba kationů, vytváření sloučenin v různém oxidačním čísle a tvorba koordinačních sloučenin) • Uvede významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku a rtuti, způsob výroby a použití těchto kovů, význam zlata a platiny • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby získávání a výroby d-prvků (problematika těžby a výroby kovů) • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin d-prvků • Uvede příklady využití významných sloučenin d- prvků (sulfidů, oxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin) • Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce d-prvků a jejich sloučenin		Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich	• Objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a různé způsoby jejich využití v energetice, v medicíně a ve farmakologii • Objasní princip řetězové reakce, její regulace	**f-prvky a jejich sloučeniny** (Vlastnosti a význam lanthanoidů a aktinoidů, transurany, problematika jaderných elektráren, jaderných zbraní, jaderná	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV**	Fyzika, Biologie a geologie INT/Výchova ke zdraví Ochrana člověka za mimořádných událostí

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii		fúze, radioterapie, skladování radioaktivního odpadu)	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ORGANICKÁ CHEMIE				
Žák: • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin	Žák: • Definuje předmět studia organické chemie • Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) jednotlivých typů uhlovodíků • Vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití • Objasní strukturu organických sloučenin • Popíše konstituční a konfigurační izomerii uhlovodíků • Odvodí vaznost atomu uhlíku, popíše typy vazeb v organických sloučeninách • Vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek • Klasifikuje organické sloučeniny (uhlovodíky a jejich deriváty) • Klasifikuje organické reakce (adice, eliminace, substituce a přesmyk), uvede jejich příklady • Charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby (homo- a heterolytické) • Charakterizuje organické reakce	**Úvod do studia organické chemie** (chemické vzorce organických sloučenin, názvosloví organických sloučenin, jejich struktura a reakce, klasifikace organických reakcí, izomerie, indukční a mezomerní efekt)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	podle typu interagujících částic (radikálové, nukleofilní a elektrofilní)			
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• Charakterizuje uhlovodíky – popíše alkany, alkeny, alkyny a areny • Používá názvosloví uhlovodíků • Popíše konstituční a konfigurační izomerii alkanů a alkenů • Popíše fyzikální (např. změnu teploty varu v homologických řadách uhlovodíků, jejich rozpustnost v polárních a nepolárních rozpouštědlech) • Popíše chemické vlastnosti uhlovodíků (substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce), např. chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu; adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen a ethyn a substituční reakce benzenu (chlorace, nitrace apod.) • Uvede metody přípravy uhlovodíků • Popíše toxické působení uhlovodíků • Popíše výrobu plastů (PE, PP, PS…) a dalšího průmyslového využití uhlovodíků	**Uhlovodíky a jejich klasifikace** (Fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků s jednoduchými, dvojnými a trojnými vazbami a arenů, jejich příprava, výroba a použití, přírodní zdroje uhlovodíků a jejich zpracování, petrochemický průmysl)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše zdroje a významné lokality těžby ropy, zemního plynu a uhlí • Vysvětlí metody zpracování výše uvedených surovin • Charakterizuje hlavní výrobky z ropy, zemního plynu a uhlí • Popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na ŽP (např. ropné havárie, únik zemního plynu apod.)			
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů	• Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) derivátů uhlovodíků • Charakterizuje halogenderiváty, jejich klasifikaci a fyzikální vlastnosti • Popíše metody přípravy halogenderivátů • Popíše a vysvětlí substituční a eliminační reakce halogenderivátů, např. reakce brommethanu s hydroxidem sodným, s nukleofilními činidly, reakce halogenderivátů s kovy (Na, Mg, Li) • Popíše a vysvětlí důkaz přítomnosti halogenů v organických sloučeninách jako halogenidů stříbrných, Beilsteinovu zkoušku	**Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace** (Fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba a použití halogenderivátů, organokovových a organoprvkových sloučenin, hydroxyderivátů, thioalkoholů, thiofenolů, etherů, aldehydů a ketonů, karboxylových kyselin, jejich derivátů substitučních (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny, oxokyseliny) a funkčních (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy), derivátů kyseliny uhličité (fosgen, mo-	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• Popíše způsob výroby plastů (PVC, teflon) • Objasní toxické působení halogenderivátů, jejich roli při znečišťování ŽP (DDT, freony, PCB) • Charakterizuje organokovové sloučeniny, jejich názvosloví, metody přípravy a reakce • Uvede praktické příklady použití organokovových sloučenin´ • Charakterizuje alkoholy, thioalkoholy, fenoly a thiofenoly, jejich klasifikaci, fyzikální a chemické vlastnosti • Rozliší a popíše substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce hydroxyderivátů (reakce ethanolu s bromovodíkem, dehydratace ethanolu v kyselém prostředí, oxidace ethanolu dichromanem draselným v kyselém prostředí…) a oxidaci thioalkoholů • Uvede metody přípravy hydroxyderivátů, thioalkoholů a thiofenolů • Objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve s rovnání s jinými organickými sloučeninami se stejným uhlovodíkovým zbytkem	čovina, thiomočovina), dusíkatých derivátů uhlovodíků (nitrosloučenin a aminů); vliv výše uvedených skupin derivátů uhlovodíků na zdraví člověka a jejich toxické působení na ŽP)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Porovná teplotu varu alkoholů a etherů • Vysvětlí podstatu rozdílných acidobazických vlastností alkoholů a fenolů • Popíše důkaz fenolů reakcí se železitou solí • Charakterizuje ethery, jejich přípravu, výrobu, a vlastnosti • Popíše praktické využití alkoholů, fenolů a etherů (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty) a thiolů (odorizace zemního plynu nižšími thioly), sulfidů, sulfonových kyselin a jejich význam v praxi (barviva, tenzidy) • Charakterizuje karbonylové sloučeniny, rozliší, popíše a vysvětlí adiční, adičně-eliminační a redoxní reakce aldehydů a ketonů (např. reakce acetaldehydu s methanolem, $K_2Cr_2O_7$ v kyselém prostředí, s organokovovými sloučeninami, aldolizace acetaldehydu…) • Uvede metody přípravy karbonylových sloučenin • Vysvětlí princip důkazů aldehydů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (plasty, rozpouštědla) • Charakterizuje karboxylové kyseliny • (KK), jejich funkční deriváty (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydrity) a substituční deriváty (halogen-, hydroxy- a aminokyseliny) • Popíše fyzikální vlastnosti těchto kyselin • Charakterizuje jejich základní reakce (např. jejich přeměny na funkční a substituční deriváty) • Popíše metody přípravy KK a jejich derivátů • Objasní příčinu vyšší teploty varu KK při porovnání s organickými látkami shodné Mr • Vysvětlí podstatu acidity KK • Popíše a vysvětlí průběh acidobazických a esterifikačních reakcí, hydrolýzy esterů (v kyselém a bazickém prostředí) • Objasní průběh reakcí acylhalogenidů (např. s amoniakem, alkoholem, karboxylovou kyselinou nebo její solí) • Objasní průběh hydrolýzy acetamidu a jeho hydrataci • Charakterizuje optickou izomerii u hydroxykyselin a aminokyselin			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše významné hydroxykyseliny (mléčná, vinná a citronová kyselina) • Popíše praktické použití karboxylových kyselin a jejich funkčních a substitučních derivátů • Vysvětlí princip výroby makromolekulárních látek (PES, PAM) • Charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny a diazoniové soli • Popíše a vysvětlí průběh základních typů reakcí dusíkatých derivátů (acidobazické vlastnosti aminů, diazotační reakce aminů, redukce nitrosloučenin, kopulační reakce diazoniových solí, reakce anilinu s HCl (aq) a $NaNO_2$ v kyselém prostředí, nitrobenzenu se železem (zinkem) v H^+ prostředí, benzendiazoniachloridu s fenolem a anilinem) • Popíše metody přípravy dusíkatých derivátů • Vysvětlí vztah struktury azosloučenin a jejich barevnosti • Popíše využití nitrosloučenin, aminů a diazoniových solí při výrobě barviv a plastů			
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro	• Klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu,	**Heterocyklické sloučeniny**	**ENV**	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	typu a počtu heteroatomů v kruhu • Popíše strukturu a vlastnosti těchto látek • Posoudí aromatický stav základních heterocyklů (furanu, thiofenu, pyrrolu, pyridinu) • Popíše průběh substitučních reakcí uvedených heterocyklických sloučenin • Popíše praktické použití heterocyklických sloučenin	(Charakteristika, výskyt, pětičlenné heterocykly s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výroba, výskyt a použití; deriváty pětičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti, výskyt a použití; šestičlenné heterocykly, s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výskyt, použití; deriváty šestičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti a použití; heterocykly s více než dvěma heteroatomy, jejich deriváty – vlastnosti, výskyt a použití)	Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
BIOCHEMIE				
Žák: • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Žák: • Vysvětlí podstatu metabolických procesů, rozliší děj anabolický a katabolický • Popíše a vysvětlí biochemické redoxní děje • Popíše ATP, jeho syntézu a význam v biochemických procesech • Uvede příklady dalších energeticky významných látek, jejich význam a chemické složení (GTP, kreatinfosfát apod.)	**Úvod do studia biochemie** (Látkové složení živé hmoty, význam vody pro živé organismy, koloidní charakter živých soustav, přehled přírodních látek, metabolismus látkový a energetický, makroergické sloučeniny)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje a klasifikuje sacharidy • Používá názvosloví sacharidů • Objasní strukturu základních hexos a pentos • Vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních hexos a pentos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců	**Sacharidy** (Charakteristika, význam, rozdělení sacharidů; monosacharidy, genetická řada aldóz a ketóz, cyklické struktury monosacharidů, Tollensovy, Fischerovy a Haworthovy vzorce, anomery, epimery, vlastnosti a	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí optickou izomerii sacharidů • Popíše a vysvětlí jejich fyzikální a chemické vlastnosti • Uvede vlastnosti a praktické využití mono-, oligo a polysacharidů • Vysvětlí podstatu vzniku glykosidické vazby • Vysvětlí podstatu rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů pomocí Fehlingova a Tollensova činidla • Popíše získávání sacharidů z přírodních zdrojů, jejich zpracování • Popíše důkaz škrobu roztokem jodu	přehled monosacharidů; deriváty monosacharidů; oligosacharidy – vlastnosti, vazebné poměry, rozdělení a význam, redukující a neredukující disacharidy; polysacharidy – charakteristika, vazebné poměry, výskyt, polysacharidy stavební a zásobní, polysacharidy se specifickými funkcemi)	Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje základní typy lipidů • Používá vzorce a názvy lipidů • Sestaví a pojmenuje vzorce a názvy acylglycerolů • Objasní klasifikaci a vlastnosti lipidů • Vysvětlí způsob a podstatu zpracování tuků a olejů • Popíše výrobu mýdla a princip jeho čisticích účinků	**Lipidy** (Charakteristika, složení, rozdělení a význam lipidů jednoduchých a složených)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU**	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Použije vzorce a názvosloví vybraných aminokyselin • Uvede esenciální aminokyseliny • Vysvětlí tvorbu amfiontů • Objasní acidobazické vlastnosti aminokyselin • Popíše peptidovou vazbu v peptidech a v bílkovinách • Popíše a vysvětlí vznik peptidů z aminokyselin • Klasifikuje bílkoviny a jejich strukturu	**Proteiny, peptidy a aminokyseliny** (Charakteristika, rozdělení, vznik a výskyt peptidů; výskyt, funkce, složení, rozdělení a význam bílkovin, esenciální aminokyseliny, vlastnosti aminokyselin, jejich vznik; struktura bílkovin, složené bílkoviny)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Popíše a rozliší strukturu NK, ribosy a deoxyribosy, purinových a pyrimidinových bází • Charakterizuje nukleosidy, nukleotidy a polynukleotidy • Objasní význam DNA a RNA v organizmu	**Nukleové kyseliny** (Charakteristika, složení, struktura a význam NK)		Biologie a geologie
• Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Charakterizuje funkce a metabolismus sacharidů v organismech	**Metabolismus sacharidů**		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	(fotosyntézu, glykolýzu, Krebsův cyklus)	(katabolismus a biosyntéza sacharidů)		
• Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Charakterizuje funkce a metabolismus lipidů v organismech	**Metabolismus lipidů** (katabolismus a biosyntéza lipidů)		Biologie a geologie
• Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Charakterizuje funkce a metabolismus aminokyselin a bílkovin v organismech (proteosyntéza, odbourávání amoniaku)	**Metabolismus bílkovin** (katabolismus a biosyntéza aminokyselin, peptidů a bílkovin)		Biologie a geologie
• Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Popíše a vysvětlí hlavní fáze replikace, transkripce a translace • Popíše chemické příčiny mutací	**Nukleové kyseliny** (metabolismus – replikace, transkripce, translace; mutace)		Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory • Vysvětlí strukturu enzymů, jejich aktivaci a inhibici během metabolických procesů • Klasifikuje enzymy a popíše selektivitu jejich působení • Vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí	**Enzymy** (Charakteristika, názvy enzymů, rozdělení enzymů do tříd, holoenzym, koenzym, specifita enzymu, mechanismus enzymové katalýzy, aktivita enzymů, její ovlivňování teplotou, pH, přítomností chemikálií, aktivátory, inhibitory, inhibice, její druhy)		Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy	• Charakterizuje a klasifikuje vitaminy (podle jejich rozpustnosti v tucích a ve vodě)	**Vitaminy** (Charakteristika, význam, rozdělení vitaminů, výskyt a		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
probíhající v organismech	• Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organizmus, avitaminosu a její projevy • Popíše přírodní zdroje jednotlivých vitaminů	význam jednotlivých vitaminů)		
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhajícív organismech	• Charakterizuje hormony, uvede jejich funkce v organismu • Vysvětlí ovlivňování metabolických procesů hormonální regulací	**Hormony** (Přehled hormonů, jejich chemické složení, vlastnosti a funkce v organismu, feromony)		Biologie a geologie
	• Posoudí ovlivňování metabolických procesů • Dá do souvislosti jednotlivé dráhy primárního a sekundárního metabolismu	**Regulace metabolismu** (Propojení metabolických dějů, jejich regulace)		Biologie a geologie
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi	• Charakterizuje a vysvětlí význam alkaloidů (léčiva, drogy) • Popíše výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsoby jejich izolace • Popíše účinky běžně používaných léčiv (analgetik, antipyretik, anestetik, sedativ, hypnotik…) • Posoudí toxicitu a negativní účinek návykové látky (nikotin, halucinogeny, cannabinoidy, stimulanty, opiáty a těkavé látky)	**Alkaloidy, léčiva, drogy** (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a význam alkaloidů; drogy, jejich rozdělení podle účinku na lidský organismus, toxikomanie, léčiva – přehled podle účinku)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Biologie a geologie Základy společenských věd

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			MED Média a mediální produkce	
	• Popíše tyto látky, uvede jejich klasifikaci a význam	**Terpenoidy a steroidy** (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a použití významných zástupců obou skupin)		Biologie a geologie
CHEMIE KOLEM NÁS				
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich	• Popíše praktický význam organoprvkových sloučenin v plastech • Charakterizuje organické sloučeniny křemíku, jejich názvosloví • Posoudí využití organických sloučenin křemíku (silikonů) • Prezentuje příklady syntetických vláken a makromolekulárních sloučenin, ze kterých jsou vyrobeny • Prezentuje výrobky ze základních typů plastů (PE, PP, PS, PAM, PES, PVC, PAN aj.) využívané denně v životě člověka • Posoudí vliv užívání těchto výrobků na člověka a ŽP	**Syntetické makromolekulární látky** (Srovnání vlastností nízkomolekulárních a makromolekulárních; charakteristika, klasifikace, složení a struktura polymerů syntetických a přírodních, stavební a strukturní jednotka, obecné vlastnosti syntetických polymerů; polymerace, polyadice, polykondenzace; přehled polymerů vyráběných polymerací (např. PE, PP, PVC, PTFE, PS, PVAC, PMMA, elastomery), polykondenzací (např. PET, PES, PA, fenoplasty, animo-	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
praktického významu v organické chemii		plasty, epoxidové pryskyřice, silikony), polyadicí (např. polyuretany); zpracování syntetických makromolekulárních látek; modifikované přírodní polymery – viskóza, viskózové vlákno, acetát celulózy)		
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• Charakterizuje organické sloučeniny fosforu, jejich názvosloví a praktický význam v pesticidech • Popíše konkrétní příklady pesticidů (DDT, HCH, organofosfáty aj.) • Vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí	**Pesticidy** (Přehled základních druhů pesticidů – insekticidy, herbicidy, fungicidy; mechanismus jejich účinku, bezpečnost práce při práci s těmito látkami, první pomoc)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu	• Prezentuje příklady běžně používaných barviv (v textilním, potravinářském průmyslu…) • Vysvětlí princip barevnosti látek	**Barviva, nátěrové hmoty** (Charakteristika, přehled barviv, výroba a	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• Uvede základní typy syntetických barviv • Vysvětlí vliv barviv na životní prostředí	použití barviv a nátěrových hmot)	Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• Popíše a vysvětlí vliv struktury na prací a čisticí účinky tenzidů • Vysvětlí vliv těchto látek na životní prostředí	**Detergenty** (Charakteristika, vlastnosti, prací a čisticí účinky detergentů, jejich dopad na ŽP)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED**	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Média a mediální produkce	
	• Popíše vybraná aditiva potravin • Prezentuje příklady vybraných esterů používaných jako tzv. esence	**Aditiva** (Charakteristika, přehled hlavních skupin aditiv – aditiva zlepšující vůni, chuť, vzhled, tužidla a emulgátory, konzervační a antioxidační činidla, umělá sladidla; jejich vliv na zdraví člověka)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
	• Uvede přehled paliv • Na základě tabelovaných údajů posoudí výhřevnost jednotlivých paliv • Posoudí vliv používání fosilních paliv a produktů petrochemického průmyslu na ŽP	**Paliva** (Charakteristika, přehled, těžba, výroba, použití a vliv jejich používání na ŽP)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne	Biologie a geologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
	• Vymezí pojem biotechnologie, uvede jejich výhody a nevýhody ve srovnání s klasickými technologiemi • Popíše základní biotechnologie (výroba octa, piva a vína)	**Základy biotechnologií** (Charakteristika, přehled biotechnologií v minulosti a v současnosti, výroba octa, piva a vína)		Biologie a geologie
• Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• Podá přehled chemických látek ohrožujících zdraví člověka a ŽP • Poskytne první pomoc s ohledem na konkrétní mimořádnou událost • Dokáže účinně chránit sebe a své okolí při mimořádných událostech	**Ochrana před únikem chemických látek do životního prostředí** (Vybrané průmyslové suroviny, meziprodukty výrob, odpadní látky a jejich negativní vliv na zdraví člověka a ŽP, 1.pomoc),	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED**	Biologie a geolologie **INT/Výchova ke zdraví** Ochrana člověka za mimořádných událostí

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBECNÁ CHEMIE				
Žák:	Žák: • Zařadí chemii v kontextu přírodních věd • Definuje předmět a jeho metodologii • Posoudí význam chemie pro člověka a společnost (v minulosti a v současnosti) • Uvede výhody a nevýhody chemizace • Vyjmenuje významné vědce, kteří přispěli k rozvoji disciplíny • Navrhne a realizuje postup při separaci složek směsi • Uvede význam použití spektroskopických metod pro studium struktury chemických látek • Dodržuje bezpečnost práce s chemickými látkami	**Úvod do chemie** (vymezení předmětu chemie, její význam, chemie jako přírodní věda, rozdělení moderní chemie, stručný nástin vývoje chemie, příprava a charakterizace čistých látek – postupy zkoumání látek, základní separační metody (extrakce, krystalizace, destilace, sublimace, chromatografie) a základní metody zjišťování struktury látek (metody spektroskopické, zásady BOZP a PO a I. pomoci)		Biologie a geologie Dějepis Zeměpis Fyzika Matematika
• Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování • chemických dějů	• Rozliší společné a rozdílné fyzikální a chemické vlastnosti látek • Definuje základní chemické pojmy (chemický prvek a sloučenina, atom, molekula, ion) • Popíše soustavu, její vlastnosti a rozliší směs homo- a heterogenní • Vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou • Připraví roztok o daném složení • Uvede příklady v praxi používaných roztoků a směsí látek	**Soustavy látek a jejich složení** (Látky – chemicky čisté látky a směsi látek, disperzní soustavy, roztoky a rozpouštění a rozpustnost látek, koloidní soustavy, způsoby dělení směsí látek, chemická sloučenina a chemický prvek, atom, molekula, ion, chemické reakce a		Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Pojmenuje základní chemické nádobí a pomůcky • Navrhne a sestaví jednoduchou aparaturu, vysvětlí její použití pro daný úkol • Definuje dělicí metody • Provede dělení složek směsi sedimentací, filtrací, krystalizací, sublimací a destilací • Navrhne a prakticky provede postup při dělení směsí látek • Sestaví protokol o provedené laboratorní práci • Napíše přeměnu látek chemickou rovnicí	zápis průběhu reakce chemickou rovnicí)		
• Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	• Orientuje se ve veličinách používaných v chemii a jejich jednotkách • Zapíše symboly veličin, jejich jednotky • Vysvětlí pojem látkového množství, definuje jednotku mol • Užívá definiční rovnice pro molární hmotnost, molární objem, látkové množství, hmotnostní a objemový zlomek, molární koncentraci a hmotnost atomu • Vypočítá molární hmotnost, látkové množství, objemové a hmotnostní procento, molární koncentraci, příklady na molární objem, ředění roztoků a výpočty ze vzorců a rovnic – s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry; vypočítá hmotnost atomu	**Veličiny a výpočty v chemii** (veličiny používané v chemii a jejich jednotky, základní chemické výpočty – výpočet hmotnosti atomu, molární hmotnost, molární objem, látkové množství, hmotnostní a objemový zlomek, molární koncentrace, složení směsí a sloučenin, výpočty ze vzorců a rovnic)		Fyzika Matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vyhledá hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, jejich hodnoty odečítá z grafu nebo schématu			
• Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	• Popíše stavbu atomu (jádra i obalu) z pohledu kvantové mechaniky • Uvede rozdíly mezi pojmy nuklid, izotop, izobar, prvek a sloučenina • Charakterizuje kvantová čísla, vymezí jejich hodnoty • Roztřídí prvky na s-, p-, d- a f-; přechodné, nepřechodné a vnitřně přechodné a vysvětlí vztah mezi stavbou elektronového obalu a postavením v PSCHP • Vymezí pojem orbital • Zapíše orbitalů pomocí symbolů a rámečků • Zapíše elektronové konfigurace atomů a jednoatomových iontů pomocí symbolů a rámečkových diagramů (s-,p-prvků a první řady d-prvků) • Určí počet protonů, elektronů a neutronů u atomů prvků a iontů • Definuje vztahy ve skupinách a periodách PSCHP • Třídí prvky podle stavby elektronového obalu (s-, p-, d-, f-prvky, resp. nepřechodné, přechodné a vnitřně přechodné), předpovídá jejich fyzikální a chemické vlastnosti.	**Stavba atomu. Periodická soustava prvků** (vývoj názorů na stavbu jádra a elektronového obalu atomu, kvantově-mechanický model atomu a jeho „předmodely“ (Thomson, Rutherford, Bohr), typy atomových orbitalů, elektronová konfigurace atomů a jednoatomových iontů, periodický systém prvků – skupiny a periody, radioaktivita, hmotnost atomu a molekul, Periodická soustava chemických prvků, periodický zákon, D. I. Mendělejev, vlastnosti prvků v závislosti na protonovém čísle, ionizační energie, elektronová afinita a jejich periodicita)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Roztřídí prvky na nekovy, polokovy a kovy • Definuje pojmy perioda a skupina PSCHP, periodický zákon • Používá vžité názvy vybraných skupin prvků (vzácné plyny, halogeny, chalkogeny…) • Aplikuje periodický zákon při charakteristice skupin a period nepřechodných prvků (velikost atomů prvků, iontů, ionizační energie, elektronová afinita…) • Charakterizuje typy radioaktivního záření • Uvede rozdíly mezi přirozenou a umělou radioaktivitou • Zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí • Vysvětlí podstatu jaderného záření a zásady ochrany ŽP a zdraví člověka před jeho škodlivými účinky			
	• Popíše podmínky a mechanismus vzniku chemické vazby • Vymezí obsah pojmů délka vazby, vazebná a disociační energie vazby, násobnost vazby, vazba σ a π, polarita chemické vazby (nepolární, polární a iontová vazba), silné a slabé vazebné interakce • Na základě znalosti složení, struktury, polarity a síly chemické vazby předpoví fyzikální a chemické vlastnosti látek	**Chemická vazba a vlastnosti látek** (vlastnosti chemické vazby, druhy chemické vazby (kovalentní, iontová, kovová, koordinační), elektronegativita a polarita chemické vazby, struktura a prostorové tvary základních molekul, vlastnosti atomo-		Fyzika Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	(např. teplotu varu, rozpustnost látek v polárních a nepolárních rozpouštědlech, vedení elektrického proudu v taveninách a vodných roztocích…) • Určí vaznost atomů v molekulách • Porovná vazebné možnosti atomů v základním a excitovaném stavu • Vymezí pojmy atomové (kovalentní), molekulové a iontové krystaly a kovové krystaly	vých, molekulových a iontových krystalů a kovů, mezimolekulové síly, polymorfie, alotropie a izomorfie, amorfní látky)		
	• Definuje pojmy chemická reakce, chemická rovnice, výchozí látky (reaktanty a produkty • Chemické reakce popisuje (kvalitativně a kvantitativně) na základě znalosti základních chemických zákonů • Posoudí platnost postulátů Daltonovy atomové teorie v době jejího vzniku a dnes • Zapíše a vysvětlí průběh chemické reakce rovnicí a určí typ reakce (také na základě chemického experimentu) • Vypočítá stechiometrické koeficienty chemické rovnice (neredoxní a redoxní) • Objasní podstatu průběhu redoxních, acidobazických, koordinačních a srážecích reakcí • Vymezí předmět studia chemické termodynamiky • Vysvětlí pojmy stavová veličina, reakční teplo	**Chemický děj a jeho zákonitosti. Tepelné změny při chemických reakcích** (chemický a fyzikální děj a jejich charakteristika, chemická reakce, reakční mechanismus, základní chemické zákony (zákon zachování hmotnosti a energie, zákon stálých poměrů slučovacích, zákon násobných poměrů slučovacích, zákon stálých poměrů objemových při slučování plynů, Daltonova atomová teorie, její platnost, klasifikace chemických reakcí (podle počtu fází v reakční směsi; podle vnějších změn při reakci; podle vazebných změn; podle reagujících		Fyzika Matematika Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Definuje termochemické zákony • Aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla reakce z termochemických rovnic • Klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance	částic; podle přenášených částic), základní znaky chemické termodynamiky, termodynamické zákony, reakční teplo a standardní reakční teplo, jejich výpočet, termochemické zákony)		
	• Vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex • Zapíše kinetickou rovnici chemické reakce • Podle změny koncentrace reaktantů a produktů vypočítá rychlost reakce • Uvede a posoudí vliv faktorů na rychlost chemického děje (koncentrace látek, teplota, tlak, pozitivní a negativní katalyzátor) • Vysvětlí a uvede příklady působení katalyzátorů, katalyzátorových jedů • Vymezí pojmy homogenní a heterogenní katalýza	**Rychlost chemických reakcí** (Předmět reakční kinetiky, reakce izolované a simultánní, srážková teorie a teorie aktivovaného komplexu, reakční rychlost, kinetická rovnice chemické reakce; vliv faktorů na průběh chemické reakce)		Matematika
	• Vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter • Odvodí vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce • Vypočítá hodnotu rovnovážné konstanty K_c • Formuluje a aplikuje princip akce a reakce při ustanovení rovnovážného stavu (změnou počtu molů, resp. koncentrace	**Chemická rovnováha** (chemická rovnováha, rovnovážné koncentrace látek, rovnovážná konstanta, princip akce a reakce, kyseliny a zásady, acidobazické rovnováhy, elektrolytická disociace, iontový součin vody, stupnice pH, oxidace a re-		Fyzika Matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	reagujících látek, teploty a změnou tlaku v soustavě obsahující plynné látky) • Vymezí pojmy elektrolytická disociace, silný a slabý elektrolyt • Vysvětlí průběh acidobazického děje pomocí Arrheniovy, Brønstedovy a Lewisovy teorie kyselin a zásad • Zapíše vztah pro disociační konstantu kyselin a zásad, vypočítá její hodnotu a určí sílu kyseliny/zásady podle konstanty acidity a bazicity, obecného vzorce těchto látek • Zapíše rovnici acidobazického děje, vyznačí konjugované páry a vztah K_A a K_B podle dané rovnice • Vymezí pojmy amfoterní látka, amnion a autoprotolýza, zapíše její rovnici, definuje K_V a pH • Klasifikuje roztoky podle hodnoty pH • Vypočítá pH roztoku silných kyselin a hydroxidů ze známé koncentrace iontů OH^- a H_3O^+ a naopak • Vysvětlí podstatu hydrolýzy solí • S využitím poznatků o hydrolýzy a prakticky určí pH vodných roztoků • Definuje pojmy oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo • Vysvětlí podstatu redoxního děje, zapíše jeho průběh, vyznačí redoxní systémy	dukce, Beketovova elektrochemická řada napětí, srážecí rovnováhy a součin rozpustnosti)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• S využitím poznatků o Beketovově řadě kovů vysvětlí průběh reakce kovů s kyselinami, posoudí schopnost určitého prvku tvořit (ve vodném prostředí) kationy a působit jako oxidační (redukční) činidlo • Uvede příklady redoxních dějů v technice (galvanické články, elektrolýza…) • Vysvětlit podstatu vzniku sraženiny • Odvodí a vypočítá hodnotu součinu rozpustnosti, uvede posloupnost vyloučení sraženin ze systému			
ANORGANICKÁ CHEMIE				
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	• Užívá správně názvy a značky s-, p-, d- a vybraných f-prvků • Rozliší vzorec stechiometrický, molekulový souhrnný, funkční (racionální), strukturní, strukturní elektronový a konfigurační • Určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu • Určí podle vzorce nebo názvu druh anorganické sloučeniny • Tvoří vzorce a pojmenovává vybraných sloučenin (viz učivo)	**Názvosloví anorganických sloučenin a prvků** (chemické vzorce, názvosloví prvků, oxidů, peroxidů, sulfidů, halogenidů, binárních sloučenin vodíku, hydroxidů, kyselin a jejich solí a hydrogensolí, podvojných solí, hydrátů, karbidů, nitridů)		
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a	• Rozdělí prvky na kovy, nekovy a polokovy, uvede jejich společné a rozdílné vlastnosti a výskyt v PSCHP • Popíše způsoby laboratorních příprav vodíku, kyslíku, resp. průmyslové výroby a použití těchto a p-prvků	**Vodík, p-prvky a jejich sloučeniny** (vodík, jeho výskyt v přírodě, vlastnosti, příprava, výroba a použití, sloučeniny	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	• Vysvětlí princip dělení směsí frakční destilací a využití jednotlivých frakcí v praxi • U vodíku a p-prvků uvede příklady, vlastnosti a použití důležitých sloučenin • Vysvětlí příčinu nereaktivnosti vzácných plynů • Pojmenuje (napíše) vzorec prakticky významných sloučenin vodíku, kyslíku a p- prvků • Uvede výskyt, složení a použití vody, vzduchu a vodných roztoků • Zdůvodní význam čistoty ovzduší a vody, uvede hlavní zdroje jejich znečištění a možnosti odstraňování nečistot a zplodin z vody a kouřových plynů • Uvede a vysvětlí příčiny vzniku kyselých dešťů, posoudí možnost omezení tohoto jevu snížením koncentrace SO_2 v atmosféře • Objasní metodu odsiřování kouřových plynů vápenatými sloučeninami • Využívá poznatků o stavbě iontových, polárních, kovalentních látek k určení fyzikálních a chemických vlastností hydridů, oxidů, fluoru, chloru, bromu, jodu, halogenovodíků, halogenovodíkových kyselin, halogenidů, kyslíkatých kyselin, síry, sulfanu, sulfidů, oxidů síry, kyslíkatých kyselin síry a jejich	vodíku – hydridy a voda, fyzikální a chemické vlastnosti vody, voda jako rozpouštědlo a prostředí, výskyt a čistota vody a její význam, složení vzduchu, výskyt a použití vzácných plynů, halogenů, chalkogenů, pentelů, tetrelů, trielů, elektronová konfigurace atomů těchto prvků, základy názvosloví p- prvků a jejich sloučenin, fyzikální a chemické vlastnosti p-prvků, jejich příprava, výroba a použití jejich sloučenin)	a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	solí; dusíku a fosforu, amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku a fosforu; uhlíku, boru, křemíku, cínu, olova a hliníku, oxidů uhlíku, křemíku, základních kyslíkatých kyselin, hydroxidů a solí prvků 14. a 13. skupiny • Uvede příklady výskytu halogenidů (CaF_2, NaCl, KCl, $CaCl_2$, $MgCl_2$) • Uvede způsoby přípravy, a výroby chloru, HCl, použití chloru, HCl a jodu (chlorování pitné vody, fluorizace a jodování soli, desinfekce jodovou tinkturou, fotografování…) • Zapíše a vyčíslí základní chemické reakce halogenů a jejich sloučenin; chalkogenů a jejich sloučenin; pentelů a jejich sloučenin, tetrelů a jejich sloučenin, trielů a jejich sloučenin • Uvede příklady výskytu síry volné, její těžba a použití • Uvede příklady výskytu síry ve formě sulfidů (FeS_2, Ag_2S, ZnS, PbS) a síranů ($Na_2SO_4.10H_2O$, $CaSO_4.2H_2O$) • Popíše základní způsob přípravy sulfanu, výrobu a využití H_2SO_4 • Uvede výskyt dusíku v atmosféře a fosforu ve formě fosforečnanů • Uvede způsob získávání a využití dusíku a fosforu			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné • Posoudí vliv oxidů dusíku na vzniku kyselých depozic a možnost omezení tohoto jevu při používání automobilových katalyzátorů • Zdůvodní význam výroby průmyslových hnojiv a posoudí jejich možné negativní dopady na ŽP • Uvede příklady alotropie u uhlíku, výskytu uhličitanů, oxidů, sulfidů a dalších solí křemíku, cínu, olova a hliníku v přírodě v přírodě • Uvede způsoby výroby a praktického významu prvků 13. a 14. skupiny (např. křemíku v elektrotechnice) • Posoudí význam a uplatnění drahých kamenů (diamant, odrůdy křemene a korundu) • Popíše využití a zpracování vápence, použití křemičitanů a oxidu křemičitého pro výrobu skla, porcelánu a keramiky • Na příkladu reakcí oxidu a hydroxidu hlinitého objasní amfoterní charakter těchto látek • Správně používá metody kvalitativní a kvantitativní analýzy ke stanovení kvality a kvantity složek v soustavě			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ANORGANICKÁ CHEMIE				
Žák: • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Žák: • Na základě krystalové struktury a počtu valenčních elektronů určí fyzikální a chemické vlastnosti s-prvků • Uvede příklady výskytu sodíku, draslíku, hořčíku a vápníku v přírodě ve formě solí • Uvede způsob výroby a využití sodíku a hořčíku • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sloučenin s-prvků (hydridů, halogenidů, oxidů a peroxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí – uhličitanů a hydrogenuhličitanů, dusičnanů, fosforečnanů, síranů) • Uvede způsob výroby a využití NaOH, Na_2CO_3, CaO, $Ca(OH)_2$, $CaSO_4$ • Vysvětlí princip tvrdnutí malty, betonu a sádry • Vysvětlí princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného • Využije poznatků o elektrolýze k vysvětlení způsoby výroby Na a Mg	**s-prvky a jejich sloučeniny** (Vlastnosti, výskyt s-prvků v přírodě, jejich výroba, použití, významné sloučeniny s-prvků, jejich výroba a použití v praxi (stavební pojiva, medicína, hutnictví, soda a mýdla, hnojiva apod.), přechodná a trvalá tvrdost vody, její odstranění, krasové jevy)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce s-prvků a jejich sloučenin • Objasní průběh krasových jevů v přírodě • Popíše podstatu a způsoby odstraňování tvrdosti vody • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby používání s- prvků a jejich sloučenin v běžném životě (vápnění půdy, prostředky pro praní v tvrdé vodě, užívání kalciových preparátů)			
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	• Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje d-prvky a jejich sloučeniny (halogenidy, sulfidy, oxidy, hydroxidy, kyslíkatých solí) • Zapíše chemickými vzorci a pojmenuje koordinační sloučeniny d-prvků) • Využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností d-prvků (vlastnosti kovů, tvorba kationů, vytváření sloučenin v různém oxidačním čísle a tvorba koordinačních sloučenin) • Uvede významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku a rtuti, způsob	**d-prvky a jejich sloučeniny** (Názvosloví d-prvků, jejich sloučenin – halogenidů, sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí, komplexů, fyzikální a chemické vlastnosti vybraných d-prvků a jejich sloučenin, obecné způsoby výroby kovů)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	výroby a použití těchto kovů, význam zlata a platiny • Uvede a vysvětlí hlavní způsoby získávání a výroby d-prvků (problematika těžby a výroby kovů) • Využívá poznatky o stavbě iontových látek k určení vlastností sulfidů, oxidů, hydroxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin d-prvků • Uvede příklady využití významných sloučenin d- prvků (sulfidů, oxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin) • Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce d-prvků a jejich sloučenin		**MED** Média a mediální produkce	
• Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní	• Objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a různé způsoby jejich využití v energetice, v medicíně a ve farmakologii • Objasní princip řetězové reakce, její regulace	**f-prvky a jejich sloučeniny** (Vlastnosti a význam lanthanoidů a aktinoidů, transurany, problematika jaderných elektráren, jaderných zbraní, jaderná fúze, radioterapie, skladování radioaktivního odpadu)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	Fyzika Biologie a geologie **INT/Výchova ke zdraví** Ochrana člověka za mimořádných událostí

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii			**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
ORGANICKÁ CHEMIE				
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin	• Definuje předmět studia organické chemie • Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) jednotlivých typů uhlovodíků • Vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití • Objasní strukturu organických sloučenin • Popíše konstituční a konfigurační izomerii uhlovodíků • Odvodí vaznost atomu uhlíku, popíše typy vazeb v organických sloučeninách • Vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek • Klasifikuje organické sloučeniny (uhlovodíky a jejich deriváty) • Klasifikuje organické reakce (adice, eliminace, substituce a přesmyk), uvede jejich příklady • Charakterizuje organické reakce	**Úvod do studia organické chemie** (chemické vzorce organických sloučenin, názvosloví organických sloučenin, jejich struktura a reakce, klasifikace organických reakcí, izomerie, indukční a mezomerní efekt)		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	podle způsobu štěpení vazby (homo- a heterolytické) • Charakterizuje organické reakce podle typu interagujících částic (radikálové, nukleofilní a elektrofilní)			
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• Charakterizuje uhlovodíky - popíše alkany, alkeny, alkyny a areny • Používá názvosloví uhlovodíků • Popíše konstituční a konfigurační izomerii alkanů a alkenů • Popíše fyzikální (např. změnu teploty varu v homologických řadách uhlovodíků, jejich rozpustnost v polárních a nepolárních rozpouštědlech) • Popíše chemické vlastnosti uhlovodíků (substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce), např. chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu; adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen a ethyn a substituční reakce benzenu (chlorace, nitrace apod.) • Uvede metody přípravy uhlovodíků • Popíše toxické působení uhlovodíků • Popíše výrobu plastů (PE, PP,	**Uhlovodíky a jejich klasifikace** (Fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků s jednoduchými, dvojnými a trojnými vazbami a arenů, jejich příprava, výroba a použití, přírodní zdroje uhlovodíků a jejich zpracování, petrochemický průmysl)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	PS…) a dalšího průmyslového využití uhlovodíků • Popíše zdroje a významné lokality těžby ropy, zemního plynu a uhlí • Vysvětlí metody zpracování výše uvedených surovin • Charakterizuje hlavní výrobky z ropy, zemního plynu a uhlí • Popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na ŽP (např. ropné havárie, únik zemního plynu apod.)			
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	• Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační a konfirmační) derivátů uhlovodíků • Charakterizuje halogenderiváty, jejich klasifikaci a fyzikální vlastnosti • Popíše metody přípravy halogenderivátů • Popíše a vysvětlí substituční a eliminační reakce halogenderivátů, např. reakce brommethanu s hydroxidem sodným, s nukleofilními činidly, reakce halogenderivátů s kovy (Na, Mg, Li) • Popíše a vysvětlí důkaz přítomnosti halogenů v organických sloučeninách jako halogenidů stříbrných, Beilsteinovu zkoušku	**Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace** (Fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba a použití halogenderivátů, organokovových a organoprvkových sloučenin, hydroxyderivátů, thioalkoholů, thiofenolů, etherů, aldehydů a ketonů, karboxylových kyselin, jejich derivátů substitučních (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny, oxokyseliny) a funkčních (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy), derivátů kyseliny uhličité (fosgen, močovina, thiomočovina), dusíkatých deri-	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED**	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• Popíše způsob výroby plastů (PVC, teflon) • Objasní toxické působení halogenderivátů, jejich roli při znečišťování ŽP (DDT, freony, PCB) • Charakterizuje organokovové sloučeniny, jejich názvosloví, metody přípravy a reakce • Uvede praktické příklady použití organokovových sloučenin´ • Charakterizuje alkoholy, thioalkoholy, fenoly a thiofenoly, jejich klasifikaci, fyzikální a chemické vlastnosti • Rozliší a popíše substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce hydroxyderivátů (reakce ethanolu s bromovodíkem, dehydratace ethanolu v kyselém prostředí, oxidace ethanolu dichromanem draselným v kyselém prostředí…) a oxidaci thioalkoholů • Uvede metody přípravy hydroxyderivátů, thioalkoholů a thiofenolů • Objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve s rovnání s jinými organickými sloučeninami se stejným uhlovodíkovým zbytkem • Porovná teplotu varu alkoholů a etherů	vátů uhlovodíků (nitrosloučenin a aminů); vliv výše uvedených skupin derivátů uhlovodíků na zdraví člověka a jejich toxické působení na ŽP)	Média a mediální produkce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí podstatu rozdílných acidobazických vlastností alkoholů a fenolů • Popíše důkaz fenolů reakcí se železitou solí • Charakterizuje ethery, jejich přípravu, výrobu, a vlastnosti • Popíše praktické využití alkoholů, fenolů a etherů (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty) a thiolů (odorizace zemního plynu nižšími thioly), sulfidů, sulfonových kyselin a jejich význam v praxi (barviva, tenzidy) • Charakterizuje karbonylové sloučeniny, rozliší, popíše a vysvětlí adiční, adičně-eliminační a redoxní reakce aldehydů a ketonů (např. reakce acetaldehydu s methanolem, $K_2Cr_2O_7$ v kyselém prostředí, s organokovovými sloučeninami, aldolizace acetaldehydu…) • Uvede metody přípravy karbonylových sloučenin • Vysvětlí princip důkazů aldehydů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem • Popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (plasty, rozpouštědla)			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Charakterizuje karboxylové kyseliny (KK), jejich funkční deriváty (soli, nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydrity) a substituční deriváty (halogen-, hydroxy- a aminokyseliny) • Popíše fyzikální vlastnosti těchto kyselin • Charakterizuje jejich základní reakce (např. jejich přeměny na funkční a substituční deriváty) • Popíše metody přípravy KK a jejich derivátů • Objasní příčinu vyšší teploty varu KK při porovnání s organickými látkami shodné Mr • Vysvětlí podstatu acidity KK • Popíše a vysvětlí průběh acidobazických a esterifikačních reakcí, hydrolýzy esterů (v kyselém a bazickém prostředí) • Objasní průběh reakcí acylhalogenidů (např. s amoniakem, alkoholem, karboxylovou kyselinou nebo její solí) • Objasní průběh hydrolýzy acetamidu a jeho hydrataci • Charakterizuje optickou izomerii u hydroxykyselin a aminokyselin • Popíše významné hydroxykyseliny (mléčná, vinná a citronová kyselina)			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše praktické použití karboxylových kyselin a jejich funkčních a substitučních derivátů • Vysvětlí princip výroby makromolekulárních látek (PES, PAM) • Charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny a diazoniové soli • Popíše a vysvětlí průběh základních typů reakcí dusíkatých derivátů (acidobazické vlastnosti aminů, diazotační reakce aminů, redukce nitrosloučenin, kopulační reakce diazoniových solí, reakce anilinu s HCl (aq) a $NaNO_2$ v kyselém prostředí, nitrobenzenu se železem (zinkem) v H^+ prostředí, benzendiazoniachloridu s fenolem a anilinem...) • Popíše metody přípravy dusíkatých derivátů • Vysvětlí vztah struktury azosloučenin a jejich barevnosti • Popíše využití nitrosloučenin, aminů a diazoniových solí při výrobě barviv a plastů			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ORGANICKÁ CHEMIE				
Žák: • Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Žák: • Klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů v kruhu • Popíše strukturu a vlastnosti těchto látek • Posoudí aromatický stav základních heterocyklů (furanu, thiofenu, pyrrolu, pyridinu) • Popíše průběh substitučních reakcí uvedených heterocyklických sloučenin • Popíše praktické použití heterocyklických sloučenin	**Heterocyklické sloučeniny** (Charakteristika, výskyt, pětičlenné heterocykly s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výroba, výskyt a použití; deriváty pětičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti, výskyt a použití; šestičlenné heterocykly, s jedním a dvěma heteroatomy – charakteristika, vlastnosti, výskyt, použití; deriváty šestičlenných heterocyklů, jejich vlastnosti a použití; heterocykly s více než dvěma heteroatomy, jejich deriváty – vlastnosti, výskyt a použití)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu	• Charakterizuje a vysvětlí význam alkaloidů (léčiva, drogy)	**Alkaloidy, léčiva, drogy** (Charakteristika, klasifi-	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí	Biologie a geologie Základy společenských věd

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi	• Popíše výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsoby jejich izolace • Popíše účinky běžně používaných léčiv (analgetik, antipyretik, anestetik, sedativ, hypnotik…) • Posoudí toxicitu a negativní účinek návykové látky (nikotin, halucinogeny, cannabinoidy, stimulanty, opiáty a těkavé látky)	kace, vlastnosti, výskyt a význam alkaloidů; drogy, jejich rozdělení podle účinku na lidský organismus, toxikomanie, léčiva – přehled podle účinku)	Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
	• Popíše tyto látky, uvede jejich klasifikaci a význam	**Terpenoidy a steroidy** (Charakteristika, klasifikace, vlastnosti, výskyt a použití významných zástupců obou skupin)		Biologie a geologie
BIOCHEMIE				
	• Vysvětlí podstatu metabolických procesů, rozliší děj anabolický a katabolický • Popíše a vysvětlí biochemické redoxní děje • Popíše ATP, jeho syntézu a vý-	**Úvod do studia biochemie** (Látkové složení živé hmoty, význam vody pro živé organismy, koloidní charakter živých soustav, přehled přírodních látek, me-		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	znam v biochemických procesech • Uvede příklady dalších energeticky významných látek, jejich význam a chemické složení (GTP, kreatinfosfát apod.)	tabolismus látkový a energetický, makroergické sloučeniny)		
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Charakterizuje základní typy lipidů • Používá vzorce a názvy lipidů • Sestaví a pojmenuje vzorce a názvy acylglycerolů • Objasní klasifikaci a vlastnosti lipidů • Vysvětlí způsob a podstatu zpracování tuků a olejů • Popíše výrobu mýdla a princip jeho čisticích účinků • Charakterizuje funkce a metabolismus lipidů v organismech	**Lipidy** (Charakteristika, složení, rozdělení a význam lipidů jednoduchých a složených)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje a klasifikuje sacharidy • Používá názvosloví sacharidů • Objasní strukturu základních	**Sacharidy** (Charakteristika, význam, rozdělení sacharidů; monosacharidy, genetická řada aldóz	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člo-	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	hexos a pentos • Vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních hexos a pentos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců • Vysvětlí optickou izomerii sacharidů • Popíše a vysvětlí jejich fyzikální a chemické vlastnosti • Uvede vlastnosti a praktické využití mono-, oligo- a polysacharidů • Vysvětlí podstatu vzniku glykosidické vazby • Vysvětlí podstatu rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů pomocí Fehlingova a Tollensova činidla • Popíše získávání sacharidů z přírodních zdrojů, jejich zpracování • Popíše důkaz škrobu roztokem jodu • Charakterizuje funkce a metabolismus sacharidů v organismech (fotosyntézu, glykolýzu, Krebsův cyklus)	a ketóz, cyklické struktury monosacharidů, Tollensovy, Fischerovy a Haworthovy vzorce, anomery, epimery, vlastnosti a přehled monosacharidů; deriváty monosacharidů; oligosacharidy – vlastnosti, vazebné poměry, rozdělení a význam, redukující a neredukující disacharidy; polysacharidy – charakteristika, vazebné poměry, výskyt, polysacharidy stavební a zásobní, polysacharidy se specifickými funkcemi)	věk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy	• Použije vzorce a názvosloví vybraných aminokyselin	**Proteiny, peptidy a aminokyseliny** (Charakteristika, rozdělení,		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Uvede esenciální aminokyseliny • Vysvětlí tvorbu amfiontů • Objasní acidobazické vlastnosti aminokyselin • Popíše peptidovou vazbu v peptidech a v bílkovinách • Popíše a vysvětlí vznik peptidů z aminokyselin • Klasifikuje bílkoviny a jejich strukturu • Charakterizuje funkce a metabolismus aminokyselin a bílkovin v organismech (proteosyntéza, odbourávání amoniaku)	vznik a výskyt peptidů; výskyt, funkce, složení, rozdělení a význam bílkovin, esenciální aminokyseliny, vlastnosti aminokyselin, jejich vznik; struktura bílkovin, složené bílkoviny; metabolismus aminokyselin a bílkovin)		
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• Popíše a rozliší strukturu nukleových kyselin, ribosy a deoxyribosy, purinových a pyrimidinových bází • Charakterizuje nukleosidy, nukleotidy a polynukleotidy • Objasní význam DNA a RNA v organizmu • Popíše a vysvětlí hlavní fáze proteosyntézy • Popíše chemické příčiny • mutací	**Nukleové kyseliny** (Charakteristika, složení, struktura a význam NK, jejich metabolismus – replikace, transkripce, translace; mutace)		Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory • Vysvětlí strukturu enzymů, jejich aktivaci a inhibici během	**Enzymy** (Charakteristika, názvy enzymů, rozdělení enzymů do tříd, holoenzym, koenzym,		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	metabolických procesech • Klasifikuje enzymy a popíše selektivitu jejich působení • Vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí	specifita enzymu, mechanismus enzymové katalýzy, aktivita enzymů, její ovlivňování teplotou, pH, přítomností chemikálií, aktivátory, inhibitory, inhibice, její druhy)		
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje a klasifikuje vitaminy (podle jejich rozpustnosti v tucích a ve vodě) • Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organizmus, avitaminosu a její projevy • Popíše přírodní zdroje jednotlivých vitaminů	**Vitaminy** (Charakteristika, význam, rozdělení vitaminů, výskyt a význam jednotlivých vitaminů)		Biologie a geologie
• Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	• Charakterizuje hormony, uvede jejich funkce v organismu • Vysvětlí ovlivňování metabolických procesů hormonální regulací	**Hormony** (Přehled hormonů, jejich chemické složení, vlastnosti a funkce v organismu, feromony)		Biologie a geologie
	• Posoudí ovlivňování metabolických procesů • Dá do souvislosti jednotlivé dráhy primárního a sekundárního metabolismu	**Regulace metabolismu** (Propojení metabolických dějů, jejich regulace)		Biologie a geologie
CHEMIE KOLEM NÁS				
• Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin	• Popíše praktický význam organoprvkových sloučenin v plastech • Charakterizuje organické slou-	**Syntetické makromolekulární látky** (Srovnání vlastností nízkomolekulárních a makromolekulárních; charakteristika,	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	čeniny křemíku, jejich názvosloví • Posoudí využití organických sloučenin křemíku (silikonů) • Prezentuje příklady syntetických vláken a makromolekulárních sloučenin, ze kterých jsou vyrobeny • Prezentuje výrobky ze základních typů plastů (PE, PP, PS, PAM, PES, PVC, PAN aj.) využívané denně v životě člověka • Posoudí vliv užívání těchto výrobků na člověka a ŽP	klasifikace, složení a struktura polymerů syntetických a přírodních, stavební a strukturní jednotka, obecné vlastnosti syntetických polymerů; polymerace, polyadice, polykondenzace; přehled polymerů vyráběných polymerací (např. PE, PP, PVC, PTFE, PS, PVAC, PMMA, eleastomery), polykondenzací (např. PET, PES, PA, fenoplasty, animoplasty, epoxidové pryskyřice, silikony), polyadicí (např. polyuretany); zpracování syntetických makromolekulárních látek; modifikované přírodní polymery – viskóza, viskózové vlákno, acetát celulózy)	ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní	• Charakterizuje organické sloučeniny fosforu, jejich názvosloví a praktický význam v pesticidech • Popíše konkrétní • příklady pesticidů (DDT, HCH, organofosfáty aj.) • Vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí	**Pesticidy** (Přehled základních druhů pesticidů – insekticidy, herbicidy, fungicidy; mechanismus jejich účinku, bezpečnost práce při práci s těmito látkami, první pomoc)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
prostředí			Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• Prezentuje příklady běžně používaných barviv (v textilním, potravinářském průmyslu…) • Vysvětlí princip barevnosti látek • Uvede základní typy syntetických barviv • Vysvětlí vliv barviv na životní prostředí	**Barviva, nátěrové hmoty** (Charakteristika, přehled barviv, výroba a použití barviv a nátěrových hmot)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• Popíše a vysvětlí vliv struktury na prací a čisticí účinky tenzidů • Vysvětlí vliv těchto látek na životní prostředí	**Detergenty** (Charakteristika, vlastnosti, prací a čisticí účinky detergentů, jejich dopad na ŽP)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	Biologie a geologie
	• Popíše vybraná aditiva potravin • Prezentuje příklady vybraných esterů používaných jako tzv. esence	**Aditiva** (Charakteristika, přehled hlavních skupin aditiv – aditiva zlepšující vůni, chuť, vzhled, tužidla a emulgátory, konzervační a antioxidační činidla, umělá sladidla; jejich vliv na zdraví člověka)		Biologie a geologie
	• Uvede přehled paliv • Na základě tabelovaných údajů	**Paliva** (Charakteristika, přehled,	**ENV**	Biologie a geologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	posoud výhřevnost jednotlivých paliv • Posoudí vliv používání fosilních paliv a produktů petrochemického průmyslu na ŽP	těžba, výroba, použití a vliv jejich používání na ŽP)	Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	
	• Vymezí pojem biotechnologie, uvede jejich výhody a nevýhody ve srovnání s klasickými technologiemi • Popíše základní biotechnologie (výroba octa, piva a vína)	**Základy biotechnologií** (Charakteristika, přehled biotechnologií v minulosti a v současnosti, výroba octa, piva a vína)		Biologie a geologie
• Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické	• Podá přehled chemických látek ohrožujících zdraví člověka a ŽP • Poskytne první pomoc s ohledem na konkrétní mimořádnou	**Ochrana před únikem chemických látek do životního prostředí** (Vybrané průmyslové suroviny, meziprodukty výrob,	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	Biologie a geologie **INT/Výchova ke zdraví** Ochrana člověka za mimořádných událostí

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	událost • Dokáže účinně chránit sebe a své okolí při mimořádných událostech	odpadní látky a jejich negativní vliv na zdraví člověka a ŽP, 1. pomoc),	Životní prostředí regionu a ČR **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MED** Média a mediální produkce	

5.9.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.10 Biologie a geologie

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět biologie a geologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Biologie. Je v něm integrováno celé průřezové téma Environmentální výchova a vybraná témata z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Významnou součástí výuky biologie člověka jsou i témata vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Biologie a geologie má žákům poskytnout ucelený přehled znalostí, vědomostí a dovedností o neživé a živé přírodě. Poskytuje jim prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení některých globálních problémů, před kterými stojí lidstvo na prahu 21. století, ale současně jim pomáhá orientovat se v otázkách běžného života. V neposlední řadě pak výuka biologie a geologie vede žáky k utváření otevřeného a kritického myšlení.

K vyučovacímu předmětu biologie a geologie patří i seminární forma výuky určená žákům s hlubším zájmem o obor. Seminář a cvičení z biologie v septimě, resp. 3. ročníku (2 hodiny týdně) a v oktávě, resp. 4. ročníku (3 h za týden) je určen především žákům, kteří se připravují k maturitě z biologie a k přijímacím zkouškám na fakulty přírodovědné, lékařské, veterinární, farmaceutické, zemědělské, lesnické a pedagogické se zaměřením na biologii a chemii.

Hlavní formou Seminářů a cvičení z biologie v septimě (3. ročníku) a v oktávě (4. ročníku) je zpracování a obhajoba seminární práce na zadané téma. Práci žáci vypracovávají a obhajují zpravidla ve dvojicích. Při zpracování a obhajobě žáci využívají výpočetní a další techniku. Seminaristé si tak rozvinou schopnosti vyhledávat, zpracovat a posuzovat relevantnost informací v knihách, časopisech a na internetu. Nezanedbatelná je také zkušenost žáků s předáváním nastudovaných informací svým vrstevníkům.

Náplní předmětu Cvičení z biologie a chemie v oktávě, resp. 4. ročníku je převážně na opakování a prohlubování učiva k maturitě a přijímacím zkouškám na výše zmíněné fakulty. Cvičení je koordinováno s předmětem Seminář a cvičení z biologie a Seminář a cvičení z chemie.

V rámci výuky předmětu je integrován vzdělávací obor Geologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (viz tabulka na konci této kapitoly). S obsahem předmětu se žáci seznámí v rámci geologického kurzu.

Časové vymezení předmětu

Biologie a geologie se vyučuje ve všech ročnících vyššího stupně gymnázia.

Týdenní hodinová dotace:

	Teoretické hodiny	Laboratorní práce
1. r., kvinta	2	0,5
2. r., sexta	2	0,5
3. r., septima	2	0,5
4. r., oktáva	2	0

Výuka biologie je převážně realizována v multimediálních učebnách, které jsou vybaveny videem, dataprojektorem, počítačem s přístupem na internet a zpětným projektorem. Laboratorní práce probíhají jako dvouhodinová cvičení v biologické laboratoři či v terénu, kde žáci řeší teoretické a praktické úkoly. Na cvičení je třída rozdělena do dvou skupin. Pro praktickou výuku žáci využívají mikroskopy, stereoskopické lupy, mikroskop s CCD kamerou propojenou na televizor a binokulární lupu s výstupem do PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, pozorování, posuzování situací z běžného života očima biologa a ekologa, dále výklad a aplikační činnost žáků s ukázkami přírodnin a modelů, použití videa, zpětného projektoru a PC s připravenými obrazy, grafy, tabulkami, zvuky, videem a animacemi. Důležité místo mají i tématické diskuse, referáty žáků, vycházky do přírody a exkurze (ZOO a botanická zahrada, CHKO a NP Šumava, muzea…).

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- své učení a pracovní činnost si sám plánovat a organizovat, využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části;
- vytvářet hypotézy, navrhovat postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňovat při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran;
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívat moderní informační technologie;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje;
- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů;
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat

tak, aby nedošlo k ohrožení a poškození přírody a životního prostředí ani kultury;
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytovat ostatním pomoc;
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést;
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

K zabezpečení rozvoje mimořádně nadaných žáků:

směřují vyučující biologie již dlouhodobě. Se žáky pracují nejen v hodinách biologie. Od 1. ročníku se žáci zúčastňují biologických soutěží, zejména biologické a ekologické olympiády, ve vyšších ročnících se žáci účastní i SOČ. Velký význam pak mají seminární formy výuky.

Proto je kladen důraz na:

- využívání metod výuky s preferencí individuálního přístupu
- prosazování forem výuky v nichž je preferován individuální přístup
- využívání možností individuálních konzultací
- využívání možností mimoškolních aktivit

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. ročník., kvinta ***Vyučovací předmět: biologie a geologie***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE, BIOLOGIE BAKTERIÍ A VIRŮ				
Žák: • Odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Žák: • Určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou • Charakterizuje základní vlastnosti živých organizmů • Charakterizuje organizmus jako otevřenou soustavu • Interpretuje z grafů ekologických valencí druhů jejich typická stanoviště	**Život a jeho poznávání** (biologické vědy, vlastnosti organizmů, organizmy a prostředí, rozdělení organizmů)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí	Fyzika Chemie
• Charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • Zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních buněk • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• Popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a buňky • Charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organizmů • Popíše stavbu buňky, typ metabolizmu a způsob rozmnožování typických bakterií a sinic • Charakterizuje význam bakterií a sinic • Uvede způsoby šíření bakteriální nákazy, posoudí opatření k zabránění bakteriální infekci • Uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka, možnosti prevence a některé způsoby jejich	**Stavba a funkce bakterií** (prokaryotní buňka, bakterie, sinice)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	INT/Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	léčby • Uvede příklady využití bakterií člověkem			
• Charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • Zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • Zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• Zařadí viry do systému organizmů • Porovná základní vlastnosti virů a buněčných organizmů • Popíše způsoby šíření virové nákazy, Posoudí opatření k zabránění virové infekci • Uvede příklady virových onemocnění, zejména člověka, možnosti jejich prevence a některé způsoby jejich léčení	**Stavba a funkce virů**	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Chemie, Zeměpis, ZSV **INT/Výchova ke zdraví** Zdravý způsob života a péče o zdraví
• Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy eukaryotních buněk	• Popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) eukaryotní buňky • Popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub	**Eukaryotická buňka** (buňka – stavba a funkce)		
BIOLOGIE HUB				
• Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub	• Porovná společné a rozdílné znaky říše hub s říšemi rostlin a živočichů • Charakterizuje stavbu buňky a těla houby • Charakterizuje způsoby výživy hub, objasní rozdíly mezi parazi-	**Stavba a funkce hub**	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Zeměpis **INT/Výchova ke zdraví** Zdravý způsob života a péče o zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	tickými, saprofytickými a symbiotickými houbami • Vysvětlí základní způsoby rozmnožování hub • Popíše z předložených obrázků vnější a vnitřní stavbu typických zástupců hub • Porovná znaky typické pro vřeckovýtrusé a stopkovýtrusé houby • Uvede příklady hospodářského, ekonomického a ekologického významu hub • Uvede chybné hospodářské postupy, které vedou k šíření houbových chorob • Objasní význam kvasinek a jiných druhů hub v potravinářském a farmaceutickém průmyslu • Uvede možnosti prevence a ochrany před nejvážnějšími houbovými chorobami • Pozná nejhojněji se vyskytující či významné zástupce hub podle obrázků, zná jejich stanoviště a význam			
• Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce lišejníků • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam	• Charakterizuje stavbu těla a způsob rozmnožování lišejníků • Popíše principy soužití houbové a řasové (sinicové) složky lišejníku • Srovná na základě obrazového materiálu vnitřní a vnější stavbu	**Stavba a funkce lišejníků** (charakteristika říše, přehled jednotlivých oddělení)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a	Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
lišejníků	různých typů stélek lišejníků • Rozpozná nejrozšířenější zástupce lišejníků podle nákresů či fotografií • Uvede ekologický význam lišejníků • Odvodí vztahy mezi imisní zátěží a velikostí i tvarem lišejníkové stélky		České republiky	
BIOLOGIE ROSTLIN				
• Vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • Popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů	• Objasní specifické znaky rostlinné buňky • Charakterizuje typy pletiv zejména podle jejich funkce • Popíše typy cévních svazků a jejich význam • Vyvodí ze znalosti vnitřní stavby, proč jednoděložné rostliny nemají typické druhotné tloustnutí • Popíše a rozpozná typickou stavbu a funkci základních vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměny • Vysvětlí rozdílnou stavbu květu v souvislosti s odlišným způsobem opylování • Interpretuje květní vzorce a diagramy • Popíše způsob oplození u nahose-	**Morfologie a anatomie rostlin** (rostlinná pletiva a orgány)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	menných a krytosemenných rostlin • Charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů			
• Posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	• Charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organizmech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organizmů • Popíše základní osmotické jevy v buňce, Porovná vlastnosti rostlinné a živočišné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek • Charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou • Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody • Popíše a vysvětlí princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka • Charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou • Vysvětlí význam a praktické využití pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin • Objasní princip vegetativního rozmnožování rostlin • Charakterizuje životní cyklus „vyšších“ rostlin a jeho fáze	**Fyziologie rostlin** (minerální výživa, metabolizmus rostlin, růst a regulace, rozmnožování a vývin)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin • Klasifikuje pohyby rostlin • Vysvětlí význam rostlinných hormonů a korelačních vztahů pro růst a životní cyklus rostlin			
• Objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • Zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	• Uvede základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas • Charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití	**Systém a evoluce rostlin** (nižší rostliny)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Zeměpis ZSV
• Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • Zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • Zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• Charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin (doporučené rostliny: ploník, kapraď samec, smrk ztepilý, tulipán, dub, lípa) • Popíše postupnou adaptaci rostlin k životu na souši • Vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin • Charakterizuje fylogenetický význam ryniofyt • Popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček a kapradin • Porovná vznik a význam výtrusů a semen, vysvětlí evoluční význam	**Systém a evoluce rostlin** (mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky **MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	Zeměpis ZSV **INT/Výchova ke zdraví** Zdravý způsob života a péče o zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	semene • Charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy nahosemenných rostlin • Charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy krytosemenných rostlin • Porovná charakteristické znaky a významné druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin			
• Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých	• Objasní základní vztah rostliny a abiotických faktorů prostředí • Charakterizuje základní vztahy mezi populacemi rostlin a rostlinami navzájem; mezi populacemi rostlin a jiných organizmů v rámci ekosystému • Uvede příklady pozitivního a negativního významu konkrétních druhů rostlin pro jiné rostliny, živočichy a pro člověka • Objasní význam určitých skupin rostlin jako důležitých indikátorů kvality životního prostředí • Definuje a svými slovy objasní základní ekologické kategorie ve vztahu k rostlinám • Porovná jednotlivé fytogeografické oblasti	**Rostliny a prostředí** (Ekologie rostlin a hub)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Zeměpis
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• Navrhne postup při likvidaci úniku biologických látek	**Jiné mimořádné události** (Ochrana osob před následky úniku biologických látek) Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí (rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace)		INT/Výchova ke zdraví Ochrana člověka za mimořádných událostí

Ročník: 2. ročník., sexta ***Vyučovací předmět: biologie a geologie***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE				
Žák: • Vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	Žák: • Popíše vznik ektodermu, entodermu a mezodermu během zárodečného vývoje živočicha • Vysvětlí principy třídění organizmů • Pojmenuje základní taxonomické jednotky • Srovná systém přirozený a umělý	**Úvod do biologie živočichů** • přehled vývoje Významní biologové a jejich objevy (K. Linne, Ch.Darwin)	**SOU** Žijeme v Evropě	Zeměpis Dějepis ZSV
BIOLOGIE PROTIST				
• Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• Charakterizuje na příkladech prvoky a jejich vlastnosti, které jim umožňují přežití v jednobuněčné formě života • Pozná charakteristické organely prvoků podle nákresu nebo fotografie a vysvětlí jejich funkce • Popíše základní typy rozmnožování prvoků a jejich souvislost s výměnou genetické informace • Charakterizuje významné skupiny prvoků či jejich zástupce • Popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvoky a uvede možnosti ochrany člověka proti těmto nemocem	**Stavba a funkce protist**	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí **SOU** Globální problémy Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Zeměpis ZSV Chemie **INT/Výchova ke zdraví** Zdravý způsob života a péče o zdraví
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • Objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• Objasní význam ektodermu, entodermu a mezodermu u konkrétních kmenů živočišné říše • Popíše a porovná způsoby pohlavního a nepohlavního rozmnožování živočišných kmenů • Porovná vnitřní a vnější oplození a vysvětlí význam vnitřního oplození • Porovná přímý a nepřímý vývoj živočichů, proměnu dokonalou a nedokonalou • Popíše zárodečný vývoj jedince • Popíše význam zárodečných obalů vyšších obratlovců jako adaptace k životu na souši • Porovná ontogenezi paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců • Zdůvodní hlavní příčiny úbytku některých obratlovců v České republice • Objasní praktické využití feromonů při regulaci přemnožených druhů hmyzu • Charakterizuje a Rozpozná kmeny bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce • Vysvětlí význam hmyzu jako významné složky suchozemských ekosystémů • Uvede příklady parazitických zástupců živočichů	**Morfologie a anatomie živočichů** **Fyziologie živočichů** **Systém a evoluce živočichů** (Diblastika – houby, žahavci, Triblastika – ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci, strunatci)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky **MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Na příkladech objasní způsoby adaptace živočichů k parazitickému způsobu života • Porovná typy tělních pokryvů živočichů (bezobratlých i obratlovců), vysvětlí význam tělních pokryvů, jejich přednosti a nedostatky • Uvede vlastnosti povrchu těla živočichů, které jim umožňují život na souši • Popíše evoluční význam šupin paryb pro vývoj zubů • Uvede výhody a nevýhody vnější a vnitřní kostry • Porovná společné a rozdílné vlastnosti kostry jednotlivých tříd obratlovců • Charakterizuje odlišnosti pohybových soustav bezobratlých živočichů, vodních a suchozemských obratlovců • Uvede příklady využití kůže obratlovců a některých kožních derivátů člověkem • Určí vybrané skupiny živočichů podle zobrazeného tělního pokryvu nebo kostry • Odvodí na základě zobrazeného tvaru těla, kresby či zbarvení vlastnosti prostředí, k němuž je živočich přizpůsoben • Popíše pravděpodobný vývoj jednotlivých tělních soustav; podpoří svá tvrzení znalostí systematiky živočichů a			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	znalostí funkcí orgánových soustav kmenů, nižších taxonů nebo i vybraných zástupců • Popíše základní funkce trávicí, dýchací, oběhové a vylučovací soustavy živočichů • Objasní adaptace živočichů k získávání určitého typu potravy • Objasní vztah mezi stavbou a funkcí jednotlivých částí trávicí soustavy • Porovná specifické rozdíly trávicích soustav býložravců a dravých živočichů • Objasní adaptace dýchacích a vylučovacích soustav živočichů k životu na souši • Vysvětlí princip výměny dýchacích plynů v jednotlivých typech dýchacích orgánů • Objasní základní rozdíl mezi otevřenou a uzavřenou cévní soustavou • Porovná typy trávicích soustav bezobratlých živočichů a obratlovců • Porovná typy vylučovacích soustav bezobratlých živočichů a obratlovců • Přiřadí jednotlivé typy dýchacích orgánů a vylučovacích soustav ke konkrétním skupinám živočichů • Odvodí na základě zadaných údajů příčiny a důsledky změn koncentrace			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	některých látek v krevním oběhu obratlovců • Odvodí z grafů konkrétní potravní vztahy mezi různými druhy živočichů • Charakterizuje typy nervových soustav jednotlivých skupin živočichů • Objasní význam centralizace a cefalizace nervových soustav ve fylogenezi jednotlivých skupin živočichů • Najde společné a rozdílné znaky smyslových orgánů bezobratlých živočichů a obratlovců • Vysvětlí význam vybraných typů smyslových orgánů jako výsledek adaptace k určitému typu prostředí • Porovná výhody a nevýhody stálé tělní teploty a možnosti udržování tělní teploty u živočichů • Charakterizuje typické projevy, znaky a orgány (včetně funkce) podkmenů, tříd a významných zástupců strunatců • Pozná a pojmenovat (i za pomoci určovacího klíče) významné taxony strunatců a jejich typické (modelové) zástupce podle předložených nákresů nebo fotografií • Objasní základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců • Určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka			
• Charakterizuje základní typy chování živočichů	• Charakterizuje hlavní typy chování a jejich projevy • Interpretuje a analyzuje grafické záznamy chování živočichů a jejich reakcí na různé podněty v závislosti na změnách prostředí	**Etologie**		ZSV
• Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• Odvodí důsledky změn vlastností prostředí na životní projevy živočichů související s jejich smyslovým vnímáním a nervovým řízením • Na příkladech popíše různé role živočichů v ekosystému • Posoudí možnosti vývoje populací a rozšíření živočichů v přírodě • Zdůvodní příčiny intenzivní devastace populací mořských živočichů a odvodí z nich možné důsledky pro lidstvo • Navrhne možná opatření k ochraně ohrožených druhů volně žijících živočichů s ohledem na ekonomické a sociální aspekty problému • Hodnotí zadané informace související s ekologicky závažnými zásahy do životních podmínek volně žijících živočichů	**Živočichové a prostředí**	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
	• Popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • Objasní pojem homeostáza a souvislost s funkcí různých orgánových soustav	**Úvod do biologie člověka** **Anatomie a fyziologie lidského organizmu** **Významní biologové a jejich objevy** (J. Janský, prof. Thomayer, J. E. Purkyně, Ch. Barnard, W. Harvey, …)	**SOU** Žijeme v Evropě	ZSV
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• Popíše stavbu, typy a vlastnosti epitelových, pojivových a svalových tkání a nervové tkáně • Popíše stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení • Popíše v základních rysech kostru člověka a její funkce • Objasní vliv hormonů a výživy na růst a vývoj kostí • Popíše proces růstu dlouhých kostí • Objasní význam kostry a její změny v průběhu ontogenetického vývoje • Prokáže znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí • Objasní průběh regenerace kosti • Popíše stavbu kosterního svalu	**Opěrná a pohybová soustava** (kostra**,** svalstvo)	**MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	INT/Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	a princip jeho činnosti • Porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny • Určí polohu významných kosterních svalů • Vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb			
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy • Popíše postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou • Popíše denní příjem, výdej a vstřebávání vody • Objasní význam vrátnicového oběhu	**Trávicí soustava, metabolizmus a výživa** **Zdravá výživa –** specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese		INT/Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském		**Dýchací soustava**		
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Objasní složení tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy • Vysvětlí vztahy mezi krví, tkáňovým mokem a mízou • Charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce	**Tělní tekutiny a oběhová soustava**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí podstatu krevních skupin • Popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti • Vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve • Popíše rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice • Popíše způsob měření krevního tlaku v klinické praxi a jeho vyjádření zlomkem • Prokáže znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení			
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy • Popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů, Popíše rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem • Popíše stavbu a funkci neuronu, na obrázku Rozpozná hlavní části neuronu • Objasní základní princip synapse • Vysvětlí chování jako výsledek celkové somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí,	**Nervová soustava**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	fyziologické a psychické potřeby, biorytmy, reflexy • Srovná hormonální a nervovou regulaci, Popíše jejich vzájemnou provázanost • Popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů • Charakterizuje klidový potenciál na membráně nervové buňky • Vysvětlí změny membránového potenciálu při různých druzích podráždění • Zdůvodní důsledky konkrétních poškození částí nervové soustavy • Popíše vady zraku a způsoby jejich nápravy • Posoudí vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob			
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce • Objasní hlavní rozdíly v uvolňování pohlavních hormonů muže a ženy	**Hormonální soustava**		
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Objasní význam lymfatického systému • Vysvětlí rozdíl mezi mechanizmy nespecifické a specifické	**Imunita a obrana organizmu**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	imunity • Objasní vztah mezi antigenem a protilátkou • Popíše základní rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou • Objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám			
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Objasní, jak a kde v organizmu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány • Popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • Popíše stavbu nefronu člověka a objasní základní děje, které zde probíhají • Objasní mechanizmy podílející se na změnách produkce moči • Objasní, jakým způsobem se vylučovací soustava podílí na udržení homeostázy • Popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů • Zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením • Posoudí některé příčiny vedoucí k produkci moči s obsahem glukózy, bílkovin, krve, hemoglobinu, žlučových barviv	**Vylučovací soustava, kůže, termoregulace**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Prokáže znalost první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách • Vyhodnotí, jak se mění prokrvení kůže v závislosti na teplotě prostředí a objasní vznik omrzlin			
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Uvede rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy • Popíše ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy • Charakterizuje proces oplození vajíčka a uvede možnosti prokázání těhotenství • Charakterizuje AIDS, pohlavně přenosné choroby a možnosti prevence • Uvede základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory	**Rozmnožovací soustava**		
• Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském	• Popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů • Charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka, porovná rozdíly mezi nimi a posoudí faktory, které pozitivně a negativně ovlivňují prenatální a postnatální vývoj člověka • Objasní stárnutí člověka jako	**Vývin jedince – ontogeneze** **Tělesné změny v období adolescence** **Péče o reprodukční zdraví** faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami		**INT/Výchova ke zdraví** Změny v životě člověka a jejich reflexe ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	opotřebování buněk a tkání; uvede faktory, které stárnutí ovlivňují	metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty		
• Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události • Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	• Definuje pojem zdraví, nemoc a životní styl • Navrhne změnu životního jako prevenci vzniku chorob • Uplatňuje (v mezích svých možností) v denním režimu zásady zdravého stravování • Zhodnotí vliv sportu rekreačního, výkonnostního i vrcholového na lidské zdraví • Uvede zásady zdravé výživy s ohledem na stav organizmu, zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství, stáří • Popíše příznaky, vysvětlí příčinu a zdůvodní léčbu angíny, zánětu horních cest dýchacích, chřipky, průjmových onemocnění atd. • Vyjmenuje základní život ohrožující poranění a stavy • Navrhne postup a sám či s pomocí spolužáků provede první předlékařskou pomoc u stavu šoku a bezvědomí, zástavy dechu, zástavy srdce, tepenném a	**Zdraví a životospráva** **Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci** **Zdravá výživa –** specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese **Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství** **První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách**		INT/Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	žilním krvácení, podvrknutí, vykloubení a zlomenině končetiny • Vysvětlí důsledky porušení zásad osobní a intimní hygieny pro vlastní zdraví, ale i osoby blízké			
• Projevuje odolnost vůči výzvám k rizikovému životnímu stylu	• Objasní příčinu základních civil. chorob (ICHS, cukrovka, artróza, rakovina atd.) a navrhne preventivní opatření, která sníží riziko vzniku těchto chorob • Definuje pojem dieta, mentální anorexie, bulimie, obezita • Diskutuje se svými spolužáky o poruchách ve vztahu k jídlu • Orientuje se v problematice antikoncepce • Aplikuje poznatky o antikoncepci prakticky se spolužáky	**Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy** **Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství** **Návykové látky a bezpečnost v dopravě**		INT/Výchova ke zdraví Rizika ohrožujících zdraví a jejich prevence
OBECNÁ BIOLOGIE				
• Odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	• Určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou • Charakterizuje základní vlastnosti živých organizmů • Charakterizuje organizmus jako otevřenou soustavu • Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním,	**Organizace a regulace živých soustav** (vlastnosti živých soustav a vývoj tělních soustav živočichů, příjem látek a energií, výměna plynů a tělní tekutiny, vylučování a pohyb, řízení a rozmnožování		ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	jejich význam, výhody a nevýhody • Odvodí z grafů konkrétní potravní vztahy mezi různými druhy živočichů			
• Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	• Popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a eukaryotní buňky • Popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub • Charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organizmech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organizmů • Charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou • Vysvětlí podstatu buněčného metabolizmu, Uvede příklady metabolických drah probíhajících v cytoplazmě a v organelách konkrétních typů buněk • Popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí; význam ATP • Popíše rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organizmů	**Buňka (cytologie)** (chemické složení, metabolizmus a struktura buňky, fotosyntéza a dýchání, syntéza důležitých látek a rozmnožování buněk)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Charakterizuje podstatu a schéma průběhu fotosyntézy • Objasní závislost průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších podmínkách • Zdůvodní význam fotosyntézy pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře • Vysvětlí význam a nezbytnost dýchání pro organizmy • Popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání a jejich umístění v jednotlivých částech prokaryotní a eukaryotní buňky • Uvede základní rozdíly v průběhu aerobní a anaerobní oxidace • Uvede typy kvašení a jejich princip • Charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu • Charakterizuje a rozpozná jednotlivé fáze mitózy a meiózy • Objasní genetické důsledky mitózy a miózy			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
GENETIKA				
Žák: • Využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • Analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	Žák: • Na modelu DNA zdůvodní hmotnou podstatu dědičnosti • Popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin • Objasní podstatu genetického kódu • Popíše průběh replikace, transkripce a translace • Objasní pojem gen, exprese genetické informace, princip regulace genové exprese • Odvodí pořadí aminokyselin v peptidu při zadání sekvence nukleotidů v DNA nebo RNA s pomocí tabulky genetického kódu • Objasní praktický a vědecký význam čtení genomu člověka a jiných organizmů	**Základní pojmy** Molekulární a buněčné základy dědičnosti (základní pojmy, molekulární genetika)	**SOU** Žijeme v Evropě	Chemie Dějepis
	• Porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce • Objasní genetické důsledky mitózy a meiózy • Vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu • Uvede rozdíly v genetice prokaryotní a eukaryotní buňky	**Genetika buněk**		
	• Vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech • Objasní genové interakce	**Genetika organizmů**		Chemie Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí princip a důsledky vazby genů; Morganovy zákony • Popíše typy chromozomového určení pohlaví • Objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví • Vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování • Objasní podstatu procesu klonování			
	• Charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organizmů • Uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky • Zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního • Uvede příklady potenciálních mutagenů v prostředí	**Genetická proměnlivost**		Chemie Dějepis
	• Objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci • Vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci • řešit jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona • Charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci • Vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení	**Genetika populací**	**SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Základní problémy sociokulturních problémů	Matematika, Dějepis Zeměpis
	• Uvede základní metody výzkumu genetiky člověka • Uvede příklady dědičných chorob člověka a řešit jednoduché příklady	**Aplikace genetiky – genetika člověka**	**SOU** Žijeme v Evropě **MUL**	Dějepis Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí význam lékařské genetiky • Posoudí na základě předloženého rodokmenu ohrožení potomků v případě výskytu geneticky podmíněné choroby v rodině • Řeší jednoduché úlohy, při kterých se z rodokmenu určí typ dědičnosti sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců • Na základě slovního popisu sestavit a graficky znázornit jednoduchý rodokmen		Základní problémy sociokulturních problémů	
	• Využije dříve získané poznatky při pochopení postupů používaných šlechtitelství rostli, živočichů a mikrobů	**Aplikace genetiky – šlechtitelství**	**MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	ZSV
EVOLUCE ŽIVOTA				
	• Objasní podstatu vědeckého názoru na vznik a vývoj vesmíru Sluneční soustavy • Definuje pojmy galaxie, hvězda, planeta • Na řezu objasní stavbu zemského tělesa • Vysvětlí podstatu vzniku prvotní atmosféry a hydrosféry • Pro každé geologické období uvede vztah mezi abiotickými podmínkami a stupněm vývoje organizmů	**Vznik a vývoj Země** (vznik a vývoj vesmíru a Země, geologický vývoj Země)	**MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	ZSV Fyzika Zeměpis
• Porovná významné hypotézy o vzniku živých soustav na Zemi	• Porovná významné hypotézy o vzniku života a vývoji organizmů	**Vznik života na Zemi** (názory na původ života, fáze vývoje)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Porovná významné hypotézy o vzniku živých soustav na Zemi • Odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	• Popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů; zařadí tyto události do správného geologického období • Vyjmenuje možné příčiny vzniku variability organizmů	**Vývoj organizmů** (vývoj rostlin, živočichů a hub, vývojové zákonitosti)	**SOU** Žijeme v Evropě	
• Podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	• Objasní postavení poddruhu Homo sapiens sapiens v živočišné říši • Orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka • Charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	**Vývoj člověka**	**MUL** Základní problémy sociokulturních problémů	
BIOLOGIE A SPOLEČNOST				
	• Uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka	**Biotechnologie, společenské a filozofické aspekty biologie**	**SOU** Globalizační a rozvojové procesy **MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	ZSV
EKOLOGIE				
• Používá správně základní ekologické pojmy • Objasňuje základní ekologické vztahy • Zhodnotí problematiku	• Objasní základní vztah organizmu a abiotických faktorů prostředí • Porovná výhody a nevýhody stálé tělní teploty a možnosti udržování tělní teploty u živočichů • Objasní význam určitých organizmů jako	**Ekologie a její zákonitosti** (Život a jeho podmínky, organizmus a prostředí) základní ekologické pojmy	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí	Zeměpis Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ohrožených rostlinných a živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	důležitých indikátorů kvality životního prostředí	podmínky života **Biosféra a její členění**		
	• Uvede znaky populace a faktory ovlivňující její početnost • Charakterizuje vzájemné vztahy mezi organizmy a populacemi, uvede příklady • Charakterizuje projevy a důsledky vnitrodruhové a mezidruhové konkurence • Objasní význam biologické regulace jako přirozeného řešení problémů s přemnoženými druhy a uvede konkrétní příklady • Navrhne postupy biologické regulace vybraných druhů přemnožených škůdců • Zdůvodní nezbytnost jednotlivých složek ekosystému • Odvodí podmínky, za nichž je možné opětovné vysazení vybraných druhů do oblastí, v nichž byly vyhubeny • Interpretuje grafické záznamy struktury a vývoje populace	**Ekologie a její zákonitosti** (populace)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí	Zeměpis
	• Definuje pojem společenstvo; popíše základní typy společenstev • Popíše strukturu společenstva a vysvětlí, které faktory ovlivňují charakter společenstva v dané lokalitě • Charakterizuje vývoj společenstva na novém stanovišti, porovná primární a sekundární sukcesi společenstva • Uvede příklady biologicky hodnotných	**Ekologie a její zákonitosti** (společenstva, ekosystémy a biosféra) biosféra a její členění	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky **SOU** Žijeme v Evropě	Zeměpis ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	společenstev vytvořených nebo udržovaných člověkem, zdůvodní jejich význam • Charakterizuje ekosystém a základní typy ekosystémů střední Evropy • Vysvětlí hlavní příčiny vegetačních pásem Země • Vysvětlí souvislost mezi znečištěním životního prostředí a změnami druhové skladby rostlinných společenstev • Uvede příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech • Objasní vzájemnou souvislost mezi biotickými a abiotickými faktory ekosystému • Hodnotí změny v ekosystému a uvede příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků • Určí výskyt biomů na Zemi jako přirozený důsledek dlouhodobého působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře • Charakterizuje základní vztahy mezi populacemi v rámci ekosystému a uvnitř populací • Uvede příklady základních přírodních biotopů ČR a umí je charakterizovat • Uvede příklady pozitivního a negativního významu konkrétních organizmů pro rostliny, živočichy a pro člověka • Charakterizuje faktory ovlivňující druhovou rozmanitost, prostorové rozložení a			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	vývoj společenstev • Vysvětlí hlavní příčiny vegetačních pásem Země • Vysvětlí význam a způsob ochrany původních a přirozených společenstev			
	• Charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí, vzájemné ovlivňování člověka a životního prostředí • Charakterizuje základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky • Objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace • Vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich důsledky pro člověka • Vysvětlí podstatu skleníkového efektu a jeho důsledky pro člověka a životní prostředí • Charakterizuje příčiny, projevy a možné dopady poškození různých ekosystémů • Objasní souvislosti mezi růstem lidské populace a vymíráním určitých druhů organizmů • Uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí a změnou způsobu života a možné způsoby ochrany před nimi • Využije znalosti o životních nárocích a areálech druhů pro rekultivace zničených ploch • Uvede ekologické i hospodářské důsledky pěstování určitých druhů rostlin	**Člověka prostředí** (Historický vývoj, konflikt s ŽP, charakteristika stavu ŽP a řešení vybraných ekologických problémů)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky **SOU** Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě **MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	Zeměpis ZSV Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	v nevhodných podmínkách • Vysvětlí souvislost mezi znečištěním životního prostředí a změnami druhové skladby společenstev			
	• Určí nejdůležitější principy trvale udržitelného rozvoje • Charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR • Prokáže na příkladech, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států • Uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry • Objasní vzájemnou provázanost ochrany druhů s ochranou jejich přirozeného prostředí • Navrhne opatření bránící znečišťování ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod nebo je zmenšující • Uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin • Uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie, které lze prakticky využívat • Navrhne konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování produkce odpadů	**Ochrana ŽP** (Příroda ČR, ochrana přírody, ochrana ŽP jako celku, ekologie krajiny, současnost a budoucnost ochrany ŽP)	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky **SOU** Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě **MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	Zeměpis ZSV Dějepis

GEOLOGICKO-ADAPTAČNÍ KURZ				
Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
GEOLOGIE – SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ				
Žák: • Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • Využívá vybrané metody identifikace minerálů	Žák: • Pozoruje (okem, lupou) horniny a minerály a zařadí je do hlavních skupin • Rozliší s pomocí klíče minerály na základě zjištění a změření hustoty, tvrdosti, barvy, vrypu, lesku, krystalové soustavy a chemických vlastností • Definuje pojem nerost a hornina, barva, lesk, vryp, tvrdost, hustota • Popíše chemické vlastnosti nerostů • Rozlišuje jednotlivé krystalové soustavy nerostů • Objasní podstatu vzniku nerostů a hornin a jejich výskytu v ČR a ve světě	**Země jako geologické těleso** – základní geobiocykly **Zemské sféry** – chemické, mineralogické a petrologické složení Země **Minerály** – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Zeměpis
GEOLOGIE – GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE				
• Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • Analyzuje různé druhy poruch v litosféře • Využívá geologickou mapu ČR	• Definuje vnitřní geologické procesy • Objasní podstatu kontinentálního driftu, magmatizmu, vulkanizmu, zemětřesení a jejich důsledků pro utváření zemského povrchu a života na Zemi	**Magmatický proces** – vznik magmatu a jeho tuhnutí; krystalizace minerálů z magmatu **Zvětrávání a sedimentační proces** – mechanické a che-	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí	Zeměpis

GEOLOGICKO-ADAPTAČNÍ KURZ				
k objasnění geologického vývoje regionů	• Rozlišuje jednotlivé skupiny hornin podle jejich původu • Vysvětlí možnosti praktického využití nerostů a hornin • Definuje vnější geologické procesy • Objasní podstatu působení větru, vody, ledu, gravitace, a jejich důsledků pro utváření zemského povrchu a života na Zemi	mické zvětrávání, srážení, sedimentace **Metamorfní procesy** – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza **Deformace litosféry –** křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu	Životní prostředí regionu a České republiky	
ČLOVĚK A ANANORGANICKÁ PŘÍRODA – PRÁCE V TERÉNU A GEOLOGICKÉ EXKURZE				
• Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	• Interpretuje údaje zjištěné z geologické mapy • Rozvine dřívější poznatky o výskytu a využití hornin a nerostů v souvislosti geologického vývoje ČR • Objasní procesy utváření Klatovska a Šumavy • Provede rozbor využití geologických surovin na Klatovsku v minulosti i dnes	**Interakce mezi přírodou a společností** – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny	**ENV** Problematika vztahů organizmů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	

5.10.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.11 Zeměpis

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Geografie.

Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci. Ve své podstatě spojuje poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury. V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoha vazeb k jiným vědním oborům, či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii, a v politické geografii jsou to vazby na politologii. Pro rozšíření učiva je prostor v Semináři ze zeměpisu, který je nabízen studentům od 3. ročníku (septimy).

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u žáka vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí, a to k předmětům Základy společenských věd a Dějepis.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Zeměpis je určen žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku víceletého gymnázia (kvinta – septima). Ve všech těchto ročnících jsou předmětu Zeměpis věnovány dvě vyučovací hodiny týdně, které jsou v každém ročníku doplněny zeměpisnou exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vybízet žáky k používání učebních pomůcek: atlas, mapa, globus, pro získávání a ověřování geografických informací
- seznamovat žáky s prameny geografických informací – s časopisy s geografickou tématikou: National Geografic, Lidé a Země, Geografické rozhledy
- zadávat žákům témata na krátké referáty, při jejichž zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídit a přiměřeně hodnotit
- pracovat se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- pracovat se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury. Problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru, mohou být reálné v prostoru a čase, ale i modelové a smyšlené
- v rámci exkurzí směřovat žáky podle poznaných jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- formou diskuse na dané téma vést žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog
- hodnotit projev a vystupování žáka v rámci diskusí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit

nebo zajímavostí s geografickou tématikou

Strategie směřující ke kompetenci personální a sociální

- vybízet žáky ke sledování aktuálního dění ve světě
- zadávat projekty nebo problémové úkoly, při jejichž zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vytvářet v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech, školní projekty, panelové diskuse na dané téma: „Jak předcházet nebezpečí živelných pohrom a jak se chovat v jejich situacích“ (tsunami, hurikány, záplavy)
- organizovat geografické exkurze, přednášky a besedy

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru, realitu tržního prostředí s ohledem na faktor geografické příslušnosti lokality

Péče o mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci se pravidelně účastní zeměpisných soutěží na různých úrovních, počínaje školním kolem zeměpisné olympiády. Dle jejich výsledků mohou dále postoupit do vyšších kol. V rámci individuálního zájmu si připravují různé referáty. Mohou s učiteli konzultovat odbornou problematiku a zapůjčovat si odbornou literaturu či časopisy.

5.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. ročník a kvinta ***Vyučovací předmět: Zeměpis***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák:	Žák: • Objasní postavení geografie v systému věd • Objasní syntetičnost a prognostiku geografie • Stanoví krajinnou sféru jako objekt zkoumání geografie • Rozčlení geografii na jednotlivé disciplíny • Definuje krajinnou sféru	**Úvod do geografie** (postavení geografie v systému věd)		
• Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	• Objasní vývoj poznatků o Zemi • Definuje základní astronomické pojmy • Objasní pohyby Země jejich důsledky • Porovná poznatky o Zemi a Měsíci a zhodnotí jejich vzájemné působení • Pracuje s místním a pásmovým časem • Objasní výpočty výšky Slunce nad obzorem	**Země jako vesmírné těleso** (vývoj poznatků o Zemi, Země jako součást vesmíru, tvar a rozměry Země, pohyby Země a jejich důsledky, Měsíc a jeho vliv na Zemi, dálkový průzkum Země)		Fyzika Matematika
• Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a	• Objasní základní pojmy v kartografii • Používá glóbus a mapu • Srovná různé postupy	**Geografická kartografie a topografie** (mapa, glóbus, měřítko mapy a glóbu, zeměpisná síť,		Matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • Orientuje se s pomocí map v krajině • Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné údaje	v tvorbě map • Objasní dělení map podle různých kritérií • Poskytne informace k samostatné tvorbě tématických map • Vysvětlí pojmy zemská šířka a délka, hlavní čáry na glóbu a nebeské báni • Definuje pojmy rovník, rovnoběžka, poledník, polární kruh, nadhlavník, obzor	určování zeměpisné polohy, tvorba a dělení map, orientace podle mapy, kartografická zobrazení, obsah map, praktické aplikace s kartografickými produkty a kartogramy, kartografický vyjadřovací jazyk, geografické informační systémy)		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA				
• Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro utváření klimatických pásů • Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé		**Fyzickogeografická sféra jako systém** **Jednotlivé sféry, složení zemského tělesa**	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • Rozliší hlavní biomy světa • Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi				
	• Objasní propojení mezi jednotlivými prvky a složkami krajinné sféry • Objasní význam a složení atmosféry • Aplikuje pojmy, podnebí, počasí, všeobecná cirkulace atmosféry, základní meteorologické prvky • Vysvětlí význam atmosféry pro život na Zemi	**Atmosféra** (složení, vrstvy, klimatické pásy, podnebí, počasí, cirkulace atmosféry, základní meteorologické prvky)		Fyzika Chemie
	• Objasní malý a velký oběh vody v přírodě • Definuje jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkce v přírodě • Popíše složení mořské vody a její základní pohyby • Specifikuje odtokový režim řek podle jejich polohy	**Hydrosféra** (rozdělení zásob vody na Zemi, rozdělení vod na povrchové a podzemní, voda mořská a na pevninách, znečišťování vod a jeho důsledky)		Chemie Biologie a geologie Fyzika **INT/Geologie** Voda

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Objasní pojmy oceán, moře, vodní tok, ledovec, jezero, umělá vodní nádrž, bažiny, podpovrchová voda			
	• Objasní složení zemského tělesa • Vysvětlí působení endogenních sil a jejich důsledky na utváření zemského povrchu • Popíše tvary zemského povrchu a oceánského • Zhodnotí působení lidské činnosti na geomorfologii	**Litosféra** (nerosty, horniny, složení pevného zemského tělesa, planetární členění zemské kůry, endogenní a exogenní síly, kontinentální drift, základní tvary zemského povrchu)		Chemie Biologie a geologie Fyzika **INT/Geologie** Člověk a příroda
	• Objasní půdotvorný proces • Objasní pojmy půdní typ a půdní druh, matečná hornina, půdní horizont, organická a anorganicka složka půdy, humus • Vysvětlí nutnost ochrany půd	**Pedosféra** (význam půd pro život, půdotvorný proces, složky půd, půdní druhy a půdní typy, rozmístění půd na Zemi)		Chemie Biologie a geologie
	• Objasní uspořádání bioty na Zemi a její příčiny • Definuje jednotlivé biomy na Zemi • Zhodnotí vliv člověka na biosféru	**Biosféra** (rozmístění rostlinstva a živočišstva na Zemi, zonálnost a výšková stupňovitost v rozmístění bioty na Zemi)		Chemie Biologie a geologie
LIDÉ NA ZEMI				
• Zhodnotí na příkladech	• Vyhodnocuje vývoj lidské společnosti	**Obyvatelstvo světa**	**MUL**	Biologie a geologie ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	• Posuzuje dělení lidské společnosti podle biologických, kulturních a hospodářských znaků • Aplikuje tématické mapy • • Objasní rozmístění ras a národů • Rozdělí lidská sídla podle daných kritérií a zhodnotí proces urbanizace v jednotlivých oblastech světa	(základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, přirozená měna obyvatelstva, přirozený přírůstek, přirozený úbytek, porodnost, úmrtnost, mechanický pohyb obyvatelstva, dynamika vývoje lidské společnosti, základní biologické, kulturní a ekonomické znaky obyvatelstva, sídelní struktura a její vývoj, forma sídel)	Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality **SOU** Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	
• Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa • Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických	• Určí kritéria pro hodnocení vyspělosti států světa • Zhodnotí světové hospodářství jako propojený systém • Podá charakteristiku jádrových a periferních oblastí • Rozdělí nerostné suroviny do skupin, vyhledá jejich hlavní ložiska těžby, u některých určí jejich hlavní světové producenty • Objasní předpoklady a úroveň zemědělské výroby	**Světové hospodářství** (sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, lokalizační faktory světového hospodářství, ukazatele hospodářského rozvoje, jádrové a periferní oblasti světa, zemědělství, lesní a vodní hospodářství, světová průmyslová výroba, doprava, služby, cestovní ruch)	**SOU** Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
zdrojů • Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy s přihlédnutím k historickému vývoji • Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	• Umístí průmyslová odvětví na základě lokalizačních faktorů • Definuje hlavní druhy světové dopravy • Vysvětlí předpoklady cestovního ruchu			
KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
• Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny • Zhodnotí některá rizika	• Vysvětlí typy krajin a stupeň zásahů člověka do nich • Objasní základní pojmy z oblasti ekologie, trvale udržitelný rozvoj, globální problémy lidstva • Posoudí základní zásady dodržování ochrany přírody • Přibližuje způsoby ochrany životního prostředí a státní ekologickou politiku	**Krajina** (přírodní a společenské prostředí, typy krajin) **Vztah přírody a společnosti** (trvale udržitelný rozvoj, zásady a principy ochrany přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy, chráněná území)	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni				
ŽIVELNÉ POHROMY				
• Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• Aplikuje zásady ochrany života a zdraví při možných živelných katastrofách	**Ochrana osob před následky živelných katastrof** (živelné ohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných katastrof)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZÁKLADY POLITICKÉ GEOGRAFIE				
	• Objasní principy vládnutí • Zhodnotí politickou mapu světa a změny na ní • Popíše a na mapě lokalizuje ohniska napětí v současném světě • Objasní pozitivní a negativní dopady globalizace • Zhodnotí nejvýznamnější mezinárodní politické, ekonomické a vojenské organizace • Objasní vznik a fungování EU	**Základy politické geografie** (formy státního zřízení, problematika státních hranic, vývoj politického rozdělení světa, aktuální změny na politické mapě světa, ohniska neklidu v současném světě, demokratické a totalitní režimy, mezinárodní organizace)		ZSV Dějepis
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE				
• Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony	• Na mapě světa zhodnotí polohu a rozlohu světadílů • Objasní horizontální a vertikální členitost • Popíše fyzickogeografickou a socioekonomickou sféru a zhodnotí jejich vývoj • Rozdělí kontinenty do jednotlivých oblastí a objasní jejich společné a rozdílné znaky	**Světadíly, polární oblasti, oceány** (rozmístění světadílů na Zemi, vývoj povrchu světadílů, fyzickogeograficka a socioekonomická charakteristika světadílů, regionů a vybraných modelových států. Rozmístění oceánů na Zemi a jejich charakteristika, charakteristika polárních oblastí)	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV Dějepis Biologie a geologie Chemie Cizí jazyky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
vzájemně porovná	• Aplikuje poznatky fyzickogeografické a socioekonomické sféry na jednotlivé regiony • Objasní historický vývoj jednotlivých regionů • Vymezí na Zemi jednotlivé oceány • Objasní výzkum oceánů a zhodnotí nebezpečí exploatace a znečišťování • Vymezí polární oblasti a aplikuje na nich poznatky globálního oteplování		**MED** Mediální produkty a jejich význam	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE – EVROPA				
• Lokalizuje na mapách makroregiony Evropy, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	• Vymezí hranice a krajní body Evropy • Objasní historický vývoj Evropy ve vztahu k současnosti • Charakterizuje postavení Evropy ve světě • Objasní geologický vývoj Evropy • Popíše horizontální a vertikální členitost Evropy • Zhodnotí přírodní poměry Evropy • Objasní vývoj evropské populace • Lokalizuje hlavní průmyslové oblasti Evropy • Zhodnotí zemědělskou výrobu Evropy • Charakterizuje dopravní síť Evropy • Rozdělí Evropu do regionů • Objasní integrační proces v Evropě	**Evropa** Umístění Evropy na Zemi, vymezení hranic a krajních bodů. Horizontální a vertikální členitost. Povrch a geologický vývoj Evropy. Základní klimatické, hydrologické, půdní a biologické charakteristiky Evropy. Obyvatelstvo Evropy, jeho rozdělení a vývoj. Nerostné suroviny, zpracovatelský průmysl a energetika. Zemědělství Evropy. Evropská doprava. Evropské regiony a jednotlivé státy. Integrační proces v Evropě.	**SOU** Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě **MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality **MED** Mediální produkty a jejich význam	ZSV Dějepis
REGIONÁLNÍ ZEMĚPIS – ČESKÁ REPUBLIKA				
• Zhodnotí polohu, přírodní	• Určí zeměpisnou polohu České republiky z hlediska	**Česká republika** (poloha a rozloha, vývoj	**ENV** Životní prostředí regionu a	ZSV Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
poměry a zdroje České republiky • Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika	fyzické a socioekonomické geografie • Porovná rozlohu a počet obyvatel s ostatními státy Evropy • Zařadí jednotlivé oblasti do geomorfologických celků • Definuje podnebí, vodstvo, půdy a biotu • Definuje obyvatelstvo, jeho soustředění do oblastí, kulturní a sociální zvláštnosti • Objasní sídelní strukturu a její vývoj • Analyzuje hospodářství, průmysl, energetiku, lesní a vodní hospodářství, dopravu, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod a jejich rozvoj • Provede regionalizaci • Vyhledá národní parky a další chráněná území	státního území, fyzickogeografická charakteristika—geologický vývoj, geomorfologické celky, klima, vodstvo, půdy, biota. Obyvatelstvo a vývoj osídlení, politický systém, zemědělství a lesnictví, těžba nerostných surovin, průmysl a energetika, doprava, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod. Přehled a charakteristika krajů České republiky)	České republiky **SOU** Žijeme v Evropě	

5.11.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.12 Základy společenských věd

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, který naplňuje vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Do vyučovacího předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ze vzdělávací oblasti téhož názvu vymezeného RVP GV.

V průběhu vzdělávání jsou začleněna průřezová témata RVP GV (Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Multimediální výchova).

V průběhu studia žák rozšiřuje již nabyté znalosti a získává nové vědomosti o podstatě lidské psychiky, o společnosti, o fungování společnosti a státu, posiluje své právní vědomí, uvažuje o ekonomických zákonitostech, v dějinách filozofie hledá názory blízké své přirozenosti, v ideologiích pak odhaluje podstatu svého světonázoru.

Získává dovednosti a schopnosti, které mu umožní lépe porozumět sobě samému i druhým lidem, orientovat se ve společnosti, dodržovat základní etické normy, orientovat se na trhu práce, uplatňovat svá práva a být schopen případně hájit i práva druhých, zapojit se do věcí veřejných.

Učí se klást otázky, pochybovat a přirozeně tak podporovat názorovou pluralitu v kontextu Evropa, svět.

V rámci uskutečnění výuky jsou realizována některá průřezová témata, jejichž posláním je u studentů

vytvořit širší poznávací zázemí, ale i větší morální a sociální vyspělost mladé osobnosti. Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. ročník, kvinta 1 hodina týdně
2. ročník, sexta 1 hodina týdně
3. ročník, septima 2 hodiny týdně
4. ročník, oktáva 2 hodiny týdně

Volitelné semináře: Společenskovědní a Ekonomický: 3 hodiny týdně

Výuka vyučovacího předmětu Základy společenských věd probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně a částečně v terénu (exkurze, přednášky).

Základními metodami a formami práce jsou:

- skupinové vyučování
- frontální výuka
- řízený rozhovor
- práce s textem
- seminární práce

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací
- spolu s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi
- vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů
- vytvářet modelové situace, při nichž mohou žáci aplikovat své znalosti a občanské dovednosti

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problému

- pomocí anket, dotazníkových průzkumů a diskuzí vytvářet pro žáky dostatečný prostor ke zjišťování pravdivosti vyslovovaných pravdivostí
- předkládáním problémových situací z každodenní praxe, z novinových článků, aktuálního společenského dění vést žáka k analyzování, k vyvozování závěru a obhajování vlastních postojů.
- uvádět žákům příklady, kde mohou využívat znalosti z jiného předmětu, např. využití dějepisných souvislostí pro pochopení politické situace současnosti

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vhodnými příklady úkoly učit žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty, vyjednávat při řešení problémových nebo konfliktních situací
- vytvářet prostor pro modelové situace, v jejichž rámci žák nacvičuje vhodné způsoby chování
- systematickým vedením žáků k slovním projevům vytvářet prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vyžadovat dodržování etických pravidel – slušného chování a vzájemné tolerance
- umožňovat každému žákovi zažít úspěch
- navozovat aktivity (skupinová páce, hraní rolí, dramatizace), během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatními
- přípravou ukázek z literatury, filmu, pomocí video a audionahrávek směřovat žáky k systematickému pozorování reakcí, chování lidí v různých situacích v reálném životě, literatuře či filmu
- podporovat zájem žáků doporučováním další vhodné literatury, soutěží a seminářů

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozovat situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnost za vlastní práci
- přípravou modelových situací seznamovat žáky s různými procedurami v mezilidském styku (jednání na úřadech, soudní řízení, volby)
- motivovat ke sledování aktuální situace v oblasti politické, ekologické, sociální nebo ekonomické, nabízet žákům příležitost k diskuzi.
- podněcovat žáky k zapojení do občanského života např. účastí na charitativních, společenských či kulturních akcích

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- vyžadovat dodržování dohodnutých postupů, snažit se dosáhnou dohodnuté kvality práce při praktických činnostech

Péče o nadané žáky:

Vyučující se bude snažit zajišťovat jejich účast na odborných projektech, zadávat jim specializované úkoly, popřípadě jim umožní konzultace při přípravě SOČ.

5.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: Základy společenských věd***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBČAN VE STÁTĚ				
Žák: • Rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • Objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • Vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • Objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu • Rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek	Žák: • Vysvětlí a časově zařadí teorie vzniku státu • Klasifikuje formy státu podle způsobu vlády a uvede příklady • Vymezí funkci ústavy a její orgány • Vyhledává demokratické a nedemokratické články v několika rozdílných ústavách • Umí vysvětlit, kdo má moc zákonodárnou, výkonnou a soudní • Charakterizuje znaky demokratického státu a porovnává a jinými typy států (nedemokratickými) • Rozliší volební systémy používané v ČR a umí je přiřadit k daným typů voleb • Vysvětlí, jak se mohou občané podílet na politické moci v zemi • Uvede příklady základních	Stát – znaky a funkce státu, formy státu, právní stát Ústava ČR – přehled základních ustanovení Demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce, politický život ve státě, volby volební systémy, úřady Lidská práva, zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, ombudsman Ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných ideologií	**SOU** Globální problémy a jejich příčiny - lidská práva v tzv. rozděleném světě **MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů - jaké postoje a jednání provázejí rasismus, extremismus, xenofobii	Zeměpis Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
a problémů každodenního života občanů • Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu • Vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství • Obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • Uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • Uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí možné důsledky	lidských práv a dokumentů, které řeší tuto tematikou • Vysvětlí význam funkce ombudsmana • Vyznačí základní principy jednotlivých ideologií a porovnává je			
OBČAN A PRÁVO				
• Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní	• Umí vysvětlit pojem právo a zařadit ho do historického kontextu • Uvede příklady morálního a	Právo a spravedlnost, smysl a účel práva, morálka a právo	**OSV** Morálka všedního dne - jaké jsou mé hodnotové žebříčky	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
normy • Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy, kde je uveřejňují • Rozlišuje právnickou a fyzickou osobu, uvede jejich příklady • Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství, práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů) • Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek • Rozezná, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení	nemorálního chování • Umí zobrazit a popsat schéma českého právního řádu • Zařadí jednotlivé dokumenty do příslušných oblastí • Vymezí obsah jednotlivých právních odvětví • Zformuluje příklad smlouvy • Porovná druhy smluv • Rozliší jednotlivé soudy v ČR • Vysvětlí rozdíl mezi občanským soudním jednáním a trestním	Právo v každodenním životě, právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR Systém právních odvětví, druhy právních norem, druhy právních norem, smlouvy, jejich význam a obsah Orgány právní ochrany, funkce a úkoly, právnické profese, průběh občanského soudního jednání, trestní řízení	- jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne	
• Rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • Ve svém jednání respektuje	• Zná rizika ohrožující zdraví a jejich právní důsledky • Vyvozuje osobní odpovědnost při páchání sexuálně motivované kriminality a při výrobě, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek	Sexuálně motivovaná kriminalita Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
platné právní normy • Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost				
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY				
• Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • Uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnost • Objasní funkci odborů • Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	• Umí zformulovat žádost o přijetí do pracovního poměru • Vypracuje životopis • Zformuluje určitý typ výpovědi • Pochopí zásady bezpečnosti práce	Pracovní právo, vznik a zánik pracovního poměru, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, pracovní úraz odškodnění Návykové látky a bezpečnost v dopravě		Člověk a svět práce
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
• Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam	• Umí vysvětlit příčiny vzniku integrované Evropy	Evropská integrace – podstata a význam, Evropská	**SOU** Žijeme v Evropě	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
pro vývoj Evropy • Rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • Posoudí vliv začlenění státu do evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny	• Vyjmenuje a popíše činnost orgánů EU • Vysvětlí význam EU • Zařadí historicky a politicky dané organizace (OSN, NATO...) • Zformuluje význam těchto organizací nejen pro naši zemi, ale pro celý svět • Vysvětlí negativa i pozitiva globalizace	unie – význam, proces, orgány EU Mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody, významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň Proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky, globální problémy	-Evropský integrační proces, vývoj po 2. světové válce, Evropská unie, společné politiky a orgány Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - Mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci Globalizační a rozvojové procesy - Globalizace a kulturní změny, procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
TRŽNÍ EKONOMIKA				
Žák: • Vysvětlí na základě konkrétní reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungováni trhu • Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků,místa , či období, objasní důvody kolísání cen podle stavu nabídky a poptávky • Rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky • Analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketinku na úspěchu výrobku na trhu • Rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma je v konkrétní situaci nejvýhodnější • Posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské	Žák: • Popíše jednotlivé formy směny • Objasní význam trhu a vysvětlí vzájemné vazby mezi tržními subjekty • Chápe systém členění trhu • Zhodnotí vlivy působící na nabídku a poptávku • Chápe podstatu fungování tržní ekonomiky • Chápe nutnost státních zásahů do tržní ekonomiky a na příkladech uvede různé druhy těchto zásahů • Konfrontuje běžné reklamní praktiky s vlastními zkušenostmi z nákupu spotřebního zboží • Žák posoudí na základě mediálního obrazu (tisk, rozhlas, televize) výhodnost podnikatelského prostředí • Na příkladech vysvětlí stav nabídky a poptávky na trhu práce, vlivy na cenu práce a orientuje profesní volbu přiměřeným směrem	**Základní ekonomické pojmy:** Trh, směna a její vývoj, zboží a jeho cena, konkurence na trhu, tržní mechanismus **Marketing** Účel význam, marketingový mix v podnikání, současná forma propagace, zejména reklamy **Analýza trhu práce** informační poradenská i zprostředkovatelská funkce v ČR i EU. Politika zaměstnanosti, globalizace trhu práce.	**SOU** Globalizační a rozvojové procesy **MED** Média a mediální produkce	Člověk a svět práce Testy Ústní zkoušení Beseda – zástupci komerční banky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění	• Využívá poznatky psychologie práce, uvědomuje si specifika jednotlivých profesních zařazení			
FINANCE				
• Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč • Vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení	• Chápe funkci peněz, popíše jednotlivé formy směny, vysvětlí na příkladech směnu peněz podle kurzovního lístku • Rozlišuje kapitál v podnikání a jeho specifické funkce • Orientuje se v produktech peněžního a kapitálového trhu • S rozvahou přistupuje k nabídce spotřebitelských úvěrů a uvědomuje si rizika	**Peníze – historie vzniku** druhy a vlastnosti peněz, úloha a význam kapitálu **Bankovní soustava ČR charakteristika** peněžního kapitálového trhu, postavení a funkce ČNB, činnost komerčních bank – produkty tohoto trhu (úvěrování, spotřebitelské úvěry, způsoby investování peněz)	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě	Člověk a svět práce
• Vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • Využívá moderní formy ban-	• Zhodnotí význam životního a důchodového pojištění, rozhodne optimální kombinaci produktů v určitém věku • Získá základní dovednosti v rámci ekonomické gramotnosti • V nabídce bankovních produktů komerčních bank posoudí výhodnost pro firemní i soukromé účely • Výměna valut – praktická			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
kovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku • Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku • Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnost • Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)	ukázka umožní posoudit výhodnost směny pro rekreační účely rodiny • Informace denního tisku, TV doplní obraz tržní ekonomiky o fungování trhu akcií, výhodnosti použití volného kapitálu ve firmě • Jednoduchá bilance domácích příjmů i výdajů rozšíří možnost ekonomického rozhodování			
TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA				
• Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace	• Vysvětlí význam ukazatelů vývoje národ. hospodářství a souvislostí mezi nimi • Uvede způsoby měření úrovně ekonomiky státu • Popíše zákonitosti, příčiny a	**Zvláštnosti trhu práce, hlediska hodnocení pracovní síly** **Profesní volba, kariérní růst, osobní management.**	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **SOU** Globální problémy, jejich	Člověk a svět práce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Posuzuje profesní a vzdělávací nabídku, vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ní reaguje dalším vzděláváním • Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh a ohledem na své osobní vztahy	důsledky střídání fází rozvoje ekonomiky • Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příklady ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým dopadům • Objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti	**Ekonomické subjekty podnikání – právní formy.**	příčiny a důsledky **MED** Účinky mediální produkce a vliv médií	
NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE				
• Objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu	• Vysvětlí význam ukazatelů vývoje národ. hospodářství a souvislostí mezi nimi • Uvede způsoby měření úrovně ekonomiky státu • Popíše zákonitosti, příčiny a důsledky střídání fází rozvoje ekonomiky • Vysvětlí podstatu inflace a	Typy ekonomických systémů v dějinách, ekonomický cyklus, globální ekonomické úkoly Makroekonomické ukazatele – HDP, státní rozpočet a daňová soustava ČR Monetární politika ČNB –	**ENV** Člověk a životní prostředí **MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů **SOU** Globalizační a rozvojové	Člověk a svět práce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozlišuje základní typy daní, na které činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • Uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění • Na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit • Uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok	její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příklady ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým dopadům • Objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti	kurz měny, zahraniční platební bilance, inflace Sociální politika státu – důchodový systém, sociální dávky a životní minimum. Nezaměstnanost jako součást tržní ekonomiky.	procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC, ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE, ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
Žák: • Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklad faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • Porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznání ovlivňovat.	Žák: • Objasní pojmy prožívání a chování • Rozliší jednotlivé typy psychických procesů jejich funkci pro člověka • Popíše psychické stavy, které ovlivňují průběh těchto procesů • Vysvětlí proces vnímání • Vysvětlí stav pozornosti • Vysvětlí procesy paměti, představování a fantazie • Objasní vztah mezi myšlením a řečí • Uplatňuje různé způsoby řešení problémů • Porovná schopnosti lidí různé inteligence • Uvede základní znaky emocí • Klasifikuje city z hlediska stálosti a intenzity • Objasní pojem osobnost • Rozliší temperament a charakter • Určí chyby při vnímání druhého jedince a vytváření postoje k němu	Obecná psychologie **Podstata lidské psychiky** – vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti, náročné životní situace-stres a frustrace Způsoby sebereflexe a kontroly emocí **Osobnost člověka-psychologie osobnosti** Charakteristika osobnosti, její typologie, temperament a charakter, vybraná psychologická učení Vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života. Význam celoživotního učení a sebevýchovy, sociální dovednosti při řešení problémů.	**OSV** Poznávání a rozvoj vlast. osobnosti. Seberealizace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace. Spolupráce a soutěž.	Biologie – navazuje na téma nervová soustava Výchova ke zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení. • Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • Uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi. • Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • Využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace. • Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování.	• Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • Popíše fáze lidské ontogeneze • Vysvětlí vztah mezi věkem a vývojovými změnami poznávacích procesů • Využije nabyté vědomosti k sebepoznání • Popíše zkušenosti a pocity při poznávání sebe sama i druhých lidí • Objasní proč, a jak se lidé odlišují • Vysvětlí možné důsledky sociálních předsudků • Popíše možné situace, které mohou vzniknout z odlišnosti lidí • Uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými situacemi • Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • Projevuje odolnost k výzvám k rizikovému životnímu stylu a formám sociálně patol.chování	**Psychologie v každodenním životě-** Zásady duševní hygieny, náročné životní situace-stres a frustrace, psychické poruchy, techniky vyrovnávání s náročnými životními situacemi, asertivita Chyby v sociálním poznávání. Psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci. **Rizika ohrožující zdraví** – civilizační choroby, drogy, kriminalita, skryté formy násilí.		Výchova ke zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozhoduje se podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	• Jedná adekvátně v situaci v případě ohrožení, které přichází z cizího prostředí • Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. • Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování • Rozhoduje se podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • Uplatňuje zásady psychohygieny při práci a učení • Projevuje zájem o celoživotní učení a sebevýchovu • Porovnává metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium • Získané poznatky o svých vlastnostech, dispozicích a schopnostech využije při volbě profesní orientace • Využívá systém poradenských služeb			Výchova ke zdraví – integrace
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI, VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ, ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
• Uplatňuje společensky	• Respektuje kulturní odlišnosti a rozdílyv projevu příslušníků	**Společenská podstata člověka** - význam začlenění jedince do	**MUL** Psychosociální aspekty	Výchova ke zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
vhodné způsoby komunikace ve formálních a neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • Vhodně reprezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • Objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	různých sociálních skupin, na příkladech ukáže možné důsledky • Popíše význam začlenění jedince do společnosti • Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji • Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace • Jedná podle základních etických norem platných ve společnosti • Porovnává své názory a názory jiných lidí, vrstevníků a médií • Vhodně reprezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Popíše sociální strukturu společnosti, posoudí význam začlenění jedince do skupiny • V problematice sociálních odlišností a změn rozliší konstruktivní a destruktivní změny	sociálních vazeb, proces socializace, mezilidská komunikace verbální a neverbální, problémy v mezilidských vztazích. **Profesní volba:** Práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností **Sociální struktura společnosti** sociální útvary a seskupení, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) Stereotypy, předsudky, sociální deviace Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů	interkulturality Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost • Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění • Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte • Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	• Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost • Na vybraných příkladech posoudí podstatu sociálně patologického chování • Ze svého pohledu objasní, jak mohou sociálně patologické jevy ovlivnit morálku jedince a jaký dopad mají na společnost • Dokáže posoudit vhodnost a nevhodnost různých sexuálních projevů na veřejnost • Uvědomuje si odpovědnost a důsledky za své sexuální chování • Dokáže aplikovat znalost lidských práv na problematiku sexuálního chování jedince	Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost, sebepoznání **Sociální fenomény a procesy** rodina, práce, masmédia, sociální deviace, sociální problémy Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy v rodině a mezi partnery, volba životního partnera, rozvoj sociálních dovedností, prosazování vlastních názorů, asertivita	Žijeme v Evropě	Výchova ke zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ÚVOD DO FILOZOfIE A RELIGIONISTIKY				
Žák: • Objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka	Žák: • Objasní odlišnosti pohledů speciálních věd, náboženství a filozofie na člověka • Popíše vznik filozofie a podstatu filozofického tázání • Vymezí vztah mezi filozofií, vědou, uměním • Porovná východiska mýtu, náboženství a filozofie • Popíše, čím se zabývají jednotlivé filozofické disciplíny • Porozumí základním filozofickým pojmům	**Podstata filozofie**-základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu náboženství, vědě a umění. Filozofie v dějinách. Problematika ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika a estetika		
• Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná neko-	• Uvede příklady základních filozofických otázek • Na příkladech rozliší, jak se měnilo filozofické myšlení v průběhu dějin • Na konkrétních příkladech rozliší základní filozofická paradigmata-antika, středověk, novověk, 20. století • Rozpozná logicky správnou argumentaci • Kriticky přistupuje i k argumentům druhých lidí	**Filozofie v dějinách – klíčové** etapy a směry filozofického myšlení. **orientální filozofie**-starov. indická a čínská filozofie **antická filozofie** – předsokratovské školy, Sokrates, Platon, Aristoteles, helenismus, **středověká filozofie** – patristika a scholastika **novověká filozofie** – rene-	**SOU** Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy **MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
rektní argumentaci a manipulativní strategie	• Pozná manipulativní strategie v komunikaci • Zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti	sance, reformace, empirismus, racionalismus, osvícenství, německá klasická filozofie, iracionalismus, marxismus **novodobé filozofické směry** – (19. - 20. století) pozitivismus, pragmatismus, existencialismus **Osobnosti české filozofie** **Etika – etika** jako praktická filozofie, podstata morálky a mravnosti, etika v dějinách a etika v praktickém životě	Morálka všedního dne	
• Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení • Zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití	• Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadní vstup do samostatného života • Uvede hlavní zdroje a historické kořeny základních etických pojmů a norem • Uvede, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti • Objasní význam víry a náboženství pro člověka	**Víra v lidském životě – podoby** víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, velká světová náboženství, církve, sekty. Projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti	**MED** Role médií v moderních dějinách Účinky mediální produkce a vliv médií **OSV** Morálka všedního dne	

5.12.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.13 Dějepis

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP GV.

Soustředí se na klíčová období světových dějin, v jejich kontextu je věnována pozornost dějinám národním. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí žáků a předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

V současnosti se stále přiznává důležitá role vyučovacího předmětu Dějepis jako prostředku napomáhání žákům osvojit si sumu historických vědomostí. Zároveň je ale nezbytné, zejména pro výuku dějin 20. století, aby si žáci osvojili kritický přístup k historickým skutečnostem a důkazům a také rozvíjeli a aplikovali myšlenkové postupy nezbytné pro historické vědomí a interpretaci.(In: STRADLING, R. *Jak učit evropské dějiny 20. století, s. 8).*

Vyučovací předmět Dějepis významně uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis přesahuje i do jiných vzdělávacích oborů, především do Českého jazyka a literatury, Cizích jazyků, Občanského a společenského základu, Geografie, Biologie, Hudebního a Výtvarného oboru. Mezipředmětových vztahů je možné hojně využít v průběhu celého školního roku nejen systematicky a plánovitě, ale především v souvislosti s aktuálními událostmi, momentálními potřebami ve výuce a při konkrétních reakcích žáků.

Vyučovací předmět Dějepis zahrnuje částečně následující průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova. Také pro TO průřezových témat je typické využití průběžně celý rok a velmi záleží na odborné erudici a individualitě učitele, jak dokáže reagovat na aktuální podněty, hlavně od žáků.

Ve 2. ročníku (sextě) si žáci mohou zvolit dvouhodinový Seminář z dějepisu. Je zaměřen především na dějiny regionu, na práci s historickými dokumenty (archiv, muzeum, odborná literatura) a seznámení se základními badatelskými metodami. Výsledkem činnosti je ročníková práce s regionální tematikou, její prezentace a obhajoba.

Žák může pokračovat v Semináři ve 3. ročníku (resp.septimě), rovněž s dvouhodinovou dotací, jehož náplní jsou duchovně-kulturní dějiny v průřezu staletími.

Volitelný vyučovací předmět Seminář z dějepisu ve 4. ročníku (resp. oktávě) je tříhodinový. Soustřeďuje se na systematické opakování k maturitní zkoušce a prohlubování znalostí dějin 20. století. Také zde je výsledkem ročníková práce. Prezentace a obhajoba je součástí maturitní zkoušky.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje od kvinty do septimy víceletého gymnázia a od 1. do 3. ročníku čtyřletého gymnázia s dvouhodinovou týdenní dotací po celé tři roky.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována převážně v učebnách s audiovizuální technikou napojenou na počítač.

Do vzdělávacího procesu jsou zařazovány kooperativní formy výuky, zvětšuje se podíl samostatné práce s informacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Dějepis využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto

výchovné a vzdělávací postupy:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- povzbuzovat žáky k smysluplnému učení, aby měli pozitivní vztah k učení a dokázali kriticky přistupovat ke svým studijním výsledkům
- vést žáky k samostatnosti při vyhledávání informací v literatuře, pramenech, v tisku a na internetu, při práci ICT a zaujímat k těmto informacím objektivní postoj
- doporučovat žákům účast na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky, poslech či návštěva odborných pořadů
- motivovat žáky, aby si nejen osvojili důležitá historická fakta, ale i historicky mysleli
- vést žáky ke sledování nových výzkumů a současných trendů historického poznání

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- rozborem přiměřených historických textů motivovat žáky, aby získané informace dokázali podrobit jednoduché historické analýze
- zadávat žákům samostatné úkoly, při jejichž řešení žáci tvořivě využívají získané poznatky, srovnávají a vyhodnocují své závěry a učí se objektivně a pružně argumentovat
- pravidelně zařazovat do hodin práci s dějepisnými mapami a atlasy, a tím vést žáky k získání historicko-geografických souvislostí a prostorové orientace

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- předávat rozšiřující poznatky formou výkladu i pomocí upřesňujících otázek a motivovat žáky tak, že sami dokáží vyhledat potřebné historické informace
- vybírat aktuální témata, k nimž si žáci vyhledávají podklady k vysvětlení určitých historických souvislostí, a vést tím žáky k poznání a uvědomování si vazeb mezi minulostí, současností a budoucností
- pomáhat žákům v hodinách zpracovat získaná fakta a odlišit podstatné od nepodstatných
- radit žákům, jak získané poznatky srozumitelně, spisovně a odborně prezentovat, argumentovat a obhajovat své závěry v řízené diskusi
- umožňovat žákům při prezentaci jejich prací používat názorné pomůcky a výpočetní techniku a ve je tak k efektivnímu prezentování svých zjištění a názorů
- navozovat v hodinách klidnou tvůrčí atmosféru, čímž se podporuje podnětná komunikace a invence žáků
- dbát na kultivované vyjadřování a chování a vést žáky k co nejvyšší jazykové kultuře tím, že se často zařazují do výuky samostatná vystoupení žáků

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- při skupinové práci definovat zcela jasně úkol verbální či písemnou formou a vést žáky k dodržení předem stanovených požadavků a pravidel
- rozvíjet týmovou práci a principy spolupráce
- pravidelnou debatou se žáky a jejich soustavným vybízením k vyjádření vlastního názoru či stanoviska stimulovat žáky k tomu, aby dokázali reagovat na vnější diskusní podněty
- vést žáky k uplatňování schopnosti realistického a kritického sebepoznání a sebehodnocení a při skupinové práci vést k vzájemnému respektování názorů spolužáků, ale i pedagoga
- vyhledávat a podporovat talenty pomocí školních a celostátních soutěží

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- na základě příkladů z historie vést žáky k občanskému vědomí
- pomáhat žákům utvářet si na základě historických příkladů mravní žebříček hodnot a základní principy demokratické společnosti a vyvarovat se názorů ohrožujících lidskou důstojnost a tolerantnost, tím pomáhá vytvářet a rozvíjet žákovy etické, kulturní a duchovní hodnoty
- aktivně zapojovat žáky do občanského života své školy, města a kraje

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- podporovat u žáků iniciativu a tvořivost
- usměrňovat žáky, aby cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své osobní potřeby a možnosti

rozhodovali o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- stimulovat žáky k posuzování a kritickému hodnocení rizik souvisejících s reálnými životními situacemi a v případě nezbytnosti tato rizika nést

5.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: dějepis***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ÚVOD DO STUDIA HISTORIE				
Žák: • Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Žák: • Zdůvodní a na příkladech uvede smysl historického poznání • Vysvětlí proces poznávání jako stále postupující a neukončený • Rozčlení historické informace podle zdroje • Chápe možnosti vědomého i nevědomého zneužití poznatků vědeckého bádání • Vysvětlí nutnost spolupráce vědců různých vědních oborů při správné interpretaci historických pramenů • Chápe význam péče o historické památky	**Význam historického poznání pro současnost** **Práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití**		Biologie Český jazyk a literatura
PRAVĚK				
• Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	• Rozčlení prehistorické období na jednotlivé etapy • Vysvětlí vývoj člověka ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky • Vyloží specifika důležitých epoch a objevů	**Vznik a vývoj člověka** **Doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná** **Doba římská – naše země a ostatní Evropa**	**OSV** Lidská komunikace - Vývoj řeči jako důsledek kooperace	Biologie – vývoj člověka Zeměpis – podnebné pásy Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku • Vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti	• Vysvětlí pojem archeologická kultura • Zná oblasti s významnými památkami a pozůstatky archeologických kultur • Definuje neolitickou revoluci • Vysvětlí důsledky neolitické revoluce na vývoj lidské společnosti • Objasní význam druhé dělby práce • Vysvětlí podstatu pojmů civilizovanost a barbarství • Chápe stěhování národů (příchod nových etnik) jako podstatu vzniku nové Evropy	**v době** **římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice** **Stěhování národů**		
STAROVĚK				
• Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin • Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy	• Definuje společné rysy staroorientálních států • Objasní civilizační přínos vybraných starověkých společenství • Vysvětlí důsledky řecké kolonizace • Porovná modelové městské státy • Dá do souvislostí hospodářský, politický a kulturní vývoj Řecka s dnešní evropskou civilizací • Vyloží vývoj starověkého	**Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)** **Kulturní přínos vybraných civilizací** **Antické Řecko** **Antický Řím**	**SOU** Žijeme v Evropě - Evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství **- Významní Evropané:** výběrová mozaika světově významných přestavitelů evr. politiky, vědy a kultury	Zeměpis Český jazyk a literatura Matematika Fyzika ZSV Výtvarná výchova Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Říma • Zná významné osobnosti a posoudí jejich vliv na formování evropské civilizace • Objasní důvody proměn forem státu • Objasní hlavní evropské a staroorientální náboženské systémy (křesťanství a židovství)			
STŘEDOVĚK				
• Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • Vymezí specifika islámské oblasti	• Vysvětlí proces formování raně středověkých států • Porovná vztah mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu • Objasní problematiku vztahu mezi církevní a světskou mocí • Objasní politický vývoj ve vybraných středověkých státech • Popíše sociální uspořádání středověké společnosti • Vysvětlí význam hospodářských procesů ve středověké společnosti • Posoudí rozvoj vzdělanosti a umění středověké spolčenosti • Uvede nejvýznamnější umělecké památky středověké Evropy i české kulturní oblasti • Vysvětlí úlohu křesťanství a	Utváření středověké Evropy (byzantsko – slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství Venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace Vzdělanost a umění středověké společnosti	**SOU** Žijeme v Evropě - Evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, umění, hospodářství - Významní Evropané - Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy Globalizační a rozvojové procesy - Historické přístupy k procesům globalizace Vzdělávání v Evropě a ve světě - Významné zahraniční univerzity **ENV** Člověk a životní prostředí - Člověk ovlivňuje životní	Český jazyk a literatura Zeměpis ZSV Výtvarná výchova Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	založení biskupství v počátcích českého státu • Popíše vzestup českého státu mezi evropské mocnosti • Zná nejvýznamnější české panovníky z rodu Přemyslovců a Lucemburků • Vysvětlí příčiny vzniku opravného hnutí v českých zemích • Vysvětlí problematiku husitství jako projevu české reformace • Objasní pokus o globalizaci Evropy a příčiny jejího neúspěchu • Popíše problematiku islámské oblasti • Chápe dnešní multikulturalitu také jako důsledek tureckých nájezdů na jižní a východní Evropu		prostředí od počátku své existence po současnost - Využívání zdrojů surovin na Zemi - Využívání vody a půdy **MUL** Sociokulturní rozdíly v Evropě (migrace, náboženská a etnická nesnášenlivost) Uvědomění vlastní kulturní identity	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
STŘEDOVĚK				
Žák: • Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Žák: • Vymezí znaky stavovství a absolutismu • Uvede základní znaky tohoto přelomového období • Uvede konkrétní příklady	**Pozdní středověk** **Doba jagellonská**		
POČÁTKY NOVOVĚKU				
• Rozpozná nové filozofické myšlenky 14. – 16. století, které byly zformulovány ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady • Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám • Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský vývoj	• Interpretuje renesanční myšlenky a jejich dopad Uvede nejznámější památky a umělce té doby • Popíše zámořské objevy a jejich důsledky • Vyjmenuje nově objevené země a ukáže vše na mapě • Vysvětlí vztah reformace a protireformace, objasní důsledky tohoto střetu pro Evropu.	**Renesance a humanismus** **Zámořské plavby** **Reformace, protireformace**	**MED** Rozeznávat společenskou a estetickou hodnotu sdělení, podpora rozvoje jazykové kultury a obrazová sdělení **MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů – které příčina způsobují migraci (historické,sociální , ekonomické)	Výtvarná výchova,český jazyk Zeměpis – orientace na mapě
• Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu,	• Analyzuje postavení českého státu v habsburské	**Absolutismus a stavovství**	**SOU**	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	monarchii. • Umí zařadit a popsat barokní památku	**Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka** **Barokní kultura, politika, náboženství**	Chápat historickou kontinuitu v evropském a globálním kontextu ve vztahu k vývoji vlastního národa a státu	
OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
• Určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích v 18. a 19. století • Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení • Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních systémů	• Ujasní si pojem osvícenství a osvícenský absolutismus • Umí vyjmenovat představitele osvícenství a charakterizovat technický rozvoj té doby • Vysvětlí emancipační hnutí národů, jeho příčiny a důsledky • Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů	**Osvícenství a jeho šíření ve světě** **VFR a napoleonské války** **Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou** **Utváření novodobých národních společností (české, německé, slovenské)**	**SOU** Globální problémy, jejich důsledky, počátek boje za lidská práva **MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů,	Český jazyk , výtvarná výchova ČJL – historické pozadí literárního vývoje
• Vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých vrstev společnosti, vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto	• Umí vyjmenovat obecné předpoklady prvního celosvětového konfliktu • Posoudí situaci ve světě i v Evropě před vypuknutím	**Předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj**	Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin **SOU** Globalizační a rozvojové	Zeměpis – mapa

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
procesu, včetně jeho specifických rysů • Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	prvního celosvětového konfliktu v kontextu s vývojem na Balkáně	**Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války** **Proměny životního stylu přelomu 19. a 20. století**	procesy Historické přístupy k procesům globalizace, jak se vývojové procesy promítají v určitých historických etapách	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
MODERNÍ DOBA I – SITUACE V LETECH 1914-1945				
Žák: • Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky • Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku • Vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie • Objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potencionálních obětí jim čelit • Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	Žák: • Pochopí příčiny, popíše průběh a vyvodí důsledky první světové války • Objasní a ukáže na konkrétních příkladech, jaký přelom v představách a cílech znamenala pro českou společnost první světová válka a roli prvního odboje • Popíše proces vzniku ČSR a charakterizuje její politický, hospodářský a sociální vývoj v meziválečném období • Vysvětlí vznik demokratických i nedemokratických ideologií, uvede klady a zápory, porovná na příkladech • Rozpozná příčiny bolševického převratu v Rusku a popíše proces upevnění totalitní ideologie v SSSR a její mezinárodní důsledky • Stanoví a porovná ekonomické, sociální a hospodářské poměry v hlavních světových velmocích • Zdůvodní příčiny světové hospodářské krize, dokumentuje její sociální, hospodářské a politické důsledky	**První světová válka, české země v době války. I. odboj** **Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci** **Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory** **Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR** **Nástup fašismu**	**SOU** Globalizační a rozvojové procesy	ZSV – formy vlády, volební systémy, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus, lidská práva ČJ – Literatura 1. poloviny 20. století

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Popíše a zhodnotí životní způsob v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	• S důrazem na nástup nacismu v Německu komentuje obecný odklon od demokracie ve 30. letech • Identifikuje příčiny a popíše průběh zhroucení Versailleského systému a postupnou cestu k rozpoutání nového válečného konfliktu • Chápe důsledky mnichovské konference pro ČSR • Rozlišuje fakta od názorů a odhaluje osobní zaujetí v textových záznamech či obrazových dokumentech • Charakterizuje příčiny, popíše průběh a důsledky druhé světové války, obhájí potřebu poválečného potrestání válečných zločinů • Vysvětlí pojem holocaust, diskutuje na dané téma a komentuje obrazové či písemné prameny • Analyzuje pozici českého národa ve druhé světové válce, zhodnotí jeho protifašistický odboj • Zná osobnosti a bojiště války, oceňuje či kritizuje jejich postoje a názory • Přiřadí důležité válečné události • Charakterizuje vybrané osobnosti kulturního života	**Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek** **Mnichovská krize a její důsledky.** **2. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, 2. odboj.** **Obnova poválečného Československa.** **Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport).**	**OSV** Morálka všedního dne (morálnost a nemorálnost totalitních ideologií jako námět na zamyšlení o kořenech vlastní morálky) **MED** Role médií v moderních dějinách	
MODERNÍ DOBA II – SOUDOBÉ DĚJINY				
• Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa,	• Vysvětlí příčiny vzniku dvou politických bloků a jejich vzájemné	**Evropa a svět po 2. světové válce.**	**SOU** Humanitární pomoc a	Z (geografie) – rozpad koloniálního systému a

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi • Porovná a objasní způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování	vztahy • Objasní a zhodnotí vojenská, politická a hospodářská seskupení z doby „studené války“ • Posoudí důvody a průběh nejvýznamnějších konfliktů vzniklé v důsledku bipolárního rozdělení světa • Zhodnotí podstatu integrace demokratické části Evropy, vysvětlí lidská práva v kontextu evropské kulturní tradice a popíše úlohu a pravomoci základních institucí sjednocující se Evropy • Vysvětlí cestu poválečného demokratického Československa ke komunistickému převratu v únoru 1948 a objasní vznik a vývoj totalitního režimu v socialistickém Československu jako důsledek mezinárodní poválečné situace a popíše proces našeho začlenění do východního bloku • Shrne fakta k odsunu německé menšiny a její demografické, hospodářské a sociální důsledky a zaujme stanovisko	**Vznik OSN, princip sociálního státu** **Studená válka** **Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj** **SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva** **Vývoj v Československu v poválečném období do roku 1969** **Euroatlantická spolupráce a vývoj demokratických zemí. USA jako světová velmoc** **Životní podmínky na obou stranách „železné opony“** **Československé v době normalizace**	mezinárodní rozvojová spolupráce - Historické kořeny rozvojové spolupráce: dekolonizace, studená válka - Mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: OSN **MED** Role médií v moderních dějinách **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (nutnost respektu k specifické situaci zemí třetího světa)	změny na mapě světa ČJ – literatura 2. poloviny 20. století ZSV – volební systémy, formy vlády, národností otázka, nacionalismus, rasismus, lidská práva, hospodářská integrace
• Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí**;** objasní význam islámské, židovské a některé	• Na konkrétních příkladech dokladuje politické procesy a společenské čistky • Uznává, že na všechny historické události je obvykle možno pohlížet	**Dekolonizace. „Třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení**	**SOU** Globalizační a rozvojové procesy **ENV**	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
další neevropské kultury v moderním světě • Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	různými úhly pohledu a že tyto odlišné úhly pohledu odrážejí různorodost zkušeností, domněnek a přesvědčení • Charakterizuje „svobodná“ šedesátá léta, období normalizace, cestu k demokracii a vývoj Československa po roce 1989 a pochopí provázanost s celosvětovým vývojem • Chápe, že tytéž historické události mohou být použity různými osobami pro různé účely nebo jako doklady různých interpretací stejné události nebo jevu • Identifikuje klíčové okamžiky rozpadu koloniální soustavy • Charakterizuje vývoj a současný stav v „postkomunistických“ zemích po pádu komunistických režimů • Zná a posoudí současné vývojové trendy Evropy a světa • Učí se analyzovat a používat materiály primárních a sekundárních pramenů	**v globálním světě** **Pád komunistických režimů a jeho důsledky.** **Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě** **Globální problémy moderní společnosti**	Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě (zrození integrované Evropy) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Globalizační a rozvojové procesy **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality	

5.13.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.14 Hudební výchova

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební obor, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako součást života jedince a společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových činností
- získávání orientace ve spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení hudebních kultur různých národů a národnosti
- rozvoj celkové žákovy hudebnosti

Pro zájemce je nabízen nepovinný vyučovací předmět Sborový zpěv. Vzdělávání v oboru sborový zpěv směřuje k:

- rozvoji vokálních a částečně instrumentálních a hudebně pohybových činností
- získávání orientace ve spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- rozvoji kultivovaného vystupování

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v prvních dvou ročnících vyššího stupně gymnázia po dvou hodinách týdně.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je vyučován od primy do oktávy a od 1. do 4. ročníku – 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova je nabízena společně s Výtvarnou výchovou jako vyučovací předmět volitelný, žáci tedy mají možnost rozvíjet v těchto předmětech své nadání nebo si předmět vybírají podle svého zájmu.

Výuka probíhá v odborné učebně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce

Výuka sborového zpěvu probíhá v odborné učebně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování podle jednotlivých hlasů
- kolektivní práce při zpěvu vícehlasu

Péče o nadané žáky

- hudebně nadaní žáci spolupracují s učitelem při hře na hudební nástroje, podle schopností a individuálních možností tvoří doprovodnou instrumentální kapelu,
- spolupracují při tvorbě hudebních pořadů
- vyučující se snaží získat pěvecky nadané žáky do školního sboru

Při vyučování se naplňují tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí tyto výchovné a vzdělávací postupy:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací

- spolu s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi
- vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vést žáky k řešení problémových otázek

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- zadávat úkoly o interpretech a hudebních skupinách, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímat se o náměty a názory žáků, vést žáky k dialogu při samostatném zpracování referátů

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování a vzájemné tolerance
- umožňovat každému žákovi zažít úspěch v
- podporovat žáky k účasti na celostátních soutěžích

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vytvářet podmínky pro respektování společenského dění života své školy, města a kraje

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- vyžadovat dodržování dohodnutých postupů, snažit se dosáhnout dohodnuté kvality práce při praktických hudebních činnostech

5.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: hudební výchova***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
PRODUKCE, RECEPCE A REFLEXE, UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE				
Žák: • Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu, uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	Žák: • Správně intonuje jednoduché melodie minulosti a dneška • Dbá o přesný rytmus pravidelný, ale i synkopický a tečkovaný • Kánony zpívá bez problémů • Zpívá aktuální písně popové, muzikálové, rockové	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** Intonační a rytmická cvičení ve skupinách podle daného notového zápisu Improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) Zpěv umělých písní, číst z partitury, orientovat se v zápisu vícehlasu Zpěv kánonů ve třech skupinách, dvojhlas v populárních písních 20. století Folkové písně s jednoduchým nástrojovým doprovodem Přesně rytmizovat text písní Spojit zpěv s hudebně pohybovou aktivitou	**OSV** Poznávání a rozvoj osobnosti – mé chování a prožívání	Bi – artikulace, tvorba hlasu a jeho využívání při mluvení a zpěvu, správná fonace Tv – vnímat změnu tempa, rytmu, dynamiky
• Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím, pohyb s hudbou využívá k vyjádření vlastních	• Má upevněný repertoár vánočních písní a známých českých koled • Podle individuálních schopností doprovází zpěv hrou na hudební nástroje	Vhodně interpretovat současné písně Vánoční písně minulosti a dneška **HUDEBNĚ POHYBOVÉ A INSTRUMENTÁLNÍ**	**OSV** Sociální komunikace Účelné způsoby komunikace při spolupráci	Vv – dobové kostýmy Vv, D – vznik a rozvoj trampingu D, Z – kulturní a společenské odlišnosti

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
představ a pocitů • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• Společně tancuje, snaží se o kolektivní realizaci daných tanců • Podle individuálních schopností zpívá vícehlas • Sluchem dokáže rozpoznat některé vybrané skladby daných autorů • Snaží se pojmenovat hudební formy a způsoby kompoziční práce • Pokusí se společně zazpívat známé operní melodie • Využívá různé hudební nástroje pro vyjádření osobního prožitku • Chápe umělecké dílo jako znak • Rozliší díla na konvenční a objevná • Chápe dílo jako subjektivní projev autora, které vyvolává estetický prožitek	**ČINNOSTI** Doprovod populárních písní na rytmické a klasické hudební nástroje Dirigování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Procvičení polky, mazurky, chůze podle hudby, hudební scénické pohybové etudy Nácvik renesančního tance či barokního Nácvik country tance **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** Umělecký proces a jeho vývoj – vnímání reality, znakovost umění		
• Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • Uvědomuje si význam osobně založených podnětů	• Snaží se vcítit do skladby • Snaží se pochopit záměr autora • Snaží se pomocí vlastních prožitků a zkušeností pochopit dílo • Objasní vznik umění	Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání, interpretace a recepce díla, tvořivost Úloha komunikace v uměleckém procesu Exotické oblasti hudby –	**MUL** Reakce na myšlení, cítění a jednání osob z odlišné kultury, než je má vlastní	D – postavení Židů v historii Vv – hlavní znaky architektury, sochařství a malířství baroka, klasicismu, romantismu D – historické souvislosti

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	• Chápe důležitost magického obřadu a umí objasnit jeho rysy • Snaží se vysvětlit rysy mytického přístupu ke vzniku díla	Čína, Indie, Japonsko. Arábie Hudba židovská, nácvik 1 písně s původním textem Řecká hudba – spojení zpěvu, tance s divadlem Gregoriánský chorál Vícehlas renesanční doby Hlavní znaky baroka, poslech vybraných skladeb – Bach, Händel, Vivaldi, průřez českým barokem Hlavní představitelé klasicismu – Haydn, Mozart, Beethoven Centra českého klasicismu Schubertova písňová tvorba Klavírní tvorba F. Chopina **Fantastická symfonie Hectora Berlioze** **Opera 19. století** **Balet P. I. Čajkovského**		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
PRODUKCE, RECEPCE A REFLEXE, UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE				
Žák: • Využívá hudební nástroje při individuálních a společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních a nehudebních myšlenek a představ • Orientuje se v zápise vokálních, instrumentálních a vokálně-instrumentálních písní a skladeb, na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Žák: • Intonuje, zpívá a doprovází se na hudební nástroje podle vlastních možností, pracuje většinou kolektivně s cílem dosáhnout co nejlepšího výkonu a radosti z hudby • Učitel koordinuje výběr současných písní, dbá na vhodný text a společně přijatelným způsobem písně a skladby interpretují • Zpívá dle vlastních schopností alespoň dvojhlas v současných písních	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** Zpřesnit intonační dovednosti, četba notového partu, vylepšit frázování v populárních písních Zpěv moderních populárních písní, country, muzikálových melodií Správně frázovat při zpěvu jazzových písní, zpívat přirozeně spirituály a capella, ale i s instrumentálním doprovodem Zpěv současných písní s instrumentálním doprovodem, zpěv karaoke, využívat zpěvu s nahrávkou jen u vhodných současných písní Písně skupin Olympic, Brutus, Chinaski, Elán, Buty, Argema, Arakain, Yo Yo band, UDG,Beatles, Queen, ABBA, Peha, No name, Lucie, písně českých interpretů od 60. – 90. let 20. st.	**MED** Mediální produkty a jejich významy Obrazové, zvukové a jazykové prostředky **MED** Uživatelé	Bi – dbát o hlasovou hygienu, kulturu projevu
• Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje	• Toleruje pohyb druhého, společně se vyjadřuje pohybem a tancem	Protest song Moderní písně 21. století Vánoční písně a koledy	Média pro vybrané skupiny	Tv – koordinace pohybů, přirozenost výrazu

své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • Popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	• Rozpozná poslouchané skladby, zařadí je do hudebního směru, vysvětlí hudebně vyjadřovacími prostředky	**INSTRUMENTÁLNÍ A HUDEBNĚ POHYBPVÉ ČINNOSTI** Doprovod písní 20. a 21. století na rytmické a klasické hudební nástroje Nácvik tanců: cha cha, blues, waltz, foxtrot, valčík, jive, disco tanec Hudebně pohybové etudy, základy scénického tance POSLECHOVÉ ČINNOSTI Umělecký proces a jeho vývoj – historické proměny pojetí procesu, prezentace díla Role subjektu v uměleckém procesu Úloha komunikace v uměleckém procesu – historické proměny postavení umění ve společnosti, role umělce, publikum, subjektivnost uměleckých hodnot		ZSV – vhodné společenské chování
• Interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit • Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozli-	• Dokáže porozumět hudbě, využívá při tom své vědomosti a individuální hudební schopnosti, kriticky hudbu posuzuje a vede diskusi • Připraví si referát o oblíbeném interpretovi, skupině, diskutuje • Objektivně hodnotí nové	Porovnání operety s operou, král valčíku J. Strauss Nové hudební pojmy a techniky v hudbě 20. století Impresionismus v tvorbě C. Debussyho a M. Ravela, práce s barvou, dynamikou a výrazem skladby Hlavní znaky expresionismu – A. Schönberg		ZSV – přijímání negativních jevů v životě člověka, snaha o vyrovnanost D, ZSV, Z – černoši v minulosti a dnes ZSV – reakce hudby na politiku

šuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posuv v jejich obsahu • Odliší hudbu podle jejího stylového zařazení významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební produkty • Odliší hodnotné umělecké dílo od kýče • Rozpozná různé přístupy k umělecké tvorbě i jejímu vnímání • Chápe možnost posunu vnímání uměleckého díla • Postihne základní rysy dnešních proměn uměleckých děl a jejich recepci	Pařížská Šestka, tvorba dramatických etud Tvorba I. Stravinského, důraz na rytmus, harmonizaci a instrumentaci Neofolklorismus a B. Bartók C. Orff skladatel a tvůrce Schulwerku Od afroamerické hudby přes klasický jazz ke swingu, L. Armstrong, G. Miller Symfonický jazz G. Gershwina		
• Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v "mimohudební" oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout	• Rozpozná hudební styly, dokáže poznat některé současné hudební skupiny • Definuje odlišnosti hudebního projevu jednotlivých interpretů a hudebních skupin	Soul jazz a jeho interpreti Osvobozené divadlo Semafor Muzikál a hudební film Hlavní tvůrci rokenrolu Rocková hudba 60. – 90. let 20. století Disco hudba a tanec Střední proud, král popu M. Jackson Proudy současného rocku Nejnovější hudební trendy, činnost současných interpretů a hudebních skupin, nové technologie v hudbě, záznam	**MED** Účinky mediální produkce a vliv médií Předpokládané a skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozložení jedince	F – technika v hudbě

• Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu • Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat		hudby		

5.14.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.15 Výtvarná výchova

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarný obor, který je společně s Hudebním oborem součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, a integruje vzdělávací obsah tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Obsah výuky vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků, chápaných jako vizuálně obrazné znakové systémy. Ty jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence a nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Zároveň jde o tvořivé pojetí vizuálně obrazných znaků, neboť se vychází z porovnávání dosavadních a aktuálních zkušeností, jde tedy o recepci a interpretaci.

Výuka vyučovacího předmětu Výtvarná výchova probíhá v odborné učebně nebo v terénu. Její součástí jsou návštěvy galerie, muzea a kulturních památek ve městě.

Podle charakteru učiva jsou voleny metody práce, nejčastěji individuální nebo skupinové. Důležitou složkou jsou výtvarné animace, které se uskutečňují ve spolupráci s galerií přímo v jejích výstavních prostorách pod vedením odborného lektora.

Vzdělávání v oboru výtvarná výchova směřuje k

- chápání kultury jako nezbytné součásti života jedince i společnosti napomáhající kultivaci a utváření hierarchie hodnot
- porozumění výtvarnému umění jako způsobu poznávání a prostředku komunikace
- rozvíjení smyslové citlivosti, představivosti, výtvarného myšlení
- orientaci ve výtvarné tvorbě současnosti i minulosti
- osvojení základní výtvarné terminologie
- zvládnutí technik potřebných k realizaci výtvarných představ
- spolupráci ve skupině
- respektu k hodnotám vytvořeným druhými
- tvořivému přístupu ke světu

Průřezová témata

- OSV

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Sociální komunikace

- SOU

Globalizační a rozvojové procesy
Žijeme v Evropě

- MUL

Multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování různých etnik

- ENV

Člověk a životní prostředí

- MED

Mediální produkty a jejich významy
Role médií v moderních dějinách
Využití nových médií ve výtvarné tvorbě

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. a 2. ročník čtyřletého gymnázia	2 hodiny týdně
kvinta a sexta víceletého gymnázia	2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Prostřednictvím tvůrčích činností rozvíjet smyslovou citlivost žáků i jejich schopnosti experimentovat. Vést se k interpretaci vlastních i uměleckých vizuálně obrazných vyjádření s využitím odborné terminologie k hledání souvislostí mezi poznatky získanými v jiných předmětech.

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací
- spolu s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi
- vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vést v individuální i skupinové práci k využívání žákovy představivosti a tvořivého myšlení i dříve získaných vědomostí a dovedností
- vybízet žáky, aby pro svá řešení nacházeli argumenty, byli otevření k využití různých postupů

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- směřovat žáka k tomu, aby chápal výtvarné dílo jako výpověď o autorovi a jeho době, a vyjadřoval se výtvarnými prostředky o svém vztahu ke světu
- podněcovat žáka, aby svou práci vhodně prezentoval před známým i neznámým publikem
- navozovat při skupinové práci možnost vnímat pocity partnerů komunikace
- učit žáka s porozuměním používat odborný jazyk

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vybízet žáka, aby aktivně a tvořivě přistupoval k společné práci ve skupině, ale také respektoval názory ostatních
- vědomě usilovat o dobré vztahy založené na toleranci a empatii

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vést žáka k tomu, aby neprosazoval bezohledně vlastní nebo skupinové zájmy nad zájmy veřejnými
- směřovat žáka k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů na základě poznání kulturního odkazu lidstva
- učit žáka sledovat dění ve svém bydlišti, vyznat se v globálních souvislostech z hlediska udržitelnosti života a úcty ke kulturnímu dědictví předků

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- směřovat žáka k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti
- vést žáka k zodpovědnosti, k průběžné revizi vlastní práce, k usilování o její dokončení a dosažení nejlepšího výsledku.
- dbát na to, aby žák při práci s nástroji a rozmanitými materiály dodržoval pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví svého i ostatních

Péče o nadané žáky

Konzultace mimo vyučování
Zápůjčky odborné literatury a časopisů
Informace o přednáškách s výtvarnou tématikou, o výtvarných kurzech
Motivace k účasti ve výtvarných soutěžích
Možnost individuální volby tématu nebo výtvarné techniky v rámci výuky

5.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta, 1. ročník ***Vyučovací předmět: výtvarná výchova***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Porovnává různé znakové systémy (hudba, jazyk, ...) • • Rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Žák: • Převádí do výtvarné řeči hudební (taneční) rytmus • Vyhledává rytmické prvky ve výtvarných dílech (architektura, užité umění, ...) • Tvary písma vnímá jako specifickou lineární strukturu a pracuje s nimi v plošných i prostorových kompozicích • Smyslové vjemy sluchové, hmatové, čichové převádí do výtvarného jazyka; své pocity vyjadřuje malířskými i grafickými prostředky	Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smysloví, subjektivní a komunikační	**OSV** Sociální komunikace **MED** Role médií v dějinách **OSV** Poznávání a rozvoj osobnosti	Hudební výchova Literatura
• Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	• Přesně pozoruje a kresbou zaznamenává přírodní tvary a struktury. Při následném tvůrčím zpracování vybírá vhodné prostředky (malba, grafické techniky, plastická tvorba)	Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinků	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí	Biologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	• V plastické tvorbě využívá světla při modelování vnějšího tvaru i vnitřního prostoru			
• Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	• Uvědomuje si rozdíly mezi reálnými a ideálními proporcemi (kánon) při kresbě lidské postavy • Objasňuje proměny zobrazení lidského těla v historii výtvarného umění	Světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu	**SOU** Žijeme v Evropě	Biologie – anatomie Dějepis, literatura, hudební výchova ZSV
• Rozlišuje umělecké slohy z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	• Srovnává způsoby chápání prostoru a zobrazení plastických tvarů v historii malířství (Egypt, antické umění, středověk, renesance a baroko, moderní umělecké směry) • Vytváří iluzivní prostor v ploše s využitím zákonitostí lineární perspektivy	**Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci** - chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce) vytváření iluze prostoru, objemu, pohybu (fotografie, film)		
	• Modeluje objem plastických tvarů stínováním a šrafováním • Předvádí plastické tvary do plochy	- proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média); proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média)	**SOU** Žijeme v Evropě	Fyzika – optika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Rozezná charakteristické prvky umění neevropských kultur, které obohatily evropské umění v jeho historii	- vztahy s neevropskými kulturami (Gaugin, Picasso, minimalist art) zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění)		
• Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm nalézt umělecké znaky od objevných po konvenční	• Přiřazuje vybraná díla výrazným osobnostem renesančního a barokního umění na základě individuálních rysů jejich tvorby	**Umělecký proces a jeho vývoj** Vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění	**MUL** Základní problémy sociokulturních rozdílů	Hudební výchova Český jazyk a literatura
• Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí	• Chápe umělecký proces jako proces subjektivního tvoření • Zamýšlí se nad vlastním vnímáním uměleckého procesu a vychází přitom z vlastní zkušenosti	Role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj		
• Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění, na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	• Orientuje se v různých přístupech k uměleckému procesu, chápe historické proměny umění	**Úloha komunikace v uměleckém procesu –** postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu	**MED** Mediální produkty a jejich význam	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • Na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje se při vlastní tvorbě	Žák: • Využívá aktivně možnosti výtvarné i slovní interpretace zvolených výtvarných děl, zejména při výtvarných animacích na výstavách v galerii	**Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta**		
• Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	• Na příkladech uvádí vlivy společnosti na interpretaci díla • Vyjadřuje vlastní názory na dílo, chápe možnost různých interpretací a dokáže o nich komunikovat	**Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační**	**OSV** Sociální komunikace	Dějepis Český jazyk a literatura
• Své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními, historickými, uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně	• Seznamuje se s urbanistickými proměnami Klatov, kresbou zachycuje zajímavé detaily historického města, moderní architektury	**Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku**	**SOU** Žijeme v Evropě	Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
obraznými vyjádřeními uplatňovanými v běžné komunikaci • Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	• Teoreticky i prakticky poznává možnosti barvy jako základního vyjadřovacího prostředku malby – prostředku tvárného (prostorové působení barvy) i významového (psychologické, symbolické, dekorativní užití)			
• Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • Na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace • Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní	• Prakticky ovládá základní dostupné malířské a grafické techniky od návrhu po provedení (tempera, pastel, akvarel, olej; malba na textil, sklo, keramiku; linoryt, suchá jehla, sítotisk – s omezením barevné škály)	**Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci** - relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, Cézanne) - taktilní a haptické kvality díla (informel) - zapojení těla, pohybu, gest do procesu tvorby (akční tvorba, body art) - pohyblivé stanoviště diváka, změny úhlu vidění (umění akce, nová média) - časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus,	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti neverbální komunikace **MED** Využití nových médií ve výtvarné tvorbě	Fyzika – optika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění		nová média) - princip náhody (dadaismus)		
	• Vydává se některou z cest k abstrakci (postupné zvětšování detailu, hledání řádu v realitě eliminací, nepravidelností, osvobození barvy od věcného obsahu)	- osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (letterismus) - vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění)		Český jazyk a literatura
		- tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus) stopy člověka v krajině (landart)		ZSV
		- požadavek meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (popart), televize, nová média – akční umění (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace,	**ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Globalizační procesy **MED** Mediální produkty a jejich významy	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		struktury (umění nových médií)	Role médií v moderních dějinách	
• Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby v životě	• Zadané téma zpracuje několika způsoby, objasní svůj záměr, postup a posoudí účinnost vyjádření (pracuje sám nebo ve skupině, volí tradiční nebo nové výtvarné prostředky)	**Umělecký proces a jeho vývoj** historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický, postmodernistický, pluralitní model umění); prezentace uměleckého díla		
• Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla, a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti		**Role subjektu v uměleckém procesu** předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla; tvořivá osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta		
• Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	• Vysvětlí, co ovlivňuje vznik uměleckého díla • Objasní termín obecný vkus a estetická norma • Chápe subjektivnost umělecké komunikace, pojmenuje podstatné rysy	**Úloha komunikace v uměleckém procesu** sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace	**MED** Využití nových médií **MUL** Vnímání multikulturality jako prostředku vzájemného obohacování různých etnik **OSV**	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	umění a na příkladech uvádí vliv na proměnu komunikace	v uměleckém procesu, subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	Sociální komunikace	

5.15.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.16 Tělesná výchova

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Tělesná výchova je spolu s Výchovou ke zdraví součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tato vzdělávací oblast je vymezena a realizována vzhledem k věku studentů a prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí. Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznání jejich účinků na tělesnou zdatnost, duševní i sociální pohodu. Na gymnáziu jde dále hlavně o vytváření trvalého vztahu k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Tělesná výchova zde vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů. K tomu využívá individuálně utvářenou nabídku pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Směřuje k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností a k vědomí bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech.

Pohybové vzdělávání nelze rozplánovat přesně k určitému datu u všech žáků najednou. Žáci v každém věku se odlišují svými somatotypy, genetickými předpoklady, sociálním zázemím, aktuálním zdravotním stavem tak, že není vhodné určovat jednotlivé výstupy (výkon, úroveň dovedností) striktně pro všechny k jednomu datu. Rozptyl ve výsledcích může být tak velký, že je nutné postupovat pouze podle konkrétně zjištěné úrovně dovednosti a výkonu u žáka nezávisle na ostatních. Proto je v ŠVP dán velký prostor k individuálnímu stanovování cílů a též k jejich individuálnímu hodnocení. Pohybové schopnosti a dovednosti jsou tedy rozvíjeny postupnými kroky (metodické řady) vždy s ohledem na věk a pohybovou úroveň žáka i třídy, též s ohledem na vybavenost školy pro jednotlivé disciplíny, která se může měnit atd. Proto ŠVP neobsahuje konkrétní postupy, kroky a cvičení, či časové limity, ale obsahuje pouze druhy sportů a tělovýchovných aktivit, kterými bude dosaženo daných výstupů.

Nedílnou součástí pohybového vzdělávání je též odhalování *zdravotních oslabení žáků*. Pohybový deficit žáků III. i II. zdravotní skupiny je kompenzován formou korektivních a výběrových cvičení, která žák provádí pod dohledem učitele v hodinách povinné TV. Ostatní pohybové aktivity provádí vždy s ohledem na své zdravotní omezení tak, aby bylo vyhověno požadavkům lékaře a zároveň aby se mohl žák plnohodnotně zapojit do pohybových aktivit v hodinách TV. Samostatné hodiny Zdravotní tělesné výchovy nejsou na škole realizovány. Náplň ZTV je součástí kapitoly Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Rovněž *péče o mimořádně nadané žáky* je trvalou součástí tělesné výchovy. V hodinách TV je jim věnována individuální péče s ohledem na jejich sportovní růst. Talentovaní žáci se zúčastňují školních, okresních, krajských i celostátních sportovních soutěží. Škola je též ve styku s představiteli a trenéry sportovních oddílů, aby se talentovaní žáci mohli rozvíjet i v oblasti výkonnostního a závodního sportu. Velmi sportovně nadaným žákům škola umožní stanovení individuálního vzdělávacího plánu tak, aby mohl žák skloubit studium a sport bez závažných problémů.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje ve dvouhodinové týdenní dotaci. Výuka probíhá ve velké tělocvičně určené především k míčovým hrám, v malé tělocvičně určené ke gymnastice, drobným hrám a v malém sálku, určena různým formám kondičního cvičení. Příznivého počasí se využívá k výuce her a atletiky na hřišti a na ostatních venkovních plochách v blízkosti školy. Některé sporty a disciplíny se mohou provozovat v nedalekém parku a na cyklostezce (přespolní běh, vytrvalostní běh, bruslení, inline bruslení). Je třeba neustále rozvíjet nabídku pohybových aktivit a seznamovat žáky s novými trendy ve sportu. Proto se k realizaci TV využívá např. městský bazén, zimní stadion, fitness, squash apod.

V každém ročníku je kladen důraz na jinou pohybovou aktivitu či strukturu:

1. ročník 4letého studia a kvinta

Lyžařský kurz – každý žák má možnost absolvovat výcvik na sjezdovkách, běžkách nebo na snowboardu, podle svého výběru a úrovně dovedností.

2. ročník 4letého studia a sexta

V případě příznivých podmínek může výuka probíhat ve dvouhodinových celcích v týdnu – delšího časového prostoru se využije pro výuku mimo školní budovu a provozování jiných sportovních disciplín – bruslení, in-line bruslení, fitness, plavání, squash, přespolní běh atd.

3. ročník 4letého studia a septima

Každý žák může absolvovat letní sportovní kurz. Ten obsahuje netradiční sportovní disciplíny, které není možné provozovat v průběhu roku – windsurfing, kanoistiku, orientační běh, různé soutěže zdatnosti s překonáváním přírodních překážek a jiné outdoorové aktivity.

4. ročník 4letého studia a oktáva

Podle možností může výuka probíhat ve dvou až tříměsíčních tréninkových blocích – soustředěným déletrvajícím tréninkem vybrané sportovní disciplíny se dosáhne vyšší úrovně dovedností a tím i lepšího prožitku a trvalejšího vztahu ke sportu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Tělesná výchova směřují k vybavení žáků určitými kompetencemi tak, aby byli schopni obstát nejen ve škole, ale i v praktickém životě. Vedou žáky k samostatnému sledování konkrétních problémů souvisejících s pohybem a zdravím, k zaznamenávání a vyhodnocování zjištěných dat a k veřejné prezentaci zjištěných výsledků. Jsou to tyto kompetence:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- plánovat si a organizovat vlastní pohybové aktivity a využívat je jako prostředek k seberealizaci nebo jako součást osobnostního rozvoje
- systematicky sledovat vývoj a stav vlastní fyzické zdatnosti
- využívat sportovních aktivit k udržování svého zdraví
- používat sportovní terminologii, projevovat základní orientaci v oblasti sportu jako nedílné součásti života a společnosti
- konstruktivně přijímat ocenění, radu i kritiku

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- přemýšlet o problému při ovládnutí nového pohybového návyku
- hledat cesty k ovládnutí nového pohybového návyku
- porovnávat svá vlastní řešení s řešeními spolužáků či obecnými postupy
- řešit problémové situace (např. ve hrách)
- obhájit svůj názor a prosadit jej

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- uvědomovat si specifika komunikace při TV a ve sportu obecně (neformální komunikace, zvukové signály, povely, píšťalka)
- spolupracovat se spolužáky při přípravě herní taktiky, při dopomoci a záchraně, při plánování sportovních akcí atd.
- formulovat vlastní názor adekvátně k situaci
- prezentuje své pohybové dovednosti v hodinách, v mezitřídních, okresních i krajských soutěžích

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- uvědomovat si a dodržovat pravidla fair play
- reálně posuzovat vlastní fyzické a psychické možnosti, být schopen sebereflexe
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví ostatních
- přizpůsobit se měnícím se podmínkám bez konfliktů (výběr tělocvičny, výběr aktivity atd.)
- dodržovat pravidla ve hrách i v ostatních sportech

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- svým jednání neohrožovat spolužáky
- dokázat podat základní první pomoc sobě i spolužákům
- akceptovat škodlivost požívání drog a jim podobných látek
- svým jednáním nepoškozovat přírodu a okolní prostředí
- respektovat názory a schopnosti spolužáků
- aktivně se podílet na vytváření sportovní atmosféry v okolí
- znát svá práva a povinnosti a správně je aplikovat

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- usilovat o dosažení stanovených cílů, nevyhýbat se i méně oblíbeným pohybovým aktivitám, dokázat se překonávat i v nepříznivých podmínkách
- je iniciativní při sportovních aktivitách i při jejich organizaci a přípravě
- dokázat zpracovat i vyhodnocovat výkon svůj i ostatních

5.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. ročník, kvinta ***Vyučovací předmět: tělesná výchova***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
Žák: • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na	Žák: • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc.	Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ -kondiční testy dlouhodobě sledované Svalová nerovnováha – příčiny, následky, testy Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž -způsoby zatěžování, kompenzace Individuální pohybový režim -hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí -rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností -zásady jednání a chování v různém prostředí (lyžařský kurz, bazén, fitness atd.) -úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek -první pomoc při sportovních úrazech -první pomoc v nestandardních podmínkách (lyžařský kurz atd.)	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.	Biologie a geologie Zeměpis ZSV **INT/Výchova ke zdraví** Biologie a geologie Chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.				
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ				
• Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy.	-vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události -živelní pohromy -jiné mimořádné události nároky určovat vždy vzhledem k věku	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
• Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové zdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu	Pohybové dovednosti a pohybový výkon -testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované Pohybové odlišnosti a handicapy -věk -pohlaví -výkonnost *Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení* -využití stávajících podmínek -využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga, atd *Pohybové hry různého zaměření* -soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé *Gymnastika* -akrobacie -přeskoky a cvičení na nářadí -její využití v běžném životě -hodnocení viz příloha *Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* -především děvčata	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		-velká škála moderního tance -lidové tance -pohybové skladby -step aerobik -cvičení s náčiním *Úpoly* -úpolové hry -základy sebeobrany Atletika -průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy, sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh -hodnocení viz tabulka Sportovní hry -herní činnosti jednotlivce -herní systémy a kombinace -v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod. -venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd. -vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu Turistika a pobyt v přírodě -přespolní běh do okolí města Plavání -dle možností v rozvrhu -skoky do vody		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		-branné plavání-dopomoc unavenému plavci -záchrana tonoucího -zdokonalovací výcvik		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Připraví (ve spolupráci se spolužáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na jejich realizaci. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže. • Respektuje práva a povinnosti vyplývající	• Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvojovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti. • Doporučuje postup při organizaci soutěže.	Lyžování-lyžařský výcvik (podle možností) -běh -sjezd -snowboard -dle zájmu žáků -doplněno odbornou přednáškou -bezpečnost na horách -viz týdenní program kurzu Další moderní netradiční pohybové činnosti -dle rozvrhu a zájmu -fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd. Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Sportovní výzbroj a výstroj -uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce -organizace, Propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže	**SOU** Globalizační a rozvojové procesy	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
z různých sportovních rolí, jedná na dané úrovni, spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.		Pravidla osvojovaných pohybových činností -akceptuje pravidla a vysvětluje je spolužákům Sportovní role -respektuje určení své sportovní role *Měřitelné a hodnotitelé údaje související s TV a sportem* -měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data *Olympismus v současném světě, jednání fair play* -spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům -chrání okolní prostředí -odmítá drogy a anabolika *Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí* -sport a společnost -uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské		

Ročník: 2. ročník, sexta ***Vyučovací předmět: tělesná výchova***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák: • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití.	Žák: • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc.	Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ -kondiční testy dlouhodobě sledované Svalová nerovnováha -příčiny, následky, testy Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž -způsoby zatěžování, kompenzace Individuální pohybový režim -hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí -rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností -zásady jednání a chování v různém prostředí (bazén, fitness atd.) -úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek -první pomoc při sportovních úrazech -první pomoc v nestandardních podmínkách	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Biologie a geologie Chemie **INT/Výchova ke zdraví** Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.				
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel • Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	• Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy.	-vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události -živelní pohromy -jiné mimořádné události nároky určovat vždy vzhledem k věku	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	Chemie
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně	Pohybové dovednosti a pohybový výkon -testy dlouhodobě sledované a	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.	Zeměpis Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové zdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu	průběžně vyhodnocované *Pohybové odlišnosti a handicapy* -věk -pohlaví -výkonnost *Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení* -využití stávajících podmínek -využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga, atd *Pohybové hry různého zaměření* -soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé *Gymnastika* -akrobacie -přeskoky a cvičení na nářadí -její využití v běžném životě -hodnocení viz příloha *Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* -především děvčata -velká škála moderního tance -lidové tance - pohybové skladby -step aerobik -cvičení s náčiním	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		Úpoly -úpolové hry -základy sebeobrany *Atletika* -průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy, sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh -hodnocení viz tabulka *Sportovní hry* -herní činnosti jednotlivce -herní systémy a kombinace -v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod. -venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd. -vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti	• Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvo-	Turistika a pobyt v přírodě -přespolní běh do okolí města Plavání -skoky do vody -branné plavání -dopomoc unavenému plavci -záchrana tonoucího -dle možností v rozvrhu -zdokonalovací výcvik	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	Zeměpis Dějepis ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Připraví (ve spolupráci se spolužáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na jejich realizaci. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže. • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na dané úrovni, spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.	jovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti. • Doporučuje postup při organizaci soutěže.	Další moderní netradiční pohybové činnosti -dle rozvrhu a zájmu -fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd. *Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech* *Sportovní výzbroj a výstroj* -uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj *Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce* -organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže *Pravidla osvojovaných pohybových činností* -akceptuje pravidla a vysvětluje je spolužákům *Sportovní role* -respektuje určení své sportovní role *Měřitelné a hodnotitelé údaje související s TV a sportem* -měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data *Olympismus v současném světě, jednání fair play* -spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		-chrání okolní prostředí -odmítá drogy a anabolika *Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí* -sport a společnost -uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské		

Ročník: 3. ročník, septima ***Vyučovací předmět: tělesná výchova***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák: • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití.	Žák: • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem • k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc.	Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ -kondiční testy dlouhodobě sledované Svalová nerovnováha -příčiny, následky, testy Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž -způsoby zatěžování, kompenzace Individuální pohybový režim -hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí -rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností -zásady jednání a chování v různém prostředí (letní kurz, bazén, fitnes atd.) -úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek -první pomoc při sportovních úrazech -první pomoc v nestandardních podmínkách (letní kurz atd.)	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne	Biologie a geologie Chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách				
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy.	-vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události -živelní pohromy -jiné mimořádné události nároky určovat vždy vzhledem k věku	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	**INT/Výchova ke zdraví** Biologie a geologie Chemie
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů.	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně ke svým pohybovým předpokladům.	Pohybové dovednosti a pohybový výkon -testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované Pohybové odlišnosti a handicapy -věk	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové zdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	• Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu	-pohlaví -výkonnost Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení -využití stávajících podmínek -využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga, atd Pohybové hry různého zaměření -soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé Gymnastika -akrobacie -přeskoky a cvičení na nářadí -její využití v běžném životě -hodnocení viz příloha Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -především děvčata -velká škála moderního tance -lidové tance -pohybové skladby -step aerobik -cvičení s náčiním Úpoly -úpolové hry -základy sebeobrany *Atletika* -průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park),	Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh, skoky (zatím jen dálka, výška dle možností), hody a vrhy -hodnocení viz tabulka *Sportovní hry* -herní činnosti jednotlivce -herní systémy a kombinace -v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod. -venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd. -vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu *Turistika a pobyt v přírodě* -přespolní běh do okolí města -letní sportovní kurz -outdoorové disciplíny, orientační běh, windsurfing, střelba ze vzduchovky -viz týdenní program kurzu		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta,signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží.	• Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR.	Plavání -skoky do vody -branné plavání -dopomoc unavenému plavci -záchrana tonoucího -dle možností v rozvrhu -zdokonalovací výcvik Další moderní netradiční pohybové činnosti		ZSV Dějepis Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Připraví (ve spolupráci se spolužáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na jejich realizaci. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže. • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na dané úrovni, spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.	• Jedná podle pravidel osvojovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti. • Doporučuje postup při organizaci soutěže.	-dle rozvrhu a zájmu -fitness, squash, tenis, in-line, bruslení, atd. Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Sportovní výzbroj a výstroj -uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce -organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže Pravidla osvojovaných pohybových činností -akceptuje pravidla a vysvětluje je spolužákům Sportovní role -respektuje určení své sportovní role Měřitelné a hodnotitelé údaje související s TV a sportem -měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data Olympismus v současném světě, jednání fair play -spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům -chrání okolní prostředí -odmítá drogy a anabolika Úspěchy našeho sportu na pozadí		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		nejdůležitějších historických sportovních událostí -sport a společnost -uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák: • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití.	Žák: • Analyzuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Kompenzuje vybranými cviky svalovou únavu. • Posoudí, které rozcvičení je vhodné v daném momentu. • Koriguje svoji pohybovou aktivitu vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu. • Posoudí vážnost poranění a dokáže poskytnout první pomoc.	Zdravotně orientovaná zdatnost – ZOZ -kondiční testy dlouhodobě sledované Svalová nerovnováha -příčiny, následky, testy Zdravotně zaměřená cvičení Organismus a pohybová zátěž -způsoby zatěžování, kompenzace Individuální pohybový režim -hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí -rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností -zásady jednání a chování v různém prostředí (bazén, fitnes atd.) -úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek -první pomoc při sportovních úrazech -první pomoc v nestandardních podmínkách	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne	Biologie a geologie Chemie
• Vybere z nabídky vhodné soubory z nabídky vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a			**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.	**INT/Výchova ke zdraví** Biologie a geologie Chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.				
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• Reaguje rozhodně pohotově a obětavě při vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, či živelní pohromy.	-vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události -živelní pohromy – jiné mimořádné události nároky určovat vždy vzhledem k věku	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně	Učivo je soustředěno do větších 2-3měsíčních tréninkových celků.	**ENV** Člověk a životní prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové zdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	ke svým pohybovým předpokladům. • Podle svých předpokladů rozvíjí úroveň svých výkonů. • Podle svých předpokladů rozvíjí techniku a taktiku. • Ovládá rozvojové činnosti vhodné pro danou disciplínu. • Posoudí prostředí, ve kterém vykonává pohybovou aktivitu	Žáci se dohodnou na výběru pohybových činností, vytvoří se tréninkové plány, které si postupně vyhodnocují. *Pohybové dovednosti a pohybový výkon* -testy dlouhodobě sledované a průběžně vyhodnocované *Pohybové odlišnosti a handicapy* -věk -pohlaví -výkonnost *Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jiná cvičení* -využití stávajících podmínek -využití moderních pohybových aktivit – snowboard, hip hop, jóga, atd *Pohybové hry různého zaměření* -soutěže, netradiční hry, teambuilding, psychologické, dlouhodobé *Gymnastika* -akrobacie -přeskoky a cvičení na nářadí -její využití v běžném životě -hodnocení viz příloha *Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* -především děvčata -velká škála moderního tance		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		-lidové tance -pohybové skladby -step aerobik -cvičení s náčiním *Úpoly* -úpolové hry -základy sebeobrany *Atletika* -průpravná i speciální cvičení pro běhy (městský park), sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh, skoky (zatím jen dálka), hody a vrhy -hodnocení viz tabulka *Sportovní hry* -herní činnosti jednotlivce -herní systémy a kombinace -v tělocvičně volejbal, basketbal, sálový fotbal, florbal apod. -venku volejbal, basketbal, fotbal, softbal, hokej atd. -vybrat 2 hry pro hlubší zdokonalování dle zájmu kolektivu *Turistika a pobyt v přírodě* -přespolní běh do okolí města Plavání -skoky do vody -branné plavání -dopomoc unavenému plavci -záchrana tonoucího		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		-dle možností v rozvrhu -zdokonalovací výcvik Další moderní netradiční pohybové činnosti -dle rozvrhu a zájmu -fitness, squash, tenis, in-line, bruslení atd.		
	• Obhájí své názory v komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Diskutuje o sportovních výsledcích a sportovním dění ve světě i v ČR. • Jedná podle pravidel osvojovaných sportovních činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony, zpracovává naměřená data a posuzuje pohybové činnosti. • Doporučuje postup při organizaci soutěže.	Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Sportovní výzbroj a výstroj -uvědoměle vybírá a chrání odpovídající výzbroj a výstroj Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce -organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace jedné soutěže celoroční sportovní soutěže Pravidla osvojovaných pohybových činností -akceptuje pravidla a vysvětluje je spolužákům Sportovní role -respektuje určení své sportovní role Měřitelné a hodnotitelé údaje související s TV a sportem -měří, vyhodnocuje a eviduje naměřená data Olympismus v současném světě, jednání fair play	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	ZSV Dějepis Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		-spolupracuje při sportu, pomáhá spoluhráči i soupeři, pohybově znevýhodněným spolužákům -chrání okolní prostředí -odmítá drogy a anabolika *Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí* -sport a společnost -uvědomění si důležitosti sportu též v oblasti společenské		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ, VŠESTRANNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
Žák: • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení. • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Žák: • Zná základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky. • Zařazuje speciální cvičení na oslabený podpůrně pohybový aparát. • Zařazuje cvičení proti oslabení vnitřních orgánů • Zařazuje cvičení proti oslabení smyslových a nervových funkcí • Zařazuje cvičení v návaznosti na vzdělávací obsah TV	- základní pojmy osvojovaných činností - prevence a korekce oslabení - denní režim z pohledu zdrav. oslabení - vědomá kontrola cvičení - nevhodná cvičení a činnosti - lokální a celková relaxace - správné držení těla - posilování určitých partií - zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu - správný dýchací stereotyp - hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži - adaptace na zvýšenou zátěž - cvičení koordinace a rovnováhy - koordinace pohybu - rovnovážné polohy - cvičení s hudebním doprovodem - orientace v prostoru - všechny činnosti vždy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a ŽP	Biologie a geologie
Dále viz činnosti ovlivňující zdraví v jednotlivých ročnících				

5.16.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.17 Informatika

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie, vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, počítačových sítí, multimédií, počítačové grafiky i komunikačních technologií. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s běžným HW a SW pro práci s textem, tabulkami a daty, grafikou, k tvorbě prezentací, k zvládnutí technologie počítačových sítí a internetu. Důraz je kladen na aktivní využívání cloudových služeb včetně sdílení dat.

Důraz je kladen na rychlé a přesné vyhledávání informací na internetu. Žáci aktivně využívají lokální počítačovou síť školy a její služby.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován

- v kvintě osmiletého/šestiletého studia, resp. v prvním ročníku čtyřletého studia – dvě hodiny týdně
- v sextě, resp. v druhém ročníku – jedna hodina týdně
- v oktávě, resp. čtvrtém ročníku – jedna hodina týdně

Třídy jsou děleny do dvou skupin, aby bylo možné zajistit aktivní činnost žáků na počítači a také individuální přístup k žákům, který respektuje jejich rozdílné vstupní znalosti a praktické zkušenosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- zadávanými úkoly vést žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vést žáky k pořizování si pomocného poznámkového aparátu a jeho využití při praktické práci s technikou

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- zadávat úlohy k tvořivému a pluralitnímu přístupu při jejich řešení
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- při řešení problémů podněcovat žáky ke konzultacím s vyučujícím
- vést žáky k nalézání řešení problémových úloh, k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- při komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – práce odevzdávat prostřednictvím počítačové sítě
- při komunikaci dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- naučit plánování práce, hlídání časového harmonogramu apod.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- seznamovat žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...).

Strategie směřující ke kompetenci k podnikavosti

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst či rozvoj podnikání.

- získané vědomosti a dovednosti může student využít ve svém pracovním uplatnění na trhu práce.
- ujasnit si vztah ke spolupráci a soutěži, metodám spolupráce a soutěže.
- • rozvinout sociálně-komunikační dovednosti.

5.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta ***Vyučovací předmět: Informatika***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
Žák: • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT • využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh • organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití • orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Žák: • Orientuje se v základních pojmech informatiky. • Rozlišuje jednotlivé HW a SW komponenty a jejich specifika, digitální technologie. • Třídí a porovnává nabídky na trhu HW a SW, cena x užitná hodnota. • Je schopen posoudit a doporučit HW a SW komponenty pro konkrétní využití. • Porovnává a zaujímá stanovisko k způsobům ochrany počítače • Definuje základní legislativní rámec pro legální využívání SW • Je schopen posoudit počítačové pracoviště z hlediska ergonomie, hygieny a bezpečnosti práce s ICT	**Bezpečnost práce** s počítačem, bezpečnost práce v počítačové síti a na internetu, ergonomie a ochrana zdraví. **Informace a informační zdroje – informatika** **Hardware** **Software** **Údržba a ochrana dat** **Digitální technologie**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne.	Fyzika Matematika ZSV
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí	• Řeší a předvádí samostatné úkoly. • Plánuje a organizuje postup pro	**Práce s textovým editorem, základy typograficky správné tvorby**	**OSV** Seberegulace, organizační	Český jazyk Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	zpracování samostatných úkolů • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu	**textů a publikování.** **Práce s tabulkovým editorem.**	dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace **MED** Mediální produkty a jejich významy	
ZDROJE VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE				
• využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	• Je schopen porovnat způsoby vyhledání www stránek na internetu • Je schopen užívat základní prostředky pro sdílení informací, orientuje se v zásadách problematiky ochrany autorských práv a osobních údajů.	**Aplikační SW pro práci s informacemi na PC i cloudu** **Základy internetu, charakter a aspekty.** **Ochrana autorských práv** **Prostředky pro sdílení informací.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne Sociální komunikace Spolupráce a soutěž. **MED** Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy. **EGS** Globalizační a rozvojové procesy.	ZSV

Ročník: 1 ročník ***Vyučovací předmět: Informatika***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
Žák: • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT • využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh • organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití • orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Žák: • Orientuje se v základních pojmech informatiky. • Rozlišuje jednotlivé HW a SW komponenty a jejich specifika, digitální technologie. • Třídí a porovnává nabídky na trhu HW a SW, cena x užitná hodnota. • Je schopen posoudit a doporučit HW a SW komponenty pro konkrétní využití. • Porovnává a zaujímá stanovisko k způsobům ochrany počítače • Definuje základní legislativní rámec pro legální využívání SW • Je schopen posoudit počítačové pracoviště z hlediska ergonomie, hygieny a bezpečnosti práce s ICT	**Bezpečnost práce** s počítačem, bezpečnost práce v počítačové síti a na internetu, ergonomie a ochrana zdraví. **Informace a informační zdroje – informatika** **Hardware** **Software** **Údržba a ochrana dat** **Digitální technologie**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne.	Fyzika Matematika ZSV
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí	• Řeší a předvádí samostatné úkoly. • Plánuje a organizuje postup	**Práce s textovým editorem, základy typograficky**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení	Český jazyk Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	pro zpracování samostatných úkolů • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu	**správné tvorby textů a publikování.** **Práce s grafickým editorem a základy digitální fotografie**	problémů. Sociální komunikace **MED** Mediální produkty a jejich významy	
ZDROJE VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE				
• využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	• Je schopen porovnat způsoby vyhledání www stránek na internetu • Je schopen užívat základní prostředky pro sdílení informací, orientuje se v zásadách problematiky ochrany autorských práv a osobních údajů.	**Aplikační SW pro práci s informacemi na PC i cloudu** **Základy internetu, charakter a aspekty.** **Ochrana autorských práv** **Prostředky pro sdílení informací.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Morálka všedního dne. Sociální komunikace. Spolupráce a soutěž. **MED** Média a mediální produkce. Mediální produkty a jejich významy. **EGS** Globalizační a rozvojové procesy.	ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
Žák: • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Žák: • Řeší a předvádí samostatné úkoly. • Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu • Je schopen porovnat a posoudit vhodnost využití konkrétního typu editoru pro zpracování konkrétní grafiky (rastrový, vektorový editor) • Je schopen aplikovat teoretické znalosti z oblasti počítačové grafiky • Je schopen předvést výsledek samostatné grafické práce a zkombinovat s vytvořenými digitálními fotografiemi.	**Práce s vektorovým grafickým editorem** **Práce s rastrovým grafickým editorem.** **Digitální fotografie, pojmy, kompozice obrazu, práce s digitálním fotoaparátem**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.	Matematika Fyzika Výtvarná výchova
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
• aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	• Je schopen porozumět nejzákladnějším algoritmickým konstrukcím zapsaným ve formě programu ve	**Základy vyššího programovacího jazyka a algoritmizace úloh.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.	Matematika Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	vyšším programovacím jazyku.		Spolupráce a soutěž.	
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE				
• využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	• Je schopen orientačně posoudit věrohodnost informací nalezených na internetu	**Vyhledávání na internetu, informace, aktivní práce s cloudem.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace Morálka všedního dne. **MED** Média a mediální produkce. Účinky mediální produkce a vliv médií.	ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
Žák: • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Žák: • Řeší a předvádí samostatné úkoly. • Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu • Je schopen porovnat a posoudit vhodnost využití konkrétního typu editoru pro zpracování konkrétní grafiky (rastrový, vektorový editor) • Je schopen aplikovat teoretické znalosti z oblasti počítačové grafiky • Je schopen předvést výsledek samostatné grafické práce a zkombinovat s vytvořenými digitálními fotografiemi.	**Práce s tabulkovým editorem a daty.** **Grafy a typy grafů** **Práce s vektorovým grafickým editorem**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.	Matematika Fyzika Výtvarná výchova
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
• aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	• Je schopen porozumět nejzákladnějším algoritmickým konstrukcím zapsaným ve formě programu ve	**Základy vyššího programovacího jazyka a algoritmizace úloh.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.	Matematika Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	vyšším programovacím jazyku.		Spolupráce a soutěž.	
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE				
• využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	• Je schopen orientačně posoudit věrohodnost informací nalezených na internetu	**Vyhledávání na internetu, informace, aktivní práce s cloudem.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace Morálka všedního dne. **MED** Média a mediální produkce. Účinky mediální produkce a vliv médií.	ZSV

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ				
Žák • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	• Řeší a předvádí samostatné úkoly. • Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů • Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu • Je schopen porovnat a posoudit vhodnost využití konkrétního typu editoru pro zpracování konkrétní grafiky (rastrový, vektorový editor)	**Textové, tabulkové, grafické editory – pokročilé funkce.** **Data a multimédia.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.	Fyzika ZSV Matematika Výtvarná výchova
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
• ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	• Je schopen vysvětlit a porovnat typy počítačových sítí a principy práce jednotlivých vrstev protokolů. • Je schopen porovnat a zdůvodnit vhodnost použití jednotlivých typů připojení k internetu diskutovat a obhájit řešení pro konkrétní případy. • Je schopen definovat základní pojmy pro bezpečnou komunikaci.	**Počítačové sítě a principy Internetu** **Typy sítí protokoly aplikační protokoly a bezpečnost** **síťové modely domény** **Způsoby připojení k internetu** **Základy HTML**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace. Morálka všedního dne. Spolupráce a soutěž.	Fyzika ZSV Matematika

5.17.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

6 Učební osnovy volitelných vyučovacích předmětů

6.1 Seznam volitelných předmětů

1. Seminář z matematiky (MS)
2. Cvičení z matematiky (MC)
3. Deskriptivní geometrie (Dgv)
4. Seminář a cvičení z matematiky a fyziky (MFS)
5. Seminář a cvičení z fyziky (FS)
6. Programování (Pgv)
7. Seminář a cvičení z biologie a chemie (BCS)
8. Seminář a cvičení z biologie (BiS)
9. Seminář a cvičení z chemie (ChS)
10. Cvičení z biologie a chemie (BCC)
11. Seminář ze zeměpisu (ZS)
12. Seminář z anglického jazyka (AjS)
13. Seminář z anglického jazyka – profilový (AjP)
14. Seminář z německého jazyka (NjS)
15. Francouzský jazyk (Fjv)
16. Ruský jazyk (Rjv)
17. Latina (Lav)
18. Společenskovědní seminář (SpS)
19. Ekonomika (Ekn)
20. Seminář z dějepisu (DS)
21. Seminář ze španělského jazyka (ŠjS)
22. Literární seminář (LiS)
23. Dějiny světové kultury (DSK)
24. Cvičení z fyziky (FyC)

Pozn.: Nabídka volitelných předmětů je pouze orientační. Předměty budou otevírány podle zájmu studentů a jejich seznam bude možno doplňovat.

6.1.1 Seminář z matematiky (MS)

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z matematiky***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy v závislosti na parametrech • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové • Aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav	**Planimetrie** Řešení konstrukčních úloh s parametrem. Shodnosti – konstrukční úlohy. Stejnolehlost – konstrukční úlohy. **Rovnice nerovnice** Lineární a kvadratická rovnice, nerovnice a soustavy nerovnic s parametrem. Iracionální nerovnice. Slovní úlohy. **Funkce** Grafy exponenciálních a logaritmických funkcí a řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Grafy goniometrických funkcí a řešení gon. rovnic, nerovnic a jejich soustav	**OSV**	ICT – Cabri geom. Fyzika – kmitání, vlnění

Ročník: septima, 3. ročník *Vyučovací předmět: seminář z matematiky*

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Seznamuje se s pojmy vyšší matematiky • Rozvíjí abstraktní myšlení a důsledně dbá na přesnost vyjadřování a logickou strukturu matematiky • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky	**Komplexní čísla** Zavedení komplexních čísel. Sčítání, násobení a dělení k. č. v alg. tvaru. Komplexní č. sdružená, absolutní hodnota k. č. Znázornění komplex. č. v Gaussově rovině, absolutní h. rozdílu k. č., její geometrický význam a užití Goniometrický tvar k. č., násobení a dělení v gon. tvaru. Moivrova věta. Řešení rovnic v oboru komplex. Čísel **Stereometrie** Složitější úlohy na řezy, průsečík přímky a tělesa, polohové a metrické vlastnosti na tělesech. **Vektorová algebra v prostoru** Souřadnice v prostoru, vzdálenost bodů, střed úsečky. Vektory, zákl. operace s nimi. Posunutí, pravotočivá a levotočivá báze. Skalární součin, aplikace. Vektorový a smíšený součin, aplikace. **Analytická geometrie v prostoru** Parametrické vyjádření přímky a jejích částí. Parametrické a obecné vyjádření roviny (poloroviny a poloprostoru). Polohové úlohy v prostoru, příčky mimoběžek. Metrické úlohy v prostoru. Kulová plocha, koule a tečné roviny. Množiny bodů vyšetřované analyticky. **Matice, determinanty** Matice, hodnost matice, úpravy matic. Řešení soustavy rovnic pomocí matic. Definice determinantu, výpočet determinantu, užití determinantů.	OSV	Deskriptivní geometrie ICT – Cabri geometrie

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z matematiky***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Rozliší definici, větu • Dbá na přesnou formulaci definic a vět, při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky • Používá s porozuměním pojmy limita a spojitost funkce a derivace zná jejich geometrický a fyzikální význam • Užívá pojmy určitý a neurčitý integrál k určování vybraných objemů a povrchů a k řešení úloh s fyzikální tematikou	**Diferenciální počet** Základní vlastnosti funkcí (zavedení cyklometrických fcí), spojitost funkcí, limita funkce (spojitá, nespojitá), limita vlastní, nevlastní, zleva, zprava, v nevlastním bodě, asymptoty. Derivace – definice, derivování základních funkcí, derivování složených funkcí, derivace implicitní funkce, užití derivace (fyzikální, geometr.) Extrémy fce a monotonie, konvex. konkáv. fce inflex. bod, spojitost, L´Hospital. pravidlo, průběh funkce, úlohy na minima a maxima **Integrální počet** Definice primitivní funkce, integrace základních funkcí, integrace per-partes, substituční metoda. Určitý integrál, Newton-Leibnitz. věta. Užití – výpočet obsahů, výpočet objemů rot. těles, fyzikální a geometrické užití určit. integrálu.	OSV	Fyzika – užití derivace a určitého integrálu

6.1.2 Cvičení z matematiky (MC)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: cvičení z matematiky***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky, žák je připraven na maturitu a zároveň na přijímací zkoušky z matematiky	Souhrnné opakování učiva povinných i volitelných předmětů z matematiky daných tímto ŠVP	OSV	

6.1.3 Deskriptivní geometrie (Dgv)

Ročník: různé podle zájmu studentů ***Vyučovací předmět: deskriptivní geometrie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Syntetizuje všechny poznatky z různých částí geometrie • Rozšiřuje prostorovou představivost • Dbá na dobrý grafický projev • Užívá moderní formy výuky – užívá výpočetní techniky	Osová afinita a středová kolineace Kuželosečky (elipsa, hyperbola, parabola) Zobrazovací metody: základní poučky rovnoběžného promítání Mongeovo promítání Axonometrie Polohové úlohy Metrické úlohy v pravoúhlé axonometrii Kružnice v ax. průmětnách Elementární tělesa v obou promítáních (průniky s rovinou, průniky těles) Křivky – šroubovice, průvodní trojhran Plochy (rotační, šroubové, obalové, rozvinutelné)	OSV	Matematika – stereometrie ICT – užití náčrtníku Cabri

6.1.4 Seminář a cvičení z matematiky a fyziky (MFS)

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z matematiky a fyziky***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
MATEMATIKA			
Žák: • Načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • Diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy v závislosti na parametrech • Rozlišuje úlohy polohové a nepolohové • Aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav	**Planimetrie** Řešení konstrukčních úloh s parametrem. Shodnosti – konstrukční úlohy. Stejnolehlost – konstrukční úlohy. Lineární a kvadratická rovnice, nerovnice a soustavy nerovnic s parametrem. Iracionální nerovnice. Grafy exponenciálních a logaritmických funkcí a řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Grafy goniometrických funkcí a řešení gon. rovnic, nerovnic a jejich soustav	OSV	ICT – Cabri geom. Fyzika – kmitání, vlnění
FYZIKA			
Žák: • Řeší úlohy o změně vnitřní energie • Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při řešení úloh o stavových změnách plynu	**Molekulová fyzika, termika, akustika** Vnitřní energie, práce, teplo Struktura a vlastnosti plynů Práce plynu, kruh. děj s ideálním plynem Struktura a vlastnosti pevných látek Struktura a vlastnosti kapalin Změny skupenství látek Kmitání mech. oscilátoru Mechanické vlnění, akustika	**OSV**	Matematika – goniometrické funkce Dějepis – průmyslová revoluce jako důsledek vynálezu parního stroje Zeměpis – koloběh vody v přírodě Biologie – vnímání zvuku,

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Řeší úlohy o změnách skupenství látek • Využívá matematický aparát a grafy k popisu kmitavých dějů • Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění • Aplikuje poznatky o mechanickém vlnění v akustice	Daná teoretická témata jsou doprovázena praktickými cvičeními a příklady		ucho

6.1.5 Seminář a cvičení z fyziky (FS)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z fyziky***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Analyzuje úlohu • Zvolí vhodný postup • Řeší s porozuměním i delší úlohy • Využívá kalkulátor ke zpracování výsledků měření • Určí odchylky měření • Objasní základní fyzikální principy sdělovací techniky • Využívá prostředků vektorového počtu k popisu fyzikálních situací a řešení úloh	**Metodika řešení složitějších úloh z mechaniky** přeměny energie u valivého pohybu, úhlové zrychlení, pohybová rovnice, soustava těles, další vybrané úlohy **Měření a výpočty v elektrostatice** **Měření a výpočty v obvodech stejnosměrného proudu** **Základy sdělovací techniky** **Užití vektorového počtu ve fyzikálních úlohách** **Měření a výpočty v obvodech střídavého proudu**	**OSV** poznávání a rozvoj vlastní osobnosti spolupráce a soutěž **MED** média a mediální produkce	Matematika Chemie Informatika

Ročník: oktáva, 4. ročník *Vyučovací předmět: seminář a cvičení z fyziky*

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Analyzuje text úlohy, rozpozná fyzikální problematiku • Úlohu matematizuje, provede řešení a jeho diskuzi • Řeší aktivně úlohy z optiky • Vysvětlí procesy související s přenosem energie zářením • Objasní jevy vznikající při vysokých rychlostech • Analyzuje jevy v mikrosvětě a astrofyzice a řeší úlohy • Ovládá základní prostředky diferenciálního a integrálního počtu a využívá je ke zpřesnění fyzikálních pojmů • Řeší vybrané úlohy užitím derivací a integrálů	**Metodika řešení integrujících a opakovacích úloh** úlohy pokrývají více kapitol fyziky **Vlnová optika** prohloubení, rozšíření a procvičení poznatků z geometrické i vlnové optiky **Elektromagnetické záření a jeho energie** **Speciální teorie relativity** vznik, postuláty, relativistická kinematika a dynamika **Úlohy z mikrosvěta a astrofyziky** **Užití diferenciálního a integrálního počtu ve fyzice**	**OSV** poznávání a rozvoj vlastní osobnosti spolupráce a soutěž	Matematika Informatika Zeměpis

6.1.6 Programování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Programování vychází ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie, vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému praktickému užívání základních elementů vyšších programovacích jazyků a algoritmizace. Cílem není výuka detailů konkrétního programovacího jazyka, ale praktické zvládnutí základů vyšších programovacích jazyků a datových struktur společných většině vyšších programovacích jazyků.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován

- v septimě osmiletého/šestiletého studia, resp. třetím ročníku čtyřletého studia – dvě hodiny týdně
- v oktávě, resp. čtvrtém ročníku čtyřletého studia – tři hodiny týdně.

Výuka probíhá ve skupinách s max. cca. 15ti žáky, aby bylo možné zajistit aktivní činnost žáků na počítači a také individuální přístup k nim.

Žáci zpracovávají samostatné seminární práce, v septimě (3. ročníku), v oktávě (4. ročníku). K funkčním programům student přikládá kompletní programovou dokumentaci a uživatelský manuál.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vést žáky k samostatnému objevování cest k algoritmizaci úkolů. Pro toto poznávání využívat nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vést žáky k pořizování si pomocného poznámkového aparátu a jeho využití při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- zadávat úlohy k tvořivému a pluralitnímu přístupu při jejich řešení
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- při řešení problémů podněcovat žáky ke konzultacím s vyučujícím
- vést žáky k nalézání řešení problémových úloh, k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- při komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – práce odevzdávat prostřednictvím počítačové sítě
- při komunikaci dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- naučit plánování práce, hlídání časového harmonogramu apod.

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...), respekt k autorským právům.

Kompetence k podnikavosti

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst či rozvoj podnikání.
- získané vědomosti a dovednosti může student využít ve svém pracovním uplatnění na trhu práce.

- ujasnit si vztah ke spolupráci a soutěži, metodám spolupráce a soutěže.
- rozvinout sociálně-komunikační dovednosti.

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: programování***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ			
Žák: • Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů • Rozlišuje vyšší a nižší prg. jazyky • Zná způsoby zápisu algoritmizace úloh • Zpracovává číselná a textová data	**Základy vyšších programovacích jazyků. Algoritmizace, způsoby zápisu algoritmu Konstanty, proměnné, výrazy** **Typy jednoduchých proměnných** **Cykly** **Strukturované typy a pole Textové informace – řetězce. Podprogramy.** **Základní algoritmy.**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.	Fyzika Matematika

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: programování***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ			
Žák: • Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů • Pracuje se soubory • Zná způsoby složitější algoritmizace úloh a odhad složitosti • Plánuje a navrhuje datové struktury • Orientuje se v principech objektově orientovaného programování • Zná základní způsoby práce ve vizuálním prostředí	**Soubory** **Algoritmy** **Datové struktury** **OOP** **Vizuální prostředí**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace.	Fyzika Matematika

6.1.7 Seminář a cvičení z biologie a chemie (BCS)

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z biologie a chemie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
BIOLOGIE			
Žák: • Prohloubí si a systematizuje učivo základního kurzu biologie	**Pletiva a tkáně** **Fyziologie rostlin** **Ekosystémy (vodní, půdní)** **Ekologie rostlin a živočichů** **Aktuální témata**	**ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a ŽP	Chemie
CHEMIE			
Žák: • Prohloubí si a systematizuje učivo základního kurzu chemie	**Opakování a rozšíření anorganického názvosloví** **Separační metody** **Chemická kinetika** **Chemické výpočty** **Kvalitativní chemie** **Exkurze – chemický provoz** **Aktuální témata**	**ENV** Člověk a ŽP	Biologie Matematika Fyzika

6.1.8 Seminář a cvičení z biologie (BiS)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z biologie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Nastuduje problematiku daného tématu a na základě vytvořené prezentace ji obhájí před spolužáky a vyučujícím	**Zpracování seminární práce a její přednes, práce s literaturou** **Základy mikrobiologie** (práce s mikroby, půdy a jejich příprava, kultivace a identifikace mikrobů, klinická mikrobiologie) **Zajímavé skupiny rostlin** (masožravé, sukulenty, jedovaté a léčivé) **Živočichové a prostředí** (jedovatí živočichové, život v hlubinách, mimikry, dorozumívání, orientace, tahy a migrace, biorytmy, termoregulace **Nemoc a zdraví** (kostra a její poruchy, spánek a sny, stres, cholesterol a ICHS, cukrovka, vegetariánství, diety, anorexie, bulimie, doping) **Exkurze**	**MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	

Ročník: oktáva, 4. Ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z biologie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Prokáže, nastuduje problematiku daného tématu a na základě vytvořené prezentace ji obhájí před spolužáky a vyučujícím	**Úvod** (program semináře, témata, způsob zpracování seminárních prací, přednes referátů, diskuse) **Virologie** (reprodukce virů a jejich systém, AIDS podstata a léčba, chřipka, vlastnosti viru a očkovací látky, nové a netradiční virové a bakteriální choroby) **Imunologie** (historie imunologie, poruchy imunity – autoimunitní choroby a alergie, transplantace, kmenové buňky) **Nádorová onemocnění** (typy nádorů a jejich příčiny, léčba nádorových, onemocnění) **Metabolizmus** (fotosyntéza a její modifikace, metabolizmus bakterií **Genetika** (dědičné choroby a jejich léčba, genové inženýrství, praktické využití G. I)	**MED** Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy	

6.1.9 Seminář a cvičení z chemie (ChS)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z chemie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Prohloubí si a systematizuje učivo středoškolské chemie	**Chemie analytická – odměrná a instrumentální** **Chemická vazba** **Komplexy** **Tvary molekul, hybridizace** **Kovy, kovová vazba, výroby kovů** **Chemické výpočty Elektrochemie** **Exkurze** **Aktuální témata**	**ENV** Člověk a ŽP	Biologie Matematika Fyzika

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: seminář a cvičení z chemie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Prohloubí si a systematizuje učivo středoškolské chemie	**Anorganické a organické názvosloví** **Chemická kinetika** **Chemická rovnováha** **Termodynamika** **Důležité výroby anorganické a organické chemie** **Vzájemné vztahy a reakce anorganických a organických sloučenin** **Fyzikálně-chemické metody analýzy látek** **Chemické výpočty** **Aktuální témata**		Fyzika Biologie Matematika

6.1.10 Cvičení z biologie a chemie (BCC)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: cvičení z biologie a chemie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Dokáže použít soubor znalostí, vědomostí a dovedností u maturitní zkoušky	Úvod, seznámení s náplní cvičení Buňka Vodík, kyslík, voda Fyziologie a systematika rostlin Vzácné plyny Uhlík Živočichové bezestrunní Prvky hlavních podskupin Strunatci Přechodné prvky Anatomie a fyziologie člověka I. Aktuality, opakování Názvosloví anorg. a org. sloučenin Anatomie a fyziologie člověka II. Uhlovodíky alifatické a cyklické Ekologie Deriváty uhlovodíků Genetika Biochemické procesy Vznik a vývoj Země a života Geologie		

6.1.11 Seminář ze zeměpisu (ZS)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: seminář ze zeměpisu***

Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Pojmenuje základní složky krajinné sféry • Objasní souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry	**Krajinná sféra a její složky**	**OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **SOU** Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy a jejich příčiny **MED** Mediální produkty a jejich význam **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality **ENV** Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky	
• Pomocí tématických map, samostatných prací a geografických materiálů prohloubí znalosti z oblasti fyzickogeografické a socioekonomické sféry	**Fyzickogeografická sféra** (litosféra a georeliéf, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra) **Socioekonomická sféra** (demografie, průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod)		

Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Na konkrétních příkladech zhodnotí typy krajin • Objasní způsoby zásahů lidské společnosti do přírodní krajiny • Poskytne podklady pro možné projekty a prognózy • Objasňuje hlavní globální problémy • Vytváří plány a prognózy pro řešení globálních problémů • Aplikuje poznatky z fyzickogeografické sféry a socioekonomické sféry do praktických úkonů v krajinné sféře • S pomocí tématických map zhodnotí stav přírodní a socioekonomické sféry České republiky a provede aktuální změny	**Kulturní krajina a životní prostředí** (typy krajin, ochrana a tvorba krajiny) **Aplikovaná geografie** (globální problémy lidstva, regionální rozvoj a prostorové plánování) **Úvod do světa práce** **Cvičení a pozorování v terénu** **Opakování učiva o České republice**		

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: seminář ze zeměpisu***

Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Prohloubí získané vědomosti o fyzickogeografické a socioekonomické sféře jednotlivých světadílů a regionů • Specifikuje rozšířené informace o polárních oblastech a oceánech • Provede důkladnou regionalizaci v jednotlivých světadílech • Pomocí tématických map zhodnotí hospodářskou situaci jednotlivých států ve vybraných regionech • Hodnotí prezentace a samostatné práce • Aktualizuje dění ve světě formou přednášek a besed • Pracuje s geografickými daty a základními geoinformačními technologiemi	**Světadíly, oceány, polární oblasti, makroregiony světa, jednotlivé státy** (Afrika, Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie, Evropa, Polární oblasti, zeměpis oceánů) **GIS**	**MED** Mediální produkty a jejich význam **MUL** Základní aspekty sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality **SOU** Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce **OSV** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž	Dějepis Biologie Cizí jazyky Občanský a společensko-vědní základ Informatika

6.1.12 Seminář z anglického jazyka (AjS)

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z anglického jazyka***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Následující výstupy jsou společné všem ročníkům semináře: Žák: • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace	Speaking: Giving personal information Fans and enthusiasts Discussion Choosing a job The appearance of the place Getting to know a country Stress relief Writing: Formal and informal letter and e-mail Article Letter of application Report Short story Reading: Texts on various topics Multiple choice Gapped – text sentences	Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.	V rámci semináře se rozvíjejí následující mezipředmětové vztahy: Český jazyk Další cizí jazyky Člověk a příroda Člověk a společnost Člověk a svět práce Umění a kultura Informatika a komunikační technologie Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.
• Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • Odvodí význam neznámých slov • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace	Listening: Multiple matching Sentence completion Multiple choice Grammar: The future Repeated action Modal verbs Past time Participle clauses Gerunds and infinitives Vocabulary: Personality nouns Comparison Film		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou slovní zásobu • Využívá výkladové a odborné slovníky neznámé	Parts of the body Negative adjectives Extreme adjectives Noun suffixes Collocations Phrasal verbs		

Následující výstupy jsou společné všem ročníkům semináře: Žák: • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi	Speaking: Holidays Advertising Improving the environment Historical breakthroughs Ways of learning People and society Writing: Formal letter, e-mail Essay Review Report Reading: Texts on various topics Multiple choice Gapped – text sentences Listening: Multiple matching Sentence completion Multiple choice Grammar: The passive Reported speech Relative clauses Wishes and regrets Conditionals Probability and possibility	Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.	V rámci semináře se rozvíjejí následující mezipředmětové vztahy: Český jazyk Další cizí jazyky Člověk a příroda Člověk a společnost Člověk a svět práce Umění a kultura Informatika a komunikační technologie Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.
• Odvodí význam neznámých slov • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých	Articles Vocabulary: Sports, holidays, nature, innovations, communication, society, adjective suffixes, compound adjectives and nouns, dependent prepositions		

mluvčí • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou slovní zásobu • Využívá výkladové a odborné slovníky neznámé			

Následující výstupy jsou společné všem ročníkům semináře: Žák: • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • orozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • Identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • Odvodí význam neznámých slov • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí	Nácvik testů pro přijímací řízení na VŠ Opakování a upevňování gramatických struktur Vedlejší věty přípustkové Vyjadřování účelu Předložkové vazby Frázová slovesa Kolokace Rozšiřování slovní zásoby Práce s textem Příprava prezentace Práce s nahrávkami a filmovými ukázkami	Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.	V rámci semináře se rozvíjejí následující mezipředmětové vztahy: Český jazyk Další cizí jazyky Člověk a příroda Člověk a společnost Člověk a svět práce Umění a kultura Informatika a komunikační technologie Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.

• S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou slovní zásobu • Využívá výkladové a odborné slovníky neznámé			

6.1.13 Seminář z anglického jazyka – profilový (AjP)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tento seminář je zařazen mezi volitelné předměty v oktávě (4. roč.). Jsou mu věnovány tři hodiny týdně. Nabízí prohloubení jazykových dovedností a znalostí při práci s texty, poslechy, filmovými ukázkami, řešením kvizů, přípravou prezentací apod. Obsah semináře je zaměřen na reálie anglicky mluvících zemí. Do programu je též zařazena četba knihy anglicky píšícího spisovatele/spisovatelky (v originále, dle vlastního výběru) a zpracování ročníkové práce, v níž každý student/ka vybranou knihu představí z hlediska literárního (vyloží hlavní témata, bude charakterizovat postavy, vztahy mezi nimi, prostředí, případně historické okolnosti) a jazykového (vysvětlí, jak četba obohatila jeho slovní zásobu, znalosti gramatických jevů apod.).

Pozn.: Podle zaměření studentů je možné do programu semináře začlenit práci se vzorovými přijímacími testy na vysoké školy.

Seminář lze doporučit především studentům, kteří se zajímají o kulturu, historii a život anglicky hovořících zemí, a těm, kteří budou skládat profilovou zkoušku z anglického jazyka.

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z anglického jazyka – profilový***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu a ústního projevu složitějšího obsahu • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Vyhledá informace z různých zdrojů a pracuje s nimi • Odvodí význam neznámých slov • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou slovní zásobu	• a week spent in London • Washington, D.C. • New York • visiting the USA and the UK • ups and downs of British and American history • English kings and queens • American presidents • personalities of English and American history • political system of the UK and the USA • enjoying poetry written in English • studying at British and American universities • English – its importance, varieties, history • talking about culture in English speaking countries	Všechna průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.	V rámci semináře se rozvíjejí následující mezipředmětové vztahy: Český jazyk Další cizí jazyky Člověk a příroda Člověk a společnost Člověk a svět práce Umění a kultura Informatika a komunikační technologie Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.

6.1.14 Seminář z německého jazyka (NjS)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka je nabízen žákům v sextě až oktávě víceletého gymnázia, resp. ve 2. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Je koncipován jako jednoroční, takže volba tohoto semináře nutně nepředpokládá jeho volbu i v dalších letech, resp. jeho volba ve vyšším ročníku nepředpokládá nutně absolvování NjS v předchozím ročníku. Ovšem je možné NjS volit i opakovaně a v takovém případě je zajištěna jistá míra návaznosti, nejen logicky co se jazykové úrovně týče, ale i co do obsahu, který je vždy rozšířením učiva NjS nižšího ročníku.

Je otevírán v případě dostatečného počtu zájemců.

Jazyková úroveň odpovídá příslušnému ročníku, tedy v sextě / 2. ročníku A2, v septimě / 3. ročníku A2-B1, v oktávě / 4. ročníku B1-B1+.

Seminář je určen všem zájemcům, kteří si chtějí procvičit a upevnit znalosti a dovednosti z běžných hodin a dále je rozšířit. Zvláště je doporučován těm žákům, kteří do budoucna uvažují o maturitě z německého jazyka, ať už ve státní či profilové části nebo o složení zkoušky Goethe-Zertifikat. Rovněž je výhodou pro zájemce o studium němčiny a jazyků vůbec, dalších humanitních oborů (zejména historie), ekonomie aj.

Obsah semináře:

Seminář je ve všech ročnících v první řadě zaměřen na trénink dovedností, tedy na čtení a poslech, písemný a ústní projev, a to na příslušné úrovni dle ročníku.

Dále je rozšiřována slovní zásoba nad rámec běžné výuky předmětu Německý jazyk (Další cizí jazyk) a procvičovány některé kapitoly gramatiky.

Jedno z těžišť semináře představuje seznámení se strukturou a požadavky státní maturitní zkoušky a zkoušek Goethe-Institutu a příprava na ně.

V oktávě / 4. ročníku kromě toho seznamujeme s požadavky k profilové maturitě a podle zájmu k ní žáky připravujeme.

Obsah semináře je dále zaměřen na rozšiřování znalostí z oblasti reálií německy mluvících zemí, a to se zvyšující se intenzitou a systematičností, čím vyšší ročník.

Stranou nezůstává ani zvyšování povědomí o německy psané literatuře – žáky postupně vedeme ke čtení literárních děl německy píšících autorů. Nejprve v češtině a / nebo ve zjednodušených verzích či ve verzích se zrcadlovým překladem, později v krátkých ukázkách originálního textu.

Nedílnou součástí semináře jsou vlastní prezentace žáků na různá témata, např. o turisticky zajímavých místech v německy mluvících zemích, o významných historických či aktuálních událostech, o významných osobnostech a v neposlední řadě o vlastní četbě.

Konkrétní obsah semináře je variabilní – s ohledem na složení skupiny žáků, jejich zájem a budoucí zaměření jakož i jazykovou zdatnost. Významná je i kreativita vyučujícího.

Výukové materiály:

Vzhledem k obsahu semináře používáme nejrůznější výukové materiály.

Především jsou to cvičné testy státní maturity a Goethe-zkoušek a dále texty ke čtení a poslechu (odpovídající úrovně), např. krátké povídky, příběhy s detektivní zápletkou, zjednodušené verze lit. děl z produkce renomovaných německých nakladatelství, filmy (zfilmované verze známých lit. děl) a videa, aktuální materiály z internetu. Je k dispozici také čas. Freundschaft.

Uplatňujeme rovněž prezentace našich vyučující, které které mj. vznikaly v rámci grantového projektu „Přechod na komplexní multimediální výuku na Gymnáziu Jaroslava Vrchlického v Klatovech“ v minulých letech.

Podle potřeby využíváme různé cvičebnice gramatiky a slovní zásoby.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka je v sextě a septimě, resp. v 2. a 3. ročníku dotován

dvěma hodinami týdně v bloku, v oktávě / 4. ročníku je tříhodinový, přičemž třetí hodina se obvykle klade do rozvrhu hodin izolovaně.

(Nižší) počet žáků v semináři (cca 10–15) umožňuje intenzivnější a individualizovanější práci.

Výuka probíhá zásadně v učebnách s audiovizuálním vybavením nebo přímo v jazykové laboratoři.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: sexta, 2. ročník; septima, 3. ročník; oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z německého jazyka***

Očekávané výstupy školy společné všem ročníkům semináře	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák • Využívá znalosti a dovednosti získané v běžných hodinách Nj • Při čtení a poslechu textů vybraných pro dané téma je schopen plnit zadané úkoly, které ověřují porozumění těmto textům, používá překladače i slovníky • Vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • Zjednodušeně, ale srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • Přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • Sestavuje ústně i písemně projevy na probíraná témata – formálního i neformálního charakteru, monology i dialogy a usiluje o co nejbohatší gramatické i lexikální prostředky	**Nácvik čtení a poslechu s porozuměním** • na základě cvičných testů státní maturity, Goethe-Zertifikat a materiálů z čas. Freundschaft apod. • na základě zjednodušené četby / poslechu • na základě filmů (s titulky / bez titulků – s pomocí vyučujícího) **Nácvik pís. a úst. projevu** • na základě cvičných testů státní maturity, Goethe-Zertifikat a materiálů z čas. Freundschaft, obrázků, fotografií apod. • reprodukce přečtených a vyslechnutých textů • vlastní referáty / prezentace k reáliím německy mluvících zemí (o turisticky zajímavých místech, na témata z aktuálního dění a k histor. událostem, o jejich kultuře, zvycích a tradicích) **Upevňování gramatiky** **Rozšiřování slovní zásoby** **Reálie německy mluvících zemí** • vlastní prezentace žáků • prezentace vyučujících • materiály z internetu • ukázkové prac. listy k profil. maturitě **Četba děl německy píšících autorů** • v českém překladu • v zrcadlovém překladu • event. ukázky v originále	Průřezová témata se realizují v průběhu výuky semináře ve všech ročnících. Jejich začlenění variuje dle zvolených textů ke čtení a poslechu i jiných autentických materiálů.	Český jazyk / literatura Aj Další jazyky Zeměpis Dějepis ZSV Hudební a výtvarná vých.

6.1.15 Francouzský jazyk (Fjv)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: francouzský jazyk (dvouletý)***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace	**Základní komunikační situace každodenního života** (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase (hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se **Reálie** Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu jídlo, stravování, den režm **Písemně** (jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne) **Tematické okruhy** domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, nákupy, jídlo, zdraví tradice a svátky počasí a roční doby důležité zeměpisné údaje	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie Občanská výchova
• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických	**Gramatické jevy**		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
struktur dané učebnice • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se zpaměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty	(člen určitý, neurčitý, dělivý, vynechávání členu, pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen, žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on, ukaz. a přivl. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, prézens, rozk. způsob., blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)		
Žák: • Správně frázuje a dodržuje povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu program, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	**Gramatické jevy** přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovcí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé cémposé a pravopis. shoda jednoduchý bud. čas, subjonctif přítomný, odvozov. příslovcí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour **Reálie** Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii Životní styl Doprava ve městě Třídění odpadu	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku			
• Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	**Komunikační situace** Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení Žádat o radu, pomoc Nabídnout pomoc Popsat místo, město, památky Popsat osobu a charakterizovat ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání, nutnost Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna		Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Biologie Zeměpis
• Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů	Ústně i písemně		
• Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci	**Gramatické jevy**	**OSV** Spolupráce a soutěž	Zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém,navrhne řešení • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří jinak nepochopenou formulaci • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Poskytne požadované informace • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů • Využívá výkladové a odborné slovníky neznámé	V souvislosti s daným tématem, nebo komunikační situací **Reálie** Opakování a doplnění informací o životním stylu, zvyklostech a konkrétních rozdílech ve frankofonních zemích a u nás **Témata** Osobní charakteristika Zájmy a koníčky Rodina Bydlení Obchody, služby Stravování Cestování Sport Zdraví Kultura a umění Média Studium Zaměstnání Mezilidské vztahy Společenské problémy Příroda Technika Práce s počítačem Historie a památky Hodnoty, morálka, životní filozofie Další aktuální témata	**ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

6.1.16 Ruský jazyk (Rjv)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: ruský jazyk (dvouletý)***

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům autentického ústního projevu i psaného textu na běžné téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: **Porozumění a poslech:** • Osvojí si fonetické jevy cestou globální nápodoby i na konkrétních cvičeních (např. na redukci samohlásek, na přízvuk, měkké a tvrdé souhlásky, intonační konstrukce) • Na základě poslechu si osvojuje ruskou intonaci, správnou výslovnost • Rozvíjí ústní projev na základě imitativního osvojování ruské výslovnosti, slovní zásoby a jednoduchých morfologických a syntaktických struktur • Běžně rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a větám se vztahem k osvojovaným tématům • Porozumí jednoduché a zřetelné promluvě • Rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím týkající se jazykové výuky a adekvátně na ně reaguje **Čtení:**	**Fonetika, pravopis:** Typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, pohyblivý přízvuk, výslovnost samohlásek, slabik Porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, písemné vyjádření hlásek, specifické znaky Písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech **Mluvnice:** Podstatná a přídavná jména, příslovce Jednoduché slovesné časy Vyjadřování budoucnosti Modální slovesa Otázka a zápor Věta jednoduchá a pořádek slov Základní předložkové a bezpředložkové slovesné vazby, jednoduché spojovací výrazy Zvratná slovesa Datum, hodiny Číslovky základní a řadové **Tematické okruhy:** Rodina, osobní data Národnosti, původ	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž **SOU** Žijeme v Evropě – nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat Co je Evropa, její jazyková rozmanitost **MUL** Multikulturalita **MED** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mediální produkty a jejich význam (*vyhledávání informací o osobě a tvorbě V. Vysockého, tradičních ruských svátcích atd.)*	Český jazyk a literatura Cizí jazyky ZSV Zeměpis Informatika Dějepis Estetická výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Čte s porozuměním krátké, jednoduché, upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě • Rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • V textu vyhledá určitou informaci • Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • Vyhledá známé výrazy a fráze • Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu • Aktivně používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • Čte jednoduchý text v časopise (na internetu)	Místo, kde žiji povolání Škola Volný čas, zájmy a záliby Kino, divadlo Portrét osoby Nákupy Cizí země **Reálie a literatura:** Svátky, tradice V. Vysockij **Komunikativní situace:** Pozdrav, rozloučení Představení se, Souhlas, nesouhlas Odmítnutí Korekce informace Žádost Vyjádření preferencí Pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, na návštěvě Vyjádření povinnosti Poděkování Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument telefonní rozhovor		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vy-	• Jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související • Dbá na jazykovou správnost			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
slechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma • Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	• Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) • Vytvoří písemně jednoduchý popis • Napíše krátký dopis a vyprávění			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na známé téma • Identifikuje různé styly promluvy • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: **Porozumění a poslech** • Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle • Rozliší jednotlivé mluvčí a různé styly promluvy • Odvodí význam méně známých slov z kontextu • Abstrahuje určitou informaci z méně komplikované a zřetelné promluvy • Rozumí instrukcím a požadavkům učitele • Aktivně využívá dvojjazyčný slovník **Čtení** • Čte foneticky správně přiměřeně náročný text • Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo	**Fonetika, pravopis:** Upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Intonace souvětí Pohyblivý přízvuk **Mluvnice:** Minulý čas Vyjádření vykání Skloňování zájmen кто, что Vzory skloňování podstatných jmen Podstatná jména životná a neživotná Nesklonná podstatná jména Zpodstatnělá přídavná jména Věty typu Как пройти…, Кому позвонить..., Что купить... Věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен Časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть Slovesné vazby похож на кого, ждать кого, понимать кого	**SOU** Žijeme v Evropě - Co je Evropa - Jazyková rozmanitost Evropy - ČR a Evropa Vzdělávání v Evropě a ve světě **OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž - Vztah k lidem - Lidská komunikace - Spolupráce **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **MED** Mediální produkty a jejich význam	Cizí jazyky Zeměpis – orientace na mapě ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• V textu vyhledá určitou informaci, porozumí jí a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise (příp. na internetu) a orientuje se v něm	**Tematické okruhy:** Zápis do dotazníku Orientace ve školní budově, předměty, známky, rozvrh hodin Orientace ve městě, použití dopravních prostředků, cestování Nakupování Oblékání, móda Pamětihodnosti města Některé svátky, tradice Rusky mluvící země: základní geografické údaje ČR vzhledem k Evropě **Reálie a literatura:** A. S. Puškin, poezie Ruští nositelé Nobelovy ceny za literaturu Moskva, Sankt Petěrburk, Praha **Komunikativní situace:** Vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání Žádost o pomoc, službu, informaci Prosba Ptát se po příčině, omluva, lítost Jak kdo vypadá, jak se kdo obléká, kdo je komu podobný		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Srozumitelně reprodu-	Žák: **Ústní a písemný projev**			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
kuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text se slovní zásobou na běžné téma • Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů • S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	• Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • Reprodukuje jednoduchý text • Účastní se rozhovoru na známé téma • Dbá na jazykovou správnost • Adekvátně reaguje v komunikačních situacích • Vyžádá si jednoduchou informaci • Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu • Stručně vylíčí událost, nehodu • Vypráví jednoduchý příběh • Účastní se hovoru na dané téma • Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů • Popíše zážitek, sestaví jednoduchý příběh • Vyjádří nutnost, povinnost • Získá a přidá informaci • Poskytne konkrétní informaci			

6.1.17 Latina (Lav)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Jednoletý volitelný seminář latiny je určen pro předmaturitní ročník všech typů studia.

Zaměřuje se na vytvoření základní slovní zásoby a s její pomocí porozumění slovům cizího původu. Přináší vysvětlení nejznámějších ustálených rčení (živá slova) z běžné i právní slovní zásoby.

Osvojením základů gramatického systému latiny získá žák potřebný přehled, aby se pak mohl na vysoké škole věnovat slovní zásobě svého oboru. Navíc může snáze pochopit souvislosti gramatických systémů dalších jazyků včetně češtiny.

Význam tohoto předmětu spočívá v propojení poznatků z historie, zeměpisu, občanské výchovy a práva, literatury, dějin umění, medicíny a dalších přírodních věd. Je důležitý pro pochopení souvislostí antických kořenů a společných rysů evropské civilizace.

Seminář Latina je současně nabízen také jako nepovinný vyučovací předmět.

Časové vymezení předmětu

Výuka probíhá 2 hodiny týdně, v septimě / 3. ročníku nebo v oktávě / 4. ročníku v běžné třídě vybavené videozařízením.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: latina***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Zná základní slovní zásobu probírané látky a její český ekvivalent • Porozumí cizímu slovu a vysvětlí jeho souvislost se základním tvarem probrané slovní zásoby • Rozumí ustáleným obratům souvisejícím s probranou slovní zásobou • vytvoří spojení substantiv a adjektiv podle potřebné deklinace • Vyčasuje sloveso podle konjugačního vzoru • Přeloží i vytvoří potřebný slovesný čas • Orientuje se v jednoduchém čteném textu • Přeloží přiměřeněobtížný text do češtiny • Připraví několik referátů - ustáleném rčení, - mytologické postavě - historickém románu z antického prostředí	**Gramatika:** -1.-5. deklinace substantiv -skloň. adjektiv podle 1.,2. a 3.deklinace -stupňování adj. a adverbií -zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací a vztažná některá neurčitá zájmena -číslovky základní 1-1000 -čísl. řadové -Slovesa 1. -4. konjugace -tvary kmen přítomného- prézens, imperfektum,futurum, konjunktiv prézentu a imperfekta -základní poučení o tvarech kmene perfektního a supinového -adverbia a jejich odvození z adjektiv -základní předložky a jejich pádové vazby -používání lat. a řec. předpon a přípon -skládání slov -ablativ absolutní -akuzativ s infinitivem -cum historicum **Reálie** základní přehled mytologie hlavní stavební a kulturní památky antic. světa základní instituce a jejich fungování typické rysy život. stylu	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie Občanská výchova

6.1.18 Společenskovědní seminář (SpS)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: společenskovědní seminář***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POLITOLOGIE			
Žák. • Vysvětlí základní princip politiky jako řešení konfliktů • Vyznačí základní principy ideologií • Objasní jejich podoby v konkrétní politice politických stran	**Politika,** politické strany a hnutí, politická moc **Základní politické ideologie** - komunismus**,** liberalismus, nacionalismus, konzervatismus -politické strany a hnutí, politická moc	**MUL** jaké postoje a jednání provázejí rasismus, xenofobii a extremismus	
• Dokáže zařadit určitou událost do mezinárodněpolitického kontextu • Analyzuje příčiny, průběh a dopad určitých událostí • Vysvětlí politologické pojmy a správně určí spojení konkrétních politických osobností s politickými jevy	**Charakteristika vybraných politických událostí** **a) ve světě** například politika detente, šestidenní válka, islámská revoluce v Íránu, helsinská konference, konflikt na Balkáně, pád Železné opony **b) u nás –** ústavněprávní vývoj od roku 1918dosud, Charta 77, sametová revoluce, rozpad federace	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - nerovnoměrný vývoj světa, hospodářské etnické, náboženské konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus	Dějepis, zeměpis, orientace na mapě
• Vysvětlí politické pojmy a správně určí spojení konkrétních politických osobností s politickými jevy • Rozezná význam politických osobností nejen pro politiku,	**Politický význam vybraných osobností:** K. Adenauer, Ch.de Gaulle, J.F.Kennedy, M. Thatcherová, R. Reagan, M. Gorbačov, W. Brandt, N. Mandela, Gándhí, Jan Pavel II. a další	**SOU** Žijeme v Evropě - významní Evropané, výběrová mozaika evropsky a světově významných osobností politiky 20. století	Dějepis, multimediální prezentace, referáty

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• ale i etiku a lidská práva Pojmenuje konkrétní podoby demokratismu či totalitarismu			
PRÁVO			
• Umí vymezit obsah občanského práva • Pojmenuje účastníky občanskoprávních vztahů • Rozliší typy vlastnictví • Zformuluje příklad smlouvy	**Oblasti práva – opakování a rozšíření učiva** **Občanské právo**		
• Zformuluje určité typy výpovědi • Vysvětlí odlišnosti v zaměstnání mladistvých těhotných žen • Vyznačí podmínky vzniku a zániku manželství • Objasní důvody pro náhradní rodinnou výchovu a její formy • Rozliší typy trestních činů a trestů • Zformuluje rozsudek podle polehčující nebo přitěžující okolnosti • Umí popsat správní řízení • Objasní základní pojmy: starosta, primátor zastupitelstvo a rada obce, vysvětlí	**Pracovní právo** **Rodinné právo** **Trestní právo** **Správní právo** **Mezinárodní vztahy-rozšíření látky** **Evropská unie, NATO, OSN, Rada Evropy v kontextu české politiky**	**SOU** Vzdělávání v Evropě a ve světě - vzdělávací politika EU, vzdělávací programy Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci, OSN	Dějepis, zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
rozdíl mezi nimi			
• Diskutuje o aktuální činnosti Evropské unie • Rozezná orgány OSN a NATO, rozliší jejich činnosti • Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	**Lidská práva**		

6.1.19 Ekonomika (Ekn)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: ekonomika***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Analyzuje postavení marketingu v tržním prostředí současné ekonomiky • Hodnotí různé marketingové koncepce • Zjišťuje efekt marketingové strategie firmy • Sestaví marketingový projekt ve vlastním firemním modelu podnikání	**Marketing v podnikání** Význam marketingové strategie a přehled marketingových koncepcí Druhy a organizační uspořádání marketingu Marketingový mix-výrobek, ceny, propagace, distribuce Popis marketingových činností Firemní projekt	**MED** Uživatelé Účinky mediální produkce a vliv médií **ENV** Člověk a životní prostředí	
• Použije uvedená hlediska ve firemním projektu a zhodnotí jejich uplatnění • Vypočítá cenu jednotky produkce • Zhodnotí rezervy a vyhledá parametry hospodárnosti • Stanoví způsoby optimalizace nákladů	**Náklady a výnosy v podnikání** Význam použití v praxi, přehled jednotlivých druhů nákladů Účelové členění nákladů-charakteristika, hospodárnost Kalkulační členění-účel, skladba typového kalkulačního vzorce, režijní přirážka a její výpočet Náklady v závislosti na změnách objemu výroby, popis, druhy, hospodárnost Další druhy nákladů Výnosy z hospodářské činnosti-rentabilita podnikání		
• Hodnotí a porovnává výhodnost jednotlivých podnikatelských aktivit • Orientuje se v členění jednotlivých hospodářských subjektů	**Základy podnikání** Druhy podniků v ČR – hlediska pro členění **Založení podniku, postup, význam a obsah zakladatelského rozpočtu**	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž	

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Seznámí se s významem právních norem – živnostenský zákon a obchodní zákoník • Zvolí vhodnou formu vlastního podnikatelského projektu • Sestaví zakladatelský rozpočet	Právní formy podnikání-živnost, obchodní společnosti, družstva a státní podniky	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne	
• Orientace v informační soustavě podniku • Rozlišuje jednotlivé druhy majetku a hodnotí jeho význam • Uplatňuje pravidla hospodárnosti s vloženým kapitálem • Uvědomuje si přínos technického rozvoje pro dynamiku firemního i národohospodářského vývoje	**Majetek v podnikání-** Základní hlediska pro jeho rozdělení a uplatňování principu hospodárnosti Dlouhodobý majetek, způsoby investování, údržby a oprav, odpisy, technický rozvoj Oběžný majetek-faktor času jako kritérium hospodárnosti Použití ve firemním projektu a zhodnocení	**ENV** Životní prostředí regionu a české republiky Člověk a životní prostředí	
• S použitím teoretických poznatků dokáže samostatně obhájit vlastní dlouhodobý projekt	**Prezentace firemního projektu**	**SOU** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž	

6.1.20 Seminář z dějepisu (DS)

Ročník: sexta, 2. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z dějepisu***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ÚVOD DO SEMINÁRNÍ PRÁCE			
Žák: • Seznámí se s charakterem a specifickou povahou ročníkové práce • Zaměří se na výběr tématu z regionálních dějin		**OSV** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž **MED** Role médií v moderních dějinách	Dějepis ZSV Geografie Estetická výchova Informatika
ÚVOD DO HISTORIOGRAFIE			
• Připomene si obecné poznatky o historii • Osvojí si základy historické práce • Aktivně vyhledává pramenný materiál, kriticky ho hodnotí a srovnává • Orientuje se v odborné historické literatuře, historických časopisech • Osvojí si bibliografické citace • Seznámí se s činností muzeí, archivů v místě bydliště, pravidelně je navštěvuje a využívá jejich služeb pro své badatelské úsilí, spolupracuje s nimi • Zajímá se o odbornou přednáškovou činnost ve městě (regionu) • Pravidelně sleduje kulturně-společenské	**Historie jako vědní disciplina** **Úkoly historikovy práce, její metody** **Odborná historická literatura** **Historické časopisy** **Badatelství. Činnost muzeí, práce archivů** **Pomocné vědy historické, jejich funkčnost, rozdělení** **Česká historiografie.**		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
dění na Klatovsku • Zapojuje se do diskuse o významných výročích, zajímavých filmových a divadelních představeních, podnětných projektech • Orientuje se v základních etapách novodobé české historiografie a pomocných vědách historických • Uvede nejvýznamnější české historiky			
KONZULTACE K ROČNÍKOVÉ PRÁCI			
• Konzultuje pravidelně výsledky terénního výzkumu			
REGIONÁLNÍ DĚJINY KLATOVSKA			
• Samostatně zpracuje období z dějin Klatovska podle vlastního výběru • Výsledky své práce prezentuje • Uvědomí si začlenění dějin klatovského regionu do historie celonárodní	**Charakter lokality, její historické vymezení** **Přehled jednotlivých jejích vývojových etap v minulosti** **Vztah dějin Klatovska k historii celonárodní**		
HODNOCENÍ ROČNÍKOVÝCH SEMINÁRNÍCH PRACÍ			
• Ve stanoveném termínu odevzdá ročníkovou práci v písemné podobě • Formou ústní prezentace obhájí seminární práci • Seznámí se s další seminární prací a zaujme k ní kritické stanovisko • Uvědomí si nezastupitelnost historikovy práce v terénu			

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z dějepisu***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
DUCHOVNĚ-KULTURNÍ DĚJINY OD POČÁTKU DO KONCE 20. STOLETÍ			
• Rozvíjí zájem o dějiny kultury a umění • Diskutuje na zadané téma • Uvádí konkrétní příklady k danému tématu • Porovnává různé názory a posuzuje je • Sleduje aktuální kulturní dění v místě svého bydliště, regionu • Pravidelně se seznamuje s kulturně historickou literaturou • Sestavuje anotace odborných článků • Prezentuje životopisy významných umělců	**Pravěké umění.** **Náboženství orientálních společností, směry staroindické, čínské, zoroastrismus. Judaismus a islám. Odkaz antiky.** **Vznik křesťanství. Bible.** **Papežství a mnišství. Románská kultura.** **Boj o investituru a křížové výpravy. Gotické myšlení a cítění. Kultura gotiky. Papežství ve vrcholném středověku. Scholastika a univerzity.** **Humanismus a renesance. Evropská reformace.** **Baroko.** **Osvícenství, změny ve školství. Romantismus** **Kultura 2. poloviny 19. století. Secese, kubismus.** **Přínos Židů ke kulturnímu obrazu českých dějin. Kulturní proudy mezi dvěma světovými válkami. Kulturní obraz světa po 2. světové válce. Postmodernismus.**		

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: seminář z dějepisu***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
Žák: • Vysvětlí příčiny vzniku dvou politických bloků a jejich vzájemné vztahy • Objasní a zhodnotí, vojenská, politická a hospodářská seskupení z doby „studené války“	**Na základě studia historických textů a rozboru dobových dokumentů prohloubit následující témata:** **Poválečné uspořádání světa, vznik Studené války a rozdělení světa do mocenských bloků**		
• Vysvětlí cestu poválečného demokratického Československa ke komunistickému převratu v únoru 1948 a objasní vznik a vývoj totalitního režimu v socialistickém Československu jako důsledek mezinárodní poválečné situace a popíše proces našeho začlenění do východního bloku	**Československo mezi Východem a Západem, Únor 1948** **Východní blok 1948–1968** **Československo po komunistickou diktaturu 1948–1968**	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky lidská práva v rozděleném světě Žijeme v Evropě historický vývoj českého národa v evropském kontextu	ZSV, zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Objasní podstatu integrace demokratické části Evropy, vysvětlí lidská práva v kontextu evropské kulturní tradice a popíše úlohu a pravomoci základních institucí sjednocující se Evropy • Identifikuje klíčové okamžiky rozpadu koloniální soustavy • Charakterizuje období normalizace a vývoj v jednotlivých státech do pádu Železné opony, pochopí provázanost s celosvětovým vývojem • Charakterizuje cestu k demokracii a vývoj Československa po roce 1989 a pochopí provázanost s celosvětovým vývojem • Charakterizuje vývoj a současný stav v „postkomunistických“ zemích po pádu komunistických režimů • Zná a posoudí současné vývojové trendy Evropy a světa	**Rekonstrukce západní Evropy, její cesta k blahobytu a evropské integraci** **USA jako světová velmoc a její vztahy se SSSR** **Třetí svět a proces dekolonizace** **Mezinárodní vztahy** **1968-1989, Helsinský proces a nová eskalace v 80. letech, krize východního bloku a jeho rozpad** **Československo době tzv. normalizace, rok 1989** **a tzv. sametová revoluce, rozpad Československa** **Problémy současného světa** **- globalizace, regionalizace, mezinárodní terorismus…, perspektivy ČR, Evropy a světa v 21. století, opakování**	**SOU** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, • nerovnoměrný vývoj světa: • hospodářské • etnické konflikty **MED** Role médií v moderních dějinách **MUL** Psychosociální aspekty interkulturality - jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících **SOU** Žijeme v Evropě • evropský integrační proces • vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy	Zeměpis ZSV

6.1.21 Seminář ze španělského jazyka (ŠjS)

Ročník: septima, 3. ročník ***Vyučovací předmět: seminář ze španělského jazyka***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu • Umí v textu vyhledat potřebné informace • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických jevů	**Základní komunikační situace každodenního života** (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se **Gramatické jevy** Přítomný čas pravidelných i nepravidelných sloves Slovesa být – SER – ESTAR –HAY v situaci Číslovky 0–100 Členy; předložky – jejich používání Některé infinitivní vazby **Písemně** (jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, e-mail, omluva, žádost, přehledný program dne) **Reálie** Hlavní zeměpisné údaje Zvyky, svátky Styl života: Jídlo, stravování Režim dne Škola Významná turistická centra Města – Madrid, Barcelona	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis ZSV Další jazyky

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, nákupy, jídlo, zdraví tradice a svátky počasí a roční doby		

Ročník: oktáva, 4. ročník *Vyučovací předmět: seminář ze španělského jazyka*

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů • Rozlišuje složitější zvukové útvary a dodržuje tempo řeči • Správně vyslovuje a čte • Rozlišuje gramatické časy • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku v daných časech • Položí jednoduchou otázku – v daných časech • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu • Umí v textu vyhledat potřebné informace • Vyjádří jinak nepochopenou formulaci • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel	**Základní komunikační situace každodenního života** Ovládá chování v dané společenské situaci a orientuje se v prostředí, vysvětlí základní kulturní návyky. Dokáže vysvětlit rozdíly mezi danými národy a oblastmi. Prezentuje se jako student hispanistiky. **Gramatické jevy** Minulý a budoucí čas pravidelných i nepravidelných sloves Přímý a nepřímý předmět Číslovky 0–1000 Předložky – jejich používání Další infinitivní vazby Rozkazy a základní subjunktivní vazby **Písemně** Dopis – e-mail o tom co bude, bylo Jednoduché pozvánky Krátký příběh **Reálie** Latinská Amerika - Jídlo, stravování - Režim dne - Zvyky a styl života Významná turistická místa Historické kulturní oblasti **Tematické okruhy** Sport Umění a kultura Historie Kulturní rozdíly mezi ČR – Šp a zeměmi LA	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis ZSV Další jazyky

6.1.22 Literární seminář (LiS)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: literární seminář***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák • Klasifikuje objekty na estetické a neestetické, umělecké a neumělecké • Popíše souvislost mezi estetickou funkcí, normou a hodnotou • Zhodnotí vztah daných kategorií k fungování občanské společnosti	**Estetické kategorie** Estetická funkce, norma a hodnota		Estetická výchova – hudební a výtvarná
• Ukáže souvislosti mezi antickou kulturou a současným uměním evropským či americkým, uvede příklady • Ukáže souvislosti mezi byzantskou kulturou a současným uměním evropským či americkým, uvede příklady, rozliší znaky byzantské kultury a rozezná je v širším kontextu	**Antická kultura** Prvky a prostředky antického výtvarného umění a architektury Vlivy antiky na současnou euroatlantickou kulturní sféru **Byzantská kultura** Prvky a prostředky byzantského výtvarného umění a architektury Vlivy byzantského umění na současnou euroatlantickou kulturní sféru		Dějepis Výtvarná výchova
• Analyzuje literární dílo z hlediska užitých formálních prostředků, označí prostředky typické pro daná období či oblasti	**Literární teorie** verš, rytmus, rým prozaické a poetické žánry typy prózy a dramatu metrické systémy		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Porovnává jednotlivé prostředky z hlediska kvality či účinku na vnímatele			
• Charakterizuje drama na ose uměleckých druhů • Analyzuje dramatický útvar z hlediska uvedených faktorů	**Základy divadla** dialog a monolog dramatické žánry postavy, děj, inscenační metody		Estetická výchova
• Ilustruje vztahy mezi autorem, dílem a čtenářskou obcí, zdůvodní znakovou povahu uměleckého díla	**Geneze a recepce**		
• samostatně vytvoří a přednese referát na zadanou knihu • Rozebere ukázky a ukáže autorské postupy a strategie	**Literatura českých autorů 2. pol. 20. století** Referáty		

6.1.23 Dějiny světové kultury (DSK)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: dějiny světové kultury***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák • orientuje se ve vystižení prostoru v různých epochách výtvarné kultury • rozeznává odlišnosti v pojetí prostorového zobrazení • chápe smysl vzniku výtvarných parafrází • rozeznává rozdíly ve výtvarném názoru jednotlivých interpretů • rozumí snaze malířů přiblížit malbu reálnému lidskému vidění • chápe důležitost vědeckých teorií pro rozvoj malby	Zobrazování prostoru v dějinách výtvarného umění Výtvarné parafráze Pointilismus a op – art – společná východiska		Dějepis Biologie Fyzika
• identifikuje významné artefakty období • vysvětlí vliv humanistického myšlení na formování renezančního umění • představí nejvýznamnější památky daného období	**Renezanční umění** Italská renezance: architektura, sochařství, malířství, hlavní představitelé Manýrismus Ikonická Mona Lisa		Dějepis
• rozeznává odlišnosti v základních proudech barokního umění • identifikuje nejvýznamnější artefakty období • vysvětlí společenské, náboženské a historické okolnosti doby • porovná užité výtvarné prostředky z hlediska účinku na rozum, smysly a emoce diváka	Evropské barokní umění Slohové proudy baroka Architektura, sochařství, malířství Zátiší, krajinomalba, portrét Fotografické parafráze holandských mistrů 17. století		Dějepis Společenské vědy

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• rozumí vlivům barokního umění na současnou vizuální tvorbu • ukáže souvislosti fotografických parafrází s jejich předlohami			
• analyzuje výtvarné dílo z hlediska užitých formálních prostředků • rozlišuje znaky typické pro kubismus, futurismus a abstrakci • rozumí důvodům rozkladu tvaru • rozlišuje díla analytického a syntetického kubismu • vysvětlí návaznost uměleckých směrů	Kubismus a jeho pojetí prostoru Futurismus – výtvarné prostředky pro vystižení pohybu Geometrická abstrakce		
• ilustruje vztah mezi podvědomím, snem a fantazií s danými uměleckými směry • vysvětlí funkci náhody v umělecké tvorbě • vysvětlí vliv společenských změn na vznik a formování směrů	Dadaismus a provokace Surrealismus		Český jazyk – literatura Dějepis
• identifikuje dobové artefakty • vysvětlí vliv křesťanského náboženství na formování středověkého umění • představí významné památky na území ČR	Středověk Románské umění Církevní architektura v Evropě a Čechách Gotika a její mystika Architektura, sochařství, malířství deskové a nástěnné Knižní iluminace		Dějepis Společenské vědy
• rozliší znaky směrů a vysvětlí jejich účinek na diváka • popíše charakteristické výrazové prostředky • vysvětlí důležitost barvy v daných uměleckých směrech	Impresionismus – prožitek okamžiku Fauvismus – optimismus malby		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• analyzuje výtvarná díla z hlediska jejich výrazu • ukáže souvislosti ve vlnách expresionismu od pravěku po současnost	Exprese Umění a rituál pravěkého člověka Expresionismus jako směr 1. poloviny 20. století Expresionismus jako tendence Abstraktní expresionismus 2. poloviny 20. století		Dějepis
• identifikuje významné artefakty • dokáže popsat souvislost proměn uměleckých forem s náboženskými představami	**Starověký Egypt** Architektura, malířství, sochařství Kult mrtvých		Dějepis Zeměpis

6.1.24 Cvičení z fyziky (FYC)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: Cvičení z fyziky***

Žák: • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí fyziky. • Žák analyzuje text úlohy, rozpozná fyzikální problematiku, úlohu matematizuje, provede řešení a jeho diskuzi. • Řeší úlohy s porozuměním o přenosu energie zářením. • Řeší úlohy s porozuměním o pohybech při vysokých rychlostech. • Řeší s porozuměním úlohy z optiky. • Seznámí se se základními prostředky diferenciálního a integrálního počtu a využívá je ke zpřesnění fyzikálních pojmů.	Souhrnné opakování a prohlubování učiva povinných i volitelných předmětů z fyziky daných tímto ŠVP. Základní ukázky diferenciálního počtu ve fyzice.	**OSV** Poznávání a rozvoj vlastností osobnosti Spolupráce a soutěž	Matematika Informatika

7 Učební osnovy nepovinných předmětů

7.1 Seznam nepovinných předmětů

1. Anglický jazyk (Ajn)
2. Deskriptivní geometrie (Dgn)
3. Španělský jazyk (Šjn)
4. Francouzský jazyk (Fjn)
5. Latina (Lan)
6. Německý jazyk (Njn)
7. Matematika (Mnp)

Pozn.: Nabídka nepovinných předmětů je pouze orientační. Budou nabízeny podle zájmu studentů.

7.1.1 Anglický jazyk (Ajn)

Ročník: kvinta – oktáva, 1. – 4. ročník ***Vyučovací předmět: anglický jazyk***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu složitějšího obsahu • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi • odvodí význam neznámých slov • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové	Nácvik dovedností pro jazykové zkoušky – úroveň dle SERR B2/C1 Speaking: Conversation Individual “long turn” Discussion Writing: Essay Formal and informal letter and e-mail Article Letter of application Report Short story Reading: Texts on various topics Multiple choice Gapped – text sentences Listening: Multiple matching Sentence completion Multiple choice Grammar: Opakování a upevňování gramatických struktur Vocabulary: Opakování a rozšiřování slovní zásoby	**Začlenění průřezových témat** je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.	V rámci semináře se rozvíjejí následující mezipředmětové vztahy: Český jazyk Další cizí jazyky Člověk a příroda Člověk a společnost Člověk a svět práce Umění a kultura Informatika a komunikační technologie Jejich začlenění je závislé na zvolených textech, poslechových i jiných autentických materiálech.

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčí • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou slovní zásobu			

7.1.2 Deskriptivní geometrie (Dgn)

Ročník: různé podle zájmu studentů ***Vyučovací předmět: deskriptivní geometrie***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Syntetizuje všechny poznatky z různých částí geometrie • Rozšiřuje prostorovou představivost • Dbá na dobrý grafický projev • Užívá moderní formy výuky – užívá výpočetní techniky	Osová afinita a středová kolineace Kuželosečky (elipsa, hyperbola, parabola) Zobrazovací metody: základní poučky rovnoběžného promítání Mongeovo promítání Axonometrie Polohové úlohy Metrické úlohy v pravoúhlé axonometrii Kružnice v ax. průmětnách Elementární tělesa v obou promítáních (průniky s rovinou, průniky těles) Křivky – šroubovice, průvodní trojhran Plochy (rotační, šroubové, obalové, rozvinutelné)	OSV	Matematika – stereometrie ICT– užití náčrtníku Cabri

7.1.3 Španělský jazyk (Šjn)

Ročník: tercie – oktáva, 1. - 4. ročník ***Vyučovací předmět: španělský jazyk***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět jednoduchý text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje místo, kde bydlí, školu, město • Napíše jednoduchou, žádost, osobní dopis, mail • Dokáže nakoupit a vyměnit potřebnou sumu peněz • Umí komunikovat pomocí telefonu, mailu	**Gramatické jevy:** Rod mužský/ženský, člen určitý, neurčitý, Pádové podoby členů s předl.de, a Množ. číslo podst./příd. jmen Osobní zájmena samost. a nesamostatná Ukaz. a přivl. zájmena Zájm. tázací a vztažná Neurčitá Reflexivní zájmena Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesa HAY-ESTAR-SER Slovesné vazby *TENER QUE+inf.;IR a +inf;Poder...* Zvrat. slovesa Příslovce Předmět –přímý, nepřímý Rozkazovací způsob kladný		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam • Napíše, sdělí svůj denní program • Vypráví jednoduchý příběh	**Písemně:** jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu **Tematické okruhy:** domov, rodina, město, povolání, nákup, volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky, cestování po Španělsku **Reálie:**		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• dá časové určení	España Dům a město, kde bydlím Rodina		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
• Naváže kontakt • Imituje vzorový dialog • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	**Základní komunikační situace každodenního života:** základy společenských norem – pozdrav, představování, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se		

7.1.4 Francouzský jazyk (Fjn)

Ročník: kvinta – oktáva, 1. - 4. ročník (začátečníci) ***Vyučovací předmět: francouzský jazyk***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text • Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se zpaměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty	**Základní komunikační situace každodenního života** (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase (hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se **Reálie** Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu, jídlo, stravování, den. režim **Písemně** (jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne) **Tematické okruhy** domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, nákupy, jídlo, zdraví tradice a svátky počasí a roční doby důležité zeměpisné údaje	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie Občanská výchova

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Gramatické jevy (člen určitý, neurčitý, dělivý, vynechávání členu, , pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen, žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on, ukaz. a přivl. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, prézens, rozk. způsob., blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)		
Žák: • Správně frázuje a dodržuje povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu program, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	**Gramatické jevy** přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovcí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé cémposé a pravopis. shoda jednoduchý bud. čas, subjonctif přítomný, odvozov. příslovcí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour **Reálie** Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel	Životní styl Doprava ve městě Třídění odpadu		
• Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • •dělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	**Komunikační situace** Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení Žádat o radu, pomoc Nabídnout pomoc Popsat místo, město, památky Popsat osobu a charakterizovat ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání, nutnost Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna		Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Biologie Zeměpis
• Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů	Ústně i písemně		
• Zahájí a ukončí rozhovor, udržuje jej, střídá se aktivně v komunikaci	**Gramatické jevy** V souvislosti s daným tématem, nebo komunikační	**OSV** Spolupráce a soutěž	Zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Poskytne informace, reaguje na pokyny • Vyjádří svůj názor a zdůvodní jej, zjišťuje názor ostatních • Srovná různé možnosti a diskutuje o nich, konstatuje problém, navrhne řešení • Stěžuje si, reaguje na výtku • Ptá se po významu formulací, kterým nerozumí • Vyjádří jinak nepochopenou formulaci • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Poskytne požadované informace • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů • Využívá výkladové a odborné slovníky neznámé	situací **Reálie** Opakování a doplnění informací o životním stylu, zvyklostech a konkrétních rozdílech ve frankofonních zemích a u nás **Témata** Osobní charakteristika Zájmy a koníčky Rodina Bydlení Obchody, služby Stravování Cestování Sport Zdraví Kultura a umění Média Studium Zaměstnání Mezilidské vztahy Společenské problémy Příroda Technika Práce s počítačem Historie a památky Hodnoty, morálka, životní filozofie Další aktuální témata	**ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

7.1.5 Latina (Lan)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Jednoletý volitelný seminář latiny je určen pro předmaturitní nebo maturitní ročník všech typů studia.

Zaměřuje se na vytvoření základní slovní zásoby a s její pomocí porozumění slovům cizího původu. Přináší vysvětlení nejznámějších ustálených rčení (živá slova) z běžné i právní slovní zásoby.

Osvojením základů gramatického systému latiny získá žák potřebný přehled, aby se pak mohl na vysoké škole věnovat slovní zásobě svého oboru. Navíc může snáze pochopit souvislosti gramatických systémů dalších jazyků včetně češtiny.

Význam tohoto předmětu spočívá v propojení poznatků z historie, zeměpisu, občanské výchovy a práva, literatury, dějin umění, medicíny a dalších přírodních věd. Je důležitý pro pochopení souvislostí antických kořenů a společných rysů evropské civilizace.

Seminář Latina je současně nabízen také jako nepovinný vyučovací předmět.

Časové vymezení předmětu

Výuka probíhá 2 hodiny týdně, v septimě / 3. ročníku nebo v oktávě / 4. ročníku v běžné třídě vybavené videozařízením.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: začátečníci (vyšší gymnázium) ***Vyučovací předmět: latina***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Zná základní slovní zásobu probírané látky a její český ekvivalent • Porozumí cizímu slovu a vysvětlí jeho souvislost se základním tvarem probrané slovní zásoby • Rozumí ustáleným obratům souvisejícím s probranou slovní zásobou • vytvoří spojení substantiv a adjektiv podle potřebné deklinace • Vyčasuje sloveso podle konjugačního vzoru • Přeloží i vytvoří potřebný slovesný čas • Orientuje se v jednoduchém čteném textu • Přeloží přiměřeně obtížný text do češtiny • Připraví několik referátů - ustáleném rčení, - mytologické postavě, - historickém románu z antického prostředí	**Gramatika:** -1.–5. deklinace substantiv -skloň. adjektiv podle 1., 2. a 3. deklinace -stupňování adj. a adverbií -zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací a vztažná některá neurčitá zájmena -číslovky základní 1–1000 -čísl. řadové -Slovesa 1.–4. konjugace -tvary kmen přítomného – prézens, imperfektum, futurum, konjunktiv prézentu -základní poučení o tvarech kmene perfektního a supinového -adverbia a jejich odvození z adjektiv -základní předložky a jejich pádové vazby -používání lat. a řec. předpon a přípon -skládání slov -ablativ absolutní -akuzativ s infinitivem **Reálie** základní přehled mytologie hlavní stavební a kulturní památky antic. světa základní instituce a jejich fungování typické rysy život. stylu	**OSV** Spolupráce a soutěž **ENV** Člověk a životní prostředí **SOU** Žijeme v Evropě **MUL** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie Občanská výchova

7.1.6 Německý jazyk (Njn)

Charakteristika vyučovacího předmětu

V případě zájmu žáků a dle možností školy nabízíme žákům vyššího gymnázia nepovinný předmět Německý jazyk, popř. kroužek němčiny.

Nepovinný předmět Německý jazyk je otevřen v zásadě všem žákům vyššího gymnázia, ovšem není určen úplným začátečníkům, nýbrž těm, kteří chtějí své stávající znalosti němčiny dále cvičit a rozšiřovat a kteří z různých důvodů (např. rozvrhových) nemohou nebo nechtějí navštěvovat povinně volitelný seminář. Je volbou v případě, že pro nedostatečný počet zájemců není v daném roce možno otevřít povinně volitelný seminář pro určitý ročník.

Časová dotace činí jednou 2 hodiny týdně v odpoledních hodinách. Nepovinný předmět Njn pro pokročilejší je jednoroční, ovšem pokud ho zájemci chtějí navštěvovat déle, nic tomu nebrání, neboť program je volen s ohledem na složení skupiny.

Jazyková úroveň se orientuje dle konkrétního složení skupiny a rovněž učební materiály jsou voleny s ohledem na konkrétní zájmy, jazykovou zdatnost a možnosti žáků. Do značné míry vycházíme z obsahu povinně volitelného semináře.

Konkrétní obsah semináře je ovšem variabilní. Podobně jako u povinně volitelného semináře spočívá těžiště výuky v nepovinném předmětu Německý jazyk v rozvoji komunikačních dovedností, tedy čtení a poslechu, písemného a ústního projevu. Dále je rozšiřována slovní zásoba nad rámec běžné výuky předmětu Německý jazyk (Další cizí jazyk) a jsou procvičovány některé kapitoly gramatiky.

Podle zájmu žáků seznamujeme se strukturou a požadavky státní maturitní zkoušky a zkoušek Goethe-Institutu a připravujeme na ně, případně dále taktéž seznamujeme s požadavky k profilové maturitě a podporujeme žáky při přípravě k ní.

Leckdy je třeba připravit program pro nehomogenní skupinu žáků nestejné úrovně, a proto je významná kreativita vyučujícího.

7.1.7 Matematika nepovinná (Mnp)

Ročník: oktáva, 4. ročník ***Vyučovací předmět: matematika nepovinná***

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Při řešení problémů syntetizuje poznatky z různých částí matematiky. • Je připraven na státní část maturity z matematiky a na přijímací zkoušky na VŠ	Souhrnné opakování učiva matematiky ke státní maturitě: číselné množiny procenta výrazy rovnice a nerovnice slovní úlohy funkce základy planimetrie a stereometrie posloupnosti kombinatorika pravděpodobnost	OSV	

8 Hodnocení

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Níže uvedená pravidla jsou platná pro nižší i vyšší stupeň studia.

8.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (součást Školního řádu)

Výsledky vzdělávání se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 - výborný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy definice a zákonitosti *v podstatě* uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo *podle menších podnětů učitele* uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky a tvořivě. Ústní a písemný projev mívá *menší nedostatky* ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je *zpravidla* bez *podstatných* nedostatků. Grafický projev je estetický, *bez větších* nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo *s menší pomocí* studovat vhodné texty.

Stupeň 3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí *nepodstatné mezery.* Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává *vždy přesně.* Podstatnější nepřesnosti a chyby dokáže za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů *s chybami.* Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí *podle podnětu učitele.* Jeho myšlení je *vcelku* správné, *není vždy* tvořivé. Ústní a písemný projev *není vždy* správný, přesný a výstižný, grafický projev je *méně* estetický. *Častější nedostatky* se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat *podle návodu učitele.*

Stupeň 4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků *závažné mezery.* Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je *málo pohotový* a má *větší nedostatky.* V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují *závažné chyby.* Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je *nesamostatný.* V logice myšlení se vyskytují *závažné chyby.* Jeho ústní a písemný projev má zpravidla *vážné nedostatky* ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák *s pomocí učitele opravit.* Při samostatném studiu má *velké těžkosti.*

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich *závažné a značné mezery.* Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má *velmi podstatné nedostatky.* V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují *velmi závažné chyby.* Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit *ani s podněty učitele.* Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho *časté logické nedostatky.* V ústním a písemném projevu má *závažné nedostatky* ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je na *nízké úrovni.* Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit *ani s pomocí učitele. Nedovede* samostatně studovat.

Poznámka: Pro potřeby jemnějšího rozlišení klasifikace při ústním zkoušení, malém písemném zkoušení, kontrolních písemných pracích apod. může vyučující udělovat i známky se znaménky +, – a v tomto tvaru je lze zapisovat i do klasifikačního archu. Toto se netýká hodnocení čtvrtletních prací a hodnocení výsledného.

8.1.2 Pravidla pro hodnocení chování žáků

Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel a schvaluje ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Celková klasifikace chování v jednom klasifikačním období nemá vliv na celkovou klasifikaci chování v dalším klasifikačním období. Udělení 2. nebo 3. stupně z chování se zdůvodní ve třídním výkazu.

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení Školního řádu. Má kladný vztah ke škole a třídnímu kolektivu, přispívá k jeho upevňování a k vytváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Způsobem dobře reprezentujícím školu se chová i na veřejnosti. *Ojediněle* se může dopustit *méně závažných* přestupků proti Školnímu řádu školy.

Stupeň 2 - uspokojivé

Chování žáka je *v podstatě* v souladu s ustanoveními Školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením Školního řádu. Je však *přístupný výchovnému působení* a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Žák se dopustí *velmi závažného* přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků proti Školnímu řádu. Dopustí se takových provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech. Žák

- **prospěl s vyznamenáním,** nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré;
- **prospěl,** nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný;
- **neprospěl,** má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

Opravné zkoušky

Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný z **nejvýše dvou** povinných vyučovacích předmětů, koná opravnou zkoušku. Termín opravných zkoušek určí ředitel školy v souladu s platnými předpisy. Žák, který se bez vážných důvodů k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován v předmětu, z něhož měl dělat zkoušku, stupněm nedostatečný. Opravná zkouška je komisionální, komise je tříčlenná a jmenuje ji ředitel školy.

Získávání podkladů pro klasifikaci

a) Podklady pro klasifikaci žáků se získávají různými druhy zkoušek (písemnými, ústními, praktickými, pohybovými), soustavným sledováním výkonů žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenosti na vyučování (včetně vybavení požadovanými pomůckami).
b) Žák musí být z každého vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně (nebo prakticky) alespoň dvakrát za pololetí. V předmětu s nejvýše tříhodinovou týdenní dotací může být jedno ústní zkoušení nahrazeno písemným; v případě jazyků jsou dvě ústní zkoušení povinná při jakékoli dotaci.
c) Počet čtvrtletních (pololetních) písemných prací je stanoven jednotlivými předmětovými komisemi. V jednom dni může žák ve škole vypracovat nejvýše jednu takovou práci. Termín čtvrtletní (pololetní) práce a její rámcový obsah je žákovi oznámen nejméně 7 dní před jejím konáním.
d) Počet dalších písemných zkoušek je stanoven vyučujícím. Tyto písemné práce rozvrhne učitel

rovnoměrně na celé klasifikační období tak, aby nedocházelo k nadměrnému zatížení žáků v určitých obdobích a aby se pokud možno jejich termíny nekryly s termíny čtvrtletních (pololetních) prací. Termín kolektivní písemné práce (nikoli individuálního písemného zkoušení), která je delší než 20 minut, je oznámen žákovi nejméně den předem (v posledních dvou ročnících studia nejméně tři dny předem).

e) Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek klasifikace okamžitě a jasně, klasifikaci odůvodní.
f) Žák má být zkoušen celkově alespoň tolikrát, aby celkový rozsah zkoušeného učiva pokryl všechnu podstatnou látku předmětu v daném klasifikačním období; přitom rozsah „podstatné látky“ stanoví vyučující ve shodě s názorem předmětové komise.
g) Nelze-li ze závažných důvodů žáka hodnotit v daném předmětu na konci 1. pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí. V tom případě může být součástí hodnocení v daném předmětu za 2. pololetí i znalost látky z pololetí prvního.
h) Jestliže má žák nebo zástupce žáka odůvodněné pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může *do tří dnů* ode dne, kdy se dozvěděl o jejím výsledku, požádat ředitele školy o přezkoušení. Ředitel nařídí komisionální přezkoušení, jestliže zjistí, že vyučující porušil klasifikační řád nebo jiné závazné předpisy.
i) Vyučující (třídní učitel) poskytuje informace o prospěchu a chování žáka jeho rodičům (zákonnému zástupci) v rámci třídních schůzek, ale i kdykoli na vyžádání informace rodičem (zákonným zástupcem) v průběhu školního roku; také za situace, která podle názoru pedagogického pracovníka školy informovanost rodiče z výchovných či jiných naléhavých důvodů vyžaduje.
j) Překročí-li žák v rámci jednoho pololetí školního roku v daném předmětu limit 35% absence**,** nemusí být z tohoto předmětu klasifikován v řádném termínu. Doklasifikován bude až po dodatečném prozkoušení. Výjimky, např. při dlouhodobém onemocnění, stanoví ředitel školy.
k) Zkoušení z důvodu doklasifikování podle bodů g) a j) lze provádět ve třídě nebo komisionálním způsobem. V konkrétním případě rozhodne ředitel školy na návrh vyučujícího daného předmětu, případně po projednání v pedagogické radě.

8.2 Autoevaluace školy

8.2.1 Oblasti autoevaluace

Ve vlastním hodnocení se škola zaměřuje především na výsledky vzdělávání, tedy na dosažené vědomosti, dovednosti a postoje žáků. Přitom nespoléhá na pouhou sumu vědomostí, ale zohledňuje klíčové kompetence, k nimž má výuka směřovat.

Další oblastí autoevaluace je průběh výuky, tedy použití dostatečně pestrých výukových metod a nástrojů, přiměřenost a návaznost probírané látky, tvůrčí činnost žáků a dostatečný prostor pro jejich samostatné poznávání.

Autoevaluace se zaměřuje i na jasnost a srozumitelnost kritérií hodnocení žáků, zdůvodnění hodnocení a vymezení dosažených úspěchů i rezerv, na hodnocení klimatu školy, spolupráci s rodiči a veřejností, na jednotlivé oblasti práce učitelů a vedení školy. Podrobněji v tabulce.

8.2.2 Cíle a kriteria autoevaluace

Cílem autoevaluace je zhodnocení výchozího stavu v jednotlivých oblastech, poté stanovení dílčích úkolů v oblastech, kde jsou zjištěny rezervy a po určité době vyhodnocení účinnosti plnění těchto úkolů.

Jako kritéria hodnocení školy budou používána např. úspěšnost žáků při výuce, výsledky maturitních zkoušek a přijímacího řízení na vysoké školy, výsledky v soutěžích a olympiádách, ale také hodnocení práce školy žáky a rodiči, využití moderních metod práce, efektivní využívání multimediální techniky aj.

8.2.3 Nástroje autoevaluace

K autoevaluaci školy budou využívány jednak objektivizované metody, jako jsou srovnávací testy, jednak dotazníky, řízené rozhovory s žáky a učiteli, ankety apod. Každoročně bude sledována a vyhodnocována úspěšnost maturantů v přijetí na vysoké školy či do zaměstnání. Důležitým nástrojem zůstávají výsledky v oborových soutěžích a olympiádách, hospitační činnost vedení školy a dotazníky či ankety. Podrobněji opět v následné tabulce.

8.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

V plánu evaluace si škola vymezuje časovou posloupnost jednotlivých hodnotících akcí. Zaměřujeme se na sledování výsledků práce podle ŠVP, dosahování klíčových kompetencí, zlepšování klimatu školy, využívání nových metod práce a pomůcek.

V poslední etapě autoevaluace využijeme získaných výsledků k hodnocení účinnosti ŠVP v delším časovém období a navržení změn a úprav v programu, případně jeho celkovému přepracování.

8.2.5 Struktura vlastního hodnocení školy

Oblast autoevaluace	Kritéria evaluace	Nástroje evaluace	Termíny evaluace (v běžném šk. roce)
Výsledky vzdělávání	Úspěšnost přijetí na VŠ	Statistika přijatých po oborech	září (pro absolventy v červnu předešlého škol. roku)
	Úspěšnost při maturitní zkoušce	Maturitní zkoušky - srovnání s ostatními gymnázii	duben až květen
	Úspěšnost v soutěžích	Srovnání s ostatními školami	Po uveřejnění výsledků soutěží
	Dosažení daných úrovní v cizích jazycích dle SERR	Srovnávací jazykové testy	Po dokončení učiva dané úrovně
Podpora nadaných studentů	Úspěšnost v olympiádách a soutěžích	Statistika umístění v soutěžích a olympiádách zvlášť pro nižší a vyšší Gy	Červen – říjen (za předchozí šk. rok)
Spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy žáků a rodičů ke škole	Charakter hodnocení práce školy v různých oblastech žáky a rodiči	Ankety a dotazníky vypracované školou	Operativně
		Jednání školské rady	Dle plánu
		Setkání stud. parlamentu s ředitelem školy	Ve vyhlášených termínech (listopad, květen)
Podmínky ke vzdělávání	Vybavenost pomůckami, multimediální technikou, výukovými programy	Inventář pomůcek, výpočetní techniky, programů	Průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení
	Vybavenost učebnicemi a literaturou	Inventář skladu učebnic a školní knihovny	Průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení
	Využití multim. techniky a pomůcek při výuce	Hospitační činnost vedení a předsedů PK	Průběžně
Řízení školy, personální práce	Hodnocení práce školy a vedení školy učiteli	Pohovory s pedagogickými pracovníky	Průběžně

Oblast autoevaluace	Kritéria evaluace	Nástroje evaluace	Termíny evaluace (v běžném šk. roce)
Kvalita a účinnost DVPP	Návštěvnost akcí DVVP Hodnocení jejich kvality a prospěšnosti učiteli	Statistika účasti na akcích DVVP a ekonomických nákladů Pohovory s učiteli Sledování dopadu na výuku – hospitační činnost	Leden Průběžně

9 Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáka

Úspěch žáka ve škole je podmíněn mnoha faktory, které se vzájemně prolínají.

Faktory, které ovlivňují úspěch či neúspěch žáka:

- Osobnost žáka – nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy chování, zdravotní komplikace, snížené nadání pro určitý předmět apod.
- Rodinné zázemí v kulturně odlišných podmínkách – jiný hodnotový žebříček.
- Rodinné prostředí s nedostatečným zájmem o školu nebo nadměrným očekáváním výkonu dětí. Nedostatek motivace, nebo zaměřené velmi na výkon nebo příliš ochranitelské.
- Vztahy ve škole a mezi vrstevníky – buď příznivé, nebo nepříznivé sociální klima.

Předpokladem pro školní úspěšnost žáka gymnázia je především dostatečné rozvinutí intelektových schopností. Jejich plné využití může z nějakých důvodů zablokováno – nižší výkon žáka může být způsoben nízkou sebedůvěrou, nedostatečnou motivací, špatným sebehodnocením, negativním postojem ke škole, mimořádnou událostí v rodině a jinými emočními či zdravotními problémy.

Jak řešit školní neúspěšnost žáka gymnázia:

Za školní neúspěšnost je považována situace, kdy žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom nebo více předmětech (4-5 nebo 5). Nebo když se prospěch žáka výrazně zhorší o dva stupně a více ve čtvrtletí nebo pololetí. Výrazné zhoršení prospěchu žáka nebo jeho neprospěch je vždy oznámen zákonnému zástupci třídním učitelem písemně.

Při zjištění neúspěšnosti je nutně nejdříve podrobit žáka kvalitní speciálně-pedagogické a případně i psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole, aby bylo možné nastavit vhodné opatření – ty volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáka (speciální pedagogické metody a postupy, kompenzační pomůcky na základě doporučení PPP nebo SPC, individuální konzultace, PLPP, IVP, spolupráce s rodinou, při dlouhodobé nemoci – plán dostudování učiva a harmonogram dozkoušení.

Postup při řešení školní neúspěšnosti

Vyučující, který vnímá velké změny ve výkonu žáka nebo v jeho přístupu ke školní práci, konzultuje situaci se třídním učitelem a mohou společně vytvořit PLPP, o jehož vypracování uvědomí třídní učitel Školní poradenské pracoviště.

- Je-li situace vyhodnocena jako závažnější, tzn. že neúspěch je způsoben několika faktory, žádá třídní učitel o spolupráci Školní poradenské pracoviště a následná opatření připravuje společně. S vypracovaným PLPP jsou seznámeni všichni vyučující žáka a zákonní zástupci.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti na Gymnáziu J.V. v Klatovech vychází z vyhlášky č.27/2016 Sb.

S žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci Školního poradenského pracoviště výchovná pracoviště. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. V případě potřeby či zájmu také nabízí žákovi s jeho zákonným zástupcem zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.